

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 9. 2018
COM(2018) 631 final

2018/0330 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii
a zrušení jednotnej akcie Rady 98/700/JHA, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady
(EÚ) č. 1052/2013 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624**

Príspevok Európskej komisie k stretnutiu lídrov v Salzburgu 19. – 20. septembra 2018

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží zavedené v rekordnom čase po migračnej kríze v roku 2015 nadobudlo účinnosť⁶ 6. októbra 2016¹. Treba však vynaložiť viac úsilia, aby sa v rámci komplexného prístupu k migrácii zabezpečila účinná kontrola vonkajších hraníc EÚ a aby sa významne posilnil účinný návrat neregulárnych migrantov. Európska pohraničná a pobrežná stráž vo svojej súčasnej podobe priniesla zlepšenie v tomto smere. Je však nevyhnutné, aby v plnej miere reagovala na mieru ambícií a potrieb Európskej únie účinne chrániť vonkajšie hranice a reagovať na budúce výzvy v oblasti migrácie. Európska pohraničná a pobrežná stráž by mala predstavovať konkrétny príklad európskej solidarity, ktorú možno operačne nasadiť tam, kde je potrebná, a posilniť ochranu spoločných vonkajších hraníc Únie.

Komisia už vytýčila svoju víziu² posilnenej a plne funkčnej európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s cieľom riešiť obavy občanov týkajúce sa bezpečnosti a ochrany Únie. V nasledujúcom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 navrhla vytvoriť stály zbor 10 000 príslušníkov pohraničnej stráže a takmer strojnásobiť financovanie riadenia migrácie a hraníc na 34,9 miliardy EUR v porovnaní s takmer 13 miliardami EUR v aktuálnom období s cieľom cielene reagovať na väčšie výzvy v oblasti migrácie, mobility a bezpečnosti. Umožní to lepšie riadenie hranice EÚ európskou pohraničnou a pobrežnou strážou a účinnejšiu migračnú politiku.

Komisia okrem toho navrhla poskytnutie finančnej podpory na vybavenie a odbornú prípravu vnútroštátnej zložky európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v členských štátoch s cieľom umožniť im posilniť svoju operačnú kapacitu, posilniť existujúce nástroje a vyvíjať celoeurópske informačné systémy v oblasti hraníc, riadenia migrácie a bezpečnosti. V tomto smere Komisia navrhla 12. júna 2018 zriadiť Fond pre azyl a migráciu, nástroj na riadenie hraníc a Fond pre vnútornú bezpečnosť s celkovým objemom 20,9 miliardy EUR.

Európska rada vo svojich záveroch v júni 2018 potvrdila potrebu účinnejšej kontroly vonkajších hraníc EÚ ďalším posilňovaním podpornej úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž vrátane spolupráce s tretími krajinami prostredníctvom zvýšených zdrojov a silnejšieho mandátu. Hlavné zásady odsúhlasené v záveroch Európskej rady boli ďalej podporené členskými štátmi na rôznych fórach,³ pričom sa zdôrazňovala potreba posilniť nástroje európskej solidarity vrátane zabezpečenia účinného riadenia

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2024 zo 14. septembra 2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží, Ú. v. EÚ L 251, 16.9.2016, s. 1.

² Oznámenie: Nový, moderný viacročný finančný rámec, ktorý Európskej únii umožní efektívne naplňať priority po roku 2020, [COM(2018) 98].

³ Vyhlásenie Nemecka a Francúzska z Mesebergu pod názvom Obnova európskych prisľubov bezpečnosti a prosperity, 19. jún 2018.

vonkajších hraníc so silnejšou európskou pohraničnou a pobrežnou strážou a vytvorením účinnejšej a jednotnejšej európskej politiky pre návrat na základe väčšej solidarity a vzájomnej dôvery.

Okrem toho, v uznesení Európskeho parlamentu z 30. mája 2018 o výročnej správe o fungovaní schengenského priestoru sa trvalo na potrebe urýchleného zavedenia plne funkčnej stratégie európskeho integrovaného riadenia hraníc (IBM), ktorá je dohodnutá medzi inštitúciami, technickej a operačnej stratégie Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a následných národných stratégií členských štátov. Európsky parlament takisto vyjadril obavy týkajúce sa nejednotnosti vo vykonávaní stratégie IBM v členských štátoch a zdôraznil, že úplné vykonávanie stratégie IBM vo všetkých členských štátoch je nevyhnutné pre riadne fungovanie schengenského priestoru.

Komisia v reakcii na tieto výzvy aj na nedávnu výzvu Európskej rady predkladá niekoľko zmien európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, spočívajúce najmä v poskytnutí vlastnej operačnej vetvy agentúry: **stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v počte 10 000 operačných pracovníkov** s výkonnými právomocami pre všetky činnosti agentúry na účinnú podporu členských štátov v teréne. Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže bude predstavovať nielen kvantitatívnu zmenu, ale prinesie aj kvalitatívnu zmenu tým, že sa garantuje ihneď dostupné a **spoľahlivé riešenie**. Zabezpečí, že EÚ bude mať kolektívne spôsobilosti potrebné na ochranu vonkajších hraníc EÚ, zabránenie sekundárnym pohybom a účinné vykonávanie návratov neregulárnych migrantov.

Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s významne posilneným disponibilným technickým vybavením a stálymi zamestnancami, ktorí získajú výkonné právomoci a ešte silnejšiu schopnosť konať v tretích krajinách, bude predstavovať skutočný zlom z hľadiska kvality a účinnosti toho, ako EÚ kolektívne chráni svoje spoločné hranice a riadi migračné toky. Určením nových noriem a vstevovaním európskej kultúry príslušníkom pohraničnej stráže sa európska pohraničná a pobrežná stráž zároveň stane vzorom, ako by sa malo vykonávať riadenie hraníc EÚ.

Treba preto prispôsobiť fungovanie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, a čo je dôležitejšie, spôsob stanovovania strategických priorít pre európske integrované riadenie hraníc. Cieľom návrhu teda je štruktúrovať politické smerovanie európskeho integrovaného riadenia hraníc vytvorením cyklu politiky európskych a národných stratégií integrovaného riadenia hraníc. Koordinácia procesov plánovania európskeho integrovaného riadenia hraníc sa zlepší s cieľom lepšie pripravovať operácie na hraniciach, vymedziť reakciu na vyššie stupne vplyvu, a najmä možný zásah stáleho zboru a iných kapacít agentúry v rámci podpory členských štátov. Zlepší sa aj príprava kapacít európskej pohraničnej a pobrežnej stráže koordináciou odbornej prípravy a vzdelávania a nadobúdanie vybavenia v krátkodobom a dlhodobom horizonte vrátane výskumu a vývoja.

Návrhom sa zlepší aj schopnosť výmeny informácií a podpory členských štátov v oblasti návratu. Návrh sa prezentuje spolu s preskúmaním smernice o návrate, ktorého cieľom je pomôcť členským štátom zvyšovať efektívnosť návratov a dosahovať účinnejšiu

a jednotnejšiu európsku politiku návratu. V prepracovanom znení smernice o návrate sú navrhnuté jasnejšie a účinnejšie postupy vydávania rozhodnutí o návrate a spracovania odvolaní, aby sa zabezpečila súdržnosť a synergické účinky medzi konaniami o azyle a konaniami o návrate, ako aj účinnejšie využívanie zaistenia s cieľom zjednodušiť návrat. V tejto súvislosti sa navrhovanými zmenami nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii ďalej rozširuje rozsah operačnej pomoci, ktorú bude agentúra poskytovať členským štátom.

Týmito zmenami sa zároveň podporí a posilní **spolupráca medzi agentúrou a Agentúrou Európskej únie pre azyl** pri nasadzovaní podporných tímov pre riadenie migrácie, najmä v problémových oblastiach a kontrolovaných centrách. Komisia rieši potrebu zabezpečenia synergických účinkov medzi konaniami o azyle a konaniami o návrate koordináciou medzi vnútroštátnymi príslušnými orgánmi a relevantnými agentúrami Únie a takisto zefektívňovaním spoločnej politiky návratu ako kľúčovej zložky udržateľného riadenia migrácie.

Spolupráca s tretími krajinami je ďalším kľúčovým prvkom európskeho integrovaného riadenia hraníc. Týmto návrhom sa posilňuje spolupráca agentúry s tretími krajinami s cieľom podporiť normy európskeho riadenia hraníc a návratu, vymieňať si informácie a analýzy rizík, zjednodušiť vykonávanie návratov s cieľom zvýšiť ich efektívnosť a podporiť tretie krajiny v oblasti riadenia hraníc a migrácie. To zahŕňa nasadzovanie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej strážie, keď sa táto podpora vyžaduje na ochranu vonkajších hraníc a účinné riadenie migračnej politiky Únie.

Plne funkčná európska pohraničná a pobrežná stráž by zároveň mala zefektívniť a využívať všetky existujúce operačné nástroje. Komisia navrhuje **zahrnúť do návrhu o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii aj Európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR)** s cieľom zlepšiť fungovanie systému EUROSUR a rozšíriť rozsah jeho pôsobnosti, aby sa vzťahoval na väčšinu zložiek integrovaného riadenia hraníc. Znamená to lepšie zisťovať, predvídať krízové situácie na vonkajších hraniciach EÚ a v tretích krajinách a reagovať na ne.

Uvedené prvky posilnia integrované riadenie hraníc, pretože umožnia európskej pohraničnej a pobrežnej strážii konať ako skutočná hraničná polícia s cieľom zabezpečiť ochranu vonkajších hraníc EÚ, účinne riadiť migračné toky a prispieť ku garancii vysokej úrovne bezpečnosti v rámci Únie – čo je kľúčová požiadavka v záujme zachovania schengenského priestoru.

Dôvody na zlepšenie fungovania európskej pohraničnej a pobrežnej strážie

Povinná rezerva rýchleho zásahu v počte 1 500 príslušníkov pohraničnej strážie bola jednou z novínok nariadenia z roku 2016. Napriek úspešnému vytvoreniu môže byť rezerva aktivovaná len na rýchle pohraničné zásahy, čo je veľmi špecifický typ zásahu na riešenie núdzových situácií. V operačnej podpore členských štátov v prvej línii v rámci bežných spoločných operácií – ktoré sú najbežnejší typ – sa agentúra naďalej opiera len o dobrovoľné zoskupenie ľudských a technických zdrojov členských štátov.

Počas migračnej krízy sa **operačné potreby agentúry** na podporu členských štátov v prvej línii **zvýšili štvornásobne**: z operácií vyžadujúcich si nasadenie 52 359 osobodní v roku 2014 na 189 705 osobodní v roku 2017. Aj keď intenzita tlaku na vonkajších hraniciach klesla v porovnaní s rokom 2015 a počet neregulárnych príchodov trasami cez centrálnu a východnú Stredozem je výrazne nižší, k týmto pozitívnym výsledkom naďalej významne prispieva zvýšené operačné zapojenie agentúry.

Operačné potreby ľudských a technických zdrojov stanovené agentúrou sa často nedajú dostatočne pokryť dobrovoľnými prísľubmi členských štátov.

Je potrebná **sústavne vysoká úroveň zapojenia**, aby sa zabezpečila riadna a dlhodobá ochrana vonkajších hraníc. Vzhľadom na geopolitický vývoj v niektorých strategických regiónoch sveta, ako aj globálne demografické trendy sa od Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž bude očakávať, že bude čoraz viac pomáhať členským štátom EÚ pri riešení migračného tlaku, a to aj podporou účinných návratov a spolupráce s tretími krajinami.

Kým členské štáty zväčša predpokladali tento trend a poskytli agentúre ďalších príslušníkov pohraničnej stráže a expertov, žiaľ, väčšinu spoločných operácií agentúry v rokoch 2015 – 2018 vážne ovplyvnili **pretrvávajúce nedostatky**, z dôvodu ktorých bola podpora agentúry čiastočne neúčinná, ako Komisia opakovane uvádzala⁴. Výsledkom **presídľovacích prísľubov na rok 2018** medzi Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž a členskými štátmi bolo len 49 % pokrytie v prípade príslušníkov pohraničnej stráže a 45 % pokrytie v prípade vybavenia v porovnaní s potrebami agentúry pre činnosti na pozemných hraniciach. V prípade operácií na námorných hraniciach bolo pokrytých 96 % príslušníkov pohraničnej stráže, ale len 60 % technických prostriedkov⁵. Táto pretrvávajúca slabá stránka súčasného mechanizmu združovania prostriedkov ovplyvňuje schopnosť EÚ udržiavať naše vonkajšie hranice bezpečné a treba ju napraviť, ako pri mnohých príležitostiach uznala Rada SVV⁶.

Okrem toho, v rámci súčasného mechanizmu združovania prostriedkov majú členské štáty tendenciu prísľúbiť príspevky len na **konkrétne miesta a konkrétne obdobia**, čo agentúre poskytuje len obmedzenú flexibilitu rýchlo preveliť expertov a/alebo technické prostriedky do iných operačných oblastí podľa potreby. Agentúra tiež čelí **nedostatočným prísľubom počas niektorých mesiacov zvýšeného náporu** a nadmerným prísľubom počas mesiacov nízkeho

⁴ Vo svojich piatich správach o pokroku týkajúcich sa sprevádzkovania európskej pohraničnej a pobrežnej stráže prijatých v roku 2017 a v posledných správach o pokroku týkajúcich sa vykonávania európskej migračnej agendy.

⁵ V súčasnosti o operačných činnostiach agentúry a celkovej úrovni zapojenia rozhoduje kolektívne riadiaca rada agentúry prostredníctvom ročného pracovného programu (do decembra n-l) a na základe rozhodnutia o minimálnom počte kusov technického vybavenia pre operácie (do júna n-l). Aj keď kolektívne rozhodnutia často zodpovedajú operačným potrebám agentúry pre zásah, počas výročných bilaterálnych rokovaní s agentúrou (jeseň n-l), keď sa členské štáty zaväzujú ku konkrétnym individuálnym príspevkom, už tieto záväzky nie sú dodržané.

⁶ Pozri výsledok zasadnutia Rady SVV z 27. – 28. marca 2017 zameraného na nasadzovanie zdrojov členskými štátmi a výsledok zasadnutia Rady SVV zo 4. – 5. júna 2018 s úvahami o posilnení podpory pre agentúru EÚ, najmä Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž.

náporu. Toto všetko je problematické, pretože agentúra nemôže preveliť operačných pracovníkov podľa identifikovaných potrieb.

Agentúra sa snaží nahradiť nedostatočné príspevky od členských štátov a chýbajúcu flexibilitu prevelenia tým, že rozvíja a využíva vlastné kapacity, najmä združovaním „vyslaných členov tímov“, ktorých nasadzuje ako svoj vlastný príspevok k operačným činnostiam. Ukázalo sa však, že tento dobrovoľný a doplnkový systém prevažne nepostačuje na to, aby agentúre umožnil využívať hlavné výhody, najmä dlhodobú predvídateľnosť zapojenia a flexibilitu prevelenia. Aj keď vyslaných členov tímov by bolo možné dať agentúre k dispozícii na jeden rok alebo viac, väčšina z nich je vyslaná na minimálne obdobie troch mesiacov, ako sa vyžaduje v nariadení.

Z poznatkov získaných z operácií agentúry vyplýva, že existuje jasná potreba mať stálych, plne vyškolených pracovníkov agentúry, ktorých možno nasadiť kedykoľvek kamkoľvek. Takisto sa potvrdzuje, že dochádza k nerovnostiam v nasadení zo strany členských štátov, chýba spoločná odborná príprava, dostatočné jazykové zručnosti a spoločná operačná kultúra, a to všetko brzdí spoluprácu na mieste. Plne vyškolení pracovníci s rovnakou profesijnou kultúrou by priniesli skutočnú pridanú hodnotu.

Na záver možno konštatovať, že podobne ako v prípade pretrvávajúcich nedostatkov v združovaní ľudských zdrojov agentúra pravidelne čelí významným nedostatkom v príspevkoch členských štátov do technického vybavenia. Aj keď sa zdá zložité vytvoriť povinný mechanizmus združovania prostriedkov postavený na rovnakej účasti všetkých členských štátov, jediným realizovateľným riešením je ďalší rozvoj vlastných technických kapacít agentúry prostredníctvom nadobudnutia potrebných prostriedkov so zohľadnením ambiciózneho krytia predpokladaného na daný účel v návrhu Komisie týkajúcom sa nasledujúceho viacročného finančného rámca. Tento proces vytvorí ďalšiu potrebu operačných pracovníkov, ktorí budú pôsobiť členovia tímu s cieľom udržiavať a prevádzkovať všetky tieto technické prostriedky, a táto potreba by mala byť zohľadnená v dlhodobom riešení.

Vznikla potreba posilniť úlohu Únie pri podpore členských štátov v oblasti návratu ako kľúčovej zložky pomoci riešenia migračnej situácie, ktorej čelia členské štáty EÚ. Ako vyplýva z mier návratu v EÚ v posledných rokoch, pretrvávajú problémy s účinným vykonávaním návratu. Za rok 2017 štatistika Eurostatu vykazuje pokles miery návratu v celej EÚ zo 45,8 % v roku 2016 len na 36,6 %. Spolu s navrhovaným prepracovaným znením smernice o návrate, v ktorom sa navrhujú jasnejšie a účinnejšie postupy vydávania rozhodnutí o návrate a spracovania odvolaní, ako aj účinnejšie používanie zaistenia na zjednodušenie návratov, je zámerom tohto návrhu posilniť celkový zavedený rámec politiky návratu.

S ohľadom na ďalšie rozšírenie podpory, ktorú agentúra poskytuje členským štátom, a rozvoj nových činností v oblasti návratu aj v súvislosti s tretími krajinami je zrejmé, že bude potrebné sprístupniť viac operačných pracovníkov na podporu úsilia agentúry v tomto smere, najmä vzhľadom na významný rozpočet predpokladaný na pokrytie činností agentúry, ktoré súvisia s návratom. Tomuto rozšírenému mandátu v oblasti návratu by mali zodpovedať aj primerané kapacity a ľudské zdroje, aj so zohľadnením už rastúceho počtu návratových operácií, ktoré operačne podporuje Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž:

agentúra k 3. augustu 2018 organizovala alebo koordinovala 192 operácií v porovnaní s 90 za rovnaké obdobie v roku 2016 a 194 v roku 2017⁷.

Skúsenosti z uplynulých dvoch rokov viac než kedykoľvek predtým preukázali dôležitosť prijímania opatrení v tretích krajinách vrátane poskytovania operačnej a technickej podpory. Komisia rokuje v mene Únie o dohodách o štatúte s určitými susednými krajinami, aby agentúra mohla vykonávať operačné nasadenia do týchto krajín. Rokovania s krajinami Západného Balkánu boli uzavreté alebo sa blížia k uzavretiu. Tieto dohody sa môžu v budúcnosti rozširovať bez územných obmedzení a nielen na susedné krajiny, ak táto podpora tretích krajín prispeje k ochrane vonkajších hraníc EÚ. Na takéto operačné nasadenia a na podporu týchto činností priamo v tretích krajinách vrátane návratu bude potrebných významne viac operačných pracovníkov zo stáleho zboru.

Ciele európskej pohraničnej a pobrežnej stráže

Všetky uvedené prvky dokazujú naliehavú potrebu **trvalého a spoľahlivého riešenia** s cieľom zabezpečiť, aby agentúra mala potrebné kapacity na ochranu vonkajších hraníc EÚ a účinnú podporu návratu.

V nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží prijatom v roku 2016 sú stanovené zásady európskeho integrovaného riadenia hraníc a je v ňom vymedzená európska pohraničná a pobrežná stráž, ale týka sa najmä úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž. Nariadením o systéme EUROSUR prijatým v roku 2013 sa vytvoril rámec pre spoluprácu a výmenu informácií medzi členskými štátmi a agentúrou, ale tento rámec je v súčasnosti obmedzený na dozor nad námornými a pozemnými hranicami. Zlúčením týchto dvoch nariadení sa v návrhu spájajú úlohy agentúry, ako aj úloha, ktorú musia plniť orgány členských štátov vo fungovaní európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

Komisia preto navrhuje zriadiť **do roku 2020 stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v počte 10 000 operačných pracovníkov**, aby sa agentúre poskytla jej vlastná účinná a efektívna **operačná vetva**. Tento návrh je určený na odstránenie aktuálne identifikovaných nedostatkov, na reakciu na súčasné potreby a zabezpečenie strategickej pripravenosti EÚ na reagovanie na výzvy v budúcnosti. Konkrétne je nevyhnutné zabezpečiť, aby stály zbor rýchlo do roku 2020 dosiahol svoju plnú kapacitu na úrovni 10 000 operačných pracovníkov, aby agentúra mohla reagovať na súčasnú situáciu. V tejto súvislosti by sa mali ihneď po dosiahnutí politickej dohody uskutočniť prípravné opatrenia vrátane všetkej logistickej a administratívnej prípravy na nábor a vyslanie.

Je potrebné, aby vytvorenie stáleho zboru bolo integrované do dobre fungujúcej európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, v ktorej sú členské štáty, Únia a agentúry EÚ, najmä Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž, dobre koordinované a pracujú smerom k **spoločným cieľom politiky**. Táto koordinácia zabezpečí kapacitu na **výmenu informácií a analýzy**, na **koordinovanie reakčnej spôsobilosti a schopnosti predvídať** krízové situácie

⁷ Údaje dostupné vo *Frontex Application Return*.

na vonkajších hraniciach v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte a na **spoločné rozvíjanie potrebnej reakčnej spôsobilosti**.

Veľkosť tohto stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže vychádza najmä zo súčasných informácií o zapojení v rámci existujúcich mechanizmov združovania prostriedkov, ktoré však majú, s výnimkou rezervy rýchleho zásahu, dobrovoľný charakter. V súlade s rozhodnutím riadiacej rady má agentúra na svoje operačné činnosti celkovo 5 000 príslušníkov pohraničnej stráže. V agentúrnom systéme OPERA je však v skutočnosti registrovaných viac ako 7 000 členov tímu európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Tieto kapacity dopĺňa 1 500 príslušníkov pohraničnej stráže nominovaných z rezervy rýchleho zásahu. Okrem toho v oblasti návratu má agentúra v súčasnosti k dispozícii tri rezervy, ktoré by v súlade s rozhodnutím riadiacej rady mali pozostávať zo 600 členov eskortných návratových skupín, 50 špecialistov na návrat a 40 členov monitorovacích skupín pre nútený návrat. V tejto súvislosti má **stály zbor s navrhovanou veľkosťou 10 000 pracovníkov** umožniť agentúre nielen vyriešiť súčasný nedostatok, ale aj posilniť jej podporu pre členské štáty v prvej línii v kritických operačných oblastiach a pokryť väčší počet oblastí v členských štátoch EÚ a tretích krajinách, ako aj významne zvýšiť počet návratov.

Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže by mal byť zložený z troch kategórií operačných pracovníkov: 1. zamestnancov zamestnaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž (kategória 1), 2. zamestnancov povinne dlhodobo vyslaných do agentúry členskými štátmi (kategória 2) a 3. zamestnancov povinne poskytnutých členskými štátmi na krátkodobé vyslanie (kategória 3).

Základným znakom tohto nového prístupu je zaradenie **stálych zamestnancov agentúry ako členov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže** so všetkými potrebnými právomocami na vykonávanie úloh hraničných kontrol a v oblasti návratu vrátane úloh vyžadujúcich si výkonné právomoci. V článku 77 ods. 2 písm. d) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje, že Únia prijme všetky opatrenia potrebné na postupné vybudovanie integrovaného systému riadenia vonkajších hraníc. Tým sa stanovuje právny základ pre priznanie právomocí presadzovania práva zástupcom konajúcim v mene Únie pri vykonávaní úloh súvisiacich so zavedením systému integrovaného riadenia vonkajších hraníc. Tieto právomoci a úlohy by však mali byť jasne vymedzené, aby bol splnený cieľ vytvorenia systému integrovaného riadenia vonkajších hraníc. Zoznam týchto úloh je preto súčasťou návrhu. Zamestnanci agentúry patriaci do kategórie 1 budú novým typom zamestnancov EÚ v rámci agentúry, ktorým sú priznané výkonné právomoci vrátane použitia sily, keď pôsobia ako členovia tímu nasadení zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Komisia považuje toto opatrenie za základný prvok svojho revidovaného návrhu, ktorý bude mať významný vplyv v posilňovaní mandátu agentúry, aby sa garantovala účinná kontrola vonkajších hraníc Únie.

Druhým kľúčovým prvkom stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže je **povinný charakter krátkodobých a dlhodobých príspevkov členských štátov** do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, čo je jediné riešenie, ktorým sa garantuje dostupnosť potrebných príspevkov na činnosti agentúry v duchu solidarity a zodpovednosti pre dobre fungujúci schengenský priestor. Individuálne príspevky členských štátov boli

stanovené na základe distribučného kľúča dohodnutého počas rokovaní v roku 2016 pre rezervu rýchleho zásahu a stanoveného v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2016/1624.

Tento povinný príspevok môže byť skutočnou výzvou pre členské štáty v prípadoch, v ktorých sú ich vnútroštátne kapacity preťažené vnútroštátnymi povinnosťami. V návrhu sa preto stanovuje **system finančnej podpory** na podporu a zabezpečenie dlhodobého rozvoja ľudských zdrojov tým, že sa členským štátom umožní prijímať a vyškoliť ďalších pracovníkov, aby sa poskytla flexibilita potrebná na dodržanie povinného združovania prostriedkov v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, a zároveň udržať si dostatočné vlastné vnútroštátne kapacity.

Modulárne zloženie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s tromi kategóriami operačných pracovníkov poskytne flexibilitu umožňujúcu prispôbovať zapojenie agentúry podľa operačných potrieb. Aj keď stáli operační zamestnanci (kategória 1) agentúry budú vždy hlavným stavebným prvkom vyslania zo stáleho zboru, zapojenie operačných pracovníkov z kategórie 2, a najmä kategórie 3 by mohlo byť prispôbené v rámci existujúcich mechanizmov.

Na záver možno konštatovať, že stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a jeho operační pracovníci poskytujú **integrované riešenie** celého spektra vyslaní z agentúry: tímov riadenia hraníc, návratových tímov, ako aj podporných tímov pre riadenie migrácie so zmiešanými zloženiami. V návrhu sú preto začlenené všetky existujúce mechanizmy združovania prostriedkov: súčasný ročný mechanizmus prísľubov pre činnosti na vonkajších hraniciach, povinná rezerva rýchleho zásahu pre rýchle pohraničné zásahy, dve rezervy špecialistov na návrat a eskortných návratových skupín. Rezerva monitorovacích skupín pre nútený návrat by mala výnimočne zostať samostatným opatrením vzhľadom na osobitosti jej úloh a odborných znalostí a potrebu nezávislosti pri vykonávaní monitorovacích funkcií.

Cieľom návrhu je **štruktúrovať politické smerovanie** európskeho integrovaného riadenia hraníc vytvorením cyklu politiky európskych a národných stratégií integrovaného riadenia hraníc.

Návrhom sa **posilnia mechanizmy včasného varovania** európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s cieľom zvýšiť reakcieschopnosť pri konfrontácii s krízou, ale aj lepšie riešiť situácie, v ktorých by mohlo byť ohrozené fungovanie schengenského priestoru.

Kľúčovým prvkom týchto procesov bude predvídanie. Cieľom návrhu je zlepšiť koordináciu **procesov plánovania** európskeho integrovaného riadenia hraníc, aby boli lepšie pripravené operácie na hraniciach, aby sa vymedzila reakcia na vyššie stupne vplyvu, a najmä možný zásah stáleho zboru a iných kapacít agentúry na podporu členských štátov. Zlepší sa aj príprava kapacít európskej pohraničnej a pobrežnej stráže koordináciou odbornej prípravy a vzdelávania a nadobúdanie vybavenia v krátkodobom a dlhodobom horizonte vrátane výskumu a vývoja.

Návrhom sa zlepší aj schopnosť výmeny informácií a podpory členských štátov v oblasti **návratu**. S cieľom lepšie pomôcť členským štátom sa týmto návrhom rozširujú úlohy agentúry, aby zahŕňali technickú a operačnú pomoc pri vykonávaní konaní o návrate vrátane

prípravy rozhodnutí o návrate a iných činností pred návratom, ako aj pomoc pri vyvíjaní a prevádzkovaní systémov riadenia návratov a systémov výmeny informácií.

Návrhom sa **objasnia** príslušné **úlohy členských štátov a agentúry vo fungovaní európskej pohraničnej a pobrežnej stráže** vrátane spolupráce s tretími stranami a tretími krajinami. V oblasti návratu bude agentúra môcť poskytovať pomoc pri činnostiach tretích krajín súvisiacich s návratom, a to aj organizáciou zmiešaných návratových operácií s účasťou jedného alebo viacerých členských štátov. Skvalitnením vymieňaných údajov, bezpečnosti a reaktivity systémov sa bude ďalej zlepšovať najmä fungovanie systému EUROSUR. S cieľom lepšie podporiť rôzne zložky integrovaného riadenia hraníc sa rozsah pôsobnosti systému EUROSUR posunie z hraničného dozoru na kontrolu hraníc vrátane podávania správ o sekundárnych pohyboch a vzdušných hraniciach. Systém EUROSUR sa bude používať na operácie na hraniciach a integrované plánovanie. Systémom EUROSUR sa zlepši aj operačná spolupráca a výmena informácií s tretími krajinami a tretími stranami.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrhom sa dopĺňajú návrhy Komisie z 12. júna 2018 na vytvorenie Fondu pre integrované riadenie hraníc a Fondu pre azyl a migráciu v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci s cieľom posilniť financovanie pre vnútroštátne zložky európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Cieľom všetkých týchto návrhov Komisie je spoločne zabezpečiť plne integrovaný systém riadenia hraníc EÚ vykonávaný silnou a plne funkčnou európskou pohraničnou a pobrežnou strážou zloženou z Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a vnútroštátnych orgánov zodpovedných v členských štátoch za riadenie hraníc a návratu.

S cieľom umožniť účinné nasadenia zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže od 1. januára 2020 by mali byť čo najskôr prijaté a zavedené určité rozhodnutia a vykonávacie opatrenia. Konkrétne rozhodnutie riadiacej rady o profiloch stáleho zboru agentúry by sa malo odchyľne od normálnej lehoty stanovenej v nariadení prijať do 6 týždňov od nadobudnutia účinnosti nariadenia a členské štáty by mali nominovať operačných pracovníkov do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže do 12 týždňov od nadobudnutia účinnosti nariadenia.

Zároveň s cieľom zabezpečiť kontinuitu podpory pre operačné činnosti organizované agentúrou by mali byť všetky nasadenia do 31. decembra 2019 naplánované a vykonané, aj v rámci rezervy rýchleho zásahu, v súlade s článkami 20, 30 a 31 nariadenia (EÚ) 2016/1624 a v súlade s ročnými bilaterálnymi rokovaniami, ktoré sa uskutočnili v roku 2018. Tieto ustanovenia by mali byť zrušené až s účinnosťou od 1. januára 2020.

Tento návrh vychádza z existujúcej politiky a súboru nástrojov v oblasti riadenia hraníc, najmä európskej pohraničnej a pobrežnej stráže stanovenej nariadením (EÚ) 2016/1624. Spreádzkovanie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže prinieslo počas uplynulých dvoch rokov prvé cykly posúdení zraniteľnosti a zostavenie rezerv rýchleho zásahu na reagovanie na núdzové situácie. Prostredníctvom stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s 10 000 operačnými pracovníkmi sa kapacity agentúry, a teda Únie ďalej rozširujú, aby účinne reagovali na súčasné či budúce hrozby a výzvy na vonkajších hraniciach proaktívnym posilňovaním, hodnotením a koordinovaním opatrení členských štátov na vonkajších hraniciach a s tretími krajinami, ako aj pre potreby posilnenie návratov.

Prostredníctvom začlenenia európskeho systému hraničného dozoru (Eurosir) do legislatívneho nástroja, ktorým sa stanovuje európska pohraničná a pobrežná stráž, sa návrhom ďalej rozvíja prostredie spolupráce, výmeny informácií a koordinácie úsilia medzi členskými štátmi a Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ako aj medzi vnútroštátnymi orgánmi a agentúrami Únie, s konkrétnymi a povinnými záväzkami. Návrh tiež vychádza z nariadenia (EÚ) č. 656/2014⁸, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej agentúrou Frontex.

Návrhom sa objasňuje vzťah medzi posúdeniami zraniteľnosti vykonávanými agentúrou a schengenským hodnotiacim mechanizmom stanoveným nariadením (EÚ) č. 1053/2013⁹ s cieľom maximalizovať synergické účinky medzi týmito dvomi mechanizmami, ktoré sú nevyhnutné pre európsku kontrolu kvality fungovania schengenského priestoru.

Tento návrh vychádza z existujúcich politických ustanovení, ktoré sa v ňom ďalej rozvíjajú a zlučujú do európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, čím sa vytvára integrovaný systém riadenia vonkajších hraníc na úrovni Únie, ako je stanovené v článku 77 ods. 2 písm. d) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je v súlade s komplexnou dlhodobou politikou pre lepšie riadenie migrácie, ktorú stanovila Komisia v európskej migračnej agende, v ktorej sa politické usmernenia predsedu Junckera vyvinuli na súbor jednotných a vzájomne sa podporujúcich iniciatív založených na štyroch pilieroch. Uvedené piliere spočívajú v znižovaní stimulu pre neregulárnu migráciu, zabezpečení vonkajších hraníc a záchrane životov, silnej azylovej politike a novej politike o zákonnej migrácii. Týmto návrhom sa ďalej vykonáva európska migračná agenda, konkrétnejšie pokiaľ ide o cieľ zabezpečenia vonkajších hraníc, keďže európske integrované riadenie hraníc bude vykonávať európska pohraničná a pobrežná stráž. Okrem toho reaguje na žiadosť Európskej rady o ďalšie posilňovanie podpornej úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, a to aj v spolupráci s tretími krajinami pomocou zvýšených zdrojov a posilneného mandátu s cieľom zabezpečiť účinnú kontrolu nad vonkajšími hranicami EÚ a významne posilniť účinný návrat neregulárnych migrantov.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Tento legislatívny návrh sa zakladá na článku 77 ods. 2 písm. b) a d) a článku 79 ods. 2 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 656/2014 z 15. mája 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 93).

⁹ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1053/2013 zo 7. októbra 2013, ktorým sa vytvára hodnotiaci a monitorovací mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis* a ktorým sa zrušuje rozhodnutie výkonného výboru zo 16. septembra 1998, ktorým bol zriadený Stály výbor pre hodnotenie a vykonávanie Schengenu (Ú. v. EÚ L 295, 6.11.2013, s. 27).

V článku 77 ods. 1 písm. b) a d) sa stanovuje, že Únia vypracuje politiku zameranú na vykonávanie kontroly osôb a účinné monitorovanie prekročovania vonkajších hraníc, ako aj na postupné zavádzanie integrovaného systému riadenia vonkajších hraníc. Na tieto účely podľa článku 77 ods. 2 písm. b) a d) Európsky parlament a Rada prijímú v súlade s riadnym legislatívnym postupom opatrenia týkajúce sa kontrol, ktorým sa podrobia osoby prekračujúce vonkajšie hranice, ako aj všetky opatrenia potrebné na postupné vybudovanie integrovaného systému riadenia vonkajších hraníc.

Európsky parlament a Rada sú na základe článku 79 ods. 2 písm. c) oprávnené prijímať opatrenia týkajúce sa neregulárneho prísťahovalectva a neoprávneného pobytu vrátane odsunu a repatriácie osôb s neoprávneným pobytom.

- **Subsidiarita**

Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť európske integrované riadenie vonkajších hraníc EÚ so zámerom dosiahnuť účinné riadenie migrácie a zaistiť vysokú úroveň bezpečnosti v Únii pri súčasnom zabezpečení voľného pohybu osôb na jej území. V priestore bez vnútorných hraníc má neregulárna migrácia cez vonkajšie hranice jedného členského štátu vplyv na všetky ostatné členské štáty v rámci schengenského priestoru. Priestor bez vnútorných hraníc je udržateľný len vtedy, ak sú vonkajšie hranice účinne zabezpečené a chránené.

Keďže kontrola vonkajších hraníc Únie predstavuje spoločný záujem, ktorý sa musí realizovať v súlade s prísnyimi a jednotnými normami Únie, ciele tohto návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie; Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii.

- **Proporcionalita**

Cieľom tohto návrhu je reagovať na nové výzvy a politické skutočnosti, ktorým Únia čelí v súvislosti riadením migrácie a vnútornou bezpečnosťou. Posilňuje súbor nástrojov spôsobilostí, ktoré sú dostupné európskej pohraničnej a pobrežnej stráž, najmä vytvorením stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v počte 10 000 operačných pracovníkov s cieľom komplexne sa zaoberať výzvami v oblasti riadenia hraníc EÚ a návratu. Zabezpečuje úplné a správne vykonávanie pravidiel integrovaného riadenia hraníc členskými štátmi v súlade s jediným jednotným cyklom viacročnej strategickej politiky, prijatie primeraných opatrení na predchádzanie krízovým situáciám a účinnú reakciu v skorej fáze na vonkajších hraniciach, ak taká situácia vznikne, a len v prípade zhoršovania situácie naliehavú akciu vykonanú na úrovni Únie na priamy zásah na mieste. Vzhľadom na svoje ciele a v súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov.

- **Výber nástroja**

Ako je vysvetlené v kapitole 1, vytvorenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a stanovenie potrebných sprievodných opatrení predstavuje nové zásadné prvky, ktoré majú významný vplyv na fungovanie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Vzhľadom na dôležitosť týchto zmien treba zmeniť nariadenie (EÚ) 2016/1624 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž. Je to tiež príležitosť lepšie začleniť zmenený systém EUROSUR do

európskej pohraničnej a pobrežnej stráže zahrnutím zmenených prvkov nariadenia (EÚ) č. 1052/2013, ktorým sa zriaďuje európsky systém hraničného dozoru (Eurosir), do nového nariadenia v súlade so závermi uvedenými v hodnotení nariadenia o systéme EUROSUR.

Iba nariadenie môže poskytnúť stupeň jednotnosti potrebný na zabezpečenie integrovaného riadenia vonkajších hraníc a zabezpečenie účinnej úlohy agentúry v oblasti návratu. Okrem toho treba zohľadniť to, že európska pohraničná a pobrežná stráž a systém EUROSUR boli zriadené nariadením, preto je pre predmetný návrh vhodný rovnaký právny nástroj, ktorým sa zmenia a zlúčia tieto dve nariadenia.

• **Základné práva**

Tento návrh rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým Chartou základných práv Európskej únie. Všetky činnosti európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, pokiaľ ide o Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž a orgány členských štátov zodpovedné za riadenie hraníc a návratu, sa vykonávajú s plným rešpektovaním základných práv, ktoré sú zakotvené v charte vrátane práva na azyl (článok 18 charty), ochrany pred vrátením alebo vyhostením (článok 19 charty), práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7 charty), práva na ochranu osobných údajov (článok 8 charty) a práva na účinný prostriedok nápravy (článok 47 charty). V návrhu sa plne zohľadňujú práva dieťaťa a osobitné potreby osôb v zraniteľnej situácii.

Návrh je teda v súlade s článkami 2 a 6 Zmluvy o Európskej únii a s Chartou základných práv Európskej únie.

3. VPLYV NA ROZPOČET

Príspevok EÚ na Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž už tvorí súčasť rozpočtu Únie na základe legislatívneho finančného výkazu, ktorý je sprievodným dokumentom k návrhu Komisie na nariadenie, ktorým sa zriaďuje európska pohraničná a pobrežná stráž. Určité ďalšie zdroje pre agentúru boli identifikované aj v legislatívnom finančnom výkaze, ktorý je sprievodným dokumentom k návrhom Komisie týkajúcim sa systému ETIAS a balíka opatrení na podporu interoperability.

Na zriadenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a nadobudnutie vlastného vybavenia agentúry, ako aj náležité riešenie iných nových alebo aktualizovaných úloh predpokladaných v tomto návrhu treba doplniť do existujúceho príspevku EÚ na roky 2019 a 2020 v súčasnom viacročnom finančnom rámci sumu 577,5 milióna EUR, čo si môže vyžadovať použitie osobitných nástrojov predpokladaných v nariadení o viacročnom finančnom rámci. Na roky 2021 – 2027 bude potrebný celkový príspevok EÚ vo výške 11 270 miliónov EUR na pokrytie aktualizovaných úloh a funkcií agentúry, ktoré súvisia prevažne so zavedením stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a nadobudnutím vlastného vybavenia agentúry. Tieto sumy budú doplnené zodpovedajúcim príspevkom z krajín pridružených k schengenskému priestoru.

Príspevok EÚ požadovaný na roky 2021 – 2027 môže byť financovaný v rámci stropov stanovených v návrhu viacročného finančného rámca z 2. mája 2018.

Pokiaľ ide o ľudské zdroje, očakávalo sa, že agentúra dosiahne 1 000 pracovníkov do roku 2020. S cieľom vytvoriť stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže budú agentúre pridelené tieto ďalšie pracovné miesta: počínajúc 750 pracovnými miestami v roku 2019 až po 3 000 pracovných miest v roku 2025. Tieto ďalšie pracovné miesta budú rovnomerne rozdelené medzi dočasných zamestnancov a zmluvných zamestnancov. Nové pracovné miesta sa budú využívať prevažne na získanie a vyškolenie operačných pracovníkov v kategórii 1 stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Táto kategória však bude zahŕňať aj pracovníkov predpokladaných na vytvorenie a prevádzku centrálnej jednotky systému ETIAS.

Okrem toho, v rámci už uvedeného počtu 3 000 pracovných miest by agentúra mohla využiť až 4 % celkovej veľkosti stáleho zboru na prijatie pracovníkov určených na podporu vytvorenia stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (prijímanie zamestnancov, bežné denné riadenie, operačné plánovanie atď.), na personálne obsadenie operačných vysunutých pracovísk, nadobudnutie vybavenia agentúry, iné nové úlohy súvisiace s fungovaním európskej pohraničnej a pobrežnej stráže vrátane systému EUROSUR, na posilnený mandát pre návrat a prevzatie systému FADO.

Okrem rozpočtu agentúry v rámci finančných prostriedkov v oblasti migrácie a riadenia hraníc sa bude podporovať aj vykonávanie rozšíreného systému EUROSUR na strane členských štátov, a to prostredníctvom existujúcich zdrojov z Fondu pre vnútornú bezpečnosť – hranice a víza v roku 2020 (52,5 milióna EUR) a budúceho Fondu pre integrované riadenie hraníc (647,5 milióna EUR) na roky 2021 – 2027, kde 10 % týchto zdrojov bude pridelených na systém EUROSUR. Príslušné opatrenia sa budú vykonávať v rámci zdieľaného alebo priameho riadenia.

Pravidlá obsiahnuté v tomto návrhu bude dopĺňať revidované nariadenie o finančnom rámci pre decentralizované agentúry vrátane posilnených pravidiel správy týchto agentúr v oblasti podvodov, nezrovnalostí, pravidiel o konfliktoch záujmov a vnútornej kontroly.

4. PRÍPRAVNÝ PROCES A KONZULTÁCIE SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI

V roku 2017 Komisia adresovala Európskej Rade, Európskemu parlamentu a Rade päť správ o pokroku, v ktorých bol zdokumentovaný pokrok dosiahnutý pri sfunkčnení európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ako aj analýza zaznamenaných nedostatkov. Po týchto správach často nasledovali diskusie v Rade a prezentácie v príslušných výboroch Európskeho parlamentu.

Komisia vo svojom februárovom oznámení¹⁰ určila priority a niekoľko možností pre budúci viacročný finančný rámec Únie so silnou a plne funkčnou európskou pohraničnou a pobrežnou strážou v jadre plne integrovaného systému európskeho integrovaného riadenia hraníc. Vo svojom oznámení z 2. mája 2018¹¹, ktoré sprevádzalo návrh nasledujúceho

¹⁰ Oznámenie Komisie – Nový, moderný viacročný finančný rámec, ktorý Európskej únii umožní efektívne naplňovať priority po roku 2020, COM(2018) 98 final.

¹¹ Oznámenie Komisie – Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje – Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027, COM(2018) 321.

viacročného finančného rámca, Komisia zopakovala svoje odhodlanie pracovať na tomto ciele a navrhla vytvoriť stály zbor s približne 10 000 príslušníkmi pohraničnej stráže.

Riadiaca rada agentúry zorganizovala 5. júla neformálny seminár s cieľom prerokovať budúci právny rámec agentúry a písomný záznam zo stretnutia bol spolu so samostatnými stanoviskami 8 členských štátov predložený Komisii. O novom mandáte agentúry sa rokovalo aj 9. júla na zasadnutí strategického výboru pre prísťahovalectvo, hranice a azyl, na ktorom zástupcovia členských štátov vyjadrili svoje predbežné názory na myšlienky obsiahnuté v návrhu viacročného finančného rámca. Pokiaľ ide o systém EUROSUR, Komisia v súlade s článkom 22 ods. 3 nariadenia č. 1052/2013 vykonala celkové hodnotenie systému EUROSUR. Správa z tohto hodnotenia je priložená k návrhu. V hodnotiacej správe sa dospelo k záveru, že rámec EUROSUR splnil svoje ciele, ale fungovanie systému EUROSUR by sa mohlo zlepšiť tým, že by sa vyvinul zo systému technických informácií na rámec riadenia výmeny informácií a spoluprácu. Nadväznú konzultácie sa uskutočnili so skupinou expertov na systém EUROSUR, ktorú zriadila a viedla agentúra s cieľom podporovať zavádzanie systému EUROSUR, a s osobitnou skupinou expertov na systém EUROSUR, ktorú vytvorila Komisia, aby sa prerokoval a sledoval hodnotiaci proces a aby sa diskutovalo o možných zmenách existujúceho nariadenia. Komisia zorganizovala 6. a 7. februára 2018 špecializovaný seminár, aby sa prerokovali technologické a priemyselné aspekty systému EUROSUR so zástupcami odvetvia, výskumníkmi a vládnyimi expertmi z členských štátov, inštitúcií EÚ a agentúr. S cieľom posúdiť pomer nákladov a prínosov rôznych zmien plánovaných v návrhu Komisia zadala štúdiu posúdenia vplyvov rôznych variantov súvisiacich s možným vývojom európskeho systému hraničného dozoru (Eurosur).

So zohľadnením výzvy Európskej rady z 28. júna 2018 na ďalšie posilnenie podpornej úlohy agentúry pomocou posilneného mandátu a vzhľadom na nevyhnutnosť riešiť túto výzvu v primeranej lehote bolo rozhodnuté, že posúdenie vplyvu sa nevykoná.

5. PODROBNÉ VYSVETLENIE KONKRÉTNÝCH USTANOVENÍ NÁVRHU

Návrhom (článok 8) sa zavádza **cyklus viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc** ako spôsob zabezpečenia účinného vykonávania európskeho integrovaného riadenia hraníc európskou pohraničnou a pobrežnou strážou. Viacročný cyklus vytvorí interoperabilný, zjednotený a sústavný proces poskytovania strategických usmernení pre všetky príslušné subjekty na úrovni Únie a v členských štátoch v oblasti riadenia hraníc a návratu s cieľom vykonávať európske integrované riadenie hraníc jednotne, integrované a metodicky. Cyklus sa začne politickým smerovaním európskeho integrovaného riadenia hraníc v podobe delegovaného aktu Komisie, ktoré sa potom bude vykonávať prostredníctvom technickej a operačnej stratégie vypracovanej Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž a vnútroštátnymi stratégiami vypracovávanými členskými štátmi. So zreteľom na prípravu nasledujúceho cyklu sa vykoná hodnotenie, v ktorom sa posúdi vykonávanie týchto troch fáz.

Hlavné prvky návrhu na vytvorenie **stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže** spolu so zlepšením iných **klúčových kapacít** (pozri najmä článok 5 ods. 2, články 55 až 60, článok 63 a 64).

- Nevyhnutné prvky súvisiace so stálym zborom európskej pohraničnej a pobrežnej stráže sú vysvetlené v kapitole 1, osobitne so zreteľom na jeho zloženie, veľkosť, rozsah činností, povinný charakter a uplatňovanie výkonných právomocí.
- S cieľom zohľadniť kombinovanú povahu stáleho zboru sa v návrhu zavádza pojem operačných pracovníkov **stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže**, ktorými sú príslušníci pohraničnej stráže, eskortné návratové skupiny, špecialisti na návrat a iní relevantní zamestnanci. Nasadzovaní budú v troch druhoch tímov: riadenie hraníc, návrat a podpora riadenia migrácie.
- **Jednotlivé príspevky členských štátov k stálemu zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže** sú vymedzené v súlade s prílohami IV a V. Rozdelenie týchto jednotlivých príspevkov je založené na distribučnom kľúči dohodnutom pre rezervu rýchleho zásahu, ako je stanovený v prílohe I k súčasnemu nariadeniu o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.
- Fungovanie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a jeho zloženie podlieha **preskúmaniu v polovici trvania**, ktoré vykoná Komisia. Na základe preskúmania v polovici trvania môže Komisia zvážiť zmenu príslušných príloh.
- S cieľom zabezpečiť spoločnú profesijnú kultúru by sa tímom nasadeným zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže mala poskytovať **osobitná odborná príprava a uniforma**.
- So zreteľom na nasadenie tímov zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže na území tretích krajín by agentúra mala vyvinúť **kapacity pre ich vlastné štruktúry velenia a kontroly**.
- S cieľom prekonať pretrvávajúce nedostatky v dobrovoľnom združovaní prostriedkov technického vybavenia z členských štátov, najmä pokiaľ ide o prostriedky s významnou hodnotou, by agentúra mala mať **svoje vlastné vybavenie**, ktoré by nasadzovala v spoločných operáciách alebo rýchlych pohraničných zásahoch, respektíve akýchkoľvek iných operačných činnostiach. Aj keď agentúra je od roku 2011 právne schopná nadobúdať alebo si prenajímať svoje vlastné technické vybavenie, táto možnosť bola významne obmedzená chýbajúcimi rozpočtovými prostriedkami. Prijatím nariadenia z roku 2016 sa agentúre poskytol vyhradený rozpočet 40 miliónov EUR na nadobúdanie vybavenia malej a strednej veľkosti a agentúra dosiahla pokrok vo využívaní týchto príležitostí. Ako prirodzený dôsledok tohto vývoja, ako aj s cieľom zohľadniť ambície, na základe ktorých vzniká stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, Komisia vyhradila vo viacročnom finančnom

rámci na roky 2021 – 2027 významné prostriedky na to, aby **agentúra mohla nadobúdať a udržiavať potrebné prostriedky prevádzkované vo vzduchu, na mori a na pevnine** v súlade so svojimi operačnými potrebami.

- Nadobúdanie potrebných prostriedkov by mohol byť zdĺhavý proces, najmä v prípade prostriedkov s významnou hodnotou, ale vlastné vybavenie agentúry by sa v konečnom dôsledku malo stať základňou operačných nasadení spolu s ďalšími príspevkami členských štátov, o ktoré sa požiadajú za výnimočných okolností. Vybavenie agentúry by mali prevádzkovať prevažne technické tímy agentúry, ktoré sú súčasťou stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. S cieľom zabezpečiť efektívne využitie navrhnutých finančných zdrojov na vlastné vybavenie agentúry je tento proces založený na **viacročnej stratégii**, o ktorej čo najskôr rozhodne riadiaca rada a bude ju dopĺňať akčný plán.
- S cieľom uľahčiť prácu agentúry v hostiteľských členských štátoch, v ktorých prebiehajú operačné činnosti agentúry na vonkajších hraniciach a činnosti súvisiace s návratom, bude mať agentúra možnosť zriadiť **vysunuté pracoviská** nachádzajúce sa v týchto členských štátoch na obdobie, počas ktorého prebiehajú jej operačné činnosti. Úlohou týchto vysunutých pracovísk bude slúžiť ako rozhranie medzi agentúrou a hostiteľskými členskými štátmi, aby sa zabezpečila koordinácia, komunikácia a logistická podpora a aby sa garantovalo bezproblémové fungovanie všetkých procesov súvisiacich s uvedenými operačnými činnosťami. Budú vytvorené na miestach nachádzajúcich sa v geografickej blízkosti oblastí, v ktorých sa uskutočňujú operačné činnosti.

V návrhu (články 9 a 67) sa stanovuje **rámec pre integrované plánovanie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže**. V tomto plánovaní budú začlenené rôzne plánovacie procesy orgánov členských štátov z oblasti pohraničnej stráže a návratu a agentúry v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte. Integrované plánovanie sa bude riadiť cyklom viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc.

- Návrhom sa stanovuje štandardná metodika **plánovania na základe scenárov** stanovených agentúrou. V týchto scenároch založených na analýze rizík a schvaľovaných riadiacou radou agentúry sa budú zohľadňovať geopolitické súvislosti.
- Návrhom sa zavádza **plánovanie rozvoja kapacít** európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Plánovanie rozvoja kapacít stanovené týmto návrhom je mechanizmus, ktorého cieľom je konfrontovať a konvergovať dlhodobé plány členských štátov a agentúry s cieľom určiť príležitosti v oblastiach odbornej prípravy a vzdelávania, technickej a operačnej štandardizácie, spoločného obstarávania vybavenia a výskumu a vývoja. Agentúra získa nové kapacity na podporu individuálnych potrieb členských štátov; bude tiež plniť kľúčovú úlohu v koordinovaní rozvoja kapacít celej európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

- Výsledkom procesov plánovania rozvoja kapacít bude **plán kapacít európskej pohraničnej a pobrežnej stráže** schvaľovaný riadiacou radou agentúry a pripojený ako príloha k technickej a operačnej stratégii integrovaného riadenia hraníc. Tento plán kapacít poskytne strategické smerovanie rozvoja kapacít európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Na základe plánu kapacít sa vypracujú plány obstarávania a technologické plány. Tieto plány obstarávania pomôžu členským štátom a agentúre pri nadobúdaní a prenajímaní si technického vybavenia¹² a technologické plány jej pomôžu identifikovať hlavné témy výskumu¹³ a budú zohľadnené pri programovaní nástrojov EÚ, ktorými sa podporia operačné, ako aj výskumné činnosti v oblasti integrovaného riadenia hraníc a návratu.
- Návrhom sa posilňujú existujúce požiadavky **plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí** na úrovni členských štátov v rámci celkového procesu integrovaného plánovania. Plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí sa týka všetkých potrebných opatrení a zdrojov s cieľom umožniť možné posilnenie kapacít vrátane logistiky a podpory pri konfrontácii s vyššími stupňami vplyvu na vonkajších hraniciach vrátane kapacít na podporu nasadenia ďalších kapacít koordinovaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž. Tieto plány by naďalej mali podliehať mechanizmu kontroly kvality v rámci mechanizmu posúdenia zraniteľnosti.
- V krátkodobom horizonte bude **operačné plánovanie** koordinované medzi členskými štátmi a s agentúrou v rámci systému EUROSUR v súlade s procesmi plánovania spoločných pohraničných operácií, ktoré vypracovala agentúra¹⁴.

Návrhom (článok 18 a nasledujúce) sa **systém EUROSUR začleňuje do** nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží ako potrebný prvok fungovania európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

- Systém EUROSUR sa mení na rámec riadenia výmeny informácií a spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi členských štátov zodpovednými za riadenie hraníc a agentúrou, pričom sa vychádza z rôznych informačných systémov, ktoré využívajú členské štáty a agentúra, pričom sa zväčšuje a **rozširuje úloha a kompetencie národných koordinačných centier**.
- V návrhu sa **zjednodušujú existujúce prvky súčasného nariadenia o systéme EUROSUR a zlepšuje sa reaktivita systému EUROSUR**. Niektoré z technických častí súčasného nariadenia o systéme EUROSUR sa presunú do vykonávacích aktov, aby sa prehľadnilo technické vykonávanie a aby sa umožnila väčšia flexibilita a možné operačné aktualizácie, pričom sa zároveň zabezpečuje ich záväzný charakter.

¹² V súlade s článkom 38 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží.

¹³ V súlade s článkom 37 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží.

¹⁴ Ako je opísané v článku 16 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží.

Návrhom sa **zväčšuje súčasný rozsah pôsobnosti systému EUROSUR** z dozoru nad pozemnými a námornými hranicami **na kontrolu hraníc** (doplnením kontrol na hraničných priechodoch a dozoru nad vzdušnými hranicami, ktoré v súčasnosti členské štáty vykazovali na dobrovoľnom základe) s cieľom poskytnúť vyčerpávajúcu situačnú informovanosť na vonkajších hraniciach a rozšíriť škálu reakčnej spôsobilosti. Agentúra bude rozvíjať nové druhy medziagentúrnej spolupráce s orgánmi z odvetvia letectva s cieľom lepšie odhaľovať nové hrozby vyvolané lietadlami a dronmi a reagovať na ne.

Návrhom sa **posilňuje situačná informovanosť, analýza rizík, prevencia a reakcieschopnosť** európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v týchto aspektoch:

- S cieľom **posilniť funkciu analýzy rizík** európskej pohraničnej a pobrežnej stráže sa zosúladiť rôzne zdroje informácií a metodiky, úseky hraníc a stupne vplyvu podľa systému EUROSUR s tými, ktoré využíva agentúra a členské štáty prostredníctvom spoločnej integrovanej metodiky hodnotenia rizík (CIRAM) siete agentúry Frontex pre hodnotenie rizík (FRAN), a s posúdeniami zraniteľnosti (článok 31).
- Vychádzajúc zo systému EUROSUR sa v návrhu **zlepšuje situačná informovanosť** európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (článok 29). Súčasný spoločný súbor predhraničných spravodajských informácií, v ktorom sú zhromaždené informácie o predhraničnej oblasti, sa zlučuje s európskym situačným prehľadom, ktorý v súčasnom nariadení zodpovedá informáciám získaným v rámci schengenského priestoru. Sekundárne pohyby sa teraz stávajú súčasťou situačných prehľadov s cieľom posudzovať migračnú situáciu na vonkajších hraniciach EÚ na strategickej aj taktickej úrovni. Členské štáty a agentúra budú teraz využívať a dopĺňať tieto informácie priamo v systéme EUROSUR, a to prostredníctvom národných koordinačných centier.
- Oficiálne sa vytvára mechanizmus **zlúčených služieb systému EUROSUR** (článok 29), aby nahradil „spoločné uplatňovanie nástrojov dozoru“, na ktoré sa odkazuje v súčasnom nariadení o systéme EUROSUR. Prostredníctvom zlúčených služieb systému EUROSUR agentúra poskytuje národným koordinačným centráм a sebe relevantné informácie týkajúce sa vonkajších hraníc. Zlúčené služby systému EUROSUR sa naďalej poskytujú prostredníctvom spolupráce medzi agentúrou a tretími stranami. Agentúra bude naďalej používať satelitné služby pozorovania Zeme v rámci vesmírneho programu Copernicus na monitorovanie predhraničnej oblasti, ale s inými agentúrami EÚ a medzinárodnými partnermi vyvinie nové zlúčené služby systému EUROSUR, aby zodpovedali novému rozsahu pôsobnosti systému EUROSUR. Takáto medziagentúrna spolupráca by sa mohla vytvoriť napríklad v oblasti vzdušného hraničného dozoru medzi agentúrou, manažérom siete európskej siete manažmentu letovej prevádzky (EUROCONTROL) a Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva (EASA).
- V návrhu (článok 30) sa zavádza požiadavka, aby Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž pripravovala **analýzu strategických rizík** pre

európske integrované riadenie hraníc každé dva roky s cieľom predstaviť určité dlhodobé prehľady a analýzy na nadchádzajúce roky. Táto analýza by slúžila ako východiskový bod pre Komisiu na začatie cyklu viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc. Strategická analýza rizík prispeje k scenárom na vysokej úrovni, na ktorých bude založené integrované plánovanie.

- Keďže posúdenia zraniteľnosti a schengenský hodnotiaci mechanizmus stanovený nariadením (EÚ) č. 1053/2013 sú dva navzájom sa dopĺňajúce mechanizmy garantujúce **európsku kontrolu kvality riadneho fungovania schengenského priestoru**, treba vytvoriť jasné opatrenia týkajúce sa pravidelnej výmeny informácií o ich výsledkoch medzi Komisiou a Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž s cieľom maximalizovať synergický účinok medzi uvedenými mechanizmami (článok 34).
- S cieľom lepšie riešiť krízové situácie, keď je na úrovni hraničného úseku taká situácia, že je ohrozené fungovanie schengenského priestoru, sa v systéme EUROSUR s a vytvára ďalší, štvrtý, „kritický“ stupeň vplyvu. „Kritický“ stupeň vplyvu automaticky vyvolá reakciu stáleho zboru Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž podľa článku 35, 36 a 42.
- Pokiaľ ide o **podporné tímy pre riadenie migrácie**, Komisia navrhuje nové ustanovenia (v článku 41), aby sa zabezpečila súdržnosť s jej zmeneným návrhom nariadenia o Agentúre Európskej únie pre azyl, ktorý sa predkladá s týmto návrhom. Komisia navrhuje rozšíriť rozsah vyvolávajúci použitie podporných tímov pre riadenie migrácie – ich nasadenie je podmienené žiadosťou od dotknutého členského štátu, ale už nie je obmedzené na okolnosti neúmerných migračných výziev. Komisia bude zodpovedná za koordináciu na mieste, ako sa už zohľadnilo v súčasnom nariadení, ako aj za koordinovanie žiadostí od členských štátov a posúdenie potrieb. Zabezpečí sa tým súdržnosť medzi rôznymi opatreniami príslušných agentúr Únie, ako aj synergický účinok zdrojov agentúr a členských štátov.
- Vychádzajúc zo súčasných ustanovení sa v návrhu (článok 42) konsoliduje úloha výkonného riaditeľa **navrhnuť príslušnému členskému štátu konkrétne operačné činnosti agentúry**, ak je to odôvodnené výsledkami posúdenia zraniteľnosti, analýzou rizík alebo keď je jednému alebo viacerým hraničným úsekom pripísaný kritický vplyv. V prípade nedostatočnej spolupráce na takýchto navrhnutých opatreniach by mala byť Komisia informovaná s cieľom posúdiť a rozhodnúť, či môžu byť potrebné ďalšie opatrenia v súlade s článkom 43 týkajúcim sa situácie na vonkajšej hranici EÚ, ktorá si vyžaduje naliehavú akciu.

Návrhom sa **zlepšuje výmena informácií a spolupráca** v rámci európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (pozri všeobecne článok 12):

- Vo vykonávacích aktoch sa podrobnejšie stanoví druh informácií, ktoré sa budú poskytovať v rámci systému EUROSUR, ale aj subjekty zodpovedné za

zber, spracovanie, archiváciu a prenos osobitných informácií, maximálne doby oneskorenia hlásenia a zásady bezpečnosti a ochrany údajov (pozri napr. článok 25).

- **Agentúra bude v reálnom čase monitorovať** technický stav sietí a systémov a kvalitu informácií, ktoré sú vykazované členskými štátmi, a bude si ich vymieňať s používateľmi ako základný prvok spoľahlivosti rámca EUROSUR (článok 24).
- V rámci súčasného nariadenia o systéme EUROSUR bola vyvinutá **komunikačná sieť**, ktorá je schopná zabezpečiť výmenu utajovaných skutočností EÚ medzi členskými štátmi a agentúrou. Komunikačná sieť sa v súčasnosti používa (článok 14 a 15) na všetky výmeny informácií medzi rôznymi zložkami európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a stupeň utajenia sa zvýšil z RESTREINT UE/EU RESTRICTED na CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL, aby sa zlepšila bezpečnosť informácií a dôvera medzi účastníkmi.
- Agentúra vyvinie **technické štandardy** na zlepšenie výmeny informácií, pričom sa zároveň posilní **informačná bezpečnosť** prostredníctvom národných koordinačných centier (článok 16).

Návrhom sa zlepšuje **reakcia EÚ v oblasti návratu** so zreteľom na nasledujúce aspekty (článok 49 a nasledujúce).

- Návrhom sa ďalej rozširuje mandát agentúry poskytovať **technickú a operačnú pomoc členským štátom v konaniach o návrate** bez toho, aby bola dotknutá ich zodpovednosť za vydávanie rozhodnutí o návrate, a to vrátane prípravy rozhodnutí o návrate, identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín a iných činností členských štátov pred návratom a súvisiacich s návratom.
- S cieľom ďalej pomáhať členským štátom je agentúra takisto poverená:
 - vytvorením referenčného vzoru systému správy prípadov v oblasti návratu s predpísaním štruktúry národných systémov riadenia návratu,
 - podporou rozvoja ich národných systémov alebo ich zosúladenia so vzorom,
 - vytvorením centrálného systému a komunikačnej infraštruktúry medzi národnými systémami riadenia návratu a s centrálnym systémom na spracovanie všetkých informácií a údajov potrebných na to, aby agentúra mohla poskytovať technickú a operačnú pomoc v súlade s nariadením.
- **Posilnená spolupráca s tretími krajinami:** poskytovanie pomoci v činnostiach tretích krajín súvisiacich s návratom a v týchto tretích krajinách, a to aj nasadením stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v tretích krajinách, ako aj posilnenou spoluprácou s orgánmi tretích krajín v oblasti návratu, aj pokiaľ ide o obstaranie cestovných dokladov.

- **Posilnenie mandátu agentúry na spracovávanie osobných údajov** v spojení s jej činnosťami v oblasti návratu, ako aj pri výmene informácií s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami so zreteľom na činnosti v oblasti návratu.

Návrhom sa zlepšuje vonkajší rozmer európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (pozri články 72 až 79):

- Európska pohraničná a pobrežná stráž bude mať povolené konať v tretích krajinách bez obmedzenia na susedné tretie krajiny, a to aj v oblasti návratu, ako sa už uviedlo.
- V návrhu je opísané, za akých podmienok agentúra ponúkne **technickú a operačnú pomoc tretím krajinám**. Operácie agentúry by sa mohli v prípade potreby konať na akýchkoľvek hraniciach dotknutej tretej krajiny so súhlasom členského štátu (štátov), ktoré hraničia s operačnou oblasťou.
- V návrhu sa zlepšuje výmena informácií s tretími krajinami v rámci systému EUROSUR prostredníctvom národných koordinačných centier, pričom sa zachovávajú historické vzťahy medzi členskými štátmi a tretími krajinami. V ustanoveniach bude podrobne opísané, za akých podmienok bude s orgánmi tretích krajín prebiehať výmena údajov a možné poskytovanie zlúčených služieb systému EUROSUR.
- V súlade s návrhom Komisie týkajúcim sa vytvorenia európskej siete imigračných styčných dôstojníkov (prepracované znenie) sa uznáva **úloha imigračného styčného dôstojníka** pre výmenu informácií a spoluprácu. Okrem európskej siete imigračných styčných dôstojníkov sa formálne vytvárajú prepojenia s národnými koordinačnými centrami a s agentúrou.
- **Objasňuje sa úloha Komisie so zreteľom na spoluprácu s tretími krajinami:** Komisia podporuje členské štáty a agentúru v oblasti spolupráce s tretími krajinami prípravou vzorových ustanovení a overením, či relevantné ustanovenia dvojstranných a mnohostranných dohôd a dohôd o pracovných podmienkach sú v súlade s nariadením.

Na záver možno konštatovať, že vychádzajúc zo záverov Rady z 27. marca 2017 Komisia navrhuje začleniť systém FADO (falošné a pravé doklady online) do rámca európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. FADO je európsky systém vyobrazení určený na výmenu informácií medzi členskými štátmi o pravých a falošných dokladoch a v súčasnosti ho riadi Generálny sekretariát Rady. Takýto spoločný únijný systém vyobrazení je veľmi užitočný nástroj v boji proti podvodom s dokladmi, keďže zjednodušuje odhaľovanie falošných dokladov. Začlenenie systému FADO do rámca európskej pohraničnej a pobrežnej stráže umožní agentúre prevziať systém a riadiť ho. Začlenenie systému **FADO** prinesie tieto výsledky (článok 80):

- S cieľom podporiť členské štáty v kontrole pravosti dokladov na hraniciach sa agentúra v návrhu poveruje, aby prevzala **systém FADO (falošné a pravé doklady online)** a prispôbila ho súčasným a budúcim požiadavkám.

Jednotná akcia Rady 98/700/SVV z 3. decembra 1998 bude v celom rozsahu zrušená a nahradená právnym základom v nariadení o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž, čím sa umožní agentúre prevziať súčasný systém. Vykonávacie ustanovenia budú stanovené vo vykonávacích aktoch. Tým by sa zaistilo zapojenie expertov členských štátov (prostredníctvom existujúceho výboru podľa článku 6) a takisto by sa umožnilo prispôsobenie systému budúcim potrebám.

- **Viacvrstvová štruktúra** systémov FADO by mala byť zachovaná, keďže je potrebná na poskytovanie rôznych úrovní informácií o dokladoch rôznym zainteresovaným stranám vrátane širokej verejnosti. Pokiaľ ide o **prechodné obdobie**, malo by sa zabezpečiť, aby systém FADO zostal funkčný, kým sa nesprevádzkuje nový systém a kým sa do neho neprenesú existujúce údaje so súhlasom členských štátov ako vlastníkov údajov.

Návrh sa napokon týka aj niekoľkých aspektov riadenia agentúry a administratívnych záležitostí:

- Vzhľadom na vytvorenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ako aj celkové rozšírenie mandátu agentúry najmä v oblasti návratu treba určiť **troch zástupcov výkonného riaditeľa** namiesto jedného, ako je stanovené v súčasnom nariadení (článok 105). Všetci títo **traja zástupcovia výkonného riaditeľa by mali mať pridelenú konkrétnu oblasť zodpovednosti**.
- Z dôvodu zásadnej dôležitosti agentúry ako súčasti európskej pohraničnej a pobrežnej stráže zodpovednej za integrované riadenie vonkajších hraníc a úlohy Komisie so zreteľom na cyklus viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc (článok 8) by mala byť zodpovednosť Komisie v rámci riadenia agentúry uvedená do súladu so **zásadami spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram Únie**, ktoré Európsky parlament, Rada a Komisia prijali 12. júla 2012 (napr. so zreteľom na vymenovanie zástupcov výkonného riaditeľa, článok 105).
- Návrhom sa vytvára **výbor**, aby pomáhal Komisii pri príprave niekoľkých vykonávacích aktov predpokladaných v nariadení. Pokiaľ však ide o FADO, mal by sa použiť výbor podľa existujúceho článku 6 (článok 117).

V návrhu sú zopakované ustanovenia súčasného nariadenia v súvislosti s Írskom a Spojeným kráľovstvom.

Komisia považuje uvedené zmeny za nevyhnutné na garanciu toho, aby bola európska pohraničná a pobrežná stráž dobre vybavená, efektívna a plne funkčná s cieľom zabezpečiť účinnú podporu členským štátom pri ochrane vonkajších hraníc Únie.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii
a zrušení jednotnej akcie Rady 98/700/JHA, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady
(EÚ) č. 1052/2013 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624**

Príspevok Európskej komisie k stretnutiu lídrov v Salzburgu 19. – 20. septembra 2018

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. b) a d) a článok 79 ods. 2 písm. c),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁵,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁶,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Cieľom politiky Únie v oblasti riadenia vonkajších hraníc je rozvíjať a vykonávať európske integrované riadenie hraníc na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie, ktoré je nutným logickým dôsledkom voľného pohybu osôb v rámci Únie a tvorí základnú súčasť priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Európske integrované riadenie hraníc má zásadný význam pre zlepšenie riadenia migrácie. Jeho cieľom je účinné riadenie prekračovania vonkajších hraníc a riešenie migračných výziev a prípadných budúcich hrozieb na týchto hraniciach, čím sa prispieva k riešeniu závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom a k zabezpečeniu vysokej úrovne vnútornej bezpečnosti v Únii. Zároveň je potrebné konať tak, aby sa plne rešpektovali základné práva a zabezpečil sa voľný pohyb osôb v rámci Únie.
- (2) Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie bola zriadená nariadením Rady (ES) č. 2007/2004¹⁷.

¹⁵ Ú. v. EÚ C, , s. .

¹⁶ Ú. v. EÚ C, , s. .

¹⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 z 26. októbra 2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 1).

Odkedy sa ujala plnenia svojich povinností 1. mája 2005, úspešne pomáha členským štátom pri vykonávaní operačných aspektov riadenia vonkajších hraníc prostredníctvom spoločných operácií a rýchlych pohraničných zásahov, analýzy rizík, výmeny informácií, vzťahov s tretími krajinami a návratu navrátilcov.

- (3) Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie sa premenovala na Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej aj „agentúra“) s úplnou kontinuitou všetkých činností a postupov, pričom jej úlohy sa rozšírili. Hlavnou úlohou agentúry by malo byť vypracovanie technickej a operačnej stratégie vykonávania európskeho integrovaného riadenia hraníc v rámci cyklu viacročnej strategickej politiky, dohliadanie na účinné fungovanie kontrol vonkajších hraníc, vykonávanie analýzy rizík a posúdení zraniteľnosti, poskytovanie zvýšenej technickej a operačnej pomoci členským štátom a tretím krajinám prostredníctvom spoločných operácií a rýchlych pohraničných zásahov, zabezpečenie praktického vykonávania opatrení v prípade situácie, ktorá si vyžaduje naliehavú akciu na vonkajších hraniciach, poskytovanie technickej a operačnej pomoci pri podpore pátracích a záchranných operácií týkajúcich sa osôb v núdzi na mori, organizovanie, koordinovanie a vykonávanie návratových operácií a intervencií a poskytovanie technickej a operačnej pomoci tretím krajinám pri činnostiach v oblasti návratu.
- (4) Od začatia migračnej krízy v roku 2015 Komisia prijala dôležité iniciatívy na posilnenie ochrany hraníc Únie. Návrh na výrazné posilnenie mandátu Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach sa predložil v decembri 2015 a prerokoval sa v rekordnom čase v priebehu roka 2016. Nariadenie o Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž nadobudlo účinnosť 6. októbra 2016.
- (5) Rámec Únie v oblasti kontroly vonkajších hraníc, návratov a azylu však treba ďalej zlepšovať. Na tento účel a s cieľom ďalej podporovať súčasné a budúce plánované operačné úsilia by sa mala uskutočniť reforma európskej pohraničnej a pobrežnej stráže tým, že sa posilní mandát Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, najmä poskytnutím potrebnej kapacity vo forme 10 000 operačných pracovníkov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s výkonnými právomocami účinne podporovať priamo na mieste členské štáty v ich snahe chrániť vonkajšie hranice, bojovať proti sekundárnym pohybom a výrazne zintenzívniť účinný návrat neregulárnych migrantov.
- (6) Európska rada vo svojich záveroch z 28. júna 2018 vyzvala na ďalšie posilnenie podpornej úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, a to aj v spolupráci s tretími krajinami, prostredníctvom zvýšených zdrojov a posilneného mandátu s cieľom zabezpečiť účinnú kontrolu vonkajších hraníc a výrazne zintenzívniť účinný návrat neregulárnych migrantov.
- (7) Je potrebné účinne monitorovať prekračovanie vonkajších hraníc, riešiť migračné výzvy a prípadné budúce hrozby na vonkajších hraniciach, zabezpečiť vysokú úroveň vnútornej bezpečnosti v rámci Únie, zaručiť fungovanie schengenského priestoru a rešpektovať zastrešujúcu zásadu solidarity. Tieto činnosti by malo sprevádzať proaktívne riadenie migrácie vrátane potrebných opatrení v tretích krajinách. Vzhľadom na uvedené treba posilniť európsku pohraničnú a pobrežnú stráž a ďalej rozširovať mandát Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž. Agentúru by mal tvoriť najmä stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže tvorený 10 000 operačnými pracovníkmi.

- (8) S cieľom zohľadniť ďalšie kvalitatívne posilnenie mandátu, najmä poskytnutím vlastnej operačnej zložky – 10 000 operačných pracovníkov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže – agentúra, predtým známa ako Frontex, by sa mala odteraz uvádzať výlučne pod názvom Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž, a pod týmto názvom aj pôsobiť. Táto zmena by sa mala odraziť vo všetkých príslušných prípadoch vrátane vizualizácie v materiáloch na externú komunikáciu.
- (9) Pri vykonávaní európskeho integrovaného riadenia hraníc by sa mala zabezpečiť koherencia s inými politickými cieľmi vrátane riadneho fungovania cezhraničnej dopravy.
- (10) Európske integrované riadenie hraníc by sa malo vykonávať ako spoločná zodpovednosť agentúry a vnútroštátnych orgánov, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva operácie v oblasti hraničného dozoru na námornej hranici a akékoľvek iné úlohy kontroly hraníc, ako aj orgánov zodpovedných za návraty. Zatiaľ čo sa členským štátom ponecháva primárna zodpovednosť za riadenie ich vonkajších hraníc v ich vlastnom záujme a v záujme všetkých členských štátov, ako aj zodpovednosť za vydávanie rozhodnutí o návrate, úlohou agentúry by mala byť podpora uplatňovania opatrení Únie týkajúcich sa riadenia vonkajších hraníc a návratov, a to posilnením, posudzovaním a koordinovaním krokov členských štátov, ktoré vykonávajú uvedené opatrenia.
- (11) V záujme zabezpečenia účinného vykonávania európskeho integrovaného riadenia hraníc a zvyšovania účinnosti spoločnej politiky návratu by sa mala zriadiť európska pohraničná a pobrežná stráž. Mali by sa jej poskytnúť potrebné finančné a ľudské zdroje a vybavenie. Európska pohraničná a pobrežná stráž by sa mala skladať z Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a vnútroštátnych orgánov, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc, ako aj orgánov zodpovedných za návraty. Bude sa opierať o spoločné využívanie informácií, kapacít a systémov na vnútroštátnej úrovni a o reakciu agentúry na úrovni Únie.
- (12) Európskym integrovaným riadením hraníc sa nemenia príslušné právomoci Komisie a členských štátov v colnej oblasti, najmä pokiaľ ide o kontroly, riadenie rizík a výmenu informácií.
- (13) Za rozvoj politiky a právnych predpisov týkajúcich sa kontroly vonkajších hraníc a návratu vrátane rozvoja stratégie európskeho integrovaného riadenia hraníc sú aj naďalej zodpovedné inštitúcie Únie. Mala by sa zaručiť úzka koordinácia medzi agentúrou a uvedenými inštitúciami.
- (14) Účinné vykonávanie európskeho integrovaného riadenia hraníc európskou pohraničnou a pobrežnou strážou by sa malo zabezpečovať prostredníctvom cyklu viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc. V rámci tohto cyklu by sa mal stanoviť integrovaný, jednotný a nepretržitý proces poskytovania strategických usmernení všetkým príslušným aktérom na úrovni Únie a v členských štátoch v oblasti riadenia hraníc a návratov tak, aby títo aktéri mohli európske integrované riadenie hraníc vykonávať jednotne. Budú sa ním riešiť aj všetky príslušné interakcie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s Komisiou, ostatnými inštitúciami a orgánmi, ako aj spolupráca s inými príslušnými partnermi vrátane a podľa potreby tretích krajín a tretích strán.
- (15) Európske integrované riadenie hraníc si medzi členskými štátmi a agentúrou vyžaduje integrované plánovanie operácií týkajúcich sa hraníc a návratu, prípravu

reakcií na vyššie nároky na plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí na vonkajších hraniciach a koordináciu dlhodobého rozvoja kapacít tak v oblasti náboru a odbornej prípravy, ako aj v oblasti nadobúdania a rozvoja vybavenia.

- (16) Vykonávanie tohto nariadenia nemá vplyv na rozdelenie právomocí medzi Úniou a členskými štátmi ani na povinnosti členských štátov podľa Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, Medzinárodného dohovoru o bezpečnosti ľudského života na mori, Medzinárodného dohovoru o pátraní a záchrane na mori, Dohovoru Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu a jeho Protokolu proti pašovaniu migrantov po súši, po mori a letecky, Dohovoru o právnom postavení utečencov, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ďalších relevantných medzinárodných nástrojov.
- (17) Vykonávanie tohto nariadenia nemá vplyv na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 656/2014¹⁸.
- (18) Agentúra by mala plniť svoje úlohy bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov, pokiaľ ide o udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti.
- (19) Agentúra by mala plniť svoje úlohy bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v oblasti obrany.
- (20) Rozšírené úlohy a právomoci agentúry by mali byť vyvážené posilnenými zárukami dodržiavania základných práv a vyššou zodpovednosťou agentúry.
- (21) Agentúra sa opiera o spoluprácu členských štátov, aby mohla účinne plniť svoje úlohy. V tejto súvislosti je dôležité, aby agentúra a členské štáty konali v dobrej viere a včas si vymieňali presné informácie. Žiaden členský štát by nemal byť povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie odporuje podľa jeho názoru základným záujmom jeho bezpečnosti.
- (22) Členské štáty by mali vo vlastnom záujme a v záujme ostatných členských štátov tiež prispievať relevantnými údajmi potrebnými pre činnosti vykonávané agentúrou, a to aj na účely situačnej informovanosti, analýzy rizík, posúdení zraniteľnosti a integrovaného plánovania. Zároveň by mali zabezpečiť, aby tieto údaje boli presné, aktuálne a získané a vložené v súlade so zákonom.
- (23) Na fungovanie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže je potrebný európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR), ktorého cieľom je vytvoriť rámec na výmenu informácií a operačnú spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi členských štátov, ako aj s agentúrou. Systém EUROSUR poskytuje týmto orgánom a agentúre infraštruktúru a nástroje potrebné na zlepšenie situačnej informovanosti a reakčnej spôsobilosti na vonkajších hraniciach na účely odhaľovania, prevencie a potlačania nelegálneho prisťahovalectva a cezhraničnej trestnej činnosti a prispievania k zabezpečeniu ochrany životov migrantov a ich zachraňovaniu.
- (24) Členské štáty by mali zriadiť národné koordinačné centrá na zlepšenie vzájomnej výmeny informácií a spolupráce v oblasti hraničného dozoru a vykonávania kontrol na hraničných priechodoch, ako aj uvedenej výmeny informácií a spolupráce

¹⁸

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 656/2014 z 15. mája 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 93).

s agentúrou. Pre riadne fungovanie systému EUROSUR je zásadné, aby všetky vnútroštátne orgány zodpovedné za dozor na vonkajších hraniciach podľa vnútroštátnych právnych predpisov spolupracovali prostredníctvom národných koordinačných centier.

- (25) Toto nariadenie by členským štátom nemalo brániť v tom, aby svoje národné koordinačné centrá poverili aj zodpovednosťou za koordináciu výmeny informácií a za spoluprácu v oblasti ďalších zložiek integrovaného riadenia hraníc, napríklad návratov.
- (26) Kvalita informácií vymieňaných medzi členskými štátmi a agentúrou je predpokladom riadneho fungovania integrovaného riadenia hraníc. Na základe úspechu systému EUROSUR by sa táto kvalita mala zabezpečiť prostredníctvom štandardizácie, automatizácie výmeny informácií medzi sieťami a systémami, informačnou bezpečnosťou a kontrolou kvality prenášaných údajov a informácií.
- (27) Agentúra by mala poskytovať potrebnú pomoc pri vývoji a prevádzke systému EUROSUR, a to vrátane interoperability systémov, najmä prostredníctvom vytvorenia, spravovania a koordinácie rámca systému EUROSUR.
- (28) Systém EUROSUR by mal poskytovať úplný situačný prehľad o vonkajších hraniciach, ale aj v rámci schengenského priestoru a v predhraničnej oblasti. Mal by sa vzťahovať na dozor nad pozemnými, námornými a vzdušnými hranicami, ale aj na kontroly na hraničných priechodoch.
- (29) Medzi prvky riadenia hraníc by mal patriť aj dozor nad vzdušnými hranicami, keďže na nezákonné činnosti súvisiace s prísťahovalectvom a cezhraničnou trestnou činnosťou sa využívajú komerčné aj súkromné lety a diaľkovo riadené letecké systémy.
- (30) Zlúčené služby systému EUROSUR poskytované agentúrou by mali byť založené na spoločnom uplatňovaní nástrojov dozoru a medziagentúrnej spolupráci na úrovni Únie vrátane poskytovania bezpečnostných služieb programu Copernicus. Členským štátom a agentúre by mali poskytovať informačné služby s pridanou hodnotou týkajúce sa integrovaného riadenia hraníc. Zlúčené služby systému EUROSUR by sa mali rozšíriť s cieľom podporiť kontroly na hraničných priechodoch, dozor nad vzdušnými hranicami a monitorovanie migračných tokov.
- (31) Cestovanie v malých plavidlách nespôsobilých na plavbu na mori dramaticky zvýšilo počet migrantov utopených na južných námorných vonkajších hraniciach. Systém EUROSUR by mal významne zvýšiť operačné a technické schopnosti agentúry a členských štátov odhaľovať takéto malé plavidlá a zlepšiť reakčnú spôsobilosť členských štátov, a prispieť tak k zníženiu počtu úmrtí migrantov.
- (32) V tomto nariadení sa uznáva, že migračné trasy sú využívané aj osobami, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu.
- (33) Agentúra by mala pripravovať všeobecné analýzy rizík a špecifické analýzy rizík na základe modelu spoločnej integrovanej analýzy rizík, ktoré by mala uplatňovať agentúra aj členské štáty. Agentúra by mala na základe informácií poskytnutých členskými štátmi poskytovať primerané informácie týkajúce sa všetkých aspektov významných pre európske integrované riadenie hraníc, najmä v oblasti kontroly hraníc, návratu, neregulárnych sekundárnych pohybov štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci Únie, predchádzania cezhraničnej trestnej činnosti vrátane uľahčovania neoprávneného prekračovania hraníc, obchodovania s ľuďmi, terorizmu a hrozieb hybridnej povahy, ako aj situácie v príslušných tretích krajinách, ktoré

umožnia prijatie vhodných opatrení alebo riešenie identifikovaných hrozieb a rizík v záujme zlepšenia integrovaného riadenia vonkajších hraníc.

- (34) Vzhľadom na svoje činnosti na vonkajších hraniciach by agentúra mala prispievať k predchádzaniu a odhaľovaniu závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom, ako je prevádzka, obchodovanie s ľuďmi a terorizmus, v prípadoch, keď je jej zásah vhodný a keď prostredníctvom svojich činností získala relevantné informácie. Ako agentúra zodpovedná za podporu a posilňovanie činností členských štátov a za ich spoluprácu pri predchádzaní závažnej trestnej činnosti, ktorá sa týka dvoch alebo viacerých členských štátov, a v boji proti nej by mala koordinovať svoje činnosti s Europolom. Cezhraničná trestná činnosť zo svojej podstaty zahŕňa cezhraničný rozmer. Takýto cezhraničný rozmer je charakteristický pre trestné činy priamo súvisiace s neoprávneným prekračovaním vonkajších hraníc vrátane obchodovania s ľuďmi alebo prevádzka. Vzhľadom na uvedené článok 1 ods. 2 smernice Rady 2002/90/ES¹⁹ umožňuje členským štátom neuviesť sankcie, ak cieľom správania je poskytnutie humanitárnej pomoci migrantom.
- (35) Úloha agentúry by v duchu spoločnej zodpovednosti mala spočívať v pravidelnom monitorovaní riadenia vonkajších hraníc. Agentúra by mala zabezpečiť riadne a účinné monitorovanie nielen prostredníctvom situačnej informovanosti a analýzy rizík, ale aj prostredníctvom prítomnosti odborníkov z radov vlastných pracovníkov v členských štátoch. Agentúra by preto mala byť schopná nasadiť styčných dôstojníkov do členských štátov na obdobie, počas ktorého bude styčný dôstojník poskytovať správy výkonnému riaditeľovi. Správa styčných dôstojníkov by mala tvoriť súčasť posúdenia zraniteľnosti.
- (36) Agentúra by mala na základe objektívnych kritérií vypracovať posúdenie zraniteľnosti s cieľom posúdiť schopnosť a pripravenosť členských štátov čeliť výzvam na ich vonkajších hraniciach a prispievať k stálemu zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráža a do rezervy technického vybavenia. Toto posúdenie zraniteľnosti by malo zahŕňať aj posúdenie vybavenia, infraštruktúry, pracovníkov, rozpočtu a finančných zdrojov členských štátov, ako aj ich plánov pre nepredvídané udalosti na riešenie možných kríz na vonkajších hraniciach. Členské štáty by mali prijať opatrenia na riešenie všetkých nedostatkov zistených v tomto posúdení. Výkonný riaditeľ by mal určiť opatrenia, ktoré má prijať dotknutý členský štát, a odporučiť mu ich. Výkonný riaditeľ by mal tiež stanoviť lehotu, v rámci ktorej by sa mali prijať uvedené opatrenia, a pozorne sledovať ich včasné vykonávanie. Pokiaľ sa potrebné opatrenia neprijmú v stanovenej lehote, vec by sa mala postúpiť riadiacej rade na ďalšie rozhodnutie.
- (37) Ak sa agentúre neposkytnú presné a včasné informácie potrebné na vykonanie posúdenia zraniteľnosti, agentúra by mala mať možnosť túto skutočnosť zohľadniť pri uskutočňovaní posúdenia zraniteľnosti, pokiaľ neexistujú riadne opodstatnené dôvody na neposkytnutie údajov.
- (38) Posúdenie zraniteľnosti a schengenský hodnotiaci mechanizmus zriadené nariadením Rady (EÚ) č. 1053/2013²⁰ sú dva doplnujúce mechanizmy na zaručenie európskej

¹⁹ Smernica Rady 2002/90/ES z 28. novembra 2002, ktorá definuje napomáhanie neoprávneného vstupu, tranzitu a bydlisku (Ú. v. ES L 328, 5.12.2002, s. 17).

²⁰ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1053/2013 zo 7. októbra 2013, ktorým sa vytvára hodnotiaci a monitorovací mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis* a ktorým sa zrušuje rozhodnutie

kontroly kvality riadneho fungovania schengenského priestoru a na zabezpečenie stálej pripravenosti reagovať na všetky výzvy na vonkajších hraniciach na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni. Synergie medzi týmito mechanizmami by sa mali maximalizovať, keďže sa vytvára kvalitnejší situačný prehľad o fungovaní schengenského priestoru, ktorým sa v čo najväčšej miere odstraňuje duplicita úsilia členských štátov a zabezpečuje sa koordinovanejšie využívanie príslušných finančných nástrojov Únie na podporu riadenia vonkajších hraníc. Na tento účel by sa mala zaviesť pravidelná výmena informácií o výsledkoch oboch mechanizmov medzi agentúrou a Komisiou.

- (39) Keďže členské štáty zriaďujú hraničné úseky, ktorým agentúra priraduje stupeň vplyvu, pričom reakčná spôsobilosť členských štátov a agentúry by mala byť s týmito stupňami vplyvu spojená, mal by sa zaviesť štvrtý stupeň vplyvu zodpovedajúci situácii, v ktorej je schengenský priestor ohrozený a v ktorej by mala agentúra zasiahnuť.
- (40) Agentúra by mala organizovať príslušnú technickú a operačnú pomoc členským štátom s cieľom posilniť ich schopnosť plniť si záväzky, pokiaľ ide o kontrolu vonkajších hraníc, a čeliť výzvam na vonkajších hraniciach vyplývajúcim z nelegálneho prisťahovalectva alebo cezhraničnej trestnej činnosti. Takouto pomocou by nemala byť dotknutá právomoc príslušných vnútroštátnych orgánov začať vyšetrovania trestných činov. V tejto súvislosti by agentúra mala na požiadanie členského štátu alebo z vlastného podnetu organizovať a koordinovať spoločné operácie pre jeden alebo viacero členských štátov a nasadzovať tímy stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ako aj poskytovať potrebné technické vybavenie.
- (41) V prípadoch osobitnej a neúmernej výzvy na vonkajších hraniciach by agentúra na požiadanie členského štátu alebo z vlastného podnetu mala organizovať a koordinovať rýchle pohraničné zásahy a nasadiť tímy stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ako aj technické vybavenie vrátane rezervy technického vybavenia na rýchly zásah. Rýchle pohraničné zásahy by mali byť časovo obmedzenou posilou v situáciách, ktoré si vyžadujú okamžitú reakciu a v ktorých by takýto zásah zabezpečil účinnú reakciu. V záujme zabezpečenia účinného priebehu takéhoto zásahu by členské štáty mali dať k dispozícii operačných pracovníkov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, aby vytvorili príslušné tímy a zabezpečili potrebné technické vybavenie. Agentúra a dotknuté členské štáty by sa mali dohodnúť na operačnom pláne.
- (42) Ak členský štát čelí osobitným a neúmerným migračným výzvam charakterizovaným veľkými prílevmi zmiešaných migračných tokov na konkrétnych úsekoch svojich vonkajších hraníc, členské štáty by mali mať možnosť využívať technické a operačné posilnenia. Tieto posilnenia by mali v problémových oblastiach zabezpečiť podporné tímy pre riadenie migrácie. Tieto tímy by mali byť zložené z operačných pracovníkov, ktorí sa majú nasadiť zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, a odborníkov z členských štátov nasadených úradom EASO, Europolom alebo inými príslušnými agentúrami Únie. Agentúra by mala pomáhať Komisii pri koordinovaní rôznych agentúr priamo na mieste.

výkonného výboru zo 16. septembra 1998, ktorým bol zriadený Stály výbor pre hodnotenie a vykonávanie Schengenu (Ú. v. EÚ L 295, 6.11.2013, s. 27).

- (43) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby všetky orgány, ktorým by mohli byť adresované žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako napríklad polícia, pohraničná stráž, imigračné orgány a personál zariadení určených na zaistenie, mali príslušné informácie. Mali by tiež zabezpečiť, aby personál takýchto orgánov absolvoval odbornú prípravu na potrebnej úrovni primeranú jeho úlohám a povinnostiam a dostal pokyny informovať žiadateľov o tom, kde a ako možno podať žiadosť o medzinárodnú ochranu.
- (44) V júni 2018 Európska rada znovu potvrdila, že spoliehať sa na komplexný prístup k migrácii má význam, a dospela k záveru, že migrácia je výzvou nielen pre jeden členský štát, ale aj pre Európu ako celok. V tejto súvislosti zdôraznila, že je dôležité, aby Únia poskytovala plnú podporu na zabezpečenie náležitého riadenia migračných tokov. Túto podporu umožní zriadenie kontrolovaných centier, v ktorých by štátni príslušníci tretích krajín vylovení v Únii mohli byť rýchlo vybavení, čím by sa zabezpečil prístup k ochrane pre tých, ktorí ju potrebujú, a rýchle návraty pre tých, ktorí ju nepotrebujú. Hoci sa kontrolované centrá majú zriaďovať dobrovoľne, Únia by mala mať možnosť poskytovať dotknutým členským štátom plnú finančnú a operačnú podporu prostredníctvom príslušných agentúr Únie vrátane Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž.
- (45) Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž a [Agentúra Európskej únie pre azyl] by mali úzko spolupracovať, aby mohli účinne riešiť migračné výzvy predovšetkým na vonkajších hraniciach charakterizované veľkými prílevmi zmiešaných migračných tokov. Obe agentúry by mali najmä koordinovať svoje činnosti a podporovať členské štáty s cieľom uľahčiť postupy týkajúce sa medzinárodnej ochrany a konania o návrate, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá. Agentúra a [Agentúra Európskej únie pre azyl] by mali spolupracovať aj v rámci iných spoločných operačných činností, ako je napríklad spoločná analýza rizík, zber štatistických údajov, odborná príprava a podpora členských štátov pri plánovaní pre prípad nepredvídaných udalostí.
- (46) Členské štáty by mali mať možnosť využívať technické a operačné posilnenie podporných tímov pre riadenie migrácie, najmä v problémových oblastiach alebo v kontrolovaných centrách. Podporné tímy pre riadenie migrácie by mali byť zložené z odborníkov z radov pracovníkov agentúry, odborníkov vyslaných členskými štátmi, odborníkov z radov zamestnancov členských štátov alebo odborníkov členských štátov vyslaných [Agentúrou Európskej únie pre azyl], Europolom alebo ostatnými príslušnými agentúrami Únie. Komisia by mala zabezpečiť potrebnú koordináciu pri posudzovaní potrieb a operácií priamo na mieste so zreteľom na zapojenie rôznych agentúr Únie.
- (47) Členské štáty by v problémových oblastiach mali spolupracovať s príslušnými agentúrami Únie, ktoré by mali konať v rámci svojich príslušných mandátov a právomocí, a na základe koordinácie Komisie. Komisia by v spolupráci s príslušnými agentúrami Únie mala zabezpečiť, aby činnosti v problémových oblastiach boli v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie.
- (48) Agentúry Únie by v kontrolovaných centrách na žiadosť členského štátu, v ktorom sa takéto centrá nachádzajú, a na základe koordinácie Komisie mali konať v záujme podpory hostiteľského členského štátu s cieľom uplatňovať zrýchlené postupy týkajúce sa medzinárodnej ochrany a/alebo návratu. V týchto centrách by malo byť možné rýchlo rozlišovať medzi štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí potrebujú

medzinárodnú ochranu, a štátnymi príslušníkmi, ktorí takúto ochranu nepotrebujú, vykonávať bezpečnostné kontroly a vykonávať celý postup týkajúci sa medzinárodnej ochrany a/alebo návratu alebo jeho časť.

- (49) Ak je to odôvodnené na základe výsledkov posúdenia zraniteľnosti, analýzy rizík alebo v prípade priradenia kritického stupňa vplyvu k jednému alebo viacerým hraničným úsekom, výkonný riaditeľ agentúry by mal dotknutému členskému štátu odporučiť iniciovať a vykonať spoločné operácie alebo rýchle pohraničné zásahy.
- (50) Keď je kontrola vonkajších hraníc neúčinná do takej miery, že vznikne riziko ohrozenia fungovania schengenského priestoru, buď preto, že členský štát neprijme potrebné opatrenia v súlade s posúdením zraniteľnosti, alebo preto, že členský štát, ktorý čelí osobitným a neúmerným výzvam na vonkajších hraniciach, nepožiadala agentúru o dostatočnú podporu alebo túto podporu nevyužíva, mala by sa prijať jednotná, rýchla a účinná reakcia na úrovni Únie. Na účel zmiernenia týchto rizík a na zabezpečenie lepšej koordinácie na úrovni Únie by Komisia mala určiť opatrenia, ktoré má vykonať agentúra, a požadovať, aby dotknutý členský štát spolupracoval s agentúrou pri vykonávaní uvedených opatrení. Agentúra by následne mala určiť kroky, ktoré sa majú podniknúť na praktické vykonávanie opatrení uvedených v rozhodnutí Komisie. Agentúra by spolu s dotknutým členským štátom mala vypracovať operačný plán. Dotknutý členský štát by mal uľahčiť vykonávanie rozhodnutia Komisie a operačného plánu tým, že bude okrem iného plniť svoje povinnosti stanovené v článkoch 44, 83 a 84. Ak členský štát tomuto rozhodnutiu Komisie nevyhoví do 30 dní a nespupracuje s agentúrou pri vykonávaní opatrení uvedených v danom rozhodnutí, Komisia by mala mať možnosť začať osobitný postup uvedený v článku 29 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399²¹ na riešenie výnimočných okolností ohrozujúcich celkové fungovanie priestoru bez kontroly vnútorných hraníc.
- (51) Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže by mal byť stálym zborom zloženým z 10 000 operačných pracovníkov z radov príslušníkov pohraničnej stráže, eskortných skupín pre návrat, špecialistov na návrat a iných príslušných pracovníkov. Stály zbor by sa mal skladať z troch kategórií operačných pracovníkov, konkrétne zo stálych zamestnancov Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, pracovníkov dlhodobo vyslaných do agentúry z členských štátov a pracovníkov, ktorých členské štáty poskytnú na krátkodobé nasadenie. Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže by sa mal nasadiť v rámci tímov riadenia hraníc, podporných tímov pre riadenie migrácie alebo návratových tímov.
- (52) Operační pracovníci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže nasadení ako členovia tímov by mali mať všetky potrebné právomoci na vykonávanie úloh kontroly hraníc a návratu vrátane úloh, ktoré si vyžadujú výkonné právomoci vymedzené v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch, alebo v prípade pracovníkov agentúry v súlade s prílohou V.
- (53) Členské štáty by mali zabezpečiť svoje príspevky do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v súlade s prílohou III pre dlhodobé vysielania a v súlade s prílohou IV pre krátkodobé nasadenia. Jednotlivé príspevky členských štátov boli stanovené na základe distribučného kľúča dohodnutého na rokovaní

²¹

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1).

o rezerve rýchleho zásahu v roku 2016 a stanoveného v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2016/1624. Tento distribučný kľúč bol proporčne prispôsobený veľkosti stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Dané príspevky boli stanovené proporčne aj pre krajiny pridružené k schengenskému priestoru.

- (54) Komisia by mala vykonať preskúmanie fungovania stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a jej zloženia v polovici obdobia.
- (55) Dlhodobý rozvoj ľudských zdrojov na zabezpečenie príspevkov členských štátov do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže by sa mal podporovať systémom finančnej podpory. Na tento účel je vhodné splnomocniť agentúru na využívanie postupu udeľovania grantov členským štátom bez výzvy na predkladanie návrhov v rámci financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, v súlade s článkom 125 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Finančnou podporou by sa malo členským štátom umožniť najímať a školiť dodatočných pracovníkov, čím by sa im poskytla potrebná flexibilita na dodržanie povinného príspevku do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Vo vyhradenom systéme financovania by sa mala nájsť správna rovnováha medzi rizikami nezrovnalostí a podvodov a nákladmi na kontrolu. V nariadení sa stanovujú základné podmienky, ktorými sa aktivuje finančná podpora, a to nábor a odborná príprava primeraného počtu príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných odborníkov, ktorý by zodpovedal počtu príslušníkov dlhodobo vyslaných do agentúry, alebo účinné nasadenie príslušníkov do operačných činností agentúry aspoň na 4 mesiace. Vzhľadom na nedostatok relevantných a porovnateľných údajov o skutočných nákladoch jednotlivých členských štátov by bol vývoj systému financovania založeného na nákladoch príliš zložitý a nevyriešil by potrebu jednoduchého, rýchleho, efektívneho a účinného systému financovania. Na tento účel je vhodné splnomocniť agentúru udeľovať granty členským štátom bez výzvy na predkladanie návrhov formou financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, za predpokladu splnenia podmienok v súlade s článkom 125 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Na účely stanovenia výšky takéhoto financovania pre jednotlivé členské štáty je vhodné ako referenčnú sumu použiť ročnú mzdu zmluvného zamestnanca európskych inštitúcií z funkčnej skupiny III, platovej triedy 8, stupňa 1, ktorá sa upraví opravným koeficientom pre každý členský štát v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia a v duchu rovnakého zaobchádzania. Agentúra a členské štáty pri vykonávaní tejto finančnej podpory zabezpečia dodržiavanie zásad spolufinancovania a predchádzania dvojitému financovaniu.
- (56) Vzhľadom na nasadenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže na území tretích krajín by agentúra mala rozvíjať schopnosti vlastných štruktúr velenia a kontroly.
- (57) S cieľom umožniť účinné nasadenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže od 1. januára 2020, by sa čo najskôr mali prijať a zaviesť určité rozhodnutia a vykonávacie opatrenia. Najmä odchylné od bežného termínu stanoveného v nariadení by sa rozhodnutie riadiacej rady uvedené v článku 55 ods. 4 o profiloch stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže malo prijať do 6 týždňov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Po tomto rozhodnutí by mali nasledovať nominácie členských štátov podľa článku 56 ods. 4 a článku 57 ods. 1 do 12 týždňov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
- (58) Odchylné od bežného termínu stanoveného v nariadení by sa aj rozhodnutie riadiacej rady uvedené v článku 64 ods. 4 o minimálnom kontingente technického vybavenia,

ktoré sa vyžaduje na splnenie potrieb agentúry v roku 2020, malo prijať do 6 týždňov od nadobudnutia účinnosti daného nariadenia.

- (59) S cieľom zabezpečiť kontinuitu podpory pre operačné činnosti organizované agentúrou by sa zároveň mali všetky nasadenia naplánovať a vykonať do 31. decembra 2019, a to aj v rámci rezervy rýchleho zásahu, v súlade s článkami 20, 30 a 31 nariadenia (EÚ) 2016/1624 a v súlade s každoročnými dvojstrannými rokovаниami, ktoré sa uskutočnili v roku 2018. Tieto ustanovenia by sa preto mali zrušiť až s účinnosťou od 1. januára 2020.
- (60) Pracovnú silu agentúry budú tvoriť pracovníci vykonávajúci úlohy v jej kompetencii, a to buď v ústredí, alebo v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže môže zahŕňať stálych zamestnancov, ako aj dlhodobu vyslaných pracovníkov alebo pracovníkov, ktorých členské štáty poskytnú na krátkodobé nasadenie. Stáli zamestnanci v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže budú v prvom rade nasadení ako členovia tímov. Iba obmedzená a jasne vymedzená časť týchto pracovníkov sa môže prijať na vykonávanie podporných funkcií na zriadenie stálych zborov, najmä na ústredí.
- (61) Na prekonanie pretrvávajúcich nedostatkov pri dobrovoľnom zhromažďovaní technického vybavenia z členských štátov, najmä pokiaľ ide o prostriedky veľkého rozsahu, by agentúra mala mať vlastné potrebné vybavenie, ktoré sa má nasadzovať v rámci spoločných operácií alebo rýchlych pohraničných zásahov alebo iných operačných činností. Hoci je agentúra od roku 2011 právne schopná nadobúdať alebo prenajímať svoje vlastné technické vybavenie, túto možnosť výrazne obmedzoval nedostatok rozpočtových zdrojov.
- (62) Komisia preto s cieľom zosúladiť úroveň ambícií, ktoré sú základom zriadenia stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, vyčlenila vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2021 – 2027 značné finančné krytie, ktorým by sa agentúre umožnilo nadobúdať, spravovať a prevádzkovať potrebné vzdušné, námorné a pozemné prostriedky zodpovedajúce operačným potrebám. Zatiaľ čo nadobúdanie potrebných prostriedkov by mohlo byť zdĺhavým procesom, najmä v prípade veľkých prostriedkov, vlastné vybavenie agentúry by sa v konečnom dôsledku malo stať pilierom operačných nasadení, pričom dodatočné príspevky by sa od členských štátov požadovali iba za výnimočných okolností. Vybavenie agentúry by mal z veľkej časti prevádzkovať jej technický personál z radov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. S cieľom zabezpečiť účinné využívanie navrhovaných finančných zdrojov by mal tento proces vychádzať z viacročnej stratégie, o ktorej rozhoduje riadiaca rada čo najskôr.
- (63) Agentúra a členské štáty by pri vykonávaní tohto nariadenia mali čo najlepšie využívať existujúce kapacity z hľadiska ľudských zdrojov, ako aj technického vybavenia, a to na úrovni Únie i na vnútroštátnej úrovni.
- (64) Členské štáty a agentúra by mali koordinovať dlhodobý rozvoj nových kapacít v rámci európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v súlade s cyklom viacročnej strategickej politiky, pričom by mali zohľadniť dlhé trvanie určitých postupov. Patrí sem nábor a odborná príprava nových príslušníkov pohraničnej stráže (ktorí by počas svojej kariéry mohli slúžiť v členských štátoch aj v rámci stáleho zboru), nadobúdanie, spravovanie a zneškodňovanie vybavenia (v prípade ktorého by sa mali hľadať príležitosti pre interoperabilitu a úspory z rozsahu), ale aj vývoj nového vybavenia a súvisiacich technológií, a to aj prostredníctvom výskumu.

- (65) Prostredníctvom plánu kapacít by sa mali zosúladiť plány rozvoja spôsobilostí z členských štátov s viacročným plánovaním zdrojov agentúry tak, aby sa optimalizovali dlhodobé investície, a teda čo najlepšie chránili vonkajšie hranice.
- (66) Vzhľadom na posilnený mandát Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, vytvorenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, posilnenie jeho prítomnosti priamo na mieste na vonkajších hraniciach a jeho zvýšenú angažovanosť v oblasti návratov, agentúra by mala mať možnosť zriadiť vysunuté pracoviská nachádzajúce sa na miestach v blízkosti významných operačných činností na obdobie ich trvania, konať ako spojovací článok medzi agentúrou a hostiteľským členským štátom a riešiť koordinačné, logistické a podporné úlohy, ako aj uľahčiť spoluprácu medzi agentúrou a hostiteľským členským štátom.
- (67) Návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky na vstup, pobyt alebo trvalý pobyt v členských štátoch v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES²², je základným prvkom komplexného úsilia riešiť nelegálne prísťahovalectvo a predstavuje dôležitú oblasť závažného verejného záujmu.
- (68) Agentúra by mala zintenzívniť svoju pomoc členským štátom pri navracaní štátnych príslušníkov tretích krajín, a to v súlade s politikou Únie v oblasti návratu a so smernicou 2008/115/ES. Konkrétne by mala koordinovať a organizovať návratové operácie z jedného alebo viacerých členských štátov a organizovať a vykonávať návratové intervencie s cieľom posilniť návratové systémy členských štátov, ktoré potrebujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc pri plnení svojej povinnosti vracať štátnych príslušníkov tretích krajín v súlade s uvedenou smernicou.
- (69) Agentúra by mala poskytovať členským štátom technickú a operačnú pomoc v procese návratu vrátane prípravy rozhodnutí o návrate, identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín a iných činností členských štátov vykonávaných pred návratom a v súvislosti s návratom, a to pri plnom rešpektovaní základných práv a bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť členských štátov za vydávanie rozhodnutí o návrate. Okrem toho by mala agentúra v spolupráci s orgánmi príslušných tretích krajín pomáhať členským štátom pri získavaní cestovných dokladov potrebných pre návrat.
- (70) Pomoc členským štátom pri vedení konaní o návrate by mala zahŕňať poskytovanie praktických informácií o tretích krajinách návratu, ktoré sú relevantné z hľadiska vykonávania tohto nariadenia, napríklad poskytovanie podrobných informácií o kontaktoch alebo iných logistických informácií potrebných na hladký priebeh návratových operácií. Táto pomoc by mala zahŕňať aj vytvorenie, prevádzku a spravovanie centrálného systému na spracovanie všetkých informácií a údajov, ktoré poskytujú národné systémy riadenia návratov jednotlivých členských štátov a ktoré sú potrebné na to, aby agentúra poskytovala technickú a operačnú pomoc v súlade s nariadením.
- (71) Agentúra by mala poskytovať aj technickú a operačnú pomoc pri návratových činnostiach tretích krajín, najmä ak je takáto pomoc odôvodnená prioritami politiky Únie v oblasti neregulárnej migrácie.

²²

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

- (72) Prípadná existencia dohody medzi členským štátom a treťou krajinou nepozbavuje agentúru ani členské štáty ich záväzkov podľa práva Únie alebo medzinárodného práva, najmä pokiaľ ide o dodržiavanie zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.
- (73) Členské štáty by mali mať možnosť na operačnej úrovni spolupracovať na vonkajších hraniciach s inými členskými štátmi a/alebo tretími krajinami na účely presadzovania práva vrátane vojenských operácií, ak je takáto spolupráca zlučiteľná s činnosťami agentúry.
- (74) Agentúra by mala zlepšovať výmenu informácií a spoluprácu s ostatnými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, ako sú EUROPOL, EASO, Európska námorná bezpečnostná agentúra a Satelitné stredisko Európskej únie, Európska agentúra pre bezpečnosť letectva alebo Manažér európskej siete manažmentu letovej prevádzky, s cieľom čo najlepšie využívať informácie, spôsobilosti a systémy, ktoré už sú dostupné na európskej úrovni, ako napríklad Európsky program monitorovania Zeme Copernicus.
- (75) Prvkom európskeho integrovaného riadenia hraníc je spolupráca s tretími krajinami. Mala by slúžiť na podporu riadenia európskych hraníc a noriem upravujúcich návrat, na výmenu informácií a analýzu rizík, na uľahčenie vykonávania návratov s cieľom ich zefektívnenia a na podporu tretích krajín v oblasti riadenia hraníc a migrácie vrátane nasadzovania stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, keď sa takáto podpora vyžaduje na ochranu vonkajších hraníc a na účinné riadenie migračnej politiky Únie.
- (76) Spolupráca s tretími krajinami by sa mala uskutočňovať v rámci vonkajšej činnosti Únie a v súlade so zásadami a cieľmi článku 21 Zmluvy o Európskej únii. Komisia zabezpečí súlad medzi európskym integrovaným riadením hraníc a ostatnými politikami Únie v oblasti vonkajšej činnosti Únie, a najmä spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou. Komisii by mal pomáhať vysoký predstaviteľ Únie a jeho útvary. Takáto spolupráca by sa mala vzťahovať najmä na činnosti agentúry, ktoré sa uskutočňujú na území tretích krajín alebo za účasti úradníkov tretích krajín v oblastiach, ako je analýza rizík, plánovanie a uskutočňovanie operácií, odborná príprava, výmena informácií a spolupráca.
- (77) S cieľom zabezpečiť, aby informácie obsiahnuté v systéme EUROSUR boli čo najúplnejšie a najaktuálnejšie, najmä v súvislosti so situáciou v tretích krajinách, agentúra by mala spolupracovať s orgánmi tretích krajín, a to buď v rámci dvojstranných a mnohostranných dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami vrátane regionálnych sietí, alebo prostredníctvom dohôd o pracovných podmienkach uzavretých medzi agentúrou a príslušnými orgánmi tretích krajín. Na tieto účely by Európska služba pre vonkajšiu činnosť, delegácie a úrady Únie mali poskytovať všetky informácie s významom pre systém EUROSUR.
- (78) Toto nariadenie obsahuje ustanovenia o spolupráci s tretími krajinami, pretože náležite štruktúrovaná a nepretržitá výmena informácií a spolupráca s týmito krajinami, okrem iného vrátane susedných tretích krajín, sú kľúčovými faktormi k dosiahnutiu cieľov európskeho integrovaného riadenia hraníc. Je nevyhnutné, aby sa akákoľvek výmena informácií a akákoľvek spolupráca medzi členskými štátmi a tretími krajinami uskutočňovala v plnom súlade so základnými právami.
- (79) S cieľom vytvoriť komplexný situačný prehľad a analýzu rizík, ktoré sa týkajú predhraničnej oblasti, agentúra a národné koordinačné centrá by mali zbierať

informácie a koordinovať ich s imigračnými styčnými dôstojníkmi, ktorých členské štáty, Európska komisia, agentúra alebo iné agentúry Únie nasadili do tretích krajín.

- (80) V rámci Generálneho sekretariátu Rady bol jednotnou akciou 98/700/SVV zriadený systém falošných a pravých dokladov online (ďalej aj „systém FADO“), ktorým sa orgánom členských štátov sprístupnili informácie o každej novej metóde falšovania, ktorá je odhalená, a o nových pravých dokladoch, ktoré sú v obeh.
- (81) Vo svojich záveroch z 27. marca 2017 Rada uviedla, že riadenie systému FADO je zastarané a že na to, aby bolo možné pokračovať v plnení požiadaviek politik spravodlivosti a vnútorných vecí, je potrebná zmena jeho právneho základu. Rada takisto poznamenala, že v tejto súvislosti by sa mohli využívať synergie medzi využívaním odborných znalostí agentúry v oblasti podvodov týkajúcich sa dokladov a prácou, ktorú už agentúra v tejto oblasti vykonáva. Agentúra by preto od Generálneho sekretariátu Rady Európskej únie mala prevziať správu, ako aj prevádzkové a technické riadenie systému FADO.
- (82) Systém FADO by si mal zachovať svoju viacúrovňovú štruktúru s cieľom poskytovať rôzne úrovne informácií o dokumentoch rôznym zainteresovaným stranám vrátane širokej verejnosti.
- (83) Počas prechodného obdobia by sa mala zabezpečiť plná prevádzka systému FADO, kým sa prevod definitívne nevykoná a existujúce údaje sa neprenesú do nového systému. Vlastníctvo existujúcich údajov by sa potom malo previesť na agentúru.
- (84) Akékoľvek spracúvanie osobných údajov členskými štátmi v rámci tohto nariadenia by sa malo vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 alebo v prípade potreby v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680²³.
- (85) V súvislosti s návratom sa často stáva, že štátni príslušníci tretích krajín nemajú žiadne doklady totožnosti a pri určovaní svojej totožnosti nespolupracujú tak, že zadržiavajú informácie alebo poskytujú nesprávne osobné údaje. Vzhľadom na osobitnú politickú potrebu účelnosti konaní o návrate je potrebné, aby agentúra bola schopná obmedziť určité práva dotknutých osôb s cieľom zabrániť tomu, aby zneužitie takýchto práv mohlo spomaľovať správne vykonávanie konaní o návrate a úspešné presadzovanie rozhodnutí o návrate členskými štátmi alebo by mohlo agentúre zabrániť, aby efektívne plnila svoje úlohy. Najmä vykonávanie práva na obmedzenie spracúvania môže značne oneskoriť a mariť vykonávanie návratových operácií. Okrem toho v niektorých prípadoch môže právo prístupu dotknutej osoby ohroziť návratovú operáciu zvýšením rizika úteku, ak by sa dotknutá osoba dozvedela, že agentúra spracúva jej údaje v súvislosti s plánovanou návratovou operáciou. Na druhej strane môže právo na opravu zvýšiť riziko, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny bude poskytovať nesprávne údaje, a tým zavádzať orgány.
- (86) Na účely riadneho vykonávania svojich úloh v oblasti návratu vrátane poskytovania pomoci členským štátom pri riadnom vykonávaní konaní o návrate a úspešnom presadzovaní rozhodnutí o návrate, ako aj na uľahčenie návratových operácií, môže

²³

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

mať agentúra potrebu previesť osobné údaje navrátilcov do tretích krajín. Tretie krajiny návratu často nepodliehajú rozhodnutiam o primeranosti, ktoré Komisia prijala podľa článku 45 nariadenia (EÚ) 2016/679 alebo podľa článku 36 smernice (EÚ) 2016/680, a často neuzatvorili alebo neplánujú uzatvoriť dohodu o readmisii s Úniou ani inak poskytnúť primerané záruky v zmysle článku 49 [nariadenia (ES) č. 45/2001] alebo v zmysle vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa transponuje článok 37 smernice (EÚ) 2016/680. Napriek rozsiahlym snahám Únie o spoluprácu s hlavnými krajinami pôvodu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na jej území a majú povinnosť návratu, nie je vždy možné zabezpečiť, aby si takéto tretie krajiny systematicky plnili povinnosť prijať späť vlastných štátnych príslušníkov, ktorú stanovuje medzinárodné právo. Dohody o readmisii, ktoré uzavrela alebo o ktorých rokuje Únia alebo členské štáty a ktoré stanovujú primerané záruky pre osobné údaje, sú uzavreté len s obmedzeným počtom takýchto tretích krajín. V situácii, keď takéto dohody ešte neexistujú, by agentúra mala preniesť osobné údaje na účely uľahčenia návratových operácií Únie, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 49 ods. 1 písm. d) [nariadenia (ES) č. 45/2001].

- (87) V tomto nariadení sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané v článkoch 2 a 6 Zmluvy o Európskej únii (ďalej aj „ZEÚ“) a v Charte základných práv Európskej únie (ďalej aj „charta“), najmä rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, právo na život, zákaz mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, zákaz obchodovania s ľuďmi, právo na slobodu a bezpečnosť, právo na ochranu osobných údajov, právo na prístup k dokumentom, právo na azyl a ochranu proti odsunu alebo vyhosteniu, zákaz vyhostenia alebo vrátenia, zákaz diskriminácie a práva dieťaťa.
- (88) Týmto nariadením by sa mal ustanoviť mechanizmus na podávanie sťažností agentúre v spolupráci s pracovníkom pre základné práva s cieľom zabezpečiť dodržiavanie základných práv vo všetkých činnostiach agentúry. Mal by to byť správny mechanizmus, v rámci ktorého by pracovník pre základné práva mal byť zodpovedný za vybavovanie sťažností prijatých agentúrou v súlade s právom na dobrú správu vecí verejných. Pracovník pre základné práva by mal preskúmať prípustnosť sťažnosti, zaregistrovať prípustné sťažnosti, postúpiť všetky zaregistrované sťažnosti výkonnému riaditeľovi, postúpiť sťažnosti týkajúce sa členov tímov do domovského členského štátu a zaregistrovať následné opatrenia zo strany agentúry alebo tohto členského štátu. Mechanizmus by mal byť účinný a mal by zabezpečiť riadne riešenie sťažností. Mechanizmom na podávanie sťažností by nemal byť dotknutý prístup k správnym a súdnym prostriedkom nápravy a nemal by byť podmienkou na uplatnenie takýchto prostriedkov nápravy. Vyšetrenia trestných činov by mali viesť členské štáty. V záujme zvýšenia transparentnosti a zodpovednosti by agentúra mala zahrnúť do svojej výročnej správy informácie o mechanizme na podávanie sťažností. Mala by uviesť najmä počet prijatých sťažností, typy porušení základných práv, príslušné operácie a podľa možnosti následné opatrenia prijaté agentúrou a členskými štátmi. Pracovník pre základné práva by mal mať prístup k všetkým informáciám, ktoré sa týkajú dodržiavania základných práv pri všetkých činnostiach agentúry.
- (89) Agentúra by mala byť nezávislá vo vzťahu k technickým a operačným záležitostiam a mala by mať právnu, správnu a finančnú autonómiu. Na tento účel je potrebné a vhodné, aby bola orgánom Únie s právnou subjektivitou a vykonávacími právomocami, ktoré sa jej udeľujú týmto nariadením.

- (90) Komisia a členské štáty by mali byť zastúpené v riadiacej rade, aby vykonávali dohľad nad agentúrou. Riadiaca rada by mala, pokiaľ je to možné, pozostávať z operačných vedúcich vnútroštátnych útvarov zodpovedných za riadenie pohraničnej stráže alebo z ich zástupcov. Strany zastúpené v riadiacej rade by sa mali usilovať obmedziť výmenu svojich zástupcov v nej s cieľom zabezpečiť kontinuitu jej činnosti. Riadiacej rade by sa mali zveriť potrebné právomoci na zostavenie rozpočtu agentúry, overenie jeho plnenia, prijatie príslušných rozpočtových pravidiel, zavedenie transparentných pracovných postupov rozhodovania v agentúre a vymenovanie výkonného riaditeľa a troch zástupcov výkonného riaditeľa, z ktorých každému by mohli byť pridelené úlohy v určitej oblasti pôsobnosti agentúry, ako je riadenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, dohľad nad úlohami agentúry v oblasti návratu alebo riadenie účasti v rozsiahlych informačných systémoch. Agentúra by sa mala spravovať a prevádzkovať so zreteľom na zásady spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram Únie, ktoré 19. júla 2012 prijali Európsky parlament, Rada a Komisia.
- (91) Pre agentúru by sa mal vyčleniť samostatný rozpočet, ktorého príjmy by pochádzali predovšetkým z príspevku Únie, aby bola zaručená nezávislosť agentúry. Rozpočtový postup Únie by sa mal uplatňovať, pokiaľ ide o príspevok Únie a všetky ďalšie dotácie, ktoré možno hradiť zo všeobecného rozpočtu Únie. Audit účtovných výkazov by mal vykonávať Dvor audítorov.
- (92) Očakáva sa, že v nasledujúcich rokoch bude agentúra čeliť náročným okolnostiam s cieľom splniť mimoriadne potreby na nábor a udržanie kvalifikovaných pracovníkov s čo najširším geografickým základom.
- (93) Vzhľadom na mandát agentúry a na významnú mobilitu jej stálych zamestnancov na jednej strane a s cieľom zabrániť rozdielom v zaobchádzaní medzi pracovníkmi agentúry na druhej strane, pričom ich miesto výkonu práce by malo byť v zásade stanovené vo Varšave, riadiaca rada agentúry by mala počas obdobia piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia dostať možnosť udeliť stálym zamestnancom agentúry mesačný vyrovnávací príspevok, pričom náležite zohľadní celkovú výšku odmeny vyplácanej jednotlivým stálym zamestnancom vrátane preplácania výdavkov v súvislosti s misiami. Spôsoby udeľovania takého príspevku by mali podliehať predchádzajúcemu schváleniu Komisie, ktoré by malo zabezpečiť, že zostanú primerané dôležitosti sledovaných cieľov a nepovedú k nerovnakému zaobchádzaniu s pracovníkmi inštitúcií, agentúr a iných orgánov EÚ. Uvedené spôsoby by sa mali preskúmať do roku 2024 s cieľom posúdiť príspevok platby k sledovaným cieľom.
- (94) Na agentúru by sa malo bez obmedzení uplatňovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013²⁴ a agentúra by mala pristúpiť k medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Komisiou Európskych spoločenstiev, ktorá sa týka vnútorných vyšetrovaní vedených Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)²⁵.

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

²⁵ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 15.

- (95) Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako je stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371.
- (96) Na agentúru by sa malo vzťahovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001²⁶. Agentúra by mala byť so zreteľom na svoje činnosti čo najtransparentnejšia, pričom by to však nemalo ohrozovať dosiahnutie cieľov jej operácií. Mala by zverejňovať informácie o všetkých svojich činnostiach. Mala by tiež zaistiť, aby verejnosť a všetky zainteresované subjekty urýchlene dostávali informácie o jej práci.
- (97) Agentúra by takisto mala Európskemu parlamentu, Rade a Komisii podávať čo najúplnejšiu správu o svojich činnostiach.
- (98) Akékoľvek spracúvanie osobných údajov agentúrou v rámci tohto nariadenia by sa malo vykonávať v súlade s nariadením (ES) č. 45/2001.
- (99) Keďže ciele tohto nariadenia, a to vytvorenie a realizácia systému integrovaného riadenia vonkajších hraníc s cieľom zaistiť správne fungovanie schengenského priestoru, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni nekoordinovane konajúcich členských štátov, ale z dôvodu neexistencie kontroly na vnútorných hraniciach, významných migračných výziev na vonkajších hraniciach, potreby efektívneho monitorovania prekračovania týchto hraníc a prispievania k vysokej úrovni vnútornej bezpečnosti v Únii ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (100) Vonkajšie hranice uvedené v tomto nariadení sú hranice, na ktoré sa uplatňujú ustanovenia hlavy II nariadenia (EÚ) 2016/399 a ktoré zahŕňajú vonkajšie hranice členských štátov Schengenu v súlade s Protokolom č. 19 o schengenskom *acquis* začlenenom do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k ZEÚ a Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
- (101) S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie európskeho integrovaného riadenia hraníc prostredníctvom cyklu viacročnej strategickej politiky by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovenie priorít politiky a poskytovanie strategických usmernení pre európske integrované riadenie hraníc. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby uvedené konzultácie boli vykonané v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Európsky parlament a Rada dostávajú v záujme zabezpečenia rovnocennej účasti na príprave delegovaných aktov všetky dokumenty v tom istom čase ako odborníci z členských štátov a ich odborníci majú systematický prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (102) V záujme zabezpečenia jednotných podmienok na vykonávanie tohto nariadenia by sa vykonávacie právomoci mali preniesť na Komisiu, pokiaľ ide o praktickú príručku na vykonávanie a riadenie systému EUROSUR, podrobnosti o informačných vrstvách situačných prehľadov a pravidiel vytvárania osobitných situačných

²⁶

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

prehľadov, opatrenia na zmiernenie rizík na vonkajších hraniciach, ktoré má agentúra vykonávať a pri vykonávaní ktorých sa od členských štátov vyžaduje spolupráca s agentúrou, pravidlá platieb finančnej podpory pre rozvoj stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a monitorovanie podmienok vzťahujúcich sa na finančnú podporu, praktickú príručku o európskej spolupráci pri činnostiach pobrežnej stráže, technické špecifikácie a postupy systému FADO. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁷.

- (103) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o pridružení Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis*²⁸, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia Rady 1999/437/ES²⁹. V Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o dojednaní foriem účasti týchto štátov na činnosti Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie³⁰ sa stanovujú pravidlá účasti uvedených krajín na práci agentúry vrátane ustanovení o finančných príspevkoch a zamestnancoch.
- (104) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*³¹, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES³².
- (105) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*³³, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2011/350/EÚ³⁴.

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

²⁸ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

²⁹ Rozhodnutie Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31).

³⁰ Ú. v. EÚ L 188, 20.7.2007, s. 19.

³¹ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

³² Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 1).

³³ Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 21.

³⁴ Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym

- (106) V Dohode medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom na strane druhej o dojednaní foriem účasti týchto štátov na činnosti Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie³⁵ sa stanovujú pravidlá účasti týchto krajín na činnosti agentúry vrátane ustanovení o finančných príspevkoch a zamestnancoch.
- (107) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že toto nariadenie je založené na schengenskom *acquis*, sa Dánsko v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu rozhodne do šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tomto nariadení, či ho bude transponovať do svojho vnútroštátneho práva.
- (108) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2000/365/ES³⁶; Spojené kráľovstvo sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (109) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES³⁷; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (110) Agentúra by mala uľahčovať organizáciu konkrétnych činností, pri ktorých členské štáty môžu využívať odborné poznatky a vybavenie, ktoré sú Írsko a Spojené kráľovstvo ochotné poskytnúť, a to v súlade s podmienkami, o ktorých jednotlivo pre každý prípad rozhodne riadiaca rada. Z tohto dôvodu môžu byť zástupcovia Írska pozvaní na zasadnutia riadiacej rady, ktoré im umožnia plne sa podieľať na príprave takýchto osobitných činností. Zástupcovia Spojeného kráľovstva môžu byť pozvaní na zasadnutia riadiacej rady, ktoré sa konajú do [dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie].
- (111) Hoci sa Spojené kráľovstvo nepodieľa na tomto nariadení, vzhľadom na svoje postavenie členského štátu Únie má [mu bola udelená] možnosť spolupracovať s európskou pohraničnou a pobrežnou strážou. Vzhľadom na oznámenie Spojeného kráľovstva o želaní vystúpiť z Únie by sa mali uplatňovať osobitné opatrenia uplatniteľné na operačnú spoluprácu so Spojeným kráľovstvom na základe tohto nariadenia, kým bude Spojené kráľovstvo členským štátom, alebo ak dohoda medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom na základe článku 50 zmluvy nadobudne platnosť, kým Spojené kráľovstvo nebude v postavení členského štátu na základe takejto dohody.
- (112) Medzi Španielskym kráľovstvom a Spojeným kráľovstvom existuje spor, pokiaľ ide o určenie hraníc Gibraltáru.

spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19).

³⁵ Ú. v. EÚ L 243, 16.9.2010, s. 4.

³⁶ Rozhodnutie Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 131, 1.6.2000, s. 43).

³⁷ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

- (113) Pozastavenie uplatňovania tohto nariadenia na hranice Gibraltáru neznamená žiadnu zmenu v pozíciách dotknutých štátov.
- (114) [S európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov sa konzultovalo v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydal stanovisko...]
- (115) Cieľom tohto nariadenia je zmeniť a rozšíriť ustanovenia nariadenia (EÚ) 2016/1624 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1052/2013 a prispôbiť jednotnú akciu Rady 98/700/SVV inštitucionálnemu rámcu vymedzenému v ZFEÚ. Keďže zmeny, ktoré sa majú vykonať, sú početné a ich charakter je závažný, uvedené právne akty by sa mali v záujme jasnosti nahradiť a zrušiť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Európska pohraničná a pobrežná stráž

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje európska pohraničná a pobrežná stráž, ktorá má zabezpečiť európske integrované riadenie hraníc na vonkajších hraniciach s cieľom účinne riadiť prekračovanie týchto hraníc, ako aj zvýšiť účinnosť spoločnej politiky návratu ako kľúčovej zložky udržateľného migračného manažmentu.

Nariadením sa riešia migračné výzvy vrátane návratu a prípadné budúce hrozby na týchto hraniciach, čím prispieva k riešeniu závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom v záujme zabezpečenia vysokej úrovne vnútornej bezpečnosti v Únii pri plnom rešpektovaní základných práv so súčasným zabezpečením voľného pohybu osôb v rámci Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „vonkajšie hranice“ sú vonkajšie hranice, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2016/399, na ktoré sa uplatňuje hlava II uvedeného nariadenia;
2. „hraničný priechod“ je hraničný priechod, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 8 nariadenia (EÚ) 2016/399;
3. „kontrola hraníc“ je kontrola hraníc, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 10 nariadenia (EÚ) 2016/399;
4. „hraničný dozor“ je hraničný dozor, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 12 nariadenia (EÚ) 2016/399;
5. „externý let“ je akýkoľvek let lietadla s posádkou alebo bez posádky a jeho cestujúcich a/alebo nákladu na územia členských štátov alebo z ich území, ktorý nie je vnútornou linkou, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 3 nariadenia EÚ 2016/399;
6. „dozor nad vzdušnými hranicami“ je dozor nad externými letmi;

7. „situačná informovanosť“ je schopnosť monitorovať, odhaľovať, identifikovať, sledovať a pochopiť nelegálne cezhraničné aktivity s cieľom nájsť opodstatnené dôvody na reakčné opatrenia na základe kombinácie nových informácií s existujúcimi poznatkami a nadobudnúť lepšiu schopnosť predchádzať úmrtiam migrantov na vonkajších hraniciach, pozdĺž nich alebo v ich blízkosti;
8. „reakčná spôsobilosť“ je schopnosť uskutočniť opatrenia zamerané na potláčanie nelegálnych cezhraničných aktivít na vonkajších hraniciach, pozdĺž nich alebo v ich blízkosti vrátane prostriedkov a času na náležitú reakciu;
9. „EUROSUR“ je rámec výmeny informácií a spolupráce medzi členskými štátmi a agentúrou;
10. „situačný prehľad“ je zlúčenie georeferencovaných údajov a informácií v takmer reálnom čase prijatých od rôznych orgánov, z rôznych snímačov, platforiem a ďalších zdrojov, ktoré sú posielané zabezpečenými komunikačnými a informačnými kanálmi a iné príslušné orgány ich vedia spracovať a selektívne zobrazíť a navzájom si ich vymieňať tak, aby sa dosiahla situačná informovanosť a podporila sa reakčná spôsobilosť na vonkajších hraniciach a v predhraničných oblastiach, pozdĺž nich alebo v ich blízkosti;
11. „úsek vonkajšej hranice“ je celá alebo čiastočná vonkajšia hranica členského štátu, ako sa vymedzuje vnútroštátnym právom, alebo určená národným koordináčnym centrom alebo akýmkoľvek iným zodpovedným vnútroštátnym orgánom;
12. „cezhraničná trestná činnosť“ je akákoľvek závažná trestná činnosť s cezhraničným rozmerom, páchaná hoci aj v štádiu pokusu na vonkajších hraniciach, pozdĺž nich alebo v ich blízkosti;
13. „predhraničná oblasť“ je geografická oblasť nachádzajúca sa za vonkajšími hranicami;
14. „mimoriadna udalosť“ je situácia súvisiaca s nelegálnym prísťahovalectvom, cezhraničnou trestnou činnosťou alebo rizikom pre životy migrantov na vonkajších hraniciach, pozdĺž nich alebo v ich blízkosti;
15. „stáli zamestnanci“ sú pracovníci agentúry zamestnaní v zmysle Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“) a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie (ďalej len „PZOZ“), ako sa stanovujú v nariadení Rady č. 259/68;
16. „operační pracovníci“ sú príslušníci pohraničnej stráže, eskortné návratové skupiny, špecialisti na návrat a iní príslušní pracovníci, ktorí tvoria „stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže“. V zmysle troch kategórií vymedzených v článku 55 ods. 1 sú operační pracovníci zamestnaní v Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž ako stáli zamestnanci (kategória 1), vyslaní členskými štátmi do agentúry (kategória 2) alebo poskytnutí členskými štátmi na krátkodobé nasadenie (kategória 3). Operační pracovníci majú pôsobiť ako členovia tímov riadenia hraníc, podporných tímov pre riadenie migrácie alebo návratových tímov s vykonávacími právomocami. Operační pracovníci môžu zahŕňať aj stálych zamestnancov zodpovedných za fungovanie centrálnej jednotky ETIAS;
17. „tímy riadenia hraníc“ sú tímy zostavené zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ktoré majú byť nasadené pri spoločných operáciách na vonkajších hraniciach a pri rýchlych pohraničných zásahoch v členských štátoch a tretích krajinách;

18. „člen tímov“ je člen stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže nasadený prostredníctvom tímov riadenia hraníc, podporných tímov pre riadenie migrácie a návratových tímov;
19. „podporný tím pre riadenie migrácie“ je tím odborníkov, ktorý poskytuje technickú a operačnú posilu členským štátom aj v problémových oblastiach a kontrolovaných centrách a ktorý je zložený z operačných pracovníkov zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, odborníkov vyslaných [Agentúrou Európskej únie pre azyl] a z Europolu alebo ostatných príslušných agentúr Únie, ako aj z členských štátov;
20. „hostiteľský členský štát“ je členský štát, v ktorom sa spoločná operácia alebo rýchly pohraničný zásah, návratová operácia alebo návratová intervencia uskutočňuje alebo z ktorého sa spúšťa, alebo v ktorom je nasadený podporný tím pre riadenie migrácie;
21. „domovský členský štát“ je členský štát, z ktorého bol pracovník nasadený alebo vyslaný medzi operačných pracovníkov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže;
22. „participujúci členský štát“ je členský štát, ktorý sa zúčastňuje na spoločnej operácii, rýchlom pohraničnom zásahu, návratovej operácii, návratovej intervencii alebo na nasadení podporného tímu pre riadenie migrácie tak, že poskytuje technické vybavenie alebo operačných pracovníkov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ako aj členský štát, ktorý sa zúčastňuje na návratových operáciách alebo návratových intervenciách tak, že poskytuje technické vybavenie alebo pracovníkov, a ktorý pri tom nie je hostiteľským členským štátom;
23. „problémová oblasť“ je oblasť, v ktorej spolupracujú hostiteľský členský štát, Komisia, príslušné agentúry Únie a participujúce členské štáty s cieľom riadiť existujúcu alebo potenciálnu neúmernú migračnú výzvu, ktorá sa vyznačuje výrazným zvýšením počtu prichádzajúcich migrantov na vonkajších hraniciach;
24. „kontrolované centrum“ je centrum zriadené na žiadosť členského štátu, v ktorom príslušné agentúry Únie poskytujúce podporu hostiteľskému členskému štátu spolu s participujúcimi členskými štátmi rozlišujú, ktorí štátni príslušníci tretích krajín potrebujú medzinárodnú ochranu a ktorí túto ochranu nepotrebujú, a kde vykonávajú bezpečnostné kontroly a uplatňujú zrýchlené postupy týkajúce sa medzinárodnej ochrany a/alebo návratu;
25. „návrat“ je návrat, ako sa vymedzuje v článku 3 bode 3 smernice 2008/115/ES;
26. „rozhodnutie o návrate“ je rozhodnutie o návrate, ako sa vymedzuje v článku 4 bode 3 smernice 2008/115/ES;
27. „navrátiliec“ je neoprávnene sa zdržiavajúci štátny príslušník tretej krajiny, na ktorého sa vzťahuje rozhodnutie o návrate alebo jeho ekvivalent v tretej krajine;
28. „návratová operácia“ je operácia organizovaná alebo koordinovaná Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ktorá zahŕňa technické a operačné posily poskytované jednému alebo viacerým členským štátom alebo tretej krajine, v rámci ktorej sa navrátilci z jedného alebo viacerých členských štátov alebo tretej krajiny vracajú na základe donútenia alebo dobrovoľne bez ohľadu na dopravný prostriedok;
29. „návratová intervencia“ je činnosť Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ktorou sa členským štátom alebo tretím krajinám poskytuje posilnená technická a operačná pomoc pozostávajúca z nasadenia návratových tímov a z organizovania návratových operácií;

30. „návrátové tímy“ sú tímy zostavené zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ktoré majú byť nasadené pri návratových operáciách, návratových intervenciách v členských štátoch a tretích krajinách alebo pri iných operačných aktivitách spojených s výkonom úloh súvisiacich s návratom;
31. „imigračný styčný dôstojník“ je imigračný styčný dôstojník, ako sa vymedzuje v článku 1 nariadenia Rady (ES) č. 377/2004³⁸.

Článok 3

Európske integrované riadenie hraníc

Európske integrované riadenie hraníc pozostáva z týchto zložiek:

- a) kontrola hraníc vrátane opatrení na uľahčenie legitímneho prekračovania hraníc a podľa potreby opatrení týkajúcich sa prevencie a odhaľovania cezhraničnej trestnej činnosti, ako napríklad prevádzachstva, obchodovania s ľuďmi a terorizmu, a opatrení v súvislosti s usmernením osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu alebo chcú o ňu požiadať;
- b) pátracie a záchranné operácie v prospech osôb v núdzi na mori spustené a vykonávané v súlade s nariadením (EÚ) č. 656/2014 a medzinárodným právom, ktoré sa uskutočňujú v situáciách, ku ktorým môže dôjsť počas operácií hraničného dozoru na mori;
- c) analýza rizík pre vnútornú bezpečnosť a analýza hrozieb, ktoré môžu ovplyvniť fungovanie alebo bezpečnosť vonkajších hraníc;
- d) výmena informácií a spolupráca medzi členskými štátmi a agentúrou;
- e) medziagentúrna spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi v jednotlivých členských štátoch, ktoré sú zodpovedné za kontrolu hraníc alebo za iné úlohy vykonávané na hraniciach, ako aj medzi orgánmi v jednotlivých členských štátoch, ktoré sú zodpovedné za návrat, vrátane pravidelnej výmeny informácií prostredníctvom existujúcich nástrojov na výmenu informácií;
- f) spolupráca medzi príslušnými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, aj formou pravidelnej výmeny informácií;
- g) spolupráca s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie;
- h) technické a operačné opatrenia v rámci schengenského priestoru, ktoré súvisia s kontrolou hraníc a sú zamerané na lepšie riešenie nelegálneho prisťahovalectva a na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti;
- i) navracanie štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú rozhodnutia o návrate vydané členským štátom;
- j) použitie najmodernejších technológií vrátane rozsiahlych informačných systémov;
- k) mechanizmus kontroly kvality, najmä schengenský hodnotiaci mechanizmus, posúdenie zraniteľnosti a prípadné vnútroštátne mechanizmy na zabezpečenie vykonávania právnych predpisov Únie v oblasti riadenia hraníc;

³⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 377/2004 z 19. februára 2004 o vytvorení siete imigračných styčných dôstojníkov (Ú. v. EÚ L 64, 2.3.2004, s. 1).

- l) mechanizmy solidarity, najmä nástroje financovania Únie a iné opatrenia operačnej podpory.

Článok 4

Európska pohraničná a pobrežná stráž

Európsku pohraničnú a pobrežnú stráž tvorí Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra“) a vnútroštátne orgány členských štátov zodpovedné za riadenie hraníc vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc, ako aj orgány zodpovedné za návrat.

Článok 5

Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž

1. Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž, pôvodne zriadená nariadením (ES) č. 2007/2004, sa riadi týmto nariadením.
2. Agentúra zahŕňa stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže pozostávajúci z 10 000 operačných pracovníkov, ako sa uvádza v článku 55.
3. Na zabezpečenie jednotného európskeho integrovaného riadenia hraníc agentúra uľahčuje a zabezpečuje účinnejšie uplatňovanie existujúcich aj budúcich opatrení Únie, ktoré sa týkajú riadenia vonkajších hraníc a návratu, najmä Kódexu schengenských hraníc stanoveného nariadením (EÚ) 2016/399.
4. Agentúra prispieva k nepretržitému a jednotnému uplatňovaniu práva Únie vrátane *acquis* Únie v oblasti základných práv na všetkých vonkajších hraniciach. Jej príspevok zahŕňa aj výmenu osvedčených postupov.

Článok 6

Zodpovednosť

Agentúra sa zodpovedá Európskemu parlamentu a Rade v súlade s týmto nariadením.

Článok 7

Spoločná zodpovednosť

1. Európska pohraničná a pobrežná stráž vykonáva európske integrované riadenie hraníc ako spoločnú zodpovednosť agentúry a vnútroštátnych orgánov, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva operácie v oblasti hraničného dozoru na námornej hranici a akékoľvek iné úlohy kontroly hraníc. Členským štátom zostáva primárna zodpovednosť za riadenie ich úsekov vonkajších hraníc.
2. Agentúra poskytuje technickú a operačnú pomoc s uplatňovaním opatrení týkajúcich sa výkonu rozhodnutí o návrate. Členské štáty sú naďalej zodpovedné za vydávanie rozhodnutí o návrate a za opatrenia súvisiace so zaistením navrátilcov v súlade so smernicou 2008/115/ES.
3. Riadenie svojich vonkajších hraníc a výkon rozhodnutí o návrate zabezpečujú členské štáty vo vlastnom záujme a v spoločnom záujme všetkých členských štátov, a to v plnom súlade s právom Únie a v súlade s cyklom viacročnej strategickej

politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc, ako sa uvádza v článku 8, v úzkej spolupráci s agentúrou.

4. Agentúra podporuje uplatňovanie opatrení Únie týkajúcich sa riadenia vonkajších hraníc a výkonu rozhodnutí o návrate tým, že posilňuje, posudzuje a koordinuje činnosti členských štátov a zároveň poskytuje priamu technickú a operačnú pomoc pri vykonávaní týchto opatrení a pri záležitostiach návratu.
5. Členské štáty môžu na operačnej úrovni pokračovať v spolupráci s inými členskými štátmi a/alebo tretími krajinami, ak je takáto spolupráca zlučiteľná s úlohami agentúry. Členské štáty sa zdržia akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ohroziť fungovanie agentúry alebo dosahovanie jej cieľov. Členské štáty informujú agentúru o uvedenej operačnej spolupráci s inými členskými štátmi a/alebo tretími krajinami na vonkajších hraniciach a v oblasti návratu. Výkonný riaditeľ pravidelne, a to najmenej raz za rok, informuje o týchto záležitostiach riadiacu radu.

Článok 8

Cyklus viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc

1. Komisia a európska pohraničná a pobrežná stráž zabezpečujú účinnosť európskeho integrovaného riadenia hraníc prostredníctvom cyklu viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc.
2. Cyklus viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc vymedzuje spôsob jednotného, integrovaného a systematického riešenia výziev v oblasti riadenia hraníc a návratu.
3. Cyklus viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc pozostáva zo štyroch fáz stanovených v odsekoch 4 až 7.
4. Komisia je na základe analýzy strategických rizík európskeho integrovaného riadenia hraníc, ako sa uvádza v článku 30 ods. 2, splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 118, ktorými sa vypracuje viacročná strategická politika európskeho integrovaného riadenia hraníc. V uvedenom delegovanom akte sa vymedzujú politické priority a uvádzajú sa strategické usmernenia na nasledujúce štyri roky v súvislosti so zložkami uvedenými v článku 3.
5. Pre potreby vykonania delegovaného aktu uvedeného v odseku 4 agentúra stanoví rozhodnutím riadiacej rady na základe návrhu výkonného riaditeľa technickú a operačnú stratégiu pre európske integrované riadenie hraníc. Agentúra zohľadní v odôvodnených prípadoch konkrétnu situáciu členských štátov, najmä ich geografickú polohu. Táto stratégia je v súlade s článkom 3 a delegovaným aktom uvedeným v odseku 4. Presadzuje a podporuje sa ňou vykonávanie európskeho integrovaného riadenia hraníc vo všetkých členských štátoch.
6. Pre potreby vykonávania delegovaného aktu uvedeného v odseku 4 členské štáty vypracujú vlastné národné stratégie integrovaného riadenia hraníc prostredníctvom úzkej spolupráce medzi všetkými vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za riadenie hraníc a návrat. Tieto národné stratégie sú v súlade s článkom 3, delegovaným aktom uvedeným v odseku 4 a technickou a operačnou stratégiou uvedenou v odseku 5.
7. Štyridsaťdva mesiacov po prijatí delegovaného aktu uvedeného v odseku 4 vykoná Komisia s podporou agentúry dôkladné hodnotenie jeho uplatňovania. Výsledky hodnotenia sa zohľadnia pri príprave nasledujúceho cyklu.

8. Ak si situácia na vonkajších hraniciach alebo v oblasti návratu vyžaduje zmenu politických priorít, Komisia zmení viacročnú strategickú politiku európskeho integrovaného riadenia hraníc v súlade s postupom stanoveným v odseku 4. V prípade potreby sa upraví aj stratégie uvedené v odsekoch 5 a 6.

Článok 9

Integrované plánovanie

1. Európska pohraničná a pobrežná stráž na základe cyklu viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc uvedeného v článku 8 vypracuje integrované plánovanie riadenia hraníc a návratu.
2. Integrované plánovanie sa vypracúva v súlade s článkom 67 a zahŕňa operačné plánovanie, plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí a plánovanie rozvoja kapacít.
3. Každý plán v rámci integrovaného plánovania zahŕňa scenár, vzhľadom na ktorý sa vypracúva. Scenáre sa vyvodzujú z analýzy rizík a vyjadrujú možný vývoj situácie na vonkajších hraniciach v oblasti nelegálnej migrácie a výziev zistených v cykle viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc.
4. Riadiaca rada agentúry zasadá aspoň raz ročne s cieľom prerokovať a schváliť plán kapacít európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v súlade s článkom 67 ods. 6. Po schválení riadiacou radou sa plán kapacít priloží k technickej a operačnej stratégii uvedenej v článku 8 ods. 5.

KAPITOLA II

Fungovanie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže

ODDIEL 1

ÚLOHY EURÓPSKEJ AGENTÚRY PRE POHRANIČNÚ A POBREŽNÚ STRÁŽ

Článok 10

Úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž

- (1) S cieľom prispieť k efektívnej kontrole hraníc a návratom na vysokej a jednotnej úrovni agentúra vykonáva tieto úlohy:
 1. monitoruje migračné toky a vykonáva analýzu rizík, pokiaľ ide o všetky aspekty integrovaného riadenia hraníc,
 2. monitoruje operačné potreby členských štátov súvisiace s vykonávaním návratu vrátane zberu operačných údajov,
 3. vykonáva posudzovanie zraniteľnosti vrátane posudzovania schopnosti a pripravenosti členských štátov čeliť hrozbám a výzvam na vonkajších hraniciach,
 4. monitoruje riadenie vonkajších hraníc prostredníctvom styčných dôstojníkov agentúry v členských štátoch,
 5. podporuje rozvoj a činnosť rámca EUROSUR,
 6. pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach, koordináciou a organizovaním spoločných operácií, zohľadňujúc, že v niektorých situáciách môže prísť k humanitárnym núdzovým situáciám a záchrane na mori v súlade s právom Únie a s medzinárodným právom,
 7. pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach, a to spustením rýchlych pohraničných zásahov na vonkajších hraniciach tých členských štátov, ktoré sú vystavené osobitným a neúmerným výzvam, zohľadňujúc, že v niektorých situáciách môže dôjsť k humanitárnym núdzovým situáciám a záchrane na mori v súlade s právom Únie a s medzinárodným právom,
 8. poskytuje technickú a operačnú pomoc členským štátom a tretím krajinám v súlade s nariadením (EÚ) č. 656/2014 a s medzinárodným právom pri podpore pátracích a záchranných operácií týkajúcich sa osôb v núdzi na mori, ku ktorým môže dôjsť počas operácií hraničného dozoru na mori,
 9. nasadzuje stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v rámci tímov riadenia hraníc, podporných tímov pre riadenie migrácie a návratových tímov počas spoločných operácií a rýchlych pohraničných zásahov, návratových operácií a návratových intervencií,
 10. vytvára rezervu technického vybavenia vrátane rezervy technického vybavenia pre rýchly zásah, ktoré sa má nasadiť v rámci spoločných operácií, rýchlych pohraničných zásahov a v rámci podporných tímov pre riadenie migrácie, ako aj návratových operácií a návratových intervencií,

11. vytvára a riadi svoje vlastné ľudské a technické kapacity s cieľom prispievať do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a do rezervy technického vybavenia, čo zahŕňa aj nábor a odbornú prípravu jej pracovníkov, ktorí pôsobia ako členovia tímov,
12. v rámci riadenia migrácie podporuje tímy v problémových oblastiach alebo kontrolovaných centrách,
13. nasadzuje operačných pracovníkov a technické vybavenie na poskytovanie pomoci pri skríningu, hĺbkovom pohovore, identifikácii a snímaní odtlačkov prstov,
14. v spolupráci s [Agentúrou Európskej únie pre azyl] a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi stanovuje postup na usmernenie osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu alebo chcú o ňu požiadať, a na poskytovanie počiatočných informácií týmto osobám,
15. poskytuje pomoc vo všetkých fázach procesu návratu a pri koordinácii a organizácii návratových operácií, ako aj návratových intervencií,
16. pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vykonanie povinnosti návratu neregulárnych migrantov vrátane koordinácie alebo organizovania návratových operácií,
17. vytvára rezervu členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat,
18. nasadzuje návratové tímy pri návratových intervenciách,
19. v rámci príslušných mandátov dotknutých agentúr spolupracuje s Europolom a Eurojustom a poskytuje podporu členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach v rámci boja proti organizovanej cezhraničnej trestnej činnosti a terorizmu,
20. spolupracuje s Agentúrou Európskej únie pre azyl, najmä s cieľom uľahčiť opatrenia týkajúce sa návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá konečným rozhodnutím,
21. spolupracuje s Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva a Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou v rámci ich príslušných mandátov s cieľom podporovať vnútroštátne orgány plniace funkcie pobrežnej stráže, ako sa stanovuje v článku 70, a to poskytovaním služieb, informácií, vybavenia a odbornej prípravy, ako aj koordináciou viacúčelových operácií,
22. spolupracuje s tretími krajinami v oblastiach, ktorých sa nariadenie týka, a to aj prostredníctvom možného operačného nasadenia tímov riadenia hraníc a návratových tímov v tretích krajinách,
23. podporuje tretie krajiny pri koordinácii alebo organizácii činností v oblasti návratu do iných tretích krajín vrátane výmeny osobných údajov na účely návratu,
24. pomáha členským štátom a tretím krajinám v rámci technickej a operačnej spolupráce medzi nimi vo veciach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie,
25. pomáha členským štátom a tretím krajinám pri odbornej príprave príslušníkov vnútroštátnej pohraničnej stráže, iných príslušných pracovníkov a odborníkov na problematiku návratu vrátane zavedenia spoločných noriem odbornej prípravy,
26. podieľa sa na rozvoji a riadení výskumných a inovačných činností relevantných z hľadiska kontroly a dozoru na vonkajších hraniciach vrátane používania

moderných technológií na úseku hraničného dozoru a vypracúva pilotné projekty týkajúce sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie,

27. podporuje vypracovanie technických noriem pre vybavenie v oblasti kontroly hraníc a návratu, a to aj pre prepojenie systémov a sietí,
 28. vytvára a spravuje komunikačnú sieť uvedenú v článku 14,
 29. v súlade s [nariadením (ES) č. 45/2001] vyvíja a prevádzkuje informačné systémy, ktoré umožňujú rýchlu a spoľahlivú výmenu informácií o rizikách vznikajúcich pri riadení vonkajších hraníc, nelegálnom prisťahovalectve a návrate v úzkej spolupráci s Komisiou, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, ako aj s Európskou migračnou sieťou zriadenou rozhodnutím 2008/381/ES,
 30. v prípade potreby poskytuje pomoc potrebnú na vytvorenie spoločného prostredia na výmenu informácií vrátane interoperability systémov,
 31. riadi a prevádzkuje systém falošných a pravých dokladov online uvádzaný v článku 80,
 32. plní úlohy a povinnosti zverené agentúre podľa [nariadenia, ktorým sa zriaďuje európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS)] a zabezpečuje vytvorenie a prevádzku centrálnej jednotky ETIAS v súlade s článkom 7 [nariadenia, ktorým sa zriaďuje európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS)].
- (2) Agentúra z vlastného podnetu komunikuje o záležitostiach, ktoré patria do rozsahu jej mandátu. Poskytuje verejnosti presné a komplexné informácie o svojich činnostiach.

Komunikačné činnosti nesmú mať negatívny vplyv na úlohy uvedené v odseku 1 tohto článku, a to najmä prezradením operačných informácií, zverejnenie ktorých by ohrozilo dosiahnutie cieľa operácií. Komunikačné činnosti sa vykonávajú bez toho, aby bol dotknutý článok 91, a v súlade s príslušnými plánmi oznamovania a šírenia informácií prijatými riadiacou radou, v prípade potreby v úzkej spolupráci s inými agentúrami.

ODDIEL 2

VÝMENA INFORMÁCIÍ A SPOLUPRÁCA

Článok 11

Povinnosť spolupracovať v dobrej viere

Na agentúru a vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc a návrat vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc, sa vzťahuje povinnosť spolupracovať v dobrej viere a povinnosť vymieňať si informácie.

Článok 12

Povinnosť vymieňať si informácie

1. S cieľom vykonávať úlohy, ktoré sa im uložili týmto nariadením, najmä aby agentúra mohla monitorovať migračné toky do Únie a v rámci nej, vykonávať analýzy rizík a posudzovanie zraniteľnosti, ako aj poskytovať technickú a operačnú pomoc v oblasti návratu, agentúra a vnútroštátne orgány zodpovedné za riadenie hraníc a návraty vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc, v súlade s týmto nariadením a inými príslušnými právnymi predpismi Únie

a jednotlivých štátov, pokiaľ ide o výmenu informácií, si včas a presne vymieňajú všetky potrebné informácie.

2. Agentúra prijme všetky vhodné opatrenia na uľahčenie výmeny informácií, ktoré sú významné pre jej úlohy, s Komisiou a členskými štátmi a prípadne aj príslušnými agentúrami Únie.
3. Agentúra a [Agentúra Európskej únie pre azyl] si vymieňajú informácie na účely analýzy rizík, zberu štatistických údajov, posúdenia situácie v tretích krajinách, odbornej prípravy a na účely podpory členských štátov pri plánovaní pre prípad nepredvídaných udalostí. Na tieto účely sa medzi agentúrami vyvinú potrebné nástroje a štruktúry.
4. Agentúra prijme všetky potrebné opatrenia na uľahčenie výmeny informácií, ktoré sú významné pre jej úlohy, s Írskom a Spojeným kráľovstvom, ak sa tieto informácie týkajú činností, do ktorých sa zapojili v súlade s článkom 71 a článkom 98 ods. 5.

Článok 13

Národný kontaktný bod

Členské štáty určia národný kontaktný bod pre komunikáciu s agentúrou o všetkých záležitostiach týkajúcich sa činností agentúry. Národný kontaktný bod je vždy dostupný a zabezpečuje včasnú distribúciu všetkých informácií z agentúry ku každému príslušnému orgánu v dotknutom členskom štáte, a to najmä členom riadiacej rady a národnému koordinačnému centru.

Článok 14

Komunikačná sieť

1. Agentúra vytvorí a spravuje komunikačnú sieť na účely poskytovania komunikačných a analytických nástrojov a umožnenia výmeny citlivých neutajovaných a utajovaných skutočností bezpečným spôsobom a v takmer reálnom čase s národnými koordinačnými centrami a medzi nimi. Táto sieť je v prevádzke dvadsaťštyri hodín denne a sedem dní v týždni a umožňuje:
 - a) dvojstrannú a mnohostrannú výmenu informácií v takmer reálnom čase;
 - b) audiokonferencie a videokonferencie;
 - c) bezpečné zaobchádzanie s citlivými neutajovanými skutočnosťami, ich bezpečné uchovávanie, prenos a spracúvanie;
 - d) bezpečné zaobchádzanie s utajovanými skutočnosťami EÚ až po stupeň utajenia CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIEL alebo po rovnocenné vnútroštátne stupne utajenia, ich bezpečné uchovávanie, prenos a spracúvanie, zaisťujúc pritom, aby sa s utajovanými skutočnosťami nakladalo v samostatnej a riadne akreditovanej časti komunikačnej siete a tiež aby sa uchovávali, prenášali a spracúvali v tejto samostatnej a riadne akreditovanej časti komunikačnej siete.
2. Agentúra poskytuje technickú podporu a zabezpečuje, aby komunikačná sieť bola neustále dostupná a dokázala podporovať komunikačný a informačný systém spravovaný agentúrou.

Článok 15

Systémy výmeny informácií a aplikácie spravované agentúrou

1. Agentúra môže prijať všetky opatrenia potrebné na uľahčenie výmeny informácií, ktoré sú významné pre jej úlohy, s Komisiou a členskými štátmi a prípadne aj s tretími stranami a tretími krajinami, ako sa uvádza v článkoch 69 a 71.
2. Agentúra vytvorí, zavedie a prevádzkuje informačný systém umožňujúci výmenu utajovaných a citlivých neutajovaných skutočností s uvedenými aktérmi, ako aj výmenu osobných údajov uvedených v článku 80 a článkoch 87 až 91 v súlade s rozhodnutím Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444³⁹, rozhodnutím Komisie 2015/443⁴⁰ a [nariadením (ES) č. 45/2001].
3. Agentúra podľa potreby zavedie informačné systémy uvedené v odseku 2 v komunikačnej sieti uvedenej v článku 14.
4. V súvislosti s návratom agentúra vyvinie a prevádzkuje centrálny systém riadenia návratu pre potreby spracúvania všetkých informácií, ktoré agentúra potrebuje na poskytovanie operačnej pomoci v súlade s článkom 49 a ktoré boli automaticky oznámené z vnútroštátnych systémov členských štátov vrátane operačných údajov týkajúcich sa návratu.

Článok 16

Technické normy výmeny informácií

Agentúra vypracuje technické normy:

- a) prepojenia komunikačnej siete s vnútroštátnymi sieťami používanými na vytvorenie národného situačného prehľadu a s inými informačnými systémami významnými na účel tohto nariadenia;
- b) vytvorenia a prepojenia príslušných systémov výmeny informácií a softvérových aplikácií agentúry a členských štátov na účel tohto nariadenia;
- c) vysielania situačných prehľadov a v prípade potreby aj osobitných situačných prehľadov a zabezpečenia komunikácie medzi príslušnými jednotkami a centrami vnútroštátnych orgánov, ako aj s tímami nasadenými agentúrou prostredníctvom rôznych komunikačných prostriedkov, napríklad prostredníctvom satelitnej komunikácie a rádiových sietí;
- d) hlásenia polohy vlastných prostriedkov s čo najlepším využitím technologického rozvoja systému satelitnej navigácie vytvoreného v rámci programu Galileo v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1285/2013.⁴¹

³⁹ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53).

⁴⁰ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 z 13. marca 2015 o bezpečnosti v Komisii (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁴¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1285/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení a využívaní európskych systémov satelitnej navigácie, ktorým sa ruší nariadenie Rady (ES) č. 876/2002 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 683/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 1).

Článok 17
Informačná bezpečnosť

Členské štáty prostredníctvom svojich národných koordinačných centier zabezpečia, aby ich vnútroštátne orgány, agentúry a ďalšie subjekty využívajúce komunikačnú sieť a systémy agentúry určené na výmenu informácií:

- a) mali riadny prístup k príslušným systémom a sieťam;
- b) zaviedli technické štandardy uvedené v článku 16;
- c) pri nakladaní s utajovanými skutočnosťami uplatňovali bezpečnostné pravidlá a normy rovnocenné pravidlám a normám uplatňovaným agentúrou;
- d) zabezpečovali výmenu, spracúvanie a ukladanie citlivých neutajovaných a utajovaných skutočností v súlade s rozhodnutím Komisie 2015/443/EÚ.

ODDIEL 3
EUROSUR

Článok 18
EUROSUR

Týmto nariadením sa v záujme zlepšenia situačnej informovanosti a zvýšenia reakčnej spôsobilosti pre potreby riadenia hraníc Únie zriaďuje systém EUROSUR ako integrovaný rámec na výmenu informácií a spoluprácu v európskej pohraničnej a pobrežnej strážii na účely odhaľovania, prevencie a potlačania nelegálneho prisťahovalectva a cezhraničnej trestnej činnosti a prispievania k zabezpečeniu ochrany životov migrantov a ich zachraňovaniu.

Článok 19
Rozsah pôsobnosti systému EUROSUR

- 1. Systém EUROSUR sa vzťahuje na hraničné kontroly na schválených hraničných priechodoch a na dozor nad vonkajšími pozemnými, námornými a vzdušnými hranicami vrátane monitorovania, odhaľovania, identifikácie, sledovania, predchádzania a zachytávania neoprávneného prekročovania hraníc na účely odhaľovania, prevencie a potlačania nelegálneho prisťahovalectva a cezhraničnej trestnej činnosti a prispievania k zabezpečeniu ochrany životov migrantov a ich zachraňovaniu.
- 2. Systém EUROSUR sa nevzťahuje na žiadne právne ani administratívne opatrenie prijaté po tom, ako príslušné orgány členského štátu zachytili cezhraničnú trestnú činnosť alebo neoprávnené prekročenie vonkajšej hranice osobami.

Článok 20
Zložky systému EUROSUR

- 1. Na výmenu informácií a spoluprácu v oblasti kontroly hraníc využijú členské štáty a agentúra rámec systému EUROSUR, ktorý tvoria tieto zložky:
 - a) národné koordinačné centrá;

- b) národné situačné prehľady;
 - c) európsky situačný prehľad zahŕňajúci úseky vonkajších hraníc s príslušnými stupňami vplyvu;
 - d) osobitné situačné prehľady;
 - e) zlúčené služby EUROSUR-u uvedené v článku 29;
 - f) integrované plánovanie v súlade s článkom 9 a článkom 67.
2. Národné koordinačné centrá poskytujú agentúre prostredníctvom komunikačnej siete a príslušných systémov informácie zo svojich národných situačných prehľadov, v prípade potreby aj z osobitných situačných prehľadov, ktoré sú potrebné pre vypracovanie a vedenie európskeho situačného prehľadu.
3. Agentúra poskytuje národným koordinačným centráм prostredníctvom komunikačnej siete neobmedzený prístup dvadsaťštyri hodín denne a sedem dní v týždni k osobitným situačným prehľadom a k európskemu situačnému prehľadu.

Článok 21

Národné koordinačné centrum

1. Každý členský štát určí, prevádzkuje a spravuje národné koordinačné centrum, ktoré koordinuje a vymieňa informácie medzi všetkými orgánmi zodpovednými za kontrolu vonkajších hraníc na vnútroštátnej úrovni, ako aj s ostatnými národnými koordinačnými centrami a agentúrou. Každý členský štát oznámi zriadenie svojho národného koordinačného centra Komisii, ktorá o tom bezodkladne informuje ostatné členské štáty a agentúru.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 13, a v rámci systému EUROSUR je národné koordinačné centrum jediným kontaktným miestom na výmenu informácií a na spoluprácu s ostatnými národnými koordinačnými centrami a agentúrou.
3. Národné koordinačné centrum:
- a) zabezpečuje včasnú výmenu informácií a včasnú spoluprácu medzi všetkými vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za kontrolu vonkajších hraníc, ako aj s ostatnými národnými koordinačnými centrami a agentúrou;
 - b) zabezpečuje včasnú výmenu informácií s orgánmi zodpovednými za pátranie a záchranu, presadzovanie práva, azyľ a prisťahovalectvo a riadi distribúciu relevantných informácií na vnútroštátnej úrovni;
 - c) prispieva k účinnému a efektívnemu riadeniu zdrojov a personálu;
 - d) vytvára a vedie národný situačný prehľad v súlade s článkom 26;
 - e) podporuje a koordinuje plánovanie a vykonávanie vnútroštátnych činností kontroly hraníc;
 - f) koordinuje vnútroštátny systém kontroly hraníc v súlade s vnútroštátnym právom;
 - g) na účely tohto nariadenia prispieva k pravidelnému meraniu účinkov vnútroštátnych činností kontroly hraníc;
 - h) koordinuje operačné opatrenia s ostatnými členskými štátmi a tretími krajinami bez toho, aby boli dotknuté právomoci agentúry a ostatných členských štátov;

- i) zabezpečuje výmenu relevantných informácií s národnými imigračnými styčnými dôstojníkmi s cieľom prispievať k európskemu situačnému prehľadu a podporovať operácie na vykonávanie kontroly hraníc;
 - j) koordinuje prístup používateľov a zabezpečenie vnútroštátnych a agentúrnych informačných systémov.
4. Národné koordinačné centrum je v prevádzke dvadsaťštyri hodín denne a sedem dní v týždni.

Článok 22

Pridelenie úloh iným orgánom v členských štátoch

1. Členské štáty môžu poveriť regionálne, miestne, funkčné alebo iné orgány, ktoré sú oprávnené prijímať operačné rozhodnutia, zabezpečovaním situačnej informovanosti a reakčnej spôsobilosti v ich príslušných oblastiach právomocí vrátane úloh a právomocí uvedených v článku 21 ods. 3 písm. c), e) a f).
2. Rozhodnutie členského štátu prideliť úlohy v súlade s odsekom 1 nesmie mať vplyv na schopnosť národného koordinačného centra spolupracovať a vymieňať si informácie s inými národnými koordinačnými centrami a agentúrou.
3. Vo vopred vymedzených prípadoch určených na vnútroštátnej úrovni môže národné koordinačné centrum poveriť orgán uvedený v odseku 1 komunikáciou a výmenou informácií s regionálnymi orgánmi alebo národným koordinačným centrom iného členského štátu alebo príslušnými orgánmi tretej krajiny pod podmienkou, že tento orgán o takejto komunikácii a výmene informácií pravidelne informuje vlastné národné koordinačné centrum.

Článok 23

Príručka systému EUROSUR

1. Komisia, ktorej pomáha výbor v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 2, v úzkej spolupráci s agentúrou a akýmkoľvek iným príslušným orgánom, úradom alebo agentúrou Únie prijme a sprístupní praktickú príručku pre potreby zavedenia a riadenia systému EUROSUR (ďalej len „príručka“). V príručke sa uvedú technické a operačné usmernenia, odporúčania a najlepšie postupy, a to aj v kontexte spolupráce s tretími krajinami. Komisia prijme túto príručku vo forme odporúčania.
2. Komisia môže po porade s členskými štátmi a agentúrou rozhodnúť o utajení častí príručky stupňom RESTREINT UE/EU RESTRICTED v súlade s pravidlami ustanovenými v rokovacom poriadku Komisie.

Článok 24

Monitorovanie systému EUROSUR

1. Agentúra a členské štáty zabezpečia vytvorenie postupov na monitorovanie technického a operačného fungovania systému EUROSUR v súlade s cieľmi dosiahnuť primeranú situačnú informovanosť a schopnosť reakcie na vonkajších hraniciach.
2. Agentúra sústavne monitoruje kvalitu služieb ponúkaných v komunikačnej sieti, ako aj kvalitu údajov poskytovaných v situačnom prehľade EUROSUR.

3. Agentúra prenáša informácie o kontrole kvality príslušným používateľom ako súčasť zlúčených služieb EUROSUR-u. Takéto informácie sú utajené stupňom RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

ODDIEL 4

SITUAČNÁ INFORMOVANOSŤ

Článok 25

Situačné prehľady

1. Národné situačné prehľady, európsky situačný prehľad a osobitný situačný prehľad sa vytvárajú prostredníctvom zberu, hodnotenia, porovnávania, analýzy, výkladu, generovania, vizualizácie a šírenia informácií.

Situačné prehľady uvedené v odseku 1 sa skladajú z týchto vrstiev:

- a) vrstva udalostí zahŕňajúca všetky udalosti týkajúce sa neoprávneného prekročenia hranice, cezhraničnej trestnej činnosti a odhaľovania neoprávnených sekundárnych pohybov;
 - b) operačná vrstva obsahujúca informácie o operáciách vrátane plánu nasadenia, operačnej oblasti, harmonogramu hliadok a komunikačných kódov, ako aj o polohe, čase, stave a type zúčastnených prostriedkov predpokladaných v operačnom pláne;
 - c) analytická vrstva obsahujúca analyzované informácie významné na účely tohto nariadenia, a najmä pre priradenie stupňa vplyvu k úsekom vonkajších hraníc, ako sú napríklad snímky a zemepisné údaje, najdôležitejšie udalosti a ukazovatele, analytické správy a iné významné podporné informácie.
2. Situačné prehľady uvedené v odseku 1 umožňujú identifikovať a sledovať udalosti, operácie a príslušné analýzy týkajúce sa situácií, kedy dochádza k ohrozeniu ľudských životov.
3. Vrstva udalostí, operačná a analytická vrstva situačných prehľadov uvedených v odseku 1 majú rovnakú štruktúru.
4. Podrobnosti o informačných vrstvách situačných prehľadov a pravidlá vytvárania osobitných situačných prehľadov sa stanovujú vo vykonávacom akte, ktorý Komisia prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 3.

Vo vykonávacom akte sa určí typ informácií, ktoré sa majú poskytovať, subjekty zodpovedné za zber, spracovanie, archiváciu a prenos osobitných informácií, maximálna doba oneskorenia hlásenia, pravidlá zabezpečenia údajov a ochrany údajov, ako aj súvisiace kontrolné mechanizmy.

Článok 26

Národný situačný prehľad

1. Národné koordinačné centrum vytvára a vedie národný situačný prehľad s cieľom poskytnúť všetkým orgánom zodpovedným za kontrolu hraníc účinné, presné a včasné informácie.
2. Národný situačný prehľad sa skladá z informácií zozbieraných z týchto zdrojov:

- a) vnútroštátny systém hraničného dozoru, v súlade s vnútroštátnym právom;
 - b) stacionárne a mobilné technické prostriedky prevádzkované vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za dozor na vonkajších hraniciach;
 - c) hliadky hraničného dozoru a iné monitorovacie misie;
 - d) miestne, regionálne a iné koordinačné centrá;
 - e) ďalšie relevantné vnútroštátne orgány a systémy vrátane imigračných styčných dôstojníkov, operačných centier a kontaktných miest;
 - f) hraničné kontroly;
 - g) agentúra;
 - h) národné koordinačné centrá v iných členských štátoch;
 - i) orgány tretích krajín na základe dvojstranných alebo viacstranných dohôd a regionálne siete uvedené v článku 75;
 - j) systémy hlásenia lodí v súlade so svojimi príslušnými právnymi základmi;
 - k) ďalšie relevantné európske a medzinárodné organizácie;
 - l) iné zdroje.
3. Národné koordinačné centrum prisúdi každej mimoriadnej udalosti v rámci vrstvy udalostí národného situačného prehľadu jediný orientačný stupeň vplyvu v rozsahu od „nízky“ a „stredný“ až po „vysoký“ a „kritický“. Všetky mimoriadne udalosti sa oznámia aj agentúre.
 4. Národné koordinačné centrum môže na žiadosť zodpovedného vnútroštátneho orgánu rozhodnúť o obmedzení prístupu k informáciám týkajúcim sa vojenských prostriedkov na základe zásady „need-to-know“;
 5. Národné koordinačné centrá susedných členských štátov priamo a v takmer reálnom čase vzájomne využívajú situačný prehľad susedných úsekov vonkajších hraníc vrátane polohy, stavu a typu vlastných prostriedkov prevádzkovaných v susedných úsekoch vonkajších hraníc.

Článok 27

Európsky situačný prehľad

1. Agentúra vytvára a vedie európsky situačný prehľad s cieľom poskytovať národným koordinačným centrá a Komisii účinné, presné a včasné informácie a analýzy, ktoré sa týkajú vonkajších hraníc, predhraničnej oblasti a neoprávnených sekundárnych pohybov.
2. Európsky situačný prehľad sa skladá z informácií zozbieraných z týchto zdrojov:
 - a) národné koordinačné centrá a národné situačné prehľady v miere požadovanej v tomto článku a informácie a správy od imigračných styčných dôstojníkov;
 - b) agentúra, informácie a správy poskytnuté jej styčnými dôstojníkmi v súlade s článkami 32 a 77;
 - c) delegácie a misie Únie a operácie v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky;

- d) ďalšie relevantné orgány, úrady a agentúry Únie a medzinárodné organizácie uvedené v článku 69;
 - e) orgány tretích krajín na základe dvojstranných alebo viacstranných dohôd a regionálne siete, ako sa uvádza v článku 73, a na základe pracovných dohôd, ako sa uvádza v článku 74 ods. 1;
 - f) iné zdroje.
3. Vrstva udalostí európskeho situačného prehľadu zahŕňa informácie týkajúce sa:
- a) mimoriadnych udalostí a iných udalostí, ktoré obsahuje vrstva udalostí národného situačného prehľadu;
 - b) mimoriadnych udalostí a iných udalostí, ktoré obsahuje spoločný súbor predhraničných spravodajských informácií;
 - c) mimoriadnych udalostí v operačnej oblasti spoločnej operácie alebo rýchleho zásahu koordinovaného agentúrou alebo v problémovej oblasti alebo kontrolovanom centre.
4. Operačná vrstva európskeho situačného prehľadu obsahuje informácie o spoločných operáciách a rýchlych zásahoch koordinovaných agentúrou, o problémových oblastiach a kontrolovaných centrách vrátane mandátu, miesta, stavu a doby trvania misie, ako aj informácie o členských štátoch a ďalších zapojených aktéroch, denné a týždenné situačné hlásenia, štatistické údaje a informačné balíky pre médiá.
5. Informácie o vlastných prostriedkoch v operačnej vrstve európskeho situačného prehľadu môžu byť podľa potreby utajené stupňom RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
6. Agentúra v európskom situačnom prehľade zohľadňuje stupeň vplyvu, ktorý národné koordinačné centrum priradilo v národnom situačnom prehľade konkrétnej mimoriadnej udalosti a v prípade akejkoľvek mimoriadnej udalosti v predhraničnej oblasti agentúra priradí jediný indikatívny stupeň vplyvu a informuje národné koordinačné centrá.

Článok 28

Osobitné situačné prehľady

- 1. Agentúra a členské štáty môžu vytvárať a viesť osobitné situačné prehľady s cieľom podporovať osobitné operačné činnosti na vonkajších hraniciach alebo zabezpečiť výmenu informácií s tretími stranami uvedenými v článku 69 alebo tretími krajinami, ako sa stanovuje v článku 76, resp. s takýmito tretími stranami aj takýmito tretími krajinami.
- 2. Osobitné situačné prehľady sa skladajú z podsúboru informácií z národných situačných prehľadov a európskeho situačného prehľadu.
- 3. Spôsoby vytvárania a poskytovania osobitných situačných prehľadov sú opísané v operačnom pláne príslušných operačných činností a v dvojstrannej alebo mnohostrannej dohode, ak sa osobitný situačný prehľad vytvára v rámci dvojstrannej alebo mnohostrannej spolupráce s tretími krajinami.

Zlúčené služby EUROSUR-u

1. Agentúra koordinuje zlúčené služby EUROSUR-u s cieľom pravidelne, spoľahlivo a hospodárne poskytovať národným koordináčnym centrá, Komisii a sebe informácie o vonkajších hraniciach a predhraničnej oblasti.
2. Agentúra národnému koordináčnemu centru na jeho žiadosť poskytuje informácie o vonkajších hraniciach žiadajúceho členského štátu a o predhraničnej oblasti, ktoré môžu vychádzať zo:
 - a) selektívneho monitorovania prístavov a pobrežia určených tretích krajín, ktoré boli prostredníctvom analýzy rizík a informácií identifikované ako miesta nalozenia alebo tranzitu pre plavidlá alebo iné prostriedky používané na nelegálne prísťahovalectvo alebo cezhraničnú trestnú činnosť;
 - b) sledovania plavidiel alebo iných prostriedkov na šírom mori, v súvislosti s ktorými existuje podozrenie, že sú používané na nelegálne prísťahovalectvo alebo cezhraničnú trestnú činnosť, alebo v súvislosti s ktorými bolo zistené, že sa na tieto účely používajú;
 - c) monitorovania určených oblastí v pôsobnosti námorníctva s cieľom odhaliť, identifikovať a sledovať plavidlá a iné prostriedky používané na nelegálne prísťahovalectvo alebo cezhraničnú trestnú činnosť, alebo v súvislosti s ktorými existuje podozrenie, že sa na tieto účely používajú;
 - d) environmentálneho posudzovania určených oblastí v pôsobnosti námorníctva a na vonkajších pozemných a vzdušných hraniciach na účely optimalizácie monitorovacích a hliadkovacích činností;
 - e) selektívneho monitorovania určených predhraničných oblastí na vonkajších hraniciach, ktoré boli prostredníctvom analýzy rizík a informácií identifikované ako potenciálne oblasti odchodu alebo tranzitu pre nelegálne prísťahovalectvo alebo cezhraničnú trestnú činnosť;
 - f) monitorovania migračných tokov do Únie a v rámci Únie;
 - g) monitorovania médií, spravodajských informácií z verejne dostupných zdrojov a analýzy internetových aktivít v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680⁴² na účely predchádzania nelegálnemu prísťahovalectvu alebo cezhraničnej trestnej činnosti;
 - h) analýzy rozsiahlych informačných systémov na účely odhaľovania meniacich sa trás a spôsobov používaných v nelegálnom prísťahovalectve a cezhraničnej trestnej činnosti.
3. Agentúra môže odmietnuť žiadosť národného koordináčneho centra z technických, finančných alebo operačných dôvodov. Agentúra oznámi národnému koordináčnemu centru včas dôvody takéhoto odmietnutia.

⁴²

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

4. Agentúra môže z vlastného podnetu používať nástroje dozoru uvedené v odseku 2 na zber informácií o predhraničnej oblasti, ktoré sú relevantné pre európsky situačný prehľad.

ODDIEL 5

ANALÝZA RIZÍK

Článok 30

Analýza rizík

1. Agentúra monitoruje migračné toky do Únie a v rámci nej, trendy a ďalšie možné výzvy na vonkajších hraniciach Únie, a to aj v súvislosti s návratom. Agentúra na tento účel rozhodnutím riadiacej rady na základe návrhu výkonného riaditeľa vytvorí spoločný integrovaný model analýzy rizík, ktorý bude uplatňovať spolu s členskými štátmi. Spoločný integrovaný model analýzy rizík sa aktualizuje na základe výsledkov hodnotenia cyklu viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc uvedeného v článku 8 ods. 7. Agentúra uskutočňuje aj posúdenie zraniteľnosti v súlade s článkom 33.
2. Agentúra vypracúva všeobecné výročné analýzy rizík, ktoré predkladá Európskemu parlamentu, Rade a Komisii v súlade s článkom 91, a špecifické analýzy rizík pre operačné činnosti. Každé dva roky agentúra pripraví a predloží Európskemu parlamentu, Rade a Komisii analýzu strategických rizík týkajúcu sa európskeho integrovaného riadenia hraníc, ktorá sa zohľadní pri príprave cyklu viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc.
3. Analýzy rizík uvádzané v odseku 2 vypracované agentúrou sa vzťahujú na všetky dôležité aspekty týkajúce sa európskeho integrovaného riadenia hraníc s cieľom vypracovať mechanizmus včasného varovania.
4. Členské štáty poskytujú agentúre všetky potrebné informácie o danej situácii, trendoch a prípadných hrozbách na vonkajších hraniciach a v oblasti návratu. Členské štáty pravidelne alebo na základe žiadosti agentúry poskytujú agentúre všetky dôležité informácie, ako sú štatistické a operačné údaje získané v súvislosti s vykonávaním schengenského *acquis*, ako aj informácie získané z analytickej vrstvy národného situačného prehľadu, ako sa stanovuje v článku 26.
5. Výsledky analýzy rizík sa včas a primeraným spôsobom predkladajú riadiacej rade.
6. Členské štáty zohľadňujú výsledky analýzy rizík pri plánovaní svojich operácií a činností na vonkajších hraniciach, ako aj pri svojich činnostiach, pokiaľ ide o návrat.
7. Agentúra zohľadňuje výsledky spoločného integrovaného modelu analýzy rizík pri vypracúvaní spoločných základných učebných osnov pre odbornú prípravu príslušníkov pohraničnej stráže a pracovníkov, ktorí sú zapojení do úloh súvisiacich s návratom.

ODDIEL 6

PREVENIA A SCHOPNOSŤ REAGOVAŤ

Článok 31

Určenie úsekov vonkajších hraníc

Na účely tohto nariadenia si každý členský štát rozdelí svoje vonkajšie pozemné a námorné, prípadne aj vzdušné hranice na hraničné úseky a oznámi ich agentúre.

Každá zmena hraničných úsekov zo strany členského štátu sa koordinuje s agentúrou, aby agentúra mohla zabezpečiť kontinuitu analýzy rizík.

Článok 32

Styční dôstojníci agentúry v členských štátoch

1. Agentúra zabezpečuje pravidelné monitorovanie riadenia vonkajších hraníc a návratu zo strany všetkých členských štátov prostredníctvom styčných dôstojníkov agentúry.
Agentúra môže rozhodnúť, že styčný dôstojník bude mať na starosti až štyri členské štáty, ktoré sú si geograficky blízko.
2. Výkonný riaditeľ vymenúva odborníkov z radov stálych zamestnancov agentúry, ktorí majú byť vyslaní ako styční dôstojníci. Výkonný riaditeľ predloží na základe analýzy rizík a po porade s príslušnými členskými štátmi návrh o povahe a podmienkach takéhoto vyslania, členskom štáte alebo regiónu, do ktorého môže byť styčný dôstojník vyslaný, a prípadných úlohách, ktoré nie sú zahrnuté v odseku 3. Návrh výkonného riaditeľa musí schváliť riadiaca rada. Výkonný riaditeľ informuje o tomto vymenovaní dotknutý členský štát a spolu s ním určí miesto vyslania.
3. Styční dôstojníci konajú v mene agentúry a ich úlohou je podporovať spoluprácu a dialóg medzi agentúrou a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc a návrat vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc. Styční dôstojníci najmä:
 - a) konajú ako spojovací článok medzi agentúrou a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc a návrat vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc;
 - b) podporujú zber informácií, ktoré požaduje agentúra na monitorovanie nelegálnej migrácie a analýzu rizík podľa článku 30;
 - c) podporujú zber informácií, ako sa uvádza v článku 33 a ako požaduje agentúra na vykonanie posúdenia zraniteľnosti;
 - d) monitorujú opatrenia prijaté členskými štátmi na hraničných úsekoch, ktorým je priradený vysoký alebo kritický stupeň vplyvu v súlade s článkom 35;
 - e) prispievajú k presadzovaniu uplatňovania *acquis* Únie v oblasti riadenia vonkajších hraníc a návratu, a to aj so zreteľom na dodržiavanie základných práv;
 - f) ak je to možné, pomáhajú členským štátom pri vypracúvaní ich plánov pre nepredvídané udalosti súvisiacich s riadením hraníc;

- g) uľahčujú komunikáciu medzi členským štátom a agentúrou a sprostredkujú členskému štátu dôležité informácie od agentúry, a to aj vrátane informácií o aktuálnych operáciách;
 - h) pravidelne podávajú výkonnému riaditeľovi správy o situácii na vonkajších hraniciach a o schopnosti dotknutého členského štátu účinne riešiť situáciu na vonkajších hraniciach; podávajú správy aj o uskutočňovaní návratových operácií do príslušných tretích krajín;
 - i) monitorujú opatrenia prijaté členským štátom so zreteľom na situáciu, ktorá si vyžaduje naliehavé opatrenia na vonkajších hraniciach podľa článku 43;
 - j) monitorujú opatrenia prijaté členským štátom v súvislosti s návratom a podporou zberu informácií, ktoré agentúra požaduje na vykonávanie činností uvedených v článku 49.
4. Ak správy styčného dôstojníka uvedené v ods. 3 písm. h) vyvolajú obavy z hľadiska jedného alebo viacerých aspektov, ktoré sú pre dotknutý členský štát relevantné, výkonný riaditeľ tento členský štát bezodkladne informuje.
5. Na účely odseku 3 styčný dôstojník v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a pravidlami Únie v oblasti bezpečnosti a ochrany údajov:
- a) dostáva informácie z národného koordinačného centra a národného situačného prehľadu vypracovaného v súlade s článkom 26;
 - b) udržiava pravidelné kontakty s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za riadenie hraníc a návrat, vrátane pobrežnej stráže v rozsahu, v akom vykonáva úlohy kontroly hraníc, a súčasne informuje kontaktný bod určený dotknutým členským štátom.
6. Správa styčného dôstojníka je súčasťou posudzovania zraniteľnosti, ako sa uvádza v článku 33. Správa sa postupuje dotknutému členskému štátu.
7. Pri výkone svojich povinností styční dôstojníci prijímajú pokyny iba od agentúry.

Článok 33

Posudzovanie zraniteľnosti

1. Agentúra rozhodnutím riadiacej rady na základe návrhu výkonného riaditeľa vytvorí spoločnú metodiku posudzovania zraniteľnosti. Táto metodika bude zahŕňať objektívne kritériá, na základe ktorých agentúra vykoná posúdenie zraniteľnosti, informácie o frekvencii takéhoto posudzovania a spôsobe vykonávania nasledujúcich posúdení zraniteľnosti, ako aj spôsoby účinného systému monitorovania vykonávania odporúčaní.
2. Agentúra monitoruje a posudzuje dostupnosť technického vybavenia, systémov, kapacít, zdrojov, infraštruktúry, primerane kvalifikovaných a vyškolených zamestnancov z členských štátov potrebných na kontrolu hraníc, ako sa vymedzuje v článku 3 ods. 1 písm. a). V tejto súvislosti agentúra posúdi plány rozvoja kapacít uvedené v článku 67 ods. 4 z hľadiska ich realizovateľnosti a vykonávania. Pre potreby budúceho plánovania to vykonáva ako preventívne opatrenie na základe analýzy rizík vypracovanej v súlade s článkom 30 ods. 2. Agentúra vykonáva takéto monitorovanie a posudzovanie najmenej raz ročne, pokiaľ výkonný riaditeľ na základe posúdení rizík alebo predchádzajúceho posúdenia zraniteľnosti nerozhodne inak.

3. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 9 a 67, členské štáty poskytnú na žiadosť agentúry informácie o technickom vybavení, pracovníkoch a v rámci možností o finančných zdrojoch, ktoré sú dostupné na vnútroštátnej úrovni na vykonávanie kontroly hraníc. Členské štáty tiež poskytnú na žiadosť agentúry informácie o svojich pohotovostných plánoch v oblasti riadenia hraníc.
4. Cieľom posúdenia zraniteľnosti je, aby agentúra posúdila schopnosť a pripravenosť členských štátov čeliť aktuálnym výzvam vrátane súčasných a budúcich hrozieb a výziev na vonkajších hraniciach; stanovila, najmä v prípade tých členských štátov, ktoré sú vystavené osobitným a neúmerným výzvam, možné bezprostredné dôsledky na vonkajších hraniciach a ich následný vplyv na fungovanie schengenského priestoru a posúdila ich kapacitu prispievať do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a do rezervy technického vybavenia vrátane rezervy technického vybavenia pre rýchly zásah. Uvedeným posúdením nie je dotknutý mechanizmus schengenského hodnotenia.
5. V tomto posúdení zraniteľnosti agentúra zohľadňuje schopnosť členských štátov vykonávať všetky úlohy riadenia hraníc vrátane ich schopnosti zvládnuť potenciálny príchod vysokého počtu osôb na ich územie.
6. Výsledky posúdenia zraniteľnosti sa predkladajú dotknutým členským štátom. Dotknuté členské štáty môžu k uvedenému posúdeniu predložiť pripomienky.
7. V prípade potreby výkonný riaditeľ po porade s dotknutým členským štátom vydá odporúčanie, v ktorom stanoví potrebné opatrenia, ktoré má prijať dotknutý členský štát, a lehotu, v ktorej sa tieto opatrenia vykonajú. Výkonný riaditeľ vyzve dotknuté členské štáty, aby prijali potrebné opatrenia na základe akčného plánu, ktorý daný členský štát vypracoval po porade s výkonným riaditeľom.
8. Na základe výsledkov posúdenia zraniteľnosti výkonný riaditeľ odporúča dotknutým členským štátom opatrenia, pričom zohľadní analýzu rizík, ktorú vykonala agentúra, pripomienky dotknutého členského štátu a výsledky schengenského hodnotiaceho mechanizmu.

Cieľom uvedených opatrení by malo byť odstránenie zraniteľností, ktoré sa zistili pri posúdení, aby členské štáty zvýšili svoju pripravenosť čeliť aktuálnym výzvam tým, že posilnia alebo zlepšia svoje kapacity, technické vybavenie, systémy, zdroje a pohotovostné plány.
9. Výkonný riaditeľ monitoruje vykonávanie odporúčaní formou pravidelných správ, ktoré členské štáty predkladajú na základe akčných plánov uvedených v odseku 7 tohto článku.

Ak hrozí, že členský štát nestihne vykonať odporúčanie v stanovenej lehote, výkonný riaditeľ bezodkladne informuje člena riadiacej rady z dotknutého členského štátu a Komisiu a od príslušných orgánov daného členského štátu zistí dôvody omeškania, pričom ponúkne podporu agentúry s cieľom uľahčiť vykonávanie opatrenia.
10. Ak členský štát nevykoná potrebné opatrenia uvedené v odporúčaní v lehote uvedenej v odseku 7 tohto článku, výkonný riaditeľ postúpi vec riadiacej rade a oznámi to Komisii. Riadiaca rada prijme na návrh výkonného riaditeľa rozhodnutie, v ktorom sa stanoví potrebné opatrenia, ktoré má prijať dotknutý členský štát, a lehota, v ktorej sa takéto opatrenia vykonajú. Rozhodnutie riadiacej rady je pre členský štát záväzné. Ak členský štát nevykoná opatrenia v lehote

stanovenej v uvedenom rozhodnutí, riadiaca rada to oznámi Rade a Komisii a v súlade s článkom 43 sa môžu prijať ďalšie opatrenia.

11. Výsledky posúdenia zraniteľnosti sa v súlade s článkom 91 pravidelne, najmenej raz za rok, postupujú Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

Článok 34

Synergie medzi posúdením zraniteľnosti a schengenským hodnotiacim mechanizmom

1. Synergie medzi posúdením zraniteľnosti a schengenským hodnotiacim mechanizmom zriadeným nariadením (EÚ) č. 1053/2013 sa maximalizujú s cieľom vytvoriť lepší situačný obraz o fungovaní schengenského priestoru, zabrániť v čo najväčšej miere duplicitu úsilia členských štátov a zaistiť lepšie koordinované využívanie príslušných finančných nástrojov Únie na podporu riadenia vonkajších hraníc.
2. Komisia a agentúra prijímú dojednania potrebné na účel uvedený v odseku 1, aby si mohli pravidelne, bezpečne a včas vymieňať všetky informácie týkajúce sa výsledkov posúdení zraniteľnosti a schengenského hodnotiaceho mechanizmu v oblasti riadenia hraníc. Tento výmenný mechanizmus sa vzťahuje na správy z posúdení zraniteľnosti a z návštev v rámci schengenského hodnotenia, následné odporúčania, akčné plány a všetky aktuálne informácie o vykonávaní akčných plánov, ktoré poskytnú členské štáty.
3. Dojednania uvedené v odseku 2 zahŕňajú výsledky schengenského hodnotiaceho mechanizmu v oblasti návratu, aby agentúra bola plne informovaná o zistených nedostatkoch a mohla tak v tejto súvislosti navrhovať vhodné opatrenia na podporu dotknutého členského štátu.

Článok 35

Priradenie stupňov vplyvu úsekom vonkajších hraníc

1. Na základe analýzy rizík vykonanej agentúrou a posúdenia zraniteľnosti a po dohode s dotknutým členským štátom priradí agentúra každému úseku vonkajších pozemných, námorných a v prípade potreby aj vzdušných hraníc členských štátov tieto stupne vplyvu alebo tieto stupne zmení:
 - a) nízky stupeň vplyvu v prípade, že mimoriadne udalosti súvisiace s nelegálnym prisťahovalectvom alebo cezhraničnou trestnou činnosťou vyskytujúce sa na danom hraničnom úseku majú bezvýznamný vplyv na bezpečnosť hraníc;
 - b) stredný stupeň vplyvu v prípade, že mimoriadne udalosti súvisiace s nelegálnym prisťahovalectvom alebo cezhraničnou trestnou činnosťou vyskytujúce sa na danom hraničnom úseku majú mierny vplyv na bezpečnosť hraníc;
 - c) vysoký stupeň vplyvu v prípade, že mimoriadne udalosti súvisiace s nelegálnym prisťahovalectvom alebo cezhraničnou trestnou činnosťou vyskytujúce sa na danom hraničnom úseku majú významný vplyv na bezpečnosť hraníc;
 - d) kritický stupeň vplyvu v prípade, že mimoriadne udalosti súvisiace s nelegálnym prisťahovalectvom alebo cezhraničnou trestnou činnosťou vyskytujúce sa na danom hraničnom úseku majú rozhodujúci vplyv na

bezpečnosť hraníc v takej miere, že je ohrozené fungovanie schengenského priestoru.

2. Národné koordinačné centrum sústavne posudzuje, či je na základe zohľadnenia informácií uvedených v národnom situačnom prehľade potrebné zmeniť stupeň vplyvu priradený k hraničným úsekom a náležite informuje agentúru.
3. Agentúra vizualizuje stupne vplyvu priradené vonkajším hraniciam v európskom situačnom prehľade.

Článok 36

Reakcia zodpovedajúca stupňom vplyvu

1. Členské štáty zabezpečia, aby činnosti kontroly hraníc vykonávané na úsekoch vonkajších hraníc zodpovedali priradeným stupňom vplyvu takto:
 - a) ak je úseku vonkajšej hranice priradený nízky stupeň vplyvu, vnútroštátne orgány zodpovedné za kontrolu vonkajších hraníc organizujú pravidelnú kontrolu na základe analýzy rizík a zabezpečia prítomnosť dostatočného počtu personálu a dostatočných zdrojov v pohraničnej oblasti pripravených na sledovanie, identifikáciu a zachytenie;
 - b) ak je úseku vonkajšej hranice priradený stredný stupeň vplyvu, vnútroštátne orgány zodpovedné za kontrolu vonkajších hraníc zabezpečia, aby sa okrem opatrení prijatých podľa písmena a) na tomto hraničnom úseku prijali aj primerané kontrolné opatrenia. Ak sa prijmú tieto kontrolné opatrenia, oznámi sa to národnému koordinačnému centru. Národné koordinačné centrum koordinuje akúkoľvek podporu poskytnutú v súlade s článkom 21 ods. 3;
 - c) ak je úseku vonkajšej hranice priradený vysoký stupeň vplyvu, dotknutý členský štát okrem opatrení prijatých podľa písmena b) zabezpečí prostredníctvom národného koordinačného centra, aby vnútroštátne orgány, ktoré vykonávajú svoju činnosť na tomto hraničnom úseku, dostali potrebnú podporu a aby sa prijali posilnené kontrolné opatrenia. Tento členský štát môže požiadať agentúru o podporu, ak sú splnené podmienky iniciovania spoločných operácií alebo rýchlych zásahov stanovené v článku 37;
 - d) ak je úseku vonkajšej hranice priradený kritický stupeň vplyvu, agentúra o tom informuje Komisiu. Dotknutý členský štát a agentúra okrem opatrení prijatých podľa písmena c) vykonávajú odporúčanie vydané výkonným riaditeľom agentúry v súlade s článkom 42.
2. Národné koordinačné centrum pravidelne informuje agentúru o opatreniach prijatých na vnútroštátnej úrovni podľa odseku 1 písm. b), c) a d).
3. Keď sa úseku vonkajšej hranice, ktorý susedí s hraničným úsekom iného členského štátu alebo tretej krajiny, s ktorou sú uzavreté dohody alebo fungujú regionálne siete v zmysle článkov 73 a 74, priradí stredný, vysoký alebo kritický stupeň vplyvu, národné koordinačné centrum kontaktuje národné koordinačné centrum susedného členského štátu alebo príslušný orgán susednej krajiny a spoločne s agentúrou sa usiluje o koordináciu potrebných cezhraničných opatrení.
4. Agentúra spolu s dotknutým členským štátom vyhodnocuje priradenie stupňov vplyvu a zodpovedajúce opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie. Toto hodnotenie využije aj v posúdení zraniteľnosti podľa článku 33.

ODDIEL 7

ČINNOSŤ AGENTÚRY NA VONKAJŠÍCH HRANICIACH

Článok 37

Činnosť agentúry na vonkajších hraniciach

1. Členský štát môže požiadať agentúru o pomoc pri vykonávaní svojich povinností, pokiaľ ide o kontrolu vonkajších hraníc. Agentúra vykonáva aj opatrenia v súlade s článkami 42 a 43.
2. Agentúra organizuje pre hostiteľský členský štát príslušnú technickú a operačnú pomoc a môže v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a medzinárodným právom vrátane zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia prijať jedno alebo viacero z týchto opatrení:
 - a) koordinovať spoločné operácie pre jeden alebo viaceré členské štáty a nasadzovať stály zbor a technické vybavenie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže;
 - b) organizovať rýchle pohraničné zásahy a nasadzovať stály zbor a technické vybavenie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže;
 - c) koordinovať činnosti pre jeden alebo viaceré členské štáty a tretie krajiny na vonkajších hraniciach vrátane spoločných operácií s tretími krajinami;
 - d) nasadzovať stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v rámci podporných tímov pre riadenie migrácie, okrem iného aj v problémových oblastiach alebo kontrolovaných centrách, v prípade potreby aj na poskytnutie technickej a operačnej pomoci pri činnostiach v oblasti návratu;
 - e) v rámci operácií uvedených v písmenách a), b) a c) tohto odseku a v súlade s nariadením (EÚ) č. 656/2014 a s medzinárodným právom poskytovať technickú a operačnú pomoc členským štátom a tretím krajinám pri podpore pátracích a záchranných operácií týkajúcich sa osôb v núdzi na mori, ku ktorým môže dôjsť počas operácií hraničného dozoru na mori;
 - f) uprednostňovať zlúčené služby EUROSUR-u.
3. Agentúra financuje alebo spolufinancuje činnosti uvedené v odseku 2 zo svojho rozpočtu v súlade s rozpočtovými pravidlami, ktoré sa na ňu uplatňujú.
4. Ak agentúra potrebuje ďalšie podstatné finančné prostriedky v dôsledku situácie na vonkajších hraniciach, bezodkladne o týchto potrebách informuje Európsky parlament, Radu a Komisiu.

Článok 38

Iniciovanie spoločných operácií a rýchlych pohraničných zásahov na vonkajších hraniciach

1. Členský štát môže agentúru požiadať, aby spustila spoločné operácie s cieľom čeliť aktuálnym výzvam vrátane nelegálneho prisťahovalectva, súčasných alebo budúcich hrozieb na jeho vonkajších hraniciach alebo cezhraničnej trestnej činnosti, alebo aby poskytla zvýšenú technickú a operačnú pomoc pri vykonávaní jeho povinností, pokiaľ ide o kontrolu vonkajších hraníc.

2. Na žiadosť členského štátu, ktorý je vystavený osobitným a neúmerným výzvam, najmä príchodu veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajšie hranice, ktorí sa snažia vstúpiť na územie daného členského štátu bez oprávnenia, môže agentúra dočasne nasadiť na územie tohto hostiteľského členského štátu rýchly pohraničný zásah.
3. Výkonný riaditeľ hodnotí, schvaľuje a koordinuje návrhy členských štátov na spoločné operácie. Spoločným operáciám a rýchlym pohraničným zásahom predchádza dôkladná, spoľahlivá a aktuálna analýza rizík, čím sa agentúre umožní, aby stanovila poradie priorit pre navrhované spoločné operácie a rýchle pohraničné zásahy, berúc pritom do úvahy vplyv na úseky vonkajších hraníc v súlade s článkom 35 a dostupnosť zdrojov.
4. Ciele spoločnej operácie alebo rýchleho pohraničného zásahu možno dosiahnuť v rámci viacúčelovej operácie. Takéto operácie môžu zahŕňať funkcie pobrežnej stráže a predchádzanie cezhraničnej trestnej činnosti vrátane boja proti prevádzacstvu alebo obchodovaniu s ľuďmi a riadenie migrácie vrátane identifikácie, registrácie, hĺbkového pohovoru a návratu.

Článok 39

Operačný plán spoločných operácií

1. Pri príprave spoločnej operácie výkonný riaditeľ v spolupráci s hostiteľským členským štátom vypracuje zoznam technického vybavenia a potrebného personálu berúc do úvahy dostupné zdroje hostiteľského členského štátu. Agentúra na základe týchto prvkov vymedzí súbor technických a operačných posíl, ako aj činnosti v oblasti budovania kapacít, ktoré sa zahrnú do operačného plánu.
2. Výkonný riaditeľ vypracuje operačný plán spoločných operácií na vonkajších hraniciach. Výkonný riaditeľ a hostiteľský členský štát po porade s participujúcimi členskými štátmi schvália operačný plán s podrobnými údajmi o organizačných a procesných aspektoch spoločnej operácie.
3. Operačný plán je záväzný pre agentúru, hostiteľský členský štát a participujúce členské štáty. Zohľadňuje všetky aspekty, ktoré sa považujú za potrebné na vykonanie spoločnej operácie vrátane:
 - a) opisu situácie spolu s postupom vykonávania a cieľmi nasadenia vrátane operačného cieľa;
 - b) predpokladaného trvania spoločnej operácie;
 - c) geografickej oblasti, v ktorej sa spoločná operácia uskutoční;
 - d) opisu úloh, povinností, a to aj v súvislosti s dodržiavaním základných práv, a osobitných pokynov pre tímy týkajúcich sa aj toho, do ktorých databáz možno nahliadnuť a ktoré služobné zbrane, strelivo a výstroj možno v hostiteľskom členskom štáte použiť;
 - e) zloženia tímov, ako aj nasadenia ďalšieho relevantného personálu;
 - f) ustanovení v oblasti velenia a kontroly vrátane mien a hodností príslušníkov pohraničnej stráže hostiteľského členského štátu zodpovedných za spoluprácu s členmi tímov a agentúrou, najmä mien a hodností tých príslušníkov pohraničnej stráže, ktorí majú počas obdobia nasadenia veliteľskú právomoc, a postavenia členov tímov v štruktúre velenia;

- g) technického vybavenia, ktoré má byť počas spoločnej operácie nasadené vrátane konkrétnych požiadaviek, ako sú podmienky používania, požadovaný obsluhujúci personál, preprava a ostatné logistické aspekty, a finančné ustanovenia;
 - h) podrobných ustanovení o okamžitom hlásení udalostí agentúrou riadiacej rade a príslušným vnútroštátnym orgánom;
 - i) systému predkladania správ a hodnotení, ktorý obsahuje kritériá pre hodnotiacu správu, a to aj v súvislosti s ochranou základných práv, a konečný dátum na predloženie záverečnej hodnotiacej správy;
 - j) v prípade operácií na mori špecifických informácií o uplatňovaní príslušnej jurisdikcie a právnych predpisov v geografickej oblasti, v ktorej sa spoločná operácia uskutočňuje vrátane odkazov na vnútroštátne právo, medzinárodné právo a právo Únie v oblasti zásahov, námorných záchranných operácií a vyloďovania. V tejto súvislosti sa vypracuje operačný plán v súlade s nariadením (EÚ) č. 656/2014;
 - k) podmienok spolupráce s tretími krajinami, inými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie alebo medzinárodnými organizáciami;
 - l) postupov, ktorými sa osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, obeť obchodovania s ľuďmi, maloletí bez sprievodu a osoby v zraniteľnom postavení nasmerujú na príslušné vnútroštátne orgány, ktoré im poskytnú primeranú pomoc;
 - m) postupov, ktorými sa stanovuje mechanizmus prijímania sťažností na všetky osoby, ktoré sa zúčastňujú na spoločnej operácii alebo rýchlom pohraničnom zásahu vrátane pohraničnej stráže alebo iných príslušných pracovníkov hostiteľského členského štátu a na členov tímov, týkajúce sa údajného porušenia základných práv v rámci ich účasti na spoločnej operácii alebo rýchlom pohraničnom zásahu, a zasielania takýchto sťažností agentúre;
 - n) logistických dojednaní vrátane informácií o pracovných podmienkach a prostredí v oblastiach, v ktorých sa plánuje uskutočnenie spoločnej operácie.
4. Na akékoľvek zmeny alebo úpravy operačného plánu sa vyžaduje súhlas výkonného riaditeľa a hostiteľského členského štátu po porade s participujúcimi členskými štátmi. Agentúra okamžite zašle kópiu zmeneného alebo upraveného operačného plánu participujúcim členským štátom.

Článok 40

Postup pri spustení rýchleho pohraničného zásahu

1. Žiadosť členského štátu o spustenie rýchleho pohraničného zásahu obsahuje opis situácie, možné ciele a predpokladané potreby. V prípade potreby môže výkonný riaditeľ okamžite vyslať z agentúry odborníkov, aby posúdili situáciu na vonkajších hraniciach dotknutého členského štátu.
2. Výkonný riaditeľ okamžite informuje riadiacu radu o žiadosti členského štátu o spustenie rýchleho pohraničného zásahu.
3. Pri rozhodovaní o žiadosti členského štátu vezme výkonný riaditeľ do úvahy zistenia z analýz rizík, ktoré vykonala agentúra, a analytickú vrstvu európskeho situačného prehľadu, ako aj výsledok posúdenia zraniteľnosti uvedeného v článku 33

a akékoľvek ďalšie dôležité informácie, ktoré poskytol dotknutý členský štát alebo iný členský štát.

4. Výkonný riaditeľ prijme rozhodnutie týkajúce sa žiadosti o spustenie rýchleho pohraničného zásahu do dvoch pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti. Výkonný riaditeľ súčasne písomne informuje dotknutý členský štát a riadiacu radu o svojom rozhodnutí. V rozhodnutí sa uvedú hlavné dôvody, na ktorých sa zakladá. Výkonný riaditeľ bezodkladne posúdi možnosti prevelenia dostupných členov tímov v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, a to najmä stálych zamestnancov agentúry prítomných v iných operačných oblastiach.
5. Ak sa výkonný riaditeľ rozhodne spustiť rýchly pohraničný zásah, nasadí tímy riadenia hraníc zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ktoré sú k dispozícii, a vybavenie z rezervy technického vybavenia v súlade s článkom 64 a v prípade potreby rozhodne o okamžitom posilnení jedného alebo viacerých tímov riadenia hraníc v súlade s článkom 58.
6. Výkonný riaditeľ spolu s hostiteľským členským štátom bezodkladne vypracujú operačný plán uvedený v článku 39 ods. 3, a to v každom prípade najneskôr do troch pracovných dní odo dňa prijatia rozhodnutia.
7. Ihneď po schválení operačného plánu a jeho poskytnutí členským štátom výkonný riaditeľ nariadi okamžité nasadenie voľných operačných pracovníkov formou prevelenia z iných operačných oblastí alebo iných povinností.
8. Súčasne s nasadením uvedeným v odseku 7, a ak je to potrebné na zabezpečenie okamžitého posilnenia tímov riadenia hraníc prevelených z iných oblastí alebo povinností, si výkonný riaditeľ z každého členského štátu vyžiada počet a profile dodatočných pracovníkov, ktorí budú dodatočne nasadení z ich národných zoznamov pre krátkodobé nasadenie uvedených v článku 58. Tieto informácie sa písomne oznámia národným kontaktným bodom, pričom sa uvedie dátum uskutočnenia nasadenia. Národným kontaktným bodom sa poskytne aj kópia operačného plánu.
9. Členské štáty zabezpečia, aby agentúra mala okamžite k dispozícii počet a profile operačných pracovníkov, aby sa zaručilo úplné nasadenie v súlade s článkom 58 ods. 5 a 7.
10. Nasadenie prvých tímov riadenia hraníc prevelených z iných oblastí a povinností sa uskutoční najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa schválenia operačného plánu výkonným riaditeľom a hostiteľským členským štátom. Dodatočné nasadenie tímov riadenia hraníc sa v prípade potreby uskutoční do siedmich pracovných dní od nasadenia prvých tímov.
11. Ak sa bude vykonávať rýchly pohraničný zásah, výkonný riaditeľ po porade s riadiacou radou okamžite zohľadní priority so zreteľom na prebiehajúce a plánované spoločné operácie agentúry na iných vonkajších hraniciach s cieľom určiť prípadné prerozdelenie zdrojov do oblastí vonkajších hraníc, kde sú posily najviac potrebné.

Článok 41

Podporné tímy pre riadenie migrácie

1. Podporné tímy pre riadenie migrácie možno nasadiť na žiadosť členského štátu alebo z iniciatívy agentúry a so súhlasom dotknutého členského štátu s cieľom technicky

a operačne posilniť daný členský štát, a to predovšetkým v problémových oblastiach a kontrolovaných centrách.

Členský štát uvedený v prvom pododseku predloží Komisii žiadosť o posilnenie podpornými tímami pre riadenie migrácie a o posúdenie svojich potrieb. Komisia na základe posúdenia potrieb daného členského štátu odošle žiadosť agentúre, [Agentúre Európskej únie pre azyl], Europolu alebo v prípade potreby aj ostatným príslušným agentúram Únie.

2. Príslušné agentúry Únie posúdia žiadosť členského štátu o posily a posúdenie jeho potrieb, aby v koordinácii s Komisiou určili potrebné opatrenia vrátane nasadenia technického vybavenia, na ktorých sa dohodnú s dotknutým členským štátom.
3. Komisia v spolupráci s hostiteľským členským štátom a príslušnými agentúrami Únie stanoví podmienky spolupráce pri nasadení podporných tímov pre riadenie migrácie, ako aj pri nasadení technického vybavenia a zodpovedá za koordináciu činností týchto tímov.
4. Technické a operačné posilnenie poskytnuté podpornými tímami pre riadenie migrácie pri dôslednom dodržiavaní základných práv môže zahŕňať:
 - a) pomoc pri skríningu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí prichádzajú na vonkajšie hranice, vrátane identifikácie a registrácie týchto štátnych príslušníkov tretích krajín a hĺbkového pohovoru s nimi a, ak to požaduje členský štát, snímanie odtlačkov prstov štátnych príslušníkov tretích krajín, bezpečnostné kontroly a poskytovanie informácií o účele týchto postupov;
 - b) počiatočné informovanie osôb, ktoré chcú požiadať o medzinárodnú ochranu, a ich odkázanie na príslušné vnútroštátne orgány dotknutého členského štátu alebo odborníkov nasadených z [Agentúry Európskej únie pre azyl];
 - c) technickú a operačnú pomoc v procese návratu, napríklad pri príprave rozhodnutí o návrate, obstaraní cestovných dokladov, príprave a organizácii návratových operácií, a to aj v súvislosti s dobrovoľným návratom;
 - d) potrebné technické vybavenie.
5. Agentúra spolupracuje s [Agentúrou Európskej únie pre azyl], najmä s cieľom uľahčiť opatrenia týkajúce sa odkazovania na konanie o medzinárodnej ochrane a v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá konečným rozhodnutím, na konanie o návrate.
6. Podporné tímy pre riadenie migrácie zahŕňajú v prípade potreby pracovníkov s odbornými znalosťami v oblasti ochrany detí, obchodovania s ľuďmi, ochrany základných práv a ochrany pred rodovo motivovaným prenasledovaním.

Článok 42

Navrhované opatrenia na vonkajších hraniciach

1. Na základe výsledkov posúdenia zraniteľnosti alebo v prípade priradenia kritického stupňa vplyvu k jednému alebo viacerým úsekom vonkajších hraníc výkonný riaditeľ s ohľadom na relevantné prvky v plánoch členského štátu pre prípad nepredvídaných udalostí, analýzu rizík vykonanú agentúrou a analytickú vrstvu európskeho situačného prehľadu odporučí dotknutému členskému štátu iniciovať a vykonať spoločné operácie alebo rýchle pohraničné zásahy, prípadne akékoľvek iné príslušné opatrenia vykonávané agentúrou, ako sa vymedzujú v článku 37.

2. Dotknutý členský štát reaguje na odporúčanie výkonného riaditeľa do piatich pracovných dní. V prípade zápornej odpovede na navrhované opatrenia členský štát podloží svoju odpoveď aj s odôvodnením. Výkonný riaditeľ bezodkladne informuje Komisiu o navrhovaných opatreniach a dôvodoch zápornej odpovede s cieľom posúdiť, či sú potrebné naliehavé opatrenia v súlade s článkom 43.

Článok 43

Situácia na vonkajších hraniciach, ktorá si vyžaduje naliehavé opatrenia

1. Ak je kontrola vonkajších hraníc neúčinná do takej miery, že vznikne riziko ohrozenia fungovania schengenského priestoru, pretože:
 - a) členský štát neprijme potrebné opatrenia v súlade s rozhodnutím riadiacej rady podľa článku 33 ods. 10 alebo
 - b) členský štát, ktorý čelí osobitným a neúmerným výzvam na vonkajších hraniciach, nepožiadala agentúru o dostatočnú podporu podľa článkov 38, 40, 41 alebo 42 ani neprijíma potrebné kroky na vykonávanie opatrení podľa uvedených článkov,

Komisia môže po konzultácii s agentúrou bezodkladne prijať rozhodnutie prostredníctvom vykonávacieho aktu v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 3, ktorým sa určia opatrenia na zmiernenie uvedených rizík, ktoré vykoná agentúra, a ktorým sa od dotknutého členského štátu vyžaduje, aby spolupracoval s agentúrou pri vykonávaní týchto opatrení.

Z riadne odôvodnených vážnych a naliehavých dôvodov týkajúcich sa fungovania schengenského priestoru Komisia prijme okamžite uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 4.

2. Ak nastane situácia, ktorá si vyžiada naliehavé opatrenie, Európsky parlament a Rada o nej budú bezodkladne informované, rovnako ako aj o všetkých následných opatreniach a rozhodnutiach prijatých v reakcii na túto situáciu.
3. Na účely zmiernenia rizika ohrozenia schengenského priestoru sa v rozhodnutí Komisie uvedenom v odseku 1 stanoví jedno alebo viaceré z nasledujúcich opatrení, ktoré má prijať agentúra:
 - a) organizovať a koordinovať rýchle pohraničné zásahy a nasadzovať stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže;
 - b) nasadzovať stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v rámci podporných tímov pre riadenie migrácie, a to predovšetkým v problémových oblastiach;
 - c) koordinovať činnosti pre jeden alebo viaceré členské štáty a tretie krajiny na vonkajších hraniciach vrátane spoločných operácií s tretími krajinami;
 - d) nasadzovať technické vybavenie;
 - e) organizovať návratové intervencie.
4. Výkonný riaditeľ do dvoch pracovných dní odo dňa prijatia rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1:
 - a) stanoví opatrenia, ktoré sa majú prijať na praktické vykonanie opatrení určených v uvedenom rozhodnutí, vrátane technického vybavenia a počtu

a profilu operačných pracovníkov potrebných na splnenie cieľov uvedeného rozhodnutia;

b) predloží návrh operačného plánu dotknutým členským štátom.

5. Výkonný riaditeľ a dotknutý členský štát vypracujú operačný plán do dvoch pracovných dní odo dňa jeho predloženia.
6. Agentúra bezodkladne a v každom prípade do piatich pracovných dní od vypracovania operačného plánu nasadí potrebných operačných pracovníkov zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže uvedeného v článku 55 na praktické vykonávanie opatrení určených v rozhodnutí Komisie uvedenom v odseku 1 tohto článku. Dodatočné tímy sa nasadzujú podľa potreby v druhej fáze a v každom prípade do siedmich pracovných dní od nasadenia prvých tímov nasadených v danej operačnej oblasti.
7. Agentúra bezodkladne a v každom prípade do 10 pracovných dní od vypracovania operačného plánu nasadí potrebné technické vybavenie na praktické vykonávanie opatrení určených v rozhodnutí Komisie uvedenom v odseku 1.
Dodatočné technické vybavenie sa nasadí podľa potreby v druhej fáze v súlade s článkom 64.
8. Dotknutý členský štát koná v súlade s rozhodnutím Komisie uvedenom v odseku 1. Na tento účel bezodkladne spolupracuje s agentúrou a prijíma potrebné opatrenia, a to predovšetkým splnením povinností stanovených v článkoch 44, 83 a 84, s cieľom uľahčiť vykonávanie uvedeného rozhodnutia a praktické vykonávanie opatrení stanovených v uvedenom rozhodnutí a v operačnom pláne.
9. V súlade s článkom 58, a v prípade potreby aj s článkom 40, členské štáty uvoľnia operačných pracovníkov, ktorých výkonný riaditeľ určil v súlade s odsekom 4 tohto článku.

Ak dotknutý členský štát do 30 dní nevyhovie rozhodnutiu Komisie uvedenému v odseku 1 a nespupracuje s agentúrou v súlade s odsekom 8 tohto článku, Komisia môže začať postup stanovený v článku 29 nariadenia (EÚ) 2016/399.

Článok 44

Pokyny pre tímy

1. Tímom riadenia hraníc, návratovým tímom a podporným tímom pre riadenie migrácie vydáva počas ich nasadenia pokyny hostiteľský členský štát v súlade s operačným plánom.
2. Agentúra môže prostredníctvom svojho koordinačného úradníka predložiť hostiteľskému členskému štátu svoje stanoviská k pokynom, ktoré boli tímom vydané. Ak tak urobí, hostiteľský členský štát vezme tieto stanoviská na vedomie a riadi sa nimi v čo najväčšom rozsahu.
3. V prípadoch, keď pokyny vydané tímom nie sú v súlade s operačným plánom, koordinačný úradník o tom bezodkladne podá správu výkonnému riaditeľovi, ktorý môže podľa potreby podniknúť kroky v súlade s článkom 47 ods. 3.
4. Členovia tímov pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí plne rešpektujú základné práva vrátane práva na prístup k azylovým konaniam a práva na ľudskú dôstojnosť. Všetky opatrenia, ktoré prijímajú pri plnení svojich úloh

a vykonávaní svojich právomocí, musia byť primerané cieľom, ktoré sa týmito opatreniami sledujú. Pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí nesmú diskriminovať osoby z dôvodu pohlavia, rasy či etnického pôvodu, vierovyznania či presvedčenia, zdravotného postihnutia, veku či sexuálnej orientácie.

5. Členovia tímov, ktorí nie sú stálymi zamestnancami agentúry, aj naďalej podliehajú disciplinárnym opatreniam svojho domovského členského štátu. Domovský členský štát stanoví primerané disciplinárne alebo iné opatrenia v súlade so svojím vnútroštátnym právom za porušenia základných práv alebo záväzkov medzinárodnej ochrany počas spoločnej operácie alebo rýchleho pohraničného zásahu.

Článok 45

Koordináčny úradník

1. Agentúra zabezpečuje operatívne vykonávanie všetkých organizačných aspektov spoločných operácií, pilotných projektov alebo rýchlych pohraničných zásahov vrátane prítomnosti stálych zamestnancov agentúry.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 60, výkonný riaditeľ vymenuje jedného alebo viacerých odborníkov spomedzi stálych zamestnancov agentúry, ktorí majú pôsobiť vo funkcii koordináčneho úradníka pre každú spoločnú operáciu alebo rýchly pohraničný zásah. Výkonný riaditeľ o tomto vymenovaní informuje hostiteľský členský štát.
3. Koordináčny úradník koná v mene agentúry vo všetkých aspektoch nasadzovania tímov. Úlohou koordináčneho úradníka je podporovať spoluprácu a koordináciu medzi hostiteľskými a participujúcimi členskými štátmi. Koordináčny úradník predovšetkým:
 - a) koná ako spojovací článok medzi agentúrou, hostiteľským členským štátom a členmi tímov európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, pričom poskytuje pomoc v mene agentúry vo všetkých otázkach týkajúcich sa podmienok ich nasadenia v tímoch;
 - b) monitoruje správne vykonávanie operačného plánu vrátane ochrany základných práv a podáva o tom agentúre správy;
 - c) koná v mene agentúry vo všetkých aspektoch nasadzovania jej tímov a podáva agentúre správy o všetkých týchto aspektoch;
 - d) podáva správu výkonnému riaditeľovi, ak pokyny členských štátov vydané pre jeho tímy nie sú v súlade s operačným plánom, a v prípade potreby navrhuje výkonnému riaditeľovi, aby zvážil prijatie rozhodnutia v súlade s článkom 47.
4. Výkonný riaditeľ môže v rámci spoločných operácií alebo rýchlych pohraničných zásahov oprávniť koordináčneho úradníka, aby pomáhal pri riešení akéhokoľvek sporu týkajúceho sa vykonávania operačného plánu a nasadenia tímov.

Článok 46

Náklady

1. Agentúra hradí v plnom rozsahu nasledujúce náklady, ktoré vzniknú členským štátom v súvislosti s uvoľnením ich operačných pracovníkov na účely ich krátkodobého nasadenia ako členov tímov zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže:

- a) cestovné náklady z domovského členského štátu do hostiteľského členského štátu a z hostiteľského členského štátu do domovského členského štátu a v rámci hostiteľského členského štátu na účely nasadenia;
 - b) náklady súvisiace s očkovaním;
 - c) náklady súvisiace s potrebným osobitným poistením;
 - d) náklady súvisiace so zdravotnou starostlivosťou;
 - e) denné náhrady výdavkov vrátane nákladov na ubytovanie;
 - f) náklady súvisiace s technickým vybavením agentúry.
2. Riadiaca rada po predchádzajúcom schválení Komisiou stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa úhrady výdavkov krátkodobo nasadených pracovníkov v súlade s článkom 58 a v prípade potreby tieto pravidlá aktualizuje. Podrobné pravidlá sú v maximálnej možnej miere založené na zjednodušenom vykazovaní nákladov. V relevantných prípadoch sa riadiaca rada snaží zaistiť jednotnosť s pravidlami týkajúcimi sa preplácania výdavkov stálych zamestnancov v súvislosti s misiami.

Článok 47

Pozastavenie alebo ukončenie činností

1. Výkonný riaditeľ ukončí činnosti agentúry, ak už nie sú splnené podmienky realizácie týchto činností. Výkonný riaditeľ vopred informuje o tomto ukončení dotknutý členský štát.
2. Členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na spoločnej operácii, rýchlom pohraničnom zásahu alebo na nasadení podporného tímu pre riadenie migrácie, môžu požiadať, aby výkonný riaditeľ ukončil danú spoločnú operáciu, rýchly pohraničný zásah alebo nasadenie podporného tímu pre riadenie migrácie.
3. Výkonný riaditeľ môže po tom, ako informuje dotknutý členský štát, zrušiť financovanie činnosti alebo ju pozastaviť či ukončiť, ak hostiteľský členský štát nerešpektuje operačný plán.
4. Výkonný riaditeľ po tom, ako uskutoční konzultáciu s pracovníkom pre základné práva a informuje dotknutý členský štát, zruší financovanie spoločnej operácie, rýchleho pohraničného zásahu, pilotného projektu, nasadenia podporného tímu pre riadenie migrácie, návratovej operácie, návratovej intervencie alebo dohody o pracovných podmienkach alebo úplne či čiastočne pozastaví alebo ukončí takéto činnosti, ak sa domnieva, že došlo k porušeniu základných práv alebo záväzkov medzinárodnej ochrany, ktoré je vážnej povahy alebo bude pravdepodobne naďalej pretrvávať. Výkonný riaditeľ o tomto rozhodnutí informuje riadiacu radu.
5. Ak výkonný riaditeľ rozhodne pozastaviť alebo ukončiť nasadenie podporného tímu pre riadenie migrácie zo strany agentúry, informuje o tomto rozhodnutí ostatné príslušné agentúry, ktoré pôsobia v danej problémovej oblasti alebo kontrolovanom centre.

Článok 48

Hodnotenie činností

Výkonný riaditeľ zhodnotí výsledky spoločných operácií a rýchlych pohraničných zásahov, pilotných projektov, nasadenia podporných tímov pre riadenie migrácie a operačnej

spolupráce s tretími krajinami. Do 60 dní od ukončenia týchto činností predloží riadiacej rade podrobné hodnotiace správy spolu so zisteniami pracovníka pre základné práva. Výkonný riaditeľ v záujme zvýšenia kvality, koherencie a účinnosti budúcich činností vypracuje komplexnú porovnávaciu analýzu týchto výsledkov a uvedenú analýzu zahrnie do výročnej správy o činnosti agentúry.

ODDIEL 8

OPATRENIA AGENTÚRY V OBLASTI NÁVRATU

Článok 49

Návrat

1. Pokiaľ ide o návrat, agentúra v súlade s dodržiavaním základných práv a všeobecných zásad práva Únie, ako aj medzinárodného práva vrátane ochrany utečencov a práv detí, predovšetkým:
 - a) poskytuje technickú a operačnú pomoc členským štátom v oblasti návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, napríklad pri príprave rozhodnutí o návrate, identifikácii štátnych príslušníkov tretích krajín a pri iných činnostiach členských štátov vykonávaných pred návratom a v súvislosti s návratom, vrátane dobrovoľných odchodov, s cieľom dosiahnuť integrovaný systém riadenia návratu medzi príslušnými orgánmi členských štátov so zapojením príslušných orgánov tretích krajín a ostatných zainteresovaných strán;
 - b) poskytuje technickú a operačnú pomoc členským štátom, ktoré čelia výzvam v súvislosti s návratom alebo migračným tlakom, a to aj nasadením tímov pre riadenie migrácie;
 - c) vytvorí referenčný vzor systému správy prípadov v oblasti návratu, v ktorom predpíše štruktúru národných systémov riadenia návratu, a zároveň poskytuje technickú a operačnú pomoc členským štátom pri tvorbe národných systémov riadenia návratu v súlade s týmto vzorom;
 - d) vytvorí a prevádzkuje centrálny systém a komunikačnú infraštruktúru spájajúcu národné systémy členských štátov pre riadenie návratu a centrálny systém a zároveň poskytuje technickú a operačnú pomoc členským štátom pri pripájaní sa na komunikačnú štruktúru;
 - e) poskytuje technickú a operačnú pomoc členským štátom pri identifikácii štátnych príslušníkov tretích krajín a obstarávaní cestových dokladov, a to aj formou konzulárnej spolupráce, bez zverejnenia informácie o tom, že bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu; organizuje a koordinuje návratové operácie a poskytuje podporu pri dobrovoľných odchodoch v spolupráci s členskými štátmi;
 - f) organizuje, podporuje a koordinuje činnosti, ktoré umožňujú výmenu informácií a zisťovanie a zhromažďovanie najlepších postupov v oblasti návratov medzi členskými štátmi;
 - g) financuje alebo spolufinancuje operácie, intervencie a činnosti uvedené v tejto kapitole zo svojho rozpočtu v súlade s rozpočtovými pravidlami, ktoré sa uplatňujú na agentúru.

2. Technická a operačná pomoc uvedená v odseku 1 písm. b) zahŕňa činnosti s cieľom pomôcť členským štátom viesť konania o návrate prostredníctvom príslušných vnútroštátnych orgánov, najmä poskytovaním:
 - a) tlmočnických služieb;
 - b) praktických informácií, analýz a odporúčaní týkajúcich sa tretích krajín návratu relevantných pre vykonávanie tohto nariadenia, ak je to potrebné v spolupráci s ostatnými orgánmi, úradmi a agentúrami Únie vrátane úradu EASO;
 - c) poradenstva a technickej a operačnej pomoci v súvislosti s vykonávaním a riadením konaní o návrate v súlade so smernicou 2008/115/ES, napríklad v súvislosti s prípravou rozhodnutí o návrate, identifikáciou a obstaraním cestových dokladov;
 - d) poradenstva a pomoci v súvislosti s opatreniami potrebnými na zabezpečenie dostupnosti navrátilcov na účely návratu a na zabránenie ich úteku v súlade so smernicou 2008/115/ES a s medzinárodným právom;
 - e) vybavenia, kapacít a odborníkov na vykonávanie rozhodnutí o návrate a identifikáciu štátnych príslušníkov tretích krajín.
3. Agentúra sa zameriava na budovanie súčinnosti a prepojenie sietí a programov financovaných Úniou v oblasti návratu v úzkej spolupráci s Komisiou a za podpory príslušných zainteresovaných strán vrátane Európskej migračnej siete.
4. Agentúra môže v súlade s rozpočtovými pravidlami, ktoré sa na ňu vzťahujú, výnimočne získavať granty z fondov Únie vyhradených na činnosti v oblasti návratu. Agentúra zabezpečí, aby finančná pomoc uvedená v jej dohodách o grantoch uzatvorených s členskými štátmi bola podmienená plným rešpektovaním charty.

Článok 50

Systémy výmeny informácií a riadenie návratu

Agentúra vyvíja, zavádza a prevádzkuje informačné systémy a softvérové aplikácie umožňujúce výmenu utajovaných a citlivých neutajovaných skutočností na účely návratu v rámci európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a na účely výmeny osobných údajov uvedených v článkoch 87 – 89 v súlade s rozhodnutím Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444, rozhodnutím Komisie EÚ, Euratom) 2015/443 a [nariadením (ES) č. 45/2001].

Agentúra predovšetkým zriadi, prevádzkuje a vedie centrálny systém na spracovávanie všetkých informácií a údajov, ktoré boli automaticky oznámené z vnútroštátnych systémov členských štátov pre riadenie návratu a ktoré potrebuje na poskytovanie technickej a operačnej pomoci v súlade s článkom 49.

Článok 51

Návratové operácie

1. Bez toho, aby bola hodnotená skutková podstata rozhodnutí o návrate, agentúra poskytuje technickú a operačnú pomoc a zabezpečuje koordináciu alebo organizáciu návratových operácií, a to vrátane nájmu lietadiel na účely takýchto operácií alebo organizovania návratov pravidelnými letmi. Agentúra môže koordinovať alebo organizovať návratové operácie z vlastného podnetu.

2. Členské štáty raz mesačne poskytujú operačné údaje týkajúce sa návratov, ktoré agentúra potrebuje na posúdenie potrieb v súvislosti s návratom, a informujú agentúru o svojom predbežnom plánovaní, pokiaľ ide o počet navrátilcov a tretie krajiny návratu v súvislosti s príslušnými národnými návratovými operáciami, a o svojich potrebách pomoci alebo koordinácie zo strany agentúry. Agentúra vypracuje a vedie priebežný operačný plán s cieľom poskytnúť žiadajúcim členským štátom potrebnú operačnú pomoc a posily vrátane technického vybavenia. Agentúra môže z vlastného podnetu alebo na žiadosť členského štátu a na základe posúdenia potrieb zahrnúť do priebežného operačného plánu dátumy a miesta určenia návratových operácií, ktoré považuje za potrebné. Riadiaca rada rozhodne na návrh výkonného riaditeľa o postupe vykonávania priebežného operačného plánu.
3. Agentúra môže poskytnúť technickú a operačnú pomoc a na žiadosť participujúcich členských štátov alebo z vlastného podnetu zabezpečiť koordináciu alebo organizáciu návratových operácií, pre ktoré tretia krajina návratu poskytne dopravné prostriedky a eskortnú skupinu pre nútený návrat (ďalej len „hromadné návratové operácie“). Participujúce členské štáty a agentúra zabezpečia, aby počas celej návratovej operácie bolo zaručené dodržiavanie základných práv, zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia a primerané používanie prostriedkov obmedzenia. Počas celej návratovej operácie až do príchodu do tretej krajiny návratu musí byť prítomný aspoň jeden zástupca členského štátu a jeden člen monitorovacej skupiny pre nútený návrat vytvorenej podľa článku 52 alebo z vnútroštátneho monitorovacieho systému participujúceho členského štátu.
4. Výkonný riaditeľ bezodkladne vypracuje plán návratu pre hromadné návratové operácie. Výkonný riaditeľ a každý participujúci členský štát odsúhlasia plán opisujúci organizačné a procesné stránky hromadnej návratovej operácie, pričom sa prihliada na základné práva a riziká takýchto operácií. Na akékoľvek doplnenie alebo zmenu tohto plánu sa vyžaduje súhlas strán uvedených v odseku 3 a v tomto odseku.
5. Plán návratu pre hromadné návratové operácie je záväzný pre agentúru a každý participujúci členský štát. Zahŕňa všetky potrebné kroky na vykonanie hromadnej návratovej operácie.

Každá návratová operácia sa monitoruje v súlade s článkom 8 ods. 6 smernice 2008/115/ES. Monitorovanie nútených návratových operácií vykonáva člen monitorovacej skupiny pre nútený návrat na základe objektívnych a transparentných kritérií a vzťahuje sa na celú návratovú operáciu, a to od fázy pred odchodom až po odovzdanie navrátilcov v tretej krajine návratu. Člen monitorovacej skupiny pre nútený návrat predloží správu o každej nútenej návratovej operácii výkonnému riaditeľovi, pracovníkovi pre základné práva a príslušným vnútroštátnym orgánom všetkých členských štátov zapojených do danej operácie. Výkonný riaditeľ, respektíve príslušné vnútroštátne orgány zabezpečia v prípade potreby primerané nadväzné opatrenia.

Ak má agentúra obavy v súvislosti s dodržiavaním základných práv pri návratovej operácii, informuje o tom participujúce členské štáty a Komisiu.

6. Výkonný riaditeľ vyhodnocuje výsledky návratových operácií a každých šesť mesiacov postúpi riadiacej rade podrobnú hodnotiacu správu zahŕňajúcu všetky návratové operácie vykonané v predchádzajúcom polroku spolu so zisteniami pracovníka pre základné práva. Výkonný riaditeľ v záujme zvýšenia kvality,

koherencie a účinnosti budúcich návratových operácií vypracuje rozsiahlu porovnávaciu analýzu týchto výsledkov. Výkonný riaditeľ zahrnie uvedenú analýzu do výročnej správy o činnosti agentúry.

7. Agentúra financuje alebo spolufinancuje návratové operácie zo svojho rozpočtu v súlade s rozpočtovými pravidlami, ktoré sa vzťahujú na agentúru, pričom uprednostňuje návratové operácie vykonávané viac než jedným členským štátom alebo návratové operácie z problémových oblastí alebo kontrolovaných centier.

Článok 52

Rezerva členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat

1. Agentúra po porade s pracovníkom pre základné práva vytvorí monitorovaciu skupinu pre nútený návrat z príslušných orgánov, ktorá vykonáva činnosti monitorovania núteného návratu v súlade s článkom 8 ods. 6 smernice 2008/115/ES a ktorá bola vyškolená v súlade s článkom 62 tohto nariadenia.
2. Riadiaca rada na návrh výkonného riaditeľa určí profil a počet členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat, ktorí budú k dispozícii pre túto skupinu. Rovnaký postup sa uplatňuje v súvislosti s každou následnou zmenou profilu a celkového počtu. Členské štáty sú zodpovedné za príspevok do tejto skupiny vymenovaním jej členov, ktorí zodpovedajú vymedzenému profilu. Členmi skupiny sú členovia monitorovacej skupiny pre nútený návrat so špecifickými odbornými znalosťami v oblasti ochrany detí.
3. Príspevok členských štátov k monitorovacej skupine pre nútený návrat pre návratové operácie a návratové intervencie na nasledujúci rok sa plánuje na základe každoročných dvojstranných rokovaní a dohôd medzi agentúrou a členskými štátmi. V súlade s týmito dohodami dajú členské štáty na žiadosť agentúry k dispozícii členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat na nasadenie, pokiaľ nečelia výnimočnej situácii, ktorá významne ovplyvňuje plnenie vnútroštátnych úloh. Takáto žiadosť sa predkladá najmenej 21 pracovných dní pred plánovaným nasadením alebo päť pracovných dní v prípade rýchlej návratovej intervencie.
4. Agentúra na požiadanie poskytne členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat participujúcim členským štátom, aby v ich mene monitorovali správne vykonávanie návratovej operácie a návratových intervencií počas ich trvania. Pre každú návratovú operáciu zahŕňajúcu deti poskytne členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat so špecifickými odbornými znalosťami z oblasti ochrany detí.
5. Počas návratovej operácie alebo návratovej intervencie členovia monitorovacej skupiny pre nútený návrat naďalej podliehajú disciplinárnym opatreniam svojho domovského členského štátu.

Článok 53

Návratové tímy

1. Na žiadosť členského štátu alebo z vlastnej iniciatívy môže agentúra počas návratových intervencií nasadzovať návratové tímy v rámci tímov pre riadenie migrácie alebo podľa potreby s cieľom poskytnúť ďalšiu technickú a operačnú pomoc v oblasti návratu, a to aj v prípadoch, keď tieto výzvy súvisia s veľkým prílevom zmiešaných migračných tokov alebo prijatím štátnych príslušníkov tretích krajín zachránených na mori.

2. Na európske návratové tímy sa primerane uplatňuje článok 41 ods. 2, 3, 4 a 5 a články 44, 45 a 46.

Článok 54

Návratové intervencie

1. V situáciách, keď členský štát čelí bremenu pri vykonávaní povinnosti návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú rozhodnutia o návrate vydané členským štátom, agentúra z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť daného členského štátu poskytne príslušnú technickú a operačnú pomoc v podobe návratovej intervencie. Tieto intervencie môžu spočívať v nasadení návratových tímov do hostiteľského členského štátu, kde budú poskytovať pomoc pri vykonávaní konaní o návrate a organizovaní návratových operácií z hostiteľského členského štátu.
2. Agentúra môže spúšťať návratové intervencie aj v tretích krajinách na základe usmernení stanovených v cykle viacročnej strategickej politiky, ak si tretia krajina vyžaduje ďalšiu technickú a operačnú pomoc v súvislosti so svojimi činnosťami v oblasti návratu. Tieto intervencie môžu spočívať v nasadení návratových tímov na účely poskytnutia technickej a operačnej pomoci pre činnosti tretej krajiny v oblasti návratu.
3. V situáciách, keď členský štát čelí osobitným a neúmerným výzvam pri vykonávaní svojej povinnosti návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú rozhodnutia o návrate, agentúra z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť daného členského štátu poskytne príslušnú technickú a operačnú pomoc v podobe rýchlej návratovej intervencie. Tieto rýchle návratové intervencie môžu spočívať v rýchlom nasadení návratových tímov do hostiteľského členského štátu, kde budú poskytovať pomoc pri vykonávaní konaní o návrate a organizovaní návratových operácií z hostiteľského členského štátu.
4. Výkonný riaditeľ v súvislosti s návratovou intervenciou bezodkladne vypracuje operačný plán po dohode s hostiteľským členským štátom a participujúcimi členskými štátmi. Uplatnia sa pritom príslušné ustanovenia článku 39.
5. Výkonný riaditeľ prijme rozhodnutie o operačnom pláne čo najskôr a v prípade uvedenom v odseku 2 do piatich pracovných dní. Toto rozhodnutie sa bezodkladne písomne oznámi dotknutým členským štátom a riadiacej rade.
6. Agentúra financuje alebo spolufinancuje návratové intervencie zo svojho rozpočtu v súlade s rozpočtovými pravidlami, ktoré sa uplatňujú na agentúru.

ODDIEL 9

KAPACITY

Článok 55

Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže

1. Súčasťou agentúry je stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže pozostávajúci z 10 000 operačných pracovníkov. V súlade s ročnou schémou dostupnosti stanovenou v prílohe I stály zbor tvoria tieto tri kategórie pracovníkov:
 - a) kategória 1: operační pracovníci agentúry prijatí v zmysle článku 94 ods. 1 a nasadzovaní v operačných oblastiach v súlade s článkom 56;

- b) kategória 2: operační pracovníci dlhodobu vyslaní do agentúry z členských štátov ako súčasť stáleho zboru v súlade s článkom 57;
 - c) kategória 3: operační pracovníci z členských štátov poskytnutí agentúre na krátkodobé nasadenie ako súčasť stáleho zboru v súlade s článkom 58.
- 2. Agentúra nasadzuje členov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže ako členov tímov riadenia hraníc, podporných tímov pre riadenie migrácie, návratových tímov v spoločných operáciách, rýchlych pohraničných zásahoch alebo návratových intervenciách alebo v akýchkoľvek iných relevantných operačných činnostiach v členských štátoch alebo tretích krajinách.
 - 3. V súlade s článkom 83 sú všetci členovia stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže oprávnení vykonávať úlohy týkajúce sa kontroly hraníc alebo návratu, a to vrátane úloh vyžadujúcich si výkonné právomoci vymedzené v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch alebo v súlade s prílohou II v prípade personálu agentúry.
 - 4. Na návrh výkonného riaditeľa, po zohľadnení analýzy rizík vykonanej agentúrou, výsledkov posúdenia zraniteľnosti a cyklu viacročnej strategickej politiky a vychádzajúc z počtov a profilov, ktorými agentúra disponuje prostredníctvom svojich stálych zamestnancov a aktuálne vyslaných pracovníkov, riadiaca rada každoročne do 31. marca rozhodne:
 - a) o počte operačných pracovníkov v jednotlivých profiloch každej z troch kategórií v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, z ktorých sa zostavia tímy v nasledujúcom roku;
 - b) o konkrétnom počte a profiloch operačných pracovníkov z jednotlivých členských štátov, ktorí budú v nasledujúcom roku vyslaní do agentúry v súlade s článkom 57 a vymenovaní v súlade s článkom 58;
 - c) o orientačnom viacročnom naplánovaní profilov na nasledujúce roky s cieľom uľahčiť dlhodobé plánovanie príspevkov členských štátov a nábor stálych zamestnancov agentúry.
 - 5. Na účely článku 74 agentúra vytvorí a zabezpečí štruktúry velenia a kontroly pre potreby efektívneho nasadzovania stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže na území tretích krajín.
 - 6. Agentúra môže prijať až 4 % z celkového počtu stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže môže agentúra prijať ako personál vykonávajúci podporné funkcie pre zriadenie stáleho zboru, plánovanie a riadenie jeho operácií a pre obstaranie vlastného vybavenia agentúry.

Článok 56

Stáli zamestnanci agentúry v stálom zbore európskej pohraničnej a pobrežnej stráže

- 1. Agentúra prispieva do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže svojimi stálymi zamestnancami (kategória 1), ktorí budú nasadzovaní do operačných oblastí ako členovia tímov so všetkými úlohami a právomocami vrátane úlohy prevádzkovania vlastného vybavenia agentúry.
- 2. V súlade s článkom 62 ods. 2 noví pracovníci po prijatí absolvujú plnohodnotnú odbornú prípravu v súvislosti s pohraničnou strážou, prípadne návratmi v rámci špecializovaných programov odbornej prípravy vytvorených agentúrou a na základe

dohôd s vybranými členskými štátmi, ktorá sa bude realizovať v ich špecializovaných akadémiách. Náklady na odbornú prípravu hradí v plnom rozsahu agentúra.

3. Agentúra zabezpečí vysoký štandard plnenia povinností svojich stálych zamestnancov ako členov tímov počas trvania ich zamestnaneckého pomeru. Pre každého zamestnanca sa navrhujú primerané plány odbornej prípravy, čím sa zabezpečí ich neustála odborná kvalifikácia na plnenie úloh súvisiacich s pohraničnou strážou alebo návratmi.
4. Ostatní pracovníci agentúry, ktorí nie sú kvalifikovaní na vykonávanie funkcií súvisiacich s kontrolou hraníc alebo návratmi, sa počas spoločných operácií nasadzujú len na koordinačné a iné súvisiace úlohy. Nie sú súčasťou tímov.

Článok 57

Účasť členských štátov v stálom zbore európskej pohraničnej a pobrežnej stráže formou dlhodobého vyslania

1. Členské štáty prispievajú do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže operačnými pracovníkmi, ktorí sú vyslaní do agentúry ako členovia tímov (kategória 2). Trvanie jednotlivých vyslaní sa určí v súlade s článkom 93 ods. 7. S cieľom uľahčiť vykonávanie systému finančnej podpory, ako sa uvádza v článku 61, sa vyslanie spravidla začína začiatkom kalendárneho roka.
2. Každý členský štát je zodpovedný za zabezpečenie kontinuálneho prispievania operačnými pracovníkmi, ktorí budú pôsobiť ako vyslaní členovia tímov v súlade s prílohou III.
3. Operační pracovníci vyslaní do agentúry majú rovnaké úlohy a právomoci ako členovia tímov. Členský štát, ktorý vyslal týchto operačných pracovníkov, sa považuje za ich domovský členský štát. O miestach a trvaní nasadenia vyslaných členov tímu rozhoduje počas ich vyslania výkonný riaditeľ na základe operačných potrieb.
4. Každý členský štát do 30. júna každého roka vymenuje na vyslanie svojich operačných pracovníkov v súlade s konkrétnymi počtami a profilmi, o ktorých rozhodla riadiaca rada na nasledujúci rok, ako sa uvádza v článku 55 ods. 4. Agentúra môže overiť, či operační pracovníci navrhovaní členskými štátmi zodpovedajú vymedzeným profilom a majú potrebné jazykové zručnosti. Agentúra do 15. septembra schváli navrhovaných uchádzačov alebo v prípade nedodržania požadovaných profilov, nedostatočných jazykových zručností, pochybenia alebo porušenia platných predpisov pri predchádzajúcom nasadení požiada členský štát, aby na vyslanie navrhol iného uchádzača.
5. Ak z dôvodov vyššej moci nie je možné vyslať konkrétneho operačného pracovníka alebo tento pracovník nemôže vo svojom vyslaní pokračovať, dotknutý členský štát zabezpečí jeho nahradenie iným operačným pracovníkom s požadovaným profilom.

Článok 58

Účasť členských štátov v stálom zbore európskej pohraničnej a pobrežnej stráže formou krátkodobého nasadenia

1. Okrem každoročných vyslaní do 30. júna v súlade s článkom 57 členské štáty prispievajú do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže aj

nominovaním príslušníkov pohraničnej stráže a iných relevantných pracovníkov do národného zoznamu operačných pracovníkov na krátkodobé nasadenie (kategória 3) v súlade s príspevkami uvedenými v prílohe IV a podľa konkrétnych počtov profilov, o ktorých rozhodla riadiaca rada na nasledujúci rok, ako sa uvádza v článku 55 ods. 4. Národné zoznamy nominovaných operačných pracovníkov sa oznamujú agentúre. Náklady pracovníkov nasadených v zmysle tohto článku sa uhrádzajú v súlade s ustanoveniami článku 46 ods. 2.

2. Povinnosťou každého členského štátu je zabezpečiť, aby nominovaní operační pracovníci boli k dispozícii na žiadosť agentúry v súlade s pravidlami vymedzenými v tomto článku. Každý operačný pracovník je počas kalendárneho roka k dispozícii na obdobie maximálne 4 mesiacov.
3. Agentúra môže overiť, či operační pracovníci nominovaní členskými štátmi na krátkodobé nasadenie zodpovedajú vymedzeným profilom a majú potrebné jazykové zručnosti. V prípade nedodržania požadovaných profilov, nedostatočných jazykových zručností, pochybenia alebo porušenia platných predpisov pri predchádzajúcom nasadení môže agentúra požiadať členský štát, aby operačného pracovníka vyradil z národného zoznamu.
4. Agentúra každoročne do 31. júla požiada členské štáty, aby prispeli svojimi konkrétnymi operačnými pracovníkmi do spoločných operácií na nasledujúci rok. O obdobiach individuálneho nasadenia sa rozhoduje pri každoročných dvojstranných rokovaníach a dohodách medzi agentúrou a členskými štátmi. V konečnom dôsledku však členské štáty zabezpečia disponibilnosť operačných pracovníkov na nasadenie v takých počtoch a s takými profilmi, ako sa uvádza v žiadosti agentúry.
5. Ak z dôvodov vyššej moci nie je možné vyslať konkrétneho operačného pracovníka v súlade s dohodami, dotknutý členský štát zabezpečí jeho nahradenie iným operačným pracovníkom zo zoznamu s požadovaným profilom.
6. V prípade zvýšených potrieb posilnenia prebiehajúcej spoločnej operácie alebo potreby spustenia novej spoločnej operácie, ktorá nebola uvedená v príslušnom ročnom pracovnom programe a jemu zodpovedajúcom výsledku výročných dvojstranných rokovaní, výkonný riaditeľ bezodkladne informuje členské štáty o dodatočných potrebách, pričom uvedie možné počty operačných pracovníkov a profilov, ktoré majú poskytnúť jednotlivé členské štáty. Keď výkonný riaditeľ a hostiteľský členský štát odsúhlasia pozmenený operačný plán, prípadne nový operačný plán, výkonný riaditeľ predloží oficiálnu žiadosť o počet a profily operačných pracovníkov. Každý členský štát nasadí príslušných členov tímov do 20 pracovných dní od podania uvedenej oficiálnej žiadosti.
7. Ak z analýzy rizík alebo akéhokoľvek dostupného posúdenia zraniteľnosti vyplýva, že členský štát čelí situácii, ktorá by podstatne ovplyvnila plnenie vnútroštátnych úloh, jeho príspevok predstavuje polovicu jeho príspevku stanoveného v prílohe IV pre daný rok. Ak sa členský štát odvoláva na takúto mimoriadnu situáciu, agentúra písomne uvedie komplexné dôvody a informácie o situácii. Obsah týchto informácií sa zahrnie do správy uvedenej v článku 65.
8. Dĺžku vyslania na konkrétnu operáciu určí domovský členský štát, ale v žiadnom prípade nesmie byť kratšia než 30 dní okrem prípadu, keď operácia, súčasťou ktorej je vyslanie, trvá kratšie než 30 dní.

Článok 59

Preskúmanie fungovania stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE v polovici trvania

1. Komisia do 31. júna 2024 vykoná preskúmanie fungovania stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v polovici trvania, a to najmä na základe správ uvedených v článku 65, pričom posúdi celkový počet a zloženie stáleho zboru. V tomto preskúmaní berie do úvahy vývoj stálych zamestnancov určených pre agentúru alebo všetky významné zmeny kapacít jednotlivých členských štátov, ktoré majú vplyv na ich schopnosť prispievať do stáleho zboru.
2. V prípade potreby sa k tomuto preskúmaniu v polovici trvania pripoja príslušné návrhy na zmenu príloh I, III a IV.

Článok 60

Vysunuté pracoviská

1. Agentúra môže so súhlasom hostiteľského členského štátu zriadiť vysunuté pracoviská na jeho území s cieľom uľahčiť a zlepšiť koordináciu operačných činností, a to aj v oblasti návratu, ktoré agentúra organizuje v danom členskom štáte alebo v susednom regióne, a zabezpečiť efektívne riadenie ľudských a technických zdrojov agentúry. Vysunuté pracoviská sú dočasné zariadenia vytvorené na obdobie, ktoré agentúra potrebuje na vykonávanie dôležitých operačných činností v danom členskom štáte alebo v susednom dotknutom regióne. Toto obdobie sa môže v prípade potreby predĺžiť.
2. Agentúra a hostiteľský členský štát, v ktorom je zriadené vysunuté pracovisko, sa snažia vykonať opatrenia potrebné na zabezpečenie čo najlepších podmienok potrebných na plnenie úloh pridelených vysunutému pracovisku.
3. V prípade potreby vysunuté pracoviská:
 - a) poskytujú operačnú a logistickú podporu a zabezpečujú koordináciu činností agentúry v dotknutých operačných oblastiach;
 - b) poskytujú operačnú podporu členskému štátu v dotknutých operačných oblastiach;
 - c) monitorujú činnosti tímov agentúry a podávajú pravidelné hlásenia ústrediu;
 - d) spolupracujú s hostiteľskými členskými štátmi vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa praktického vykonávania operačných činností organizovaných agentúrou v danom členskom štáte vrátane akýchkoľvek ďalších záležitostí, ktoré môžu vyplývať v priebehu týchto činností;
 - e) podporujú spoluprácu koordinačného úradníka uvedeného v článku 45 s participujúcimi členskými štátmi vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa ich príspevku k operačným činnostiam organizovaným agentúrou a v prípade potreby pôsobia ako styčný článok s ústredím;
 - f) poskytujú podporu koordinačnému úradníkovi pri uľahčovaní koordinácie a komunikácie v prípade potreby medzi tímami agentúry a príslušnými orgánmi hostiteľského členského štátu;
 - g) organizujú logistickú podporu v súvislosti s nasadením členov tímov a nasadením a používaním technického vybavenia;

- h) poskytujú všetku ďalšiu logistickú podporu v súvislosti s operačnou oblasťou, za ktorú zodpovedajú, s cieľom uľahčiť bezproblémový priebeh operačných činností organizovaných agentúrou;
 - i) poskytujú podporu styčnému dôstojníkovi agentúry s cieľom identifikovať prípadné aktuálne alebo budúce výzvy týkajúce sa riadenia hraníc v oblasti, za ktorú zodpovedajú, alebo vykonávania *acquis* v oblasti návratu a podávajú pravidelné hlásenia ústrediu;
 - j) zabezpečujú efektívnu správu vlastného vybavenia agentúry v oblastiach jej pôsobenia, a to vrátane prípadnej registrácie, dlhodobej údržby a akejkoľvek potrebnej logistickej podpory.
4. Každé vysunuté pracovisko riadi zástupca agentúry vymenovaný výkonným riaditeľom. Vymenovaný vedúci vysunutého pracoviska dohliada na celkovú prácu pracoviska a vystupuje ako jednotné kontaktné miesto pracoviska s ústredím.
 5. Riadiaca rada na návrh výkonného riaditeľa rozhoduje o zriadení, zložení, dobe zriadenia a v prípade potreby aj o predĺžení doby zriadenia vysunutého pracoviska, pričom berie do úvahy názor Komisie a súhlas členského štátu, na ktorého území sa nachádza dané vysunuté pracovisko. Riadiaca rada prijme svoje rozhodnutie dvoj tretinovou väčšinou hlasov všetkých členov s hlasovacím právom.
 6. Výkonný riaditeľ podáva štvrtročnú správu riadiacej rade o činnostiach vysunutých pracovísk. Činnosti vysunutých pracovísk sa opisujú v samostatnej časti výročnej správy o činnosti uvedenej v článku 98 ods. 2 bod 10.

Článok 61

Finančná podpora na rozvoj stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže

1. Členské štáty majú nárok získať raz ročne finančné prostriedky vo forme financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, s cieľom podporovať rozvoj ľudských zdrojov na účely zabezpečenia ich príspevkov do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v súlade s prílohami III a IV a v súlade s článkom 125 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, ktoré sa vyplácajú na konci príslušného roka a po splnení podmienok stanovených v súlade s odsekmi 3 a 4. Toto financovanie je založené na referenčnej sume stanovenej v odseku 2 a predstavuje:
 - a) 100 % referenčnej sumy vynásobenej počtom príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných príslušníkov, ktorí boli každoročne určení na vyslanie v súlade s prílohou III;
 - b) 30 % referenčnej sumy vynásobenej počtom príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných príslušníkov účinne nasadených v súlade s článkom 58 v rámci limitu stanoveného v prílohe IV.
2. Referenčná suma uvedená v odseku 1 sa rovná ročnému základnému platu zmluvného zamestnanca vo funkčnej skupine III platovej triede 8 stupni 1, ktorý je vymedzený v súlade s článkom 93 podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Únie (ďalej len „PZO“), a podlieha korekčným koeficientom uplatniteľným v príslušnom členskom štáte.
3. Ročná suma uvedená v odseku 1 písm. a) je splatná pod podmienkou, že členské štáty zodpovedajúco zvýšia celkový počet príslušníkov svojej národnej pohraničnej stráže prijatím nových príslušníkov pohraničnej stráže a iných príslušníkov v príslušnom období. Informácie relevantné na účely vykazovania sa poskytujú

agentúre pri každoročných dvojstranných rokovaníach a v nasledujúcom roku sa overia prostredníctvom posúdenia zraniteľnosti. Ročná suma uvedená v odseku 1 písm. b) je splatná vo vzťahu k počtu príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných príslušníkov, ktorí boli účinne nasadení aspoň na štyri mesiace v súlade s článkom 58, v rámci limitu stanoveného v prílohe IV.

4. Komisia prijme podrobné pravidlá týkajúce sa mechanizmu ročnej platby a monitorovania príslušných podmienok stanovených v odseku 3 prostredníctvom vykonávacieho aktu v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 3.

Článok 62

Odborná príprava

1. Agentúra s prihliadnutím na plán kapacít uvedený v článku 9 ods. 4, ak je k dispozícii, a v spolupráci s príslušnými subjektmi členských štátov zodpovednými za odbornú prípravu a vo vhodných prípadoch s úradom EASO a Agentúrou Európskej únie pre základné práva vytvorí osobitné nástroje odbornej prípravy vrátane špecifickej odbornej prípravy zameranej na ochranu detí a ďalších osôb v zraniteľnom postavení. Príslušníkom pohraničnej stráže, špecialistom na návrat a ostatným príslušným pracovníkom, ktorí sú členmi stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, poskytne pokročilú odbornú prípravu týkajúcu sa ich úloh a právomocí. Odborníci z radov zamestnancov agentúry uskutočnia pravidelné cvičenia týchto príslušníkov pohraničnej stráže a ostatných členov tímu v súlade s harmonogramom pokročilej odbornej prípravy a cvičení uvedeným v ročnom pracovnom programe agentúry.
2. Agentúra zabezpečí, aby všetci pracovníci prijatí ako operační pracovníci stáleho zboru európskej pobrežnej a pohraničnej stráže absolvovali primeranú odbornú prípravu zameranú na príslušné právo Únie a medzinárodné právo vrátane základných práv, prístupu k medzinárodnej ochrane a prípadne i pátrania a záchrany, a to ešte pred prvým nasadením v operačných činnostiach organizovaných agentúrou. Agentúra na tento účel a na základe dohôd s vybranými členskými štátmi realizuje potrebné programy odbornej prípravy v ich národných akadémiách. Náklady na odbornú prípravu hradí v plnom rozsahu agentúra.
3. Agentúra prijme potrebné iniciatívy s cieľom zabezpečiť, aby všetci operační pracovníci z členských štátov, ktorí sú súčasťou tímov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, absolvovali pred svojou účasťou na operačných činnostiach organizovaných agentúrou odbornú prípravu zameranú na príslušné právo Únie a medzinárodné právo vrátane základných práv, prístupu k medzinárodnej ochrane a prípadne i pátrania a záchrany.
4. Agentúra prijme potrebné kroky s cieľom zabezpečiť odbornú prípravu pracovníkov zapojených do úloh súvisiacich s návratom, ktorí sú pridelení do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a do rezervy uvedenej v článku 52. Agentúra zabezpečí, aby jej zamestnanci a všetci pracovníci, ktorí sa zúčastňujú na návratových operáciách a návratových intervenciách, absolvovali pred svojou účasťou na operačných činnostiach organizovaných agentúrou odbornú prípravu zameranú na príslušné právo Únie a medzinárodné právo vrátane základných práv a prístupu k medzinárodnej ochrane.
5. Agentúra vypracuje a ďalej rozvíja spoločné základné učebné osnovy pre odbornú prípravu príslušníkov pohraničnej stráže a na európskej úrovni poskytuje odbornú

prípravu inštruktorom príslušníkov vnútroštátnej pohraničnej stráže členských štátov, ktorá je okrem iného zameraná aj na problematiku základných práv, prístupu k medzinárodnej ochrane a príslušného námorného práva, ako aj spoločné učebné osnovy pre odbornú prípravu pracovníkov zapojených do úloh súvisiacich s návratom. Cieľom spoločných základných učebných osnov je presadzovať najprísnejšie normy a najlepšie postupy pri vykonávaní právnych predpisov Únie v oblasti riadenia hraníc a návratu. Agentúra vypracuje spoločné učebné osnovy po porade s konzultačným fórom a pracovníkom pre základné práva. Členské štáty začlenia spoločné základné učebné osnovy do odbornej prípravy, ktorú poskytujú príslušníkom svojej vnútroštátnej pohraničnej stráže a pracovníkom zapojených do úloh súvisiacich s návratom.

6. Agentúra ponúkne pre úradníkov príslušných vnútroštátnych služieb členských štátov, a v relevantných prípadoch i tretích krajín, aj doplnkové kurzy odbornej prípravy a semináre na témy, ktoré sa týkajú kontroly vonkajších hraníc a návratu štátnych príslušníkov tretích krajín.
7. Agentúra môže organizovať činnosti odbornej prípravy v spolupráci s členskými štátmi a tretími krajinami na ich území.
8. Agentúra vytvorí výmenný program umožňujúci príslušníkom pohraničnej stráže zapojeným do tímov a personálu, ktorý je súčasťou európskych intervenčných návratových tímov, získať poznatky alebo špecifické odborné vedomosti na základe skúseností a osvedčených postupov v zahraničí pri práci s príslušníkmi pohraničnej stráže a pracovníkmi zapojenými do úloh súvisiacich s návratom v inom členskom štáte než ich vlastnom.

Článok 63

Nadobudnutie alebo prenájmanie technického vybavenia

1. Agentúra môže nadobúdať samostatne alebo v spoluvlastníctve s členským štátom, respektíve si prenájať technické vybavenie, ktoré sa má použiť počas spoločných operácií, pilotných projektov, rýchlych pohraničných zásahov, činností v oblasti návratu vrátane návratových operácií, návratových intervencií, nasadenia podporných tímov pre riadenie migrácie alebo v rámci projektov technickej pomoci v súlade s rozpočtovými pravidlami, ktoré sa uplatňujú na agentúru.
2. Riadiaca rada na základe návrhu výkonného riaditeľa po získaní kladného stanoviska Komisie vypracuje komplexnú viacročnú stratégiu spôsobu rozvíjania vlastných technických kapacít agentúry, pričom zohľadňuje cyklus viacročnej strategickej politiky európskeho integrovaného riadenia hraníc vrátane plánu kapacít uvedeného v článku 9 ods. 4, ak je k dispozícii, a rozpočtové zdroje vyčlenené na tento účel vo viacročnom finančnom rámci.

Stratégiu dopĺňa podrobný plán vykonávania, ktorým sa určuje harmonogram nadobúdania alebo prenájmu, plán obstarávania a zmiernenia rizík. Ak stratégia a plán nie sú v súlade so stanoviskom Komisie, agentúra jej pošle odôvodnenie svojich rozhodnutí. Po prijatí stratégie sa plán vykonávania stáva súčasťou zložky viacročného plánovania v programovom dokumente uvedenom v článku 98 ods. 2 bode 10.
3. Agentúra môže nadobúdať technické vybavenie na základe rozhodnutia výkonného riaditeľa po porade s riadiacou radou a v súlade s platnými pravidlami obstarávania.

Pred každým nadobudnutím alebo prenájmom vybavenia, ktoré predstavuje pre agentúru značné náklady, sa uskutoční dôkladná analýza potrieb a nákladov a prínosov. Všetky výdavky tohto typu sa uvedú v rozpočte agentúry prijatom riadiacou radou.

4. Ak agentúra nadobudne alebo si prenajme väčšie technické vybavenie, ako napríklad lietadlá, vrtuľníky alebo plavidlá, uplatňujú sa tieto podmienky:
 - a) v prípade nadobudnutia agentúrou alebo v rámci spoluvlastníctva sa agentúra dohodne s jedným členským štátom, že tento členský štát zabezpečí registráciu vybavenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi tohto členského štátu;
 - b) v prípade prenájmu sa vybavenie zaregistruje v členskom štáte.
5. Na základe vzorovej dohody vypracovanej agentúrou a schválenej riadiacou radou sa členský štát, v ktorom je vybavenie zaregistrované, dohodne s agentúrou na podmienkach zabezpečujúcich prevádzkyschopnosť vybavenia. V prípade prostriedkov v spoločnom vlastníctve sa v podmienkach upravia aj obdobia plnej dostupnosti prostriedkov pre agentúru a určí sa spôsob využívania vybavenia, ako aj osobitné ustanovenia týkajúce sa rýchleho nasadenia pri rýchlych pohraničných zásahoch.
6. Ak agentúra nemá požadovaných kvalifikovaných stálych zamestnancov, členský štát, v ktorom je vybavenie zaregistrované, alebo dodávateľ technického vybavenia poskytnú potrebných odborníkov a technický personál na právne podloženú a bezpečnú obsluhu technického vybavenia. V takom prípade technické vybavenie vo výlučnom vlastníctve agentúry musí byť agentúre sprístupnené na jej žiadosť a členský štát, v ktorom je vybavenie zaregistrované, sa nemôže odvolávať na výnimočnú situáciu uvedenú v článku 64 ods. 8.

Článok 64

Rezerva technického vybavenia

1. Agentúra zriadi a vedie centralizovaný register vybavenia v rezerve technického vybavenia, ktorú tvorí vybavenie vo vlastníctve buď členských štátov alebo agentúry a vybavenie v spoločnom vlastníctve členských štátov a agentúry určené na jej operačné činnosti.
2. Vybavenie vo výlučnom vlastníctve agentúry je kedykoľvek plne dostupné na účel nasadenia, ako sa uvádza v článku 63 ods. 5.
3. Vybavenie, ktoré je vo viac ako 50-percentnom spoluvlastníctve agentúry, je tiež dostupné na účel nasadenia v súlade s dohodou medzi členským štátom a agentúrou, ako sa uvádza v článku 64 ods. 5.
4. Agentúra zabezpečí kompatibilitu a interoperabilitu vybavenia uvedeného v rezerve technického vybavenia.
5. Na tento účel vymedzí technické normy, ktoré má spĺňať vybavenie v prípade potreby na účely jeho použitia pri činnostiach agentúry. Vybavenie, ktoré má agentúra nadobudnúť samostatne alebo v spoluvlastníctve, a vybavenie vo vlastníctve členských štátov, ktoré je uvedené v rezerve technického vybavenia, musí spĺňať uvedené normy.
6. Riadiaca rada na návrh výkonného riaditeľa a s prihliadnutím na analýzu rizík vykonanú agentúrou a výsledky posúdenia zraniteľnosti určí do 31. marca minimálny

kontingent technického vybavenia, ktoré je potrebné na plnenie potrieb agentúry v nasledujúcom roku, najmä pokiaľ ide o vykonávanie spoločných operácií, nasadenie podporných tímov pre riadenie migrácie, vykonávanie rýchlych pohraničných zásahov a činností v oblasti návratu vrátane návratových operácií a návratových intervencií. V minimálnom kontingente technického vybavenia je zahrnuté aj vlastné vybavenie agentúry. V tom istom rozhodnutí sa stanovia aj pravidlá týkajúce sa nasadzovania technického vybavenia v operačných činnostiach.

Ak sa ukáže, že minimálny kontingent technického vybavenia nie je dostatočný na realizáciu operačného plánu dohodnutého pre takéto činnosti, agentúra ho zreviduje podľa odôvodnených potrieb a dohody s členskými štátmi.

7. Rezerva technického vybavenia obsahuje minimálny kontingent vybavenia označený agentúrou ako potrebný podľa jednotlivých druhov technického vybavenia. Vybavenie uvedené v rezerve technického vybavenia sa použije počas spoločných operácií, nasadenia podporného tímu pre riadenie migrácie, pilotných projektov, rýchlych pohraničných zásahov, návratových operácií alebo návratových intervencií.
8. Súčasťou rezervy technického vybavenia je rezerva technického vybavenia pre rýchly zásah obsahujúca obmedzený kontingent vybavenia potrebný na prípadné rýchle pohraničné zásahy. Príspevky členských štátov do rezervy technického vybavenia pre rýchly zásah sa plánujú v súlade s každoročnými dvojstrannými rokovaniami a dohodami uvedenými v odseku 8. V súvislosti s vybavením uvedeným v zozname položiek tejto rezervy sa členské štáty nemôžu odvolávať na výnimočnú situáciu uvedenú v odseku 8.

Vybavenie uvedené v tomto zozname sa na účely nasadenia pošle na cieľové miesto čo najskôr, avšak v každom prípade najneskôr do 10 dní odo dňa schválenia operačného plánu.

Agentúra prispeje do tejto rezervy vybavením, ktoré má k dispozícii, ako sa uvádza v článku 63 ods. 1.

9. Členské štáty prispievajú do rezervy technického vybavenia. Príspevok členských štátov do rezervy a nasadenie technického vybavenia na konkrétne operácie sa plánuje na základe každoročných dvojstranných rokovaní a dohôd medzi agentúrou a členskými štátmi. V súlade s týmito dohodami a v rozsahu, v akom tvorí súčasť minimálneho kontingentu technického vybavenia na daný rok, členské štáty na žiadosť agentúry poskytnú svoje technické vybavenie na nasadenie, pokiaľ nečelia výnimočnej situácii, ktorá významne ovplyvňuje plnenie vnútroštátnych úloh. Ak sa členský štát odvoláva na takúto výnimočnú situáciu, musí agentúre písomne poskytnúť vyčerpávajúce dôvody a informácie o situácii, obsah ktorých je zahrnutý do správy uvedenej v odseku 13. Agentúra žiadosť predkladá minimálne 45 dní pred plánovaným nasadením väčšieho technického vybavenia a 30 dní pred plánovaným nasadením iného vybavenia. Príspevky do rezervy technického vybavenia sa každoročne preskúmajú.
10. Na návrh výkonného riaditeľa riadiaca rada každoročne rozhoduje o pravidlách týkajúcich sa technického vybavenia vrátane požadovaného celkového minimálneho kontingentu podľa jednotlivých druhov technického vybavenia a o podmienkach nasadenia a o náhrade nákladov, ako aj o obmedzenom kontingente technického vybavenia rezervy technického vybavenia pre rýchly zásah. Na účely rozpočtu by riadiaca rada mala prijať toto rozhodnutie každoročne do 31. marca.

11. V prípade rýchleho pohraničného zásahu sa primerane uplatňuje článok 40 ods. 11.
12. Ak sa po stanovení minimálneho kontingentu technického vybavenia objavia nepredvídané potreby technického vybavenia pre spoločnú operáciu alebo rýchly pohraničný zásah, ktoré nemožno pokryť z rezervy technického vybavenia ani z rezervy technického vybavenia pre rýchly zásah, členské štáty poskytnú v prípade možnosti agentúre ad hoc na základe jej žiadosti potrebné technické vybavenie na účel nasadenia.
13. Výkonný riaditeľ pravidelne podáva riadiacej rade správu o zložení a nasadení vybavenia, ktoré je súčasťou rezervy technického vybavenia. Ak sa nedosiahne minimálny kontingent technického vybavenia požadovaný pre rezervu, výkonný riaditeľ o tom bezodkladne informuje riadiacu radu. Riadiaca rada urýchlene prijme rozhodnutie o prioritách pri nasadení technického vybavenia a vykoná potrebné kroky na odstránenie nedostatku. Riadiaca rada informuje Komisiu o nedostatku a krokoch, ktoré vykonala. Komisia o nich a o svojom vlastnom posúdení následne informuje Európsky parlament a Radu.
14. Členské štáty zaregistrujú v rezerve technického vybavenia všetky dopravné prostriedky a materiálno-technické vybavenie zakúpené v rámci osobitných činností Fondu pre vnútornú bezpečnosť v súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 515/2014⁴³ alebo v relevantných prípadoch z akýchkoľvek iných vyhradených prostriedkov Únie uvoľnených pre členské štáty s cieľom zvýšiť prevádzkovú kapacitu agentúry. Toto technické vybavenie tvorí súčasť minimálneho kontingentu technického vybavenia na daný rok.
- Technické vybavenie, ktoré je spolufinancované v rámci osobitných opatrení Fondu pre vnútornú bezpečnosť alebo z akýchkoľvek iných vyhradených prostriedkov Únie, členské štáty sprístupnia agentúre na jej žiadosť prostredníctvom každoročných dvojstranných rokovaní. Každý kontingent sa uvoľní minimálne na obdobie 5 mesiacov. V prípade operácie uvedenej v článku 40 alebo v článku 43 tohto nariadenia sa nemôžu odvolávať na výnimočnú situáciu uvedenú v odseku 8 tohto článku.
15. Agentúra vedie záznamy o rezerve technického vybavenia podľa týchto kritérií:
- a) klasifikácia podľa druhu vybavenia a typu operácie;
 - b) klasifikácia podľa vlastníka (členský štát, agentúra, iné);
 - c) celkový kontingent požadovaného vybavenia;
 - d) v prípade potreby požiadavky na personál;
 - e) ďalšie informácie, ako sú registračné údaje, požiadavky na dopravu a údržbu, uplatniteľné vnútroštátne vývozné režimy, technické inštrukcie alebo iné informácie dôležité z hľadiska správneho zaobchádzania s vybavením;
 - f) údaj, či bol kontingent financovaný z prostriedkov Únie.
16. Agentúra financuje 100 % nasadenia technického vybavenia, ktoré tvorí súčasť minimálneho kontingentu technického vybavenia poskytnutého zo strany príslušného

⁴³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 515/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 574/2007/ES (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 143).

členského štátu na daný rok. Nasadenie technického vybavenia, ktoré netvorí súčasť minimálneho kontingentu technického vybavenia, spolufinancuje agentúra až do maximálnej výšky 100 % oprávnených nákladov pri zohľadnení osobitných okolností v členských štátoch nasadzujúcich toto technické vybavenie.

Článok 65

Vykazovanie agentúrnych kapacít

1. Riadiaca rada na základe návrhu výkonného riaditeľa prijíma a predkladá Európskemu parlamentu, Rade a Európskej komisii výročnú správu o vykonávaní článkov 52, 56, 57, 58, 63 a 64.
2. V správe sa uvádza predovšetkým
 - a) počet operačných pracovníkov, ktorých jednotlivé členské štáty vyčlenili pre stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a do rezervy členov monitorovacej skupiny pre nútený návrat;
 - b) počet operačných pracovníkov, ktorých pre stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže vyčlenila agentúra;
 - c) počet operačných pracovníkov, ktorých jednotlivé členské štáty v predchádzajúcom roku skutočne nasadili zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, podľa profilu;
 - d) veľkosť kontingentu technického vybavenia, ktoré jednotlivé členské štáty a agentúra vyčlenili do rezervy technického vybavenia;
 - e) veľkosť kontingentu technického vybavenia, ktoré jednotlivé členské štáty a agentúra skutočne nasadili v predchádzajúcom roku z rezervy technického vybavenia, s osobitným uvedením
 - f) prostriedkov vyčlenených do rezervy vybavenia pre rýchly zásah a nasadených z tejto rezervy;
 - g) rozvoja vlastných ľudských a technických kapacít agentúry.
3. V správe sa uvádzajú členské štáty, ktoré sa v predchádzajúcom roku odvolali na výnimočnú situáciu uvedenú v článku 58 ods. 7 a článku 64 ods. 8, spolu s dôvodmi a informáciami, ktoré dotknuté členské štáty poskytli.
4. S cieľom zabezpečiť transparentnosť je riadiaca rada štvrtročne informovaná o prvkoch uvedených v odseku 2 v súvislosti s prebiehajúcim rokom.

Článok 66

Výskum a inovácie

1. Agentúra proaktívne monitoruje a podporuje výskumné a inovačné činnosti týkajúce sa európskeho integrovaného riadenia hraníc vrátane používania moderných sledovacích zariadení, pričom zohľadňuje plán kapacít uvedený v článku 9 ods. 4. Agentúra zabezpečí rozoslanie výsledkov tohto výskumu Európskemu parlamentu, členským štátom a Komisii v súlade s článkom 50. Tieto výsledky môže náležite použiť v spoločných operáciách, rýchlych pohraničných zásahoch, návratových operáciách a návratových intervenciách.
2. Agentúra pomáha členským štátom a Komisii pri hľadaní kľúčových tém výskumu s prihliadnutím na plán kapacít uvedený v článku 9 ods. 4. Agentúra pomáha

členským štátom a Komisii pri stanovovaní a vykonávaní príslušných rámcových programov Únie pre výskumné a inovačné činnosti.

3. Agentúra vykonáva tie časti rámcového programu pre výskum a inováciu, ktoré sa týkajú bezpečnosti hraníc. Na tento účel agentúra v prípade, že na ňu Komisia delegovala príslušné právomoci, plní tieto úlohy:
 - a) riadenie niektorých fáz vykonávania programov a niektorých etáp počas trvania osobitných projektov na základe príslušných pracovných programov prijatých Komisiou;
 - b) prijímanie nástrojov na plnenie rozpočtu, pokiaľ ide o príjmy a výdavky, a vykonávanie všetkých činností potrebných na riadenie programu;
 - c) poskytovanie podpory pri vykonávaní programu.
4. Agentúra môže plánovať a realizovať pilotné projekty týkajúce sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

Článok 67

Vypracovanie plánov

1. Plány, ktoré sú súčasťou integrovaného plánovania riadenia hraníc a návratu, ako sa uvádza v článku 9, sa vypracujú v súlade s odsekmi 2, 3 a 4.
2. Členské štáty a agentúra vypracujú operačné plány riadenia hraníc a návratu. Operačné plány členských štátov týkajúce sa hraničných úsekov s vysokým a kritickým stupňom vplyvu sa vypracujú v spolupráci so susednými členskými štátmi a agentúrou. Pokiaľ ide o činnosti agentúry, operačné plánovanie na nasledujúci rok sa určí v prílohe k jednotnému programovému dokumentu uvedenému v článku 100 a pre každú konkrétnu operačnú činnosť formou operačného plánu uvedeného v článku 39 a článku 75 ods. 3.
3. Členské štáty prijímú plán pre nepredvídané udalosti pre potreby riadenia svojich hraníc a návratu. V súlade s národnou stratégiou integrovaného riadenia hraníc sa v plánoch pre nepredvídané udalosti opíšu všetky potrebné opatrenia a zdroje na možné posilnenie kapacít, ako napríklad logistika a podpora na vnútroštátnej úrovni a od agentúry.

Príslušné scenáre a časť plánov pre nepredvídané udalosti, v ktorých sa vyžaduje dodatočná podpora od európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, pripravuje každý členský štát spoločne s agentúrou v úzkej súčinnosti so susednými členskými štátmi.
4. Členské štáty prijímú plán rozvoja kapacít pre riadenie hraníc a návratu v súlade so svojou národnou stratégiou integrovaného riadenia hraníc. V pláne rozvoja kapacít sa opisuje predpokladaný scenár a s tým súvisiaci strednodobý až dlhodobý vývoj vnútroštátnych kapacít v oblasti riadenia hraníc a návratu.

V národnom pláne rozvoja kapacít sa riešia najmä zásady prijímania a odbornej prípravy príslušníkov pohraničnej stráže a odborníkov na návrat, otázky nadobúdania a údržby vybavenia, potrebné činnosti v oblasti výskumu a vývoja a príslušné finančné hľadiská.
5. Agentúra vypracuje súhrn z národných plánov rozvoja kapacít a viacročnú stratégiu nadobúdania vybavenia agentúry uvedenú v článku 63, ako aj viacročné plánovanie profilov pre stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

Tento súhrn poskytne členským štátom a Komisii s cieľom odhaliť prípadné synergie a možnosti spolupráce v rôznych oblastiach, ktorých sa týkajú plány rozvoja kapacít, napríklad aj pri spoločnom obstarávaní. Agentúra môže na základe zistených synergií pozvať členské štáty, aby sa v záujme spolupráce zúčastnili následných opatrení.

6. Plán rozvoja kapacít uvedený v článku 9 ods. 4 navrhuje výkonný riaditeľ na základe súhrnu národných plánov rozvoja kapacít, pričom berie do úvahy okrem iného aj výsledky analýz rizík a posúdení zraniteľnosti, ktoré sa uskutočnili v súlade s článkom 33, a vlastné viacročné plány agentúry.
7. Metodiku a postup vypracovania scenárov uvedených v odseku 2 a plánov uvedených v odsekoch 3, 4 a 5 prijíma riadiaca rada agentúry na návrh výkonného riaditeľa.

ODDIEL 10

EURÓPSKY SYSTÉM PRE CESTOVNÉ INFORMÁCIE A POVOLENIA (ETIAS)

Článok 68

Zriadenie centrálnej jednotky systému ETIAS

1. Zriaďuje sa centrálna jednotka systému ETIAS.
2. Agentúra zabezpečuje vytvorenie a prevádzku centrálnej jednotky systému ETIAS, ako sa uvádza v článku 7 [nariadenia, ktorým sa zriaďuje európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS)].

ODDIEL 11

SPOLUPRÁCA

PODODDIEL 1

SPOLUPRÁCA V RÁMCI EÚ

Článok 69

Spolupráca agentúry s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a medzinárodnými organizáciami

1. Agentúra spolupracuje s inštitúciami, úradmi a agentúrami Únie a medzinárodnými organizáciami v medziach ich príslušných právnych rámcov a využíva existujúce informácie, kapacity a systémy dostupné v rámci systému EUROSUR.

Agentúra v súlade s odsekom 1 spolupracuje najmä s:

- a) Komisiou a Európskou službou pre vonkajšiu činnosť;
- b) Európskym policajným úradom (Europolom);
- c) Agentúrou európskej únie pre azyl;
- d) Agentúrou Európskej únie pre základné práva;
- e) Eurojustom;
- f) Satelitným strediskom Európskej únie;

- g) Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou a Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva;
 - h) Európskou agentúrou na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;
 - i) Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva a manažérom siete, zriadenými v zmysle nariadenia (EÚ) č. 677/2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania funkcií siete manažmentu letovej prevádzky (ATM);
 - j) Námorným centrom analýz a operácií – narkotiká (MAOC-N);
 - k) misiami a operáciami v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky.
2. Spolupráca uvedená v odseku 1 sa uskutočňuje v rámci dohôd o pracovných podmienkach uzavretých so subjektami uvedenými v odseku 1. Takéto dohody musí Komisia vopred schváliť. O každej takejto dohode agentúra informuje Európsky parlament.
3. Pokiaľ ide o zaobchádzanie s utajovanými skutočnosťami, v uvedených dohodách sa stanoví, že dotknutý orgán, úrad alebo agentúra Únie alebo medzinárodná organizácia spĺňajú bezpečnostné predpisy a normy, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré uplatňuje agentúra. Pred uzavretím dohody sa uskutoční hodnotiaci návšteva a Komisia bude informovaná o výsledku tejto návštevy.
4. Pri vykonávaní činností v zmysle tohto nariadenia agentúra spolupracuje s Komisiou a v prípade potreby s členskými štátmi a Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. Hoci mimo rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, mala by sa tiež zapojiť do takejto spolupráce pri činnostiach súvisiacich s colnou oblasťou vrátane riadenia rizík, ak by sa tieto činnosti mohli vzájomne podporovať. Táto spolupráca nemá vplyv na existujúce právomoci Komisie, právomoci vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku ani na právomoci členských štátov.
5. Inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie a medzinárodné organizácie uvedené v odseku 1 použijú informácie prijaté od agentúry výlučne v rámci svojich právomocí a pri dodržaní základných práv vrátane požiadaviek na ochranu údajov. Ďalší prenos alebo iné oznamovanie osobných údajov spracúvaných agentúrou iným inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie podlieha osobitným dohodám o pracovných podmienkach týkajúcim sa výmeny osobných údajov a predchádzajúcemu súhlasu európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Každý prenos osobných údajov agentúrou sa uskutočňuje v súlade s ustanoveniami o ochrane údajov uvedenými v článkoch 87 až 90. Pokiaľ ide o zaobchádzanie s utajovanými skutočnosťami, v uvedených dohodách sa stanoví, že dotknutá inštitúcia, orgán, úrad a agentúra Únie alebo medzinárodná organizácia musia spĺňať bezpečnostné predpisy a normy, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré uplatňuje agentúra.
6. Výmena informácií medzi agentúrou a orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a medzinárodnými organizáciami uvedenými v odseku 2 sa uskutočňuje prostredníctvom komunikačnej siete uvedenej v článku 14 alebo iných akreditovaných systémov výmeny informácií, ktoré spĺňajú kritériá dostupnosti, dôveryhodnosti a integrity.

Článok 70

Európska spolupráca pri činnostiach pobrežnej stráže

1. Bez toho, aby bol dotknutý systém EUROSUR, agentúra v spolupráci s Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva a Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou podporuje vnútroštátne orgány plniace funkcie pobrežnej stráže na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie a v prípade potreby aj na medzinárodnej úrovni, a to prostredníctvom:
 - a) výmeny, syntézy a analýzy informácií dostupných v oblasti systémov hlásenia lodí a iných informačných systémov prevádzkovaných uvedenými agentúrami alebo prístupných uvedeným agentúram, a to v súlade s ich príslušnými právnymi základmi a bez toho, aby bolo dotknuté vlastníctvo údajov členskými štátmi;
 - b) zabezpečovania služieb dohľadu a komunikačných služieb na základe najmodernejších technológií vrátane vesmírnych a pozemných infraštruktúr a snímačov umiestnených na akomkoľvek druhu platformy;
 - c) budovania kapacít vypracúvaním usmernení a odporúčaní a stanovením najlepších postupov, ako aj zabezpečovaním odbornej prípravy a výmeny pracovníkov;
 - d) posilňovania výmeny informácií a spolupráce v súvislosti s funkciami pobrežnej stráže, a to aj analyzovaním operačných výziev a vznikajúcich rizík v námornej oblasti;
 - e) spoločného využívania kapacít prostredníctvom plánovania a vykonávania viacúčelových operácií a spoločného využívania prostriedkov a iných spôsobilostí v takom rozsahu, v akom sú tieto činnosti koordinované uvedenými agentúrami a odsúhlasené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov.
2. Presné formy spolupráce medzi agentúrou, Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva a Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou pri činnostiach pobrežnej stráže sa stanovujú v dohodách o pracovných podmienkach v súlade s ich príslušnými mandátmi a rozpočtovými pravidlami, ktoré sa vzťahujú na uvedené agentúry. Takéto dohody schvaľuje riadiaca rada agentúry a správne rady Európskej agentúry pre kontrolu rybárstva a Európskej námornej bezpečnostnej agentúry.
3. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi, agentúrou, Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou a Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva sprístupní praktickú príručku o európskej spolupráci pri činnostiach pobrežnej stráže. Uvedená príručka bude obsahovať usmernenia, odporúčania a najlepšie postupy na výmenu informácií. Komisia prijme príručku vo forme odporúčania v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 3.

Článok 71

Spolupráca s Írskom a Spojeným kráľovstvom

1. Agentúra sprostredkúva operačnú spoluprácu členských štátov s Írskom a Spojeným kráľovstvom v osobitných činnostiach.
2. Na účely systému EUROSUR môže výmena informácií a spolupráca s Írskom a so Spojeným kráľovstvom prebiehať na základe dvojstranných alebo mnohostranných dohôd medzi Írskom alebo Spojeným kráľovstvom a jedným alebo viacerými

susednými členskými štátmi alebo prostredníctvom regionálnych sietí založených na týchto dohodách. Kontaktnými miestami pre výmenu informácií so zodpovedajúcimi orgánmi Írska a Spojeného kráľovstva v rámci systému EUROSUR sú národné koordinačné centrá členských štátov.

3. Dohody uvedené v odseku 2 sú obmedzené na výmenu nasledujúcich informácií medzi národným koordinačným centrom členského štátu a zodpovedajúcim orgánom Írska alebo Spojeného kráľovstva:
 - a) informácie obsiahnuté v národnom situačnom prehľade členského štátu v rozsahu, v akom sú postupované agentúre na účely európskeho situačného prehľadu;
 - b) informácie zozbierané Írskom a Spojeným kráľovstvom, ktoré sú relevantné na účely európskeho situačného prehľadu;
 - c) informácie uvedené v článku 26 ods. 5.
4. Informácie, ktoré v kontexte systému EUROSUR poskytla agentúra alebo členský štát, ktorý nie je stranou dohody v zmysle odseku 2, nemožno poskytnúť Írsku ani Spojenému kráľovstvu bez predchádzajúceho súhlasu agentúry alebo tohto členského štátu. Odmietnutie poskytnutia uvedených informácií Írsku alebo Spojenému kráľovstvu je pre členské štáty a agentúru záväzné.
5. Následný prenos alebo ďalšie oznamovanie informácií vymenených podľa tohto článku tretím krajinám alebo tretím stranám sa zakazujú.
6. Dohody uvedené v odseku 2 zahŕňajú ustanovenia o finančných nákladoch vyplývajúcich z účasti Írska a Spojeného kráľovstva na vykonávaní týchto dohôd.
7. Podpora, ktorú má agentúra poskytovať podľa článku 10 ods. 1 bodu 12, 13 a 15, sa vzťahuje na organizovanie návratových operácií členských štátov, na ktorých sa zúčastňuje aj Írsko alebo Spojené kráľovstvo.
8. Uplatňovanie tohto nariadenia na hraniciach Gibraltáru sa pozastavuje do dňa, keď sa dosiahne dohoda o rozsahu opatrení, ktoré sa týkajú prekročovania vonkajších hraníc osobami.

PODODDIEL 2

SPOLUPRÁCA S TRETÍMI KRAJINAMI

Článok 72

Spolupráca s tretími krajinami

1. V súlade s článkom 3 písm. g) členské štáty a agentúra spolupracujú s tretími krajinami na účely integrovaného riadenia hraníc a migračnej politiky vrátane návratov.
2. Na základe politických priorít stanovených v zmysle článku 8 ods. 4 poskytuje agentúra technickú a operačnú pomoc tretím krajinám v rámci politiky vonkajšej činnosti Únie, a to aj v súvislosti s ochranou základných práv a zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia.
3. Agentúra a členské štáty dodržiavajú právo Únie vrátane noriem a pravidiel, ktoré sú súčasťou *acquis* Únie, a to aj v prípade, keď sa spolupráca s tretími krajinami uskutočňuje na území týchto krajín.

Článok 73

Spolupráca členských štátov s tretími krajinami

1. Členské štáty môžu na účely tohto nariadenia naďalej spolupracovať na operačnej úrovni a vymieňať si informácie s jednou alebo viacerými tretími krajinami. Takáto spolupráca a výmena informácií sa uskutočňuje na základe dvojstranných alebo mnohostranných dohôd alebo prostredníctvom regionálnych sietí vytvorených na základe takýchto dohôd.
2. Členské štáty pri uzatváraní dvojstranných a mnohostranných dohôd uvedených v odseku 1 do týchto dohôd začlenia ustanovenia týkajúce sa výmeny informácií a spolupráce v rámci systému EUROSUR v súlade s článkom 76.
3. Dohody uvedené v odseku 1 musia byť v súlade s právom Únie a medzinárodným právom týkajúcim sa základných práv a medzinárodnej ochrany vrátane Charty základných práv Európskej únie, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Dohovoru o právnom postavení utečencov, a najmä so zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia. Členské štáty pri vykonávaní týchto dohôd, a to aj s ohľadom na článok 8, sústavne posudzujú a zohľadňujú celkovú situáciu v tretej krajine.

Článok 74

Spolupráca medzi agentúrou a tretími krajinami

1. Agentúra môže spolupracovať s orgánmi tretích krajín príslušnými v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, a v rozsahu potrebnom na plnenie jej úloh.
2. Koná pri tom v rámci politiky vonkajšej činnosti Únie, a to i so zreteľom na ochranu základných práv a zásadu zákazu vyhodenia alebo vrátenia, využívajúc podporu a koordináciu zo strany delegácií Únie a v prípade potreby aj misii a operácií v rámci SBOP.
3. V situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie tímov riadenia hraníc a návratových tímov zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v tretej krajine, v ktorej budú členovia tímov uplatňovať výkonné právomoci, sa medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou uzavrie dohoda o štatúte. Dohoda o štatúte zahŕňa všetky aspekty potrebné na vykonávanie činností. Stanoví najmä rozsah operácie, občianskoprávnu a trestnoprávnu zodpovednosť a úlohy a právomoci členov tímov. Dohodou o štatúte sa zabezpečí úplné dodržiavanie základných práv počas týchto operácií.
4. Agentúra koná aj v rámci dohôd o pracovných podmienkach, pokiaľ boli uzavreté s týmito orgánmi v súlade s právom a politikou Únie v zmysle článku 77 ods. 6. V týchto dohodách o pracovných podmienkach sa špecifikuje rozsah, charakter a účel spolupráce. Tieto dohody sa týkajú riadenia operačnej spolupráce a môžu zahŕňať ustanovenia o výmene citlivých neutajovaných skutočností a o spolupráci v rámci systému EUROSUR v súlade s článkom 75 ods. 3. Všetky dohody o pracovných podmienkach týkajúce sa výmeny utajovaných skutočností musia byť uzatvorené v súlade s článkom 77 ods. 6. Agentúra dodržiava právo Únie vrátane noriem a pravidiel, ktoré sú súčasťou *acquis* Únie.
5. Agentúra prispieva k vykonávaniu medzinárodných dohôd aj právne nezáväzných dojednaní o návrate, ktoré Únia uzavrela s tretími krajinami v rámci politiky vonkajšej činnosti Únie a ktoré sa týkajú záležitostí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

6. Agentúra môže využívať finančné prostriedky Únie v súlade s ustanoveniami príslušných nástrojov na podporu tretích krajín. V súlade s rozpočtovými pravidlami platnými pre agentúru môže spustiť a financovať projekty technickej pomoci v tretích krajinách, ktoré sa týkajú záležitostí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
7. O činnostiach vykonávaných podľa tohto článku agentúra informuje Európsky parlament.
8. Do svojich výročných správ agentúra zahrnie posúdenie spolupráce s tretími krajinami.

Článok 75

Technická a operačná pomoc poskytovaná agentúrou tretím krajinám

1. Ako sa stanovuje v článku 72 ods. 3, v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc, môže agentúra koordinovať operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi a tretími krajinami a poskytovať operačnú podporu tretím krajinám v súvislosti s európskym integrovaným riadením hraníc.
2. Agentúra má možnosť vykonávať činnosti na vonkajších hraniciach tretej krajiny so súhlasom tejto tretej krajiny, a to aj na území tejto tretej krajiny.
3. Operácie sa vykonávajú na základe operačného plánu, na ktorom sa agentúra dohodne s dotknutou treťou krajinou. V prípade operácií, ktoré sa vykonávajú na spoločnej hranici tretej krajiny a jedného alebo viacerých členských štátov, operačný plán odsúhlasuje aj členský štát alebo členské štáty hraničiace s operačnou oblasťou. Operačné plány môžu zahŕňať ustanovenia týkajúce sa výmeny informácií a spolupráce v rámci systému EUROSUR v súlade s článkom 76. Bez toho, aby bolo dotknuté nasadzovanie členov stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v zmysle článkov 55 až 58, účasť členských štátov v spoločných operáciách na území tretích krajín je dobrovoľná.
4. Agentúra môže poskytovať pomoc pri činnostiach tretích krajín v oblasti návratu a zabezpečovať koordináciu alebo organizáciu návratových operácií, pri ktorých sa viacero navrátilcov navracia z tejto tretej krajiny do inej tretej krajiny. Takéto návratové operácie sa môžu organizovať s účasťou jedného alebo viacerých členských štátov (ďalej len „zmiešané návratové operácie“) alebo ako vnútroštátne návratové operácie, a to najmä vtedy, keď je to odôvodnené prioritami politiky Únie v oblasti neregulárnej migrácie. Participujúce členské štáty a agentúra zabezpečia, aby počas celej operácie odsunu bolo zaručené dodržiavanie základných práv a primerané používanie prostriedkov obmedzenia, najmä prítomnosťou pozorovateľov núteného návratu a sprievodu pri nútenom návrate z tretej krajiny.

Článok 76

Výmena informácií s tretími krajinami v rámci systému EUROSUR

1. Národné koordinačné centrá členských štátov a v prípade potreby aj agentúra sú kontaktnými miestami pre výmenu informácií a spoluprácu s tretími krajinami v rámci systému EUROSUR.
2. V ustanoveniach o výmene informácií v rámci systému EUROSUR, ako sa uvádza v článku 72 ods. 2, sa podrobne špecifikujú:
 - a) osobitné situačné prehľady poskytované tretím krajinám;

- b) údaje pochádzajúce z tretích krajín, ktoré možno uviesť v európskom situačnom prehľade a postupy výmeny takýchto údajov;
 - c) postupy a podmienky, podľa ktorých možno orgánom tretích krajín poskytnúť zlúčené služby EUROSUR-u,
 - d) spôsoby spolupráce a výmeny informácií s pozorovateľmi z tretích krajín na účely systému EUROSUR.
3. Informácie, ktoré v kontexte systému EUROSUR poskytla agentúra alebo členský štát, ktorý nie je stranou dohody v zmysle článku 73 ods. 1, nemožno poskytnúť tretej krajine podľa tejto dohody bez predchádzajúceho súhlasu agentúry alebo tohto členského štátu. Odmietnutie poskytnutia uvedených informácií dotknutej tretej krajine je pre členské štáty a agentúra záväzné.

Článok 77

Úloha Komisie v rámci spolupráce s tretími krajinami

1. Komisia vyjednáva dohodu o štatúte uvedenú v článku 74 ods. 3 v súlade s článkom 218 ods. 3 ZFEÚ.
2. Komisia po porade s členskými štátmi a agentúrou pripraví vzor ustanovení dvojstranných a mnohostranných dohôd uvedených v článku 71 ods. 2 a článku 73 pre potreby výmeny informácií v rámci systému EUROSUR podľa článku 76 ods. 2.
Komisia po porade s agentúrou pripraví vzor dohody o pracovných podmienkach uvedenej v článku 74.
3. Príslušné členské štáty oznámia Komisii existujúce dvojstranné a mnohostranné dohody uvedené v článku 73 ods. 1 a Komisia overí, či ich ustanovenia sú v súlade s týmto nariadením.
4. Pred uzavretím novej dvojstrannej alebo mnohostrannej dohody uvedenej v článku 73 ods. 1 dotknutý členský štát informuje o tejto dohode Komisiu, ktorá overí, či ustanovenia dohody sú v súlade s týmto nariadením, informuje o tom členský štát.
5. Po uzavretí novej dohody dotknutý členský štát informuje o dohode Komisiu, ktorá o nej informuje Európsky parlament, Radu a agentúru.
6. Agentúra oznámi každú dohodu o pracovných podmienkach s tretími stranami alebo tretími krajinami pred jej uzavretím Komisii, ktorá ju musí vopred schváliť. Po uzavretí dohody o pracovných podmienkach ju agentúra oznámi Komisii, ktorá o nej informuje Európsky parlament a Radu.
7. Agentúra informuje Komisiu o operačných plánoch uvedených v článku 75 ods. 3. Rozhodnutie vyslať styčných dôstojníkov do tretích krajín v súlade s článkom 78 podlieha predchádzajúcemu doručeniu stanoviska Komisie. Európsky parlament je o týchto činnostiach v plnej miere a bezodkladne informovaný.

Článok 78

Styční dôstojníci agentúry v tretích krajinách

1. Agentúra môže do tretích krajín vyslať odborníkov z radov stálych zamestnancov ako styčných dôstojníkov, ktorí by mali pri vykonávaní svojich povinností disponovať najvyššou možnou mierou ochrany. Styční dôstojníci sa zapájajú do miestnych alebo regionálnych sietí pre spoluprácu imigračných styčných dôstojníkov

a bezpečnostných odborníkov Únie a členských štátov vrátane siete zriadenej podľa nariadenia (ES) č. 377/2004. Na základe rozhodnutia riadiacej rady môže agentúra stanoviť osobitné profily styčných dôstojníkov, ako napríklad styčných dôstojníkov pre návrat, v závislosti od operačných potrieb v súvislosti s dotknutou treťou krajinou.

2. V rámci politiky Únie v oblasti vonkajšej činnosti sa styční dôstojníci prednostne vysielajú do tých tretích krajín, ktoré podľa analýzy rizík predstavujú krajinu pôvodu alebo tranzitu v súvislosti s nelegálnym prísťahovalectvom. Agentúra môže na základe reciprocity prijímať styčných dôstojníkov vyslaných týmito tretími krajinami. Riadiaca rada každoročne na základe návrhu výkonného riaditeľa prijíma zoznam priorít. Nasadenie styčných dôstojníkov schvaľuje riadiaca rada na základe stanoviska Komisie.
3. Úlohy styčných dôstojníkov agentúry v súlade s právom Únie a v súlade so základnými právami zahŕňajú nadväzovanie a udržiavanie kontaktov s príslušnými orgánmi tretej krajiny, do ktorej boli pridelení, s cieľom prispievať k prevencii nelegálneho prísťahovalectva a boju proti nemu a k návratu navrátilcov, a to aj poskytovaním technickej pomoci pri identifikácii štátnych príslušníkov tretích krajín a obstarávaní cestovných dokladov. Títo styční dôstojníci pôsobia v úzkej súčinnosti s delegáciami Únie a v prípade potreby aj misiami a operáciami v rámci SBOP.

Článok 79

Pozorovatelia zúčastňujúci sa činností agentúry

1. Agentúra môže so súhlasom dotknutých členských štátov pozvať pozorovateľov z inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie alebo z medzinárodných organizácií a misií a operácií SBOP, aby sa zapojili do jej činností, najmä do spoločných operácií a pilotných projektov, analýzy rizík a odbornej prípravy, ak je ich prítomnosť v súlade s cieľmi týchto činností, môže prispieť k zlepšeniu spolupráce a výmeny najlepších postupov a neovplyvňuje celkovú bezpečnosť týchto činností. Účasť týchto pozorovateľov na analýze rizík a odbornej príprave sa môže uskutočniť len so súhlasom dotknutých členských štátov. Pokiaľ ide o spoločné operácie a pilotné projekty, účasť pozorovateľov podlieha súhlasu hostiteľského členského štátu. Podrobné pravidlá účasti pozorovateľov musia byť súčasťou operačného plánu. Agentúra poskytne týmto pozorovateľom pred ich účasťou na uvedených činnostiach primeranú odbornú prípravu.
2. Agentúra môže so súhlasom dotknutých členských štátov pozvať pozorovateľov z tretích krajín, aby sa zapojili do jej činností na vonkajších hraniciach uvedených v článku 37, návratových operácií uvedených v článku 51, návratových intervencií uvedených v článku 54 a odbornej prípravy uvedenej v článku 62, ak je ich prítomnosť v súlade s cieľmi týchto činností, môže prispieť k zlepšeniu spolupráce a výmene najlepších postupov a neovplyvňuje to celkovú bezpečnosť uvedených činností. Účasť uvedených pozorovateľov sa môže uskutočniť len so súhlasom dotknutých členských štátov v súvislosti s činnosťami uvedenými v článkoch 37, 43, 51a 62 a len so súhlasom hostiteľského členského štátu, pokiaľ ide o činnosti uvedené v článkoch 37 a 54. Podrobné pravidlá účasti pozorovateľov musia byť súčasťou operačného plánu. Agentúra poskytne týmto pozorovateľom pred ich účasťou na uvedených činnostiach primeranú odbornú prípravu. Od pozorovateľov sa požaduje, aby sa počas svojej účasti na činnostiach agentúry riadili jej kódexom správania.

KAPITOLA III

Systém FADO (falošné a pravé doklady online)

Článok 80

1. Agentúra preberá a prevádzkuje systém FADO (falošné a pravé doklady online), ktorý predstavuje databázu obsahujúcu informácie o pravých cestovných dokladoch a dokladoch o pobyte, ktoré vydali členské štáty, tretie krajiny, územné celky, medzinárodné organizácie a iné subjekty medzinárodného práva, a informácie o ich falzifikácii. Systém FADO neobsahuje osobné údaje.

Členské štáty prevedú údaje zo súčasného systému FADO do nového systému.

2. Komisia prijíma v súlade s postupom uvedeným v článku 117 ods. 2 vykonávacie akty, pokiaľ ide o:
 - a) vypracovanie technických špecifikácií systému FADO podľa vysokých štandardov;
 - b) vytvorenie postupov kontroly a overovania informácií obsiahnutých v systéme FADO.

KAPITOLA IV

Všeobecné ustanovenia

ODDIEL 1

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ

Článok 81

Ochrana základných práv a stratégia pre základné práva

1. Európska pohraničná a pobrežná stráž zabezpečuje ochranu základných práv pri plnení svojich úloh podľa tohto nariadenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie, najmä s chartou, platným medzinárodným právom vrátane Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951, jeho protokolu z roku 1967 a povinností súvisiacich s prístupom k medzinárodnej ochrane, najmä zásady zákazu vyhodenia alebo vrátenia.

Na tento účel agentúra vypracuje, ďalej rozvíja a realizuje stratégiu pre základné práva vrátane účinného mechanizmu s cieľom monitorovať dodržiavanie základných práv pri všetkých činnostiach agentúry.

2. Európska pohraničná a pobrežná stráž pri plnení svojich úloh zabezpečí, aby nikto nebol v žiadnej krajine vylodený, nútený k vstupu do krajiny, dopravený alebo inak odovzdaný či vrátený orgánom danej krajiny v rozpore so zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia, ani v žiadnej krajine, v ktorej hrozí riziko vyhodenia alebo vrátenia do inej krajiny v rozpore s uvedenou zásadou.
3. Európska pohraničná a pobrežná stráž pri plnení svojich úloh vezme do úvahy osobitné potreby detí, maloletých bez sprievodu, osôb so zdravotným postihnutím, obetí obchodovania s ľuďmi, osôb, ktoré potrebujú lekársku pomoc, osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, osôb v tiesni na mori a ďalších osôb v mimoriadne zraniteľnom postavení.

Európska pohraničná a pobrežná stráž pri všetkých svojich činnostiach venuje osobitnú pozornosť právam detí a zabezpečuje dodržiavanie najlepších záujmov dieťaťa.

4. Agentúra pri výkone svojich úloh, vo svojich vzťahoch s členskými štátmi a v rámci spolupráce s tretími krajinami zohľadní správy konzultačného fóra uvedeného v článku 70 a pracovníka pre základné práva.

Článok 82

Kódex správania

1. Agentúra v spolupráci s konzultačným fórom vypracuje a ďalej rozvíja kódex správania platný pre všetky operácie na vykonávanie kontroly hraníc koordinované agentúrou a pre všetky osoby zúčastnené na činnostiach agentúry. V kódexe správania sa stanovujú postupy zamerané na zabezpečenie zásad právneho štátu a dodržiavanie základných práv s osobitným zameraním na zraniteľné osoby vrátane detí, maloletých bez sprievodu a ďalšie osoby v zraniteľnom postavení, ako aj na osoby, ktoré hľadajú medzinárodnú ochranu.
2. Agentúra v spolupráci s konzultačným fórom vypracuje a ďalej rozvíja kódex správania pre návrat navrátilcov, ktorý sa uplatňuje počas všetkých návratových operácií a návratových intervencií koordinovaných alebo organizovaných agentúrou. Tento kódex správania opisuje spoločné štandardizované postupy s cieľom zjednodušiť organizovanie návratových operácií a návratových intervencií a zabezpečiť návrat humánnym spôsobom pri plnom dodržiavaní základných práv, najmä zásad ľudskej dôstojnosti, zákazu mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, práva na slobodu a bezpečnosť a práva na ochranu osobných údajov a nediskrimináciu.
3. V Kódexe správania pre návrat sa venuje pozornosť predovšetkým povinnosti členských štátov zabezpečiť účinný systém monitorovania nútených návratov, ako sa uvádza v článku 8 ods. 6 smernice 2008/115/ES, a stratégiu pre základné práva.

Článok 83

Úlohy a právomoci členov tímov

1. Členovia tímov nasadení zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže musia byť spôsobilí plniť všetky úlohy a vykonávať všetky právomoci súvisiace s kontrolou hraníc a návratom, ako aj tie, ktoré sú potrebné na uskutočnenie cieľov nariadenia (EÚ) 2016/399 a smernice 2008/115/ES.
2. Pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí členovia tímov konajú v súlade s právom Únie a medzinárodným právom a dodržiavajú základné práva a vnútroštátne právo hostiteľského členského štátu.
3. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 94 ods. 1 o stálych zamestnancov agentúry, členovia tímov môžu plniť úlohy a vykonávať právomoci len na základe pokynov príslušníkov pohraničnej stráže alebo pracovníkov zapojených do úloh hostiteľského členského štátu súvisiacich s návratom a v zásade len v ich prítomnosti. Hostiteľský členský štát môže oprávniť členov týchto tímov, aby konali v jeho mene.

4. Členovia tímov nasadení z radov stálych operačných zamestnancov agentúry alebo nasadení na základe dlhodobého vyslania do agentúry členskými štátmi nosia pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí uniformu stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ak je to vhodné. Členovia tímov nasadení krátkodobo z členských štátov nosia pri plnení úloh a vykonávaní svojich právomocí svoju vlastnú uniformu, ak je to vhodné.

Všetci členovia tímov majú na uniformách aj viditeľné osobné identifikačné údaje, pričom na rukáve majú modrú pásku so znakmi Únie a agentúry, čo umožňuje ich identifikáciu ako účastníkov spoločnej operácie, nasadenia podporného tímu pre riadenie migrácie, pilotného projektu, rýchleho pohraničného zásahu, návratovej operácie alebo návratovej intervencie. Na účely identifikácie vo vzťahu k vnútroštátnym orgánom hostiteľského členského štátu majú členovia tímov vždy pri sebe akreditačný doklad, ktorým sa na požiadanie preukazujú.

Návrh a špecifikácie uniforiem stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže stanovuje Komisia vykonávacím rozhodnutím prijatým v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 117 ods. 3.

5. Členovia tímov môžu pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí nosiť služobné zbrane, strelivo a výstroj.

V prípade pracovníkov dlhodobo alebo krátkodobo vyslaných do agentúry sa nosenie a používanie služobných zbraní, streliva a výstroja riadi vnútroštátnymi predpismi domovského členského štátu.

Nosenie a používanie služobných zbraní, streliva a výstroja v prípade stálych operačných zamestnancov agentúry sa riadi rámcom a podrobnými pravidlami stanovenými v prílohe V.

Hostiteľský členský štát však môže zakázať nosenie niektorých služobných zbraní, streliva a výstroja, ak sa v jeho právnych predpisoch uplatňuje rovnaký zákaz na jeho vlastnú pohraničnú stráž alebo pracovníkov zapojených do úloh súvisiacich s návratom. Hostiteľský členský štát pred nasadením členov tímov informuje agentúru o povolených služobných zbraniach, strelive a výstroji a o podmienkach ich použitia. Agentúra postúpi tieto informácie členským štátom.

6. Pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí sú členovia tímov oprávnení používať silu vrátane služobných zbraní, streliva a výstroja so súhlasom domovského členského štátu a hostiteľského členského štátu – alebo v prípade zamestnancov agentúry so súhlasom agentúry – za prítomnosti príslušníkov pohraničnej stráže hostiteľského členského štátu a v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi hostiteľského členského štátu. Hostiteľský členský štát môže so súhlasom domovského členského štátu, respektíve agentúry povoliť členom tímov, aby použili silu v neprítomnosti príslušníkov pohraničnej stráže hostiteľského členského štátu.
7. Služobné zbrane, strelivo a výstroj možno použiť na zákonnú sebaobranu a zákonnú obranu členov tímov alebo iných osôb v súlade s vnútroštátnym právom hostiteľského členského štátu.
8. Na účely tohto nariadenia hostiteľský členský štát oprávni členov tímov k nahliadaniu do európskych databáz, ak je takéto nahliadanie potrebné na plnenie

operačných cieľov špecifikovaných v operačnom pláne pre hraničné kontroly, hraničný dozor a návrat. Hostiteľský členský štát im môže tiež povoliť nahliadnuť do svojej vnútroštátnej databázy, ak je to potrebné na rovnaké účely. Členské štáty zabezpečia, aby prístup do týchto databáz bol efektívny a účinný. Členovia tímov nahliadajú len do údajov, ktoré sú potrebné na plnenie ich úloh a vykonávanie ich právomocí. Hostiteľský členský štát pred nasadením členov tímov informuje agentúru, do ktorých vnútroštátnych a európskych databáz možno nahliadnuť. Agentúra postúpi tieto informácie všetkým členským štátom, ktoré sa zúčastňujú na nasadení.

Takéto nahliadanie sa uskutočňuje v súlade s právom Únie v oblasti ochrany údajov a vnútroštátnym právom hostiteľského členského štátu v oblasti ochrany údajov.

9. Rozhodnutia o odopretí vstupu v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2016/399 prijímajú iba príslušníci pohraničnej stráže hostiteľského členského štátu alebo členovia tímov, ak im hostiteľský členský štát povolil, aby konali v jeho mene.

Článok 84

Akreditačný doklad

1. Agentúra v spolupráci s hostiteľským členským štátom vydá členom tímov v úradnom jazyku hostiteľského členského štátu a inom úradnom jazyku inštitúcií Únie doklad na účely ich identifikácie a ako dôkaz práv držiteľa na plnenie úloh a vykonávanie právomocí uvedených v článku 83. Tento doklad obsahuje nasledujúce prvky týkajúce sa jednotlivých členov tímu:
 - a) meno a štátnu príslušnosť;
 - b) hodnosť alebo funkciu;
 - c) aktuálnu digitalizovanú fotografiu a
 - d) úlohy, ktoré je oprávnený vykonávať počas nasadenia.
2. Doklad sa agentúre vráti na konci spoločnej operácie, po skončení nasadenia podporného tímu pre riadenie migrácie, pilotného projektu, rýchleho pohraničného zásahu, návratovej operácie alebo návratovej intervencie.

Článok 85

Občianskoprávna zodpovednosť

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 94, ak členovia tímov pôsobia v hostiteľskom členskom štáte, tento členský štát je v súlade so svojim vnútroštátnym právom zodpovedný za všetku škodu, ktorú spôsobia v priebehu operácií týchto tímov.
2. Ak táto škoda vznikla v dôsledku hrubej nedbanlivosti alebo úmyselného konania, hostiteľský členský štát môže požiadať domovský členský štát o nahradenie akejkoľvek čiastky, ktorú vyplatil poškodeným osobám alebo osobám oprávneným v ich mene. Podobne platí, že ak škoda vznikla v dôsledku hrubej nedbanlivosti alebo úmyselného konania pracovníka agentúry, hostiteľský členský štát môže požiadať agentúru o nahradenie akejkoľvek čiastky, ktorú vyplatil poškodeným osobám alebo osobám oprávneným v ich mene.
3. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie práv členského štátu voči tretím osobám, sa každý členský štát zdrží požadovania náhrady od hostiteľského členského štátu

alebo ktoréhokoľvek iného členského štátu za škody, ktoré utrpel, s výnimkou prípadov hrubej nedbanlivosti alebo úmyselného konania.

4. Všetky spory medzi členskými štátmi, ktoré sa týkajú uplatňovania odsekov 2 a 3 tohto článku a ktoré nie je možné vyriešiť medzi nimi dohodou, predložia Súdnemu dvoru Európskej únie v súlade s článkom 273 ZFEÚ.
5. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie jej práv voči tretím osobám, agentúra znáša náklady súvisiace so škodou spôsobenou na vybavení agentúry počas nasadenia, okrem prípadov hrubej nedbanlivosti alebo úmyselného konania.

Článok 86

Trestnoprávna zodpovednosť

Bez toho, aby bol dotknutý článok 94, platí, že počas spoločnej operácie, pilotného projektu, nasadenia podporného tímu pre riadenie migrácie, rýchleho pohraničného zásahu, návratovej operácie alebo návratovej intervencie majú členovia tímov rovnaké postavenie ako úradníci hostiteľského členského štátu, pokiaľ ide o akékoľvek trestné činy, ktoré by mohli byť spáchané voči nim alebo nimi.

ODDIEL 2

SPRACOVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV AGENTÚROU

Článok 87

Všeobecné pravidlá spracúvania osobných údajov agentúrou

1. Agentúra pri spracúvaní osobných údajov uplatňuje [nariadenie (ES) č. 45/2001].
2. Riadiaca rada prijme správne opatrenia potrebné na uplatňovanie [nariadenia (ES) č. 45/2001] agentúrou vrátane opatrení týkajúcich sa úradníka agentúry pre ochranu údajov.
3. Agentúra môže v súlade s ustanoveniami [nariadenia (ES) č. 45/2001] previesť osobné údaje orgánu tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácii, pokiaľ je tento prenos potrebný pre plnenie úloh agentúry týkajúcich sa činností v oblasti návratu. Ak v rámci organizovania návratových operácií členský štát nepošle prepravní osobné údaje navrátilcov, prenos týchto údajov môže za rovnakých podmienok vykonať aj agentúra. Pri uplatňovaní [článku 25 ods. 1 písm. c)] [nariadenia (ES) č. 45/2001] sa na spracovávanie údajov agentúrou na účely návratu nevzťahuje [článok 19] uvedeného nariadenia dovtedy, kým neprebehne návrat štátneho príslušníka tretej krajiny. Agentúra môže v individuálnych prípadoch stanoviť interné pravidlá týkajúce sa obmedzenia uplatňovania práv v zmysle [článkov 17 a 18] [nariadenia (ES) č. 45/2011], ak by uplatnenie tohto práva ohrozilo konanie o návrate.

Článok 88

Účely spracúvania osobných údajov

1. Agentúra môže spracúvať osobné údaje len na tieto účely:
 - a) vykonávanie svojich úloh organizovania a koordinácie spoločných operácií, pilotných projektov, rýchlych pohraničných zásahov a v rámci podporných tímov pre riadenie migrácie v súlade s článkom 47;

- b) plnenie svojich úloh spočívajúcich v podpore členských štátov a tretích krajín pri činnostiach pred návratom a v oblasti návratu, prevádzkovaní systémov riadenia návratu, ako aj koordinovaní a organizovaní návratových operácií a poskytovaní technickej a operačnej pomoci členským štátom a tretím krajinám v súlade s článkom 49;
 - c) uľahčenie výmeny informácií s členskými štátmi, úradom EASO, Europolom alebo Eurojustom v súlade s článkom 89;
 - d) analýza rizík agentúrou v súlade s článkom 30;
 - e) identifikácia a sledovanie plavidiel v rámci systému EUROSUR v súlade s článkom 90;
 - f) administratívne úlohy.
2. Členský štát alebo iná agentúra Únie poskytujúca osobné údaje agentúre určí účel alebo účely, na ktoré sa tieto údaje spracúvajú, ako sa uvádza v odseku 1. Agentúra môže spracúvať takéto osobné údaje na iný účel, na ktorý sa tiež vzťahuje odsek 1, iba ak jej to poskytovateľ týchto osobných údajov povolí.
3. Členské štáty a iné agentúry Únie môžu pri prenose osobných údajov určiť akékoľvek obmedzenia týkajúce sa prístupu k týmto údajom alebo ich využitia, či už všeobecné alebo konkrétne, vrátane obmedzení týkajúcich sa ich prenosu, vymazania alebo zničenia. Ak vznikne potreba takéhoto obmedzenia po prenose osobných údajov, zodpovedajúcim spôsobom informujú agentúru. Agentúra musí takéto obmedzenia dodržať.

Článok 89

Spracúvanie osobných údajov zozbieraných počas spoločných operácií, pilotných projektov a rýchlych pohraničných zásahov a zozbieraných podpornými tímami pre riadenie migrácie

1. Agentúra spracúva len tieto kategórie osobných údajov, ktoré zozbierali a agentúre postúpili členské štáty, jej zamestnanci alebo EASO, Europol alebo Eurojust v rámci spoločných operácií, pilotných projektov a rýchlych pohraničných zásahov, a podporné tímy pre riadenie migrácie:
- a) osobné údaje osôb, ktoré príslušné orgány členských štátov a EASO, Europol alebo Eurojust dôvodne podozrievajú z účasti na cezhraničnej trestnej činnosti, ako je prevádzka, obchodovanie s ľuďmi alebo terorizmus;
 - b) osobné údaje osôb, ktoré prekročili vonkajšie hranice bez oprávnenia a ktorých údaje zbierajú tímy agentúry vrátane prípadov, keď konajú v rámci podporných tímov pre riadenie migrácie;
 - c) evidenčné čísla vozidiel, identifikačné čísla vozidiel, telefónne čísla alebo identifikačné čísla lodí, ktoré sa spájajú s osobami uvedenými v písmenách a) a b) a ktoré sú potrebné na vyšetrovanie a analyzovanie trás a metód používaných v prípade nelegálneho prisťahovalectva a cezhraničnej trestnej činnosti.
2. Osobné údaje uvedené v odseku 1 môže agentúra spracúvať v týchto prípadoch:
- a) ak je výmena informácií s úradom EASO, Europolom alebo Eurojustom potrebná na použitie údajov v súlade s ich príslušnými právomocami a v súlade s článkom 69;

- b) ak je prenos orgánom príslušných členských štátov, ktoré sú zodpovedné za kontrolu hraníc, migráciu, azyl a návrat, potrebný na plnenie ich úloh v súlade s právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi;
 - c) ak je prenos orgánom príslušných členských štátov, tretím krajinám návratu alebo medzinárodným organizáciám potrebný na účely identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín, obstarania cestovných dokladov, umožnenia návratu alebo podpory pri návrate;
 - d) ak je to potrebné na vypracovanie analýzy rizík;
 - e) v osobitných prípadoch, keď agentúra zistí, že spracúvanie osobných údajov pri plnení jej úloh je nevyhnutne potrebné pre orgány presadzovania práva na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania závažnej trestnej činnosti.
3. Osobné údaje sa vymažú ihneď po ich prenose úradu EASO, Europolu alebo Eurojustu alebo príslušným orgánom členských štátov alebo potom, ako sa použijú na vypracovanie analýzy rizík. Obdobie ich uchovávanie v žiadnom prípade neprekročí 90 dní odo dňa zberu týchto údajov. Vo výsledkoch analýz rizík musia byť údaje anonymizované. Ustanovenia tohto odseku sa nevzťahujú na údaje spracovávané na účely vykonávania úloh spojených s návratom.

Článok 90

Spracúvanie osobných údajov v rámci systému EUROSUR

1. Ak si národný situačný prehľad vyžaduje spracúvanie osobných údajov, tieto údaje sa spracúvajú v súlade s príslušnými ustanoveniami únijných a vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti ochrany údajov. Každý členský štát určí orgán, ktorý sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle článku 4 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a ktorý má hlavnú zodpovednosť za spracovávanie údajov týmto členským štátom. Každý členský štát oznámi podrobnosti o tomto orgáne Komisii.
2. Jediné osobné údaje, ktoré možno spracovávať v európskom situačnom prehľade a osobitných situačných prehľadoch, sú identifikačné čísla lodí a lietadiel.
3. Akákoľvek výmena osobných údajov s tretími krajinami v rámci systému EUROSUR sa prísne obmedzí na to, čo je absolútne nevyhnutné na účely tohto nariadenia. Vykonáva sa v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 a príslušnými vnútroštátnymi ustanoveniami o ochrane údajov.
4. Zakazuje sa akákoľvek výmena informácií podľa článku 73 ods. 2, článku 74 ods. 3 a článku 75 ods. 3, prostredníctvom ktorej sa tretej krajine poskytnú informácie, ktoré by sa mohli použiť na identifikáciu osôb alebo skupín osôb, ktorých žiadosť o prístup k medzinárodnej ochrane sa posudzuje alebo ktorým hrozí vážne riziko mučenia, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania alebo akéhokoľvek iného porušenia základných práv.
5. Následný prenos alebo ďalšie oznamovanie informácií poskytnutých v rámci výmeny v zmysle článku 73 ods. 2, článku 74 ods. 3 a článku 75 ods. 3 iným tretím krajinám alebo tretím stranám sa zakazuje.

Článok 91

Bezpečnostné predpisy v oblasti ochrany utajovaných skutočností a citlivých neutajovaných skutočností

1. Agentúra prijme vlastné bezpečnostné predpisy, ktoré sú založené na zásadách a pravidlách stanovených v bezpečnostných predpisoch Komisie na ochranu utajovaných skutočností Európskej únie a citlivých neutajovaných skutočností vrátane ustanovení týkajúcich sa výmeny takýchto skutočností s tretími štátmi, ich spracovávaní a uchovávaní, ako sa stanovuje v rozhodnutiach Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 a 2015/444. Akékoľvek správne dojednanie týkajúce sa výmeny utajovaných skutočností s príslušnými orgánmi tretieho štátu alebo akékoľvek mimoriadne *ad hoc* poskytnutie utajovaných skutočností Európskej únie týmto orgánom v prípade neexistencie takéhoto dojednania musí vopred schváliť Komisia.
2. Bezpečnostné predpisy prijme riadiaca rada po ich schválení Komisiou.
3. Utajenie nebráni tomu, aby sa informácie sprístupňovali Európskemu parlamentu. Prenos informácií a dokumentov Európskemu parlamentu v súlade s týmto nariadením a nakladanie s nimi schvaľuje Komisia.

ODDIEL 3

VŠEOBECNÝ RÁMEC A ORGANIZÁCIA AGENTÚRY

Článok 92

Právne postavenie a umiestnenie

1. Agentúra je orgánom Únie. Má právnu subjektivitu.
2. V každom členskom štáte požíva agentúra čo najširšiu právnu spôsobilosť akú ich právo priznáva právnickým osobám. Môže najmä nadobúdať hnutel'ný a nehnuteľný majetok alebo s ním nakladať a môže byť účastníkom súdneho konania.
3. Agentúra je pri vykonávaní svojho technického a operačného mandátu nezávislá.
4. Agentúru zastupuje jej výkonný riaditeľ.
5. Sídlo agentúry je vo Varšave v Poľsku.

Článok 93

Dohoda o sídle

1. V dohode o sídle medzi agentúrou a členským štátom, v ktorom má agentúra sídlo, sa stanoví nevyhnutné opatrenia týkajúce sa umiestnenia agentúry v tomto členskom štáte a vybavenia, ktoré má tento členský štát poskytnúť, ako aj osobitné pravidlá, ktoré sa budú v tomto členskom štáte vzťahovať na výkonného riaditeľa, zástupcov výkonného riaditeľa, členov riadiacej rady, zamestnancov agentúry a ich rodinných príslušníkov.
2. Dohoda o sídle sa uzatvorí po získaní súhlasu riadiacej rady.
3. Členský štát, v ktorom má agentúra sídlo, poskytne čo najlepšie podmienky na zabezpečenie riadneho fungovania agentúry vrátane viacjazyčného a európsky orientovaného vzdelávania a primeraných dopravných spojení.

Článok 94
Zamestnanci

1. Na stálych zamestnancov sa vzťahuje Služobný poriadok úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“) a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie (ďalej len „podmienky zamestnávania“) stanovené v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68⁴⁴ a pravidlá prijaté na základe dohody medzi inštitúciami Únie s cieľom vykonávať tento služobný poriadok a podmienky zamestnávania.
2. Miesto výkonu práce je v zásade stanovené v členskom štáte, v ktorom sa nachádza sídlo agentúry.
3. Zamestnanci, na ktorých sa vzťahujú podmienky zamestnávania, sú v zásade predbežne prijatí na dobu určitú v trvaní päť rokov. Ich zmluvu možno v zásade predĺžiť iba raz, a to na pevne stanovené obdobie maximálne piatich rokov. Každé ďalšie predĺženie je na dobu neurčitú.
4. Riadiaca rada môže udeliť stálym zamestnancom agentúry mesačný vyrovnávací príspevok. Vyrovnávací príspevok sa vypočíta ako percentuálny podiel odmeny každého jednotlivého dotknutého zamestnanca. Tento percentuálny podiel nepresiahne rozdiel medzi 100 % a korekčným koeficientom uplatniteľným v mieste výkonu práce a pravidelne sa preskúmava. Pred udelením tejto dávky sa riadne zohľadní celková výška odmeny vyplácanej jednotlivým stálym zamestnancom vrátane náhrady výdavkov spojených s misiou.

Riadiaca rada s predchádzajúcim súhlasom Komisie stanoví pravidlá vykonávania tohto odseku. Do roku 2024 riadiaca rada tieto pravidlá s predchádzajúcim súhlasom Komisie preskúma.
5. Na účely vykonávania článkov 32 a 45 a článku 53 ods. 2 možno za koordinačného úradníka alebo styčného dôstojníka vymenovať iba zamestnanca agentúry, na ktorého sa vzťahuje služobný poriadok alebo hlava II podmienok zamestnávania. Na účely vykonávania článku 56 možno ako člena tímu nasadiť iba zamestnanca agentúry, na ktorého sa vzťahuje služobný poriadok alebo podmienky zamestnávania.
6. Riadiaca rada po dohode s Komisiou prijme vykonávacie pravidlá na vykonávanie služobného poriadku a podmienok zamestnávania v súlade s článkom 110 ods. 2 služobného poriadku.
7. Riadiaca rada na základe predchádzajúceho súhlasu Komisie prijme pravidlá týkajúce sa operačných pracovníkov z členských štátov, ktorí budú vyslaní do agentúry v súlade s článkom 57, a tieto pravidlá podľa potreby aktualizuje. V uvedených ustanoveniach zohľadní, že operační pracovníci sú vyslaní na nasadenie ako členovia tímov a majú úlohy a právomoci stanovené v článku 83. Zahrnú sa aj ustanovenia týkajúce sa podmienok nasadenia. V relevantných prípadoch sa riadiaca rada snaží zaistiť jednotnosť s pravidlami týkajúcimi sa preplácania výdavkov stálych zamestnancov v súvislosti s misiami.

⁴⁴

Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1, naposledy zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 z 22. októbra 2013 (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 15).

Článok 95
Výsady a imunity

Na agentúru a jej stálych zamestnancov sa vzťahuje Protokol o výsadách a imunitách Európskej únie.

Článok 96
Zodpovednosť

1. Zmluvná zodpovednosť agentúry sa riadi právom, ktoré sa uplatňuje na predmetnú zmluvu.
2. Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydávať rozsudky podľa akejkoľvek rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve, ktorú uzavrela agentúra.
3. V prípade mimozmluvnej zodpovednosti agentúra nahradí všetky škody spôsobené jej orgánmi alebo jej zamestnancami pri výkone ich povinností, a to v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov.
4. Súdny dvor Európskej únie má právomoc rozhodovať v sporoch o náhradu škody podľa odseku 3.
5. Osobná zodpovednosť zamestnancov agentúry voči agentúre sa riadi ustanoveniami stanovenými v služobnom poriadku a podmienkach zamestnávania, ktoré sa na nich vzťahujú.

Článok 97
Správna a riadiaca štruktúra agentúry

Správnu a riadiacu štruktúru agentúry tvorí:

- a) riadiaca rada;
- b) výkonný riaditeľ;
- c) zástupcovia výkonného riaditeľa;
- d) konzultačné fórum;
- e) pracovník pre základné práva.

Článok 98
Funkcie riadiacej rady

1. Riadiaca rada je zodpovedná za prijímanie strategických rozhodnutí agentúry v súlade s týmto nariadením.
2. Riadiaca rada:
 - a) vymenúva výkonného riaditeľa na základe návrhu Komisie v súlade s článkom 105;
 - b) vymenúva zástupcov výkonného riaditeľa na základe návrhu Komisie v súlade s článkom 105;

- c) prijíma rozhodnutie o zriadení vysunutého pracoviska alebo predĺžení obdobia jeho zriadenia v súlade s článkom 60 ods. 6;
- d) prijíma rozhodnutia o vykonaní posúdenia zraniteľnosti v súlade s článkom 33 ods. 1 a 9; rozhodnutia, ktorými sa stanovujú opatrenia a ktoré sa prijímajú podľa článku 33 ods. 9, sa prijímajú dvojtretinovou väčšinou hlasov členov s hlasovacím právom;
- e) prijíma rozhodnutia o zoznamoch povinných informácií a údajov, ktoré si vnútroštátne orgány zodpovedné za riadenie hraníc a návrat majú vymieňať s agentúrou, aby agentúra mohla plniť svoje úlohy;
- f) prijíma rozhodnutia o vytvorení spoločného integrovaného modelu analýzy rizík v súlade s článkom 30 ods. 1;
- g) prijíma rozhodnutia o povahe a podmienkach vyslania styčných dôstojníkov do členských štátov v súlade s článkom 32 ods. 2;
- h) prijíma technickú a operačnú stratégiu pre európske integrované riadenie hraníc v súlade s článkom 8 ods. 5 bodom 5;
- i) prijíma rozhodnutie o profiloch a počtoch operačných pracovníkov v oblasti riadenia hraníc a migrácie v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v súlade s článkom 55 ods. 4;
- j) prijíma výročnú správu o činnosti agentúry za predchádzajúci rok, ktorú najneskôr do 1. júla postúpi Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov;
- k) do 30. novembra každého roka a po riadnom zohľadnení stanoviska Komisie prijme dvojtretinovou väčšinou hlasov členov s hlasovacím právom jednotný programový dokument obsahujúci okrem iného viacročné plánovanie a pracovný program agentúry na nasledujúci rok a zašle ho Európskemu parlamentu, Rade a Komisii;
- l) stanovuje postupy rozhodovania výkonného riaditeľa, ktoré sa týkajú technických a operačných úloh agentúry;
- m) dvojtretinovou väčšinou hlasov členov s hlasovacím právom prijíma ročný rozpočet agentúry a vykonáva ďalšie funkcie týkajúce sa rozpočtu agentúry podľa oddielu 5 tejto kapitoly;
- n) vykonáva disciplinárnu právomoc voči výkonnému riaditeľovi a voči zástupcom výkonného riaditeľa po dohode s výkonným riaditeľom;
- o) vypracúva svoj rokovací poriadok;
- p) vypracúva organizačnú štruktúru agentúry a prijíma personálnu politiku agentúry;
- q) prijíma stratégiu boja proti podvodom, ktorá je primeraná riziku podvodov, pričom zohľadňuje náklady a prínosy opatrení, ktoré sa majú vykonať;
- r) prijíma vnútorné pravidlá prevencie a riadenia konfliktov záujmov svojich členov;
- s) vo vzťahu k zamestnancom agentúry vykonáva v súlade s odsekom 8 právomoci zverené menovaciemu orgánu na základe služobného poriadku a právomoci zverené orgánu oprávnenému uzatvárať pracovné zmluvy na

základe podmienok zamestnávania (ďalej len „právomoci menovacieho orgánu“);

- t) prijíma vykonávacie pravidlá na vykonávanie služobného poriadku a podmienok zamestnávania v súlade s článkom 110 ods. 2 služobného poriadku;
- u) zabezpečuje primerané opatrenia, ktoré nadväzujú na zistenia a odporúčania vyplývajúce zo správ interného alebo externého auditu, ako aj z hodnotení a vyšetrovaní vykonávaných úradom OLAF;
- v) prijíma a pravidelne aktualizuje plány oznamovania a šírenia informácií uvedené v článku 10 ods. 2 druhom pododseku;
- w) vymenúva účtovníka, na ktorého sa vzťahuje služobný poriadok a podmienky zamestnávania, ktorý je pri výkone svojich povinností úplne nezávislý;
- x) rozhoduje o spoločnej metodike posúdenia zraniteľnosti vrátane objektívnych kritérií, na základe ktorých agentúra vykonáva posúdenie zraniteľnosti, frekvencie takýchto posúdení a podmienok vykonávania následných posúdení zraniteľnosti;
- y) rozhoduje o rozšírenom posúdení a monitorovaní členského štátu, ako sa uvádza v článku 33 ods. 2;
- z) vymenúva pracovníka pre základné práva v súlade s článkom 107 ods. 1;
- aa) schvaľuje dohody o pracovných podmienkach s tretími krajinami;
- bb) na základe predchádzajúceho súhlasu Komisie prijíma bezpečnostné predpisy agentúry o ochrane utajovaných skutočností EÚ a citlivých neutajovaných informácií, ako sa uvádza v článku 91;
- cc) vymenúva bezpečnostného úradníka, na ktorého sa vzťahuje služobný poriadok a podmienky zamestnávania a ktorý zodpovedá za bezpečnosť v agentúre vrátane ochrany citlivých a utajovaných skutočností.

Výročná správa o činnosti uvedená v písmene j) sa zverejní.

3. Na prijatie návrhov rozhodnutí riadiacej rady o konkrétnych činnostiach agentúry, ktoré sa majú vykonať na vonkajších hraniciach určitého členského štátu alebo v ich bezprostrednej blízkosti, ako sa uvádza v odseku 2, sa vyžaduje, aby za ich prijatie hlasoval člen riadiacej rady, ktorý zastupuje tento členský štát.
4. Riadiaca rada môže radiť výkonnému riaditeľovi v akejkoľvek veci, ktorá súvisí s rozvojom operačného riadenia vonkajších hraníc a návratu vrátane činností súvisiacich s výskumom.
5. Ak Írsko a/alebo Spojené kráľovstvo požiadajú o účasť na osobitných činnostiach, o danej veci rozhodne riadiaca rada.

Riadiaca rada prijíma svoje rozhodnutie od prípadu k prípadu absolútnou väčšinou hlasov svojich členov s hlasovacím právom. Vo svojom rozhodnutí riadiaca rada zvaží, či účasť Írska a/alebo Spojeného kráľovstva prispieva k dosahovaniu dotknutých činností. Rozhodnutím určí finančný príspevok Írska a/alebo Spojeného kráľovstva na činnosť, v prípade ktorej požiadali o účasť.

6. Riadiaca rada každoročne zašle Európskemu parlamentu a Rade (ďalej len „rozpočtový orgán“) všetky informácie relevantné pre výsledok hodnotiacich postupov, ktoré vykonáva agentúra.
7. Riadiaca rada môže zriadiť výkonnú radu pozostávajúcu z maximálne štyroch zástupcov riadiacej rady vrátane jej predsedu a zástupcu Komisie s cieľom pomôcť riadiacej rade a výkonnému riaditeľovi pri príprave rozhodnutí, programov a činností, ktoré má riadiaca rada prijať, a v prípade potreby prijímať určité predbežné naliehavé rozhodnutia v mene riadiacej rady. Výkonná rada nesmie prijímať rozhodnutia, na prijatie ktorých je potrebná buď dvojtretinová alebo trojštvrťinová väčšina členov riadiacej rady. Riadiaca rada môže delegovať určité jasne vymedzené úlohy na výkonnú radu, najmä ak sa tým zlepši efektivita agentúry. Na výkonnú radu nesmie delegovať úlohy týkajúce sa rozhodnutí, na prijatie ktorých je potrebná buď dvojtretinová alebo trojštvrťinová väčšina členov riadiacej rady.
8. Riadiaca rada prijme v súlade s článkom 110 služobného poriadku rozhodnutie na základe článku 2 ods. 1 služobného poriadku a článku 6 podmienok zamestnávania, ktorým deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na výkonného riaditeľa a v ktorom stanoví podmienky, za ktorých možno toto delegovanie právomocí pozastaviť. Výkonný riaditeľ je oprávnený uvedené právomoci delegovať ďalej.

Ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, riadiaca rada môže na základe rozhodnutia dočasne pozastaviť delegovanie právomocí menovacieho orgánu na výkonného riaditeľa a právomocí, ktoré delegoval ďalej. Môže ich potom vykonávať sama alebo ich delegovať na jedného zo svojich členov alebo zamestnanca, ktorý nie je výkonným riaditeľom.

Článok 99

Zloženie riadiacej rady

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, riadiaca rada je zložená z jedného zástupcu každého členského štátu a dvoch zástupcov Komisie, pričom všetci majú hlasovacie právo. Na tento účel každý členský štát vymenuje člena riadiacej rady, ako aj jedného náhradníka, ktorý bude zastupovať člena v prípade jeho neprítomnosti. Komisia vymenuje dvoch členov a ich náhradníkov. Funkčné obdobie trvá štyri roky. Funkčné obdobie sa môže predĺžiť.
2. Členovia riadiacej rady sa vymenúvajú na základe ich stupňa vysokej úrovne relevantných skúseností a odborných znalostí v oblasti operačnej spolupráce pri riadení hraníc a návratu a ich príslušných schopností v oblasti riadenia, správy a rozpočtu. Cieľom členských štátov a Komisie je dosiahnuť vyvážené zastúpenie mužov a žien v riadiacej rade.
3. Na činnosti agentúry sa zúčastňujú krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvoju schengenského acquis. V riadiacej rade má každá z nich jedného zástupcu a jedného náhradníka. Uplatnia sa dojednania vypracované na základe príslušných ustanovení ich jednotlivých dohôd o pridružení, ktorými sa spresňuje povaha a rozsah účasti týchto krajín na činnosti agentúry, ako aj podrobné pravidlá tejto účasti vrátane ustanovení o finančných príspevkoch a zamestnancoch.

Článok 100

Viacročné plánovanie a ročné pracovné programy

1. Riadiaca rada každoročne do 30. novembra prijme konečný programový dokument obsahujúci okrem iného viacročné plánovanie a ročný plán činnosti agentúry na nasledujúci rok, ktorý vychádza z návrhu výkonného riaditeľa schváleného riadiacou radou. Konečný programový dokument sa prijíma až po kladnom stanovisku Komisie a v prípade viacročného plánovania až po porade s Európskym parlamentom. Ak sa agentúra rozhodne nezohľadniť prvky stanoviska Komisie, dôsledne to odôvodní. Riadiaca rada predloží tento dokument Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.
2. Dokument uvedený v odseku 1 sa stáva definitívnym po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu. V prípade potreby sa náležite upraví.
3. Vo viacročnom plánovaní sa stanovuje celkový strategický program v strednodobom a dlhodobom horizonte vrátane cieľov, očakávaných výsledkov a ukazovateľov plnenia, a plánovanie zdrojov vrátane viacročného rozpočtu, zamestnancov a rozvoja vlastných kapacít agentúry. Vo viacročnom plánovaní sa stanovujú strategické oblasti zásahov a uvedie sa, čo je potrebné urobiť na dosiahnutie cieľov. Uvedie sa v ňom stratégia týkajúca sa vzťahov s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, ako aj opatrenia súvisiace s touto stratégiou.
4. Viacročné plánovanie sa vykonáva prostredníctvom ročných pracovných programov a v prípade potreby sa aktualizuje na základe výsledku hodnotenia vykonaného podľa článku 116. Závěry týchto hodnotení sa v prípade potreby takisto premietnu do ročného pracovného programu na nasledujúci rok.
5. Ročný pracovný program obsahuje opis činností, ktoré sa majú financovať, spolu s podrobnými cieľmi a očakávanými výsledkami vrátane ukazovateľov plnenia. Zároveň sa v ňom uvádzajú finančné a ľudské zdroje pridelené na každú činnosť v súlade so zásadami zostavovania rozpočtu a riadenia podľa činností. Ročný pracovný program musí byť v súlade s viacročným plánovaním. Jasne sa v ňom stanovujú úlohy, ktoré sa v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom doplnili, zmenili alebo vypustili.
6. Ročný pracovný program sa prijíma v súlade s legislatívnym programom Únie v oblastiach, ktoré sa týkajú riadenia vonkajších hraníc a návratov.
7. Ak sa po prijatí ročného pracovného programu prideli agentúre nová úloha, riadiaca rada zmení ročný pracovný program.
8. Všetky podstatné zmeny ročného pracovného programu, a to najmä zmeny vedúce k prerozdeleniu rozpočtových prostriedkov v miere presahujúcej 2 % ročného rozpočtu, sa prijímajú rovnakým postupom ako pri prijatí pôvodného ročného pracovného programu. Riadiaca rada môže právomoc prijímať nepodstatné zmeny ročného pracovného programu delegovať na výkonného riaditeľa.

Článok 101

Predsedníctvo riadiacej rady

1. Riadiaca rada si spomedzi svojich členov s hlasovacím právom volí predsedu a podpredsedu. Predseda a podpredseda sú volení dvojtretinovou väčšinou hlasov členov riadiacej rady s hlasovacím právom. Podpredseda zastupuje z úradnej moci predsedu v prípade, ak si predseda nemôže plniť svoje úlohy.

2. Funkčné obdobie predsedu a podpredsedu sa končí zánikom ich členstva v riadiacej rade. S výhradou uvedeného ustanovenia funkčné obdobie predsedu alebo podpredsedu trvá štyri roky. Toto funkčné obdobie sa môže raz predĺžiť.

Článok 102

Zasadnutia riadiacej rady

1. Zasadnutia riadiacej rady zvoláva jej predseda.
2. Výkonný riaditeľ sa zúčastňuje na zasadnutiach riadiacej rady bez hlasovacieho práva.
3. Riadne zasadnutia riadiacej rady sa konajú aspoň dvakrát ročne. Okrem toho zasadá na podnet predsedu, na žiadosť Komisie alebo na žiadosť aspoň jednej tretiny svojich členov. Riadiaca rada môže v prípade potreby organizovať spoločné zasadnutia s riadiacou radou Agentúry Európskej únie pre azyl a EUROPOL-om.
4. Írsko sa prizýva na zasadnutia riadiacej rady.
5. Spojené kráľovstvo sa prizýva na zasadnutia riadiacej rady, ktoré sa konajú do dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie.
6. Zástupcovia Agentúry Európskej únie pre azyl a EUROPOL-u sa prizývajú na zasadnutia riadiacej rady. Riadiaca rada môže taktiež prizvať zástupcu relevantných inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie.
7. Riadiaca rada môže v súlade so svojím rokovacím poriadkom prizvať akúkoľvek ďalšiu osobu, ktorej názor môže byť užitočný, aby sa zúčastnila na zasadnutí ako pozorovateľ.
8. Pokiaľ sa v rokovacom poriadku riadiacej rady neustanovuje inak, môžu jej členom pomáhať poradcovia alebo odborníci.
9. Sekretariát riadiacej rady zabezpečuje agentúra.

Článok 103

Hlasovanie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 55 ods. 4, článok 98 ods. 2 body 3, 9 a 13, článok 100 ods. 1 a článok 105 ods. 2 a 4, riadiaca rada prijíma svoje rozhodnutia absolútnou väčšinou hlasov svojich členov s hlasovacím právom.
2. Každý člen má jeden hlas. Hlasovacie právo člena je v jeho neprítomnosti oprávnený uplatniť jeho náhradník. Výkonný riaditeľ nehlasuje.
3. V rokovacom poriadku sa stanovujú podrobnejšie pravidlá hlasovania. Uvedené pravidlá zahŕňajú podmienky, za ktorých môže člen konať v mene iného člena, a aj jednotlivé požiadavky na kvórum.
4. Zástupcovia krajín pridružených k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského acquis majú hlasovacie práva obmedzené v súlade s ich príslušnými dojednaniami. S cieľom umožniť pridruženým krajinám vykonávať svoje hlasovacie právo agentúra podrobne vymedzí body programu, pri ktorých bolo udelené obmedzené hlasovacie právo.

Funkcie a právomoci výkonného riaditeľa

1. Agentúru riadi jej výkonný riaditeľ, ktorý je pri výkone svojich povinností úplne nezávislý. Bez toho, aby boli dotknuté príslušné právomoci inštitúcií Únie a riadiacej rady, výkonný riaditeľ nesmie žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády či akéhokoľvek iného orgánu.
2. Európsky parlament alebo Rada môžu vyzvať výkonného riaditeľa, aby podal správu o plnení svojich úloh. Táto správa zahŕňa informovanie o vykonávaní a monitorovaní stratégie pre základné práva, výročnej správe o činnosti agentúry za predošlý rok, pracovnom programe na nadchádzajúci rok a viacročnom plánovaní agentúry alebo o akýchkoľvek iných záležitostiach týkajúcich sa činnosti agentúry. Výkonný riaditeľ tiež prednesie na požiadanie vyhlásenie pred Európskym parlamentom a pravidelne mu podáva správy.
3. Výkonný riaditeľ je zodpovedný za prípravu a vykonávanie strategických rozhodnutí, ktoré prijala riadiaca rada, a za prijímanie rozhodnutí súvisiacich s operačnými činnosťami agentúry v súlade s týmto nariadením. Výkonný riaditeľ má tieto funkcie a právomoci:
 - a) navrhovať, pripravovať a uskutočňovať strategické rozhodnutia a programy a činnosti, ktoré schválila riadiaca rada v rámci obmedzení stanovených týmto nariadením, jeho vykonávacími predpismi a akýmikoľvek uplatniteľnými právnymi predpismi;
 - b) prijímať všetky nevyhnutné kroky vrátane prijímania interných administratívnych pokynov a zverejňovania oznamov potrebných na zabezpečenie každodennej správy a fungovania agentúry v súlade s týmto nariadením;
 - c) vypracovať každý rok návrh jednotného programového dokumentu a predložiť ho riadiacej rade na schválenie pred odoslaním dokumentu inštitúciám do 31. januára;
 - d) každoročne pripraviť výročnú správu o činnosti agentúry a predložiť ju riadiacej rade;
 - e) vypracovať návrh výkazu odhadov príjmov a výdavkov agentúry podľa článku 111 ako súčasť jednotného programového dokumentu a plniť rozpočet podľa článku 112;
 - f) delegovať svoje právomoci na iných zamestnancov agentúry s výhradou pravidiel, ktoré sa majú prijať v súlade s postupom uvedeným v článku 98 ods. 2 bode 15;
 - g) prijať odporúčanie o opatreniach v súlade s článkom 33 ods. 9 vrátane rozhodnutí navrhujúcich členským štátom, aby iniciovali a vykonávali spoločné operácie, rýchle pohraničné zásahy alebo iné opatrenia uvedené v článku 37 ods. 2;
 - h) hodnotiť, schvaľovať a koordinovať návrhy členských štátov na spoločné operácie alebo rýchle pohraničné zásahy v súlade s článkom 38 ods. 3;
 - i) hodnotiť, schvaľovať a koordinovať žiadosti členských štátov na spoločné návratové operácie a návratové intervencie v súlade s článkami 51 a 54;

- j) zabezpečiť vykonávanie operačných plánov podľa článkov 39 a 43 a článku 54 ods. 4;
 - k) posúdiť žiadosť členského štátu o pomoc podporných tímov pre riadenie migrácie a posúdenie jeho potrieb v koordinácii s príslušnými agentúrami Únie v súlade s článkom 41 ods. 3;
 - l) zabezpečiť vykonávanie rozhodnutia Komisie uvedeného v článku 43 ods. 1;
 - m) zrušiť financovanie činností v súlade s článkom 47;
 - n) posúdiť výsledky činností v súlade s článkom 48;
 - o) určiť minimálny kontingent technického vybavenia, ktoré sa vyžaduje na splnenie potrieb agentúry, a to najmä pokiaľ ide o vykonávanie spoločných operácií, nasadenie podporného tímu pre riadenie migrácie, vykonávanie rýchlych pohraničných zásahov, návratových operácií a návratových intervencií v súlade s článkom 64 ods. 5;
 - p) navrhovať zriadenie vysunutého pracoviska alebo predĺženie obdobia jeho zriadenia v súlade s článkom 60 ods. 6;
 - q) vymenúvať vedúcich vysunutých pracovísk v súlade s článkom 60 ods. 4;
 - r) pripraviť akčný plán v nadväznosti na závery správ a hodnotení interného alebo externého auditu, ako aj z vyšetrovaní vykonávaných úradom OLAF, a informovať o pokroku dvakrát ročne Komisiu a pravidelne riadiacu radu;
 - s) chrániť finančné záujmy Únie uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu pomocou účinných kontrol, a v prípade zistenia nezrovnalostí vymáhaním nenáležite vyplatených súm a prípadne uplatňovaním účinných, primeraných a odrádzajúcich správnych a finančných sankcií;
 - t) pripraviť pre agentúru stratégiu boja proti podvodom a predložiť ju riadiacej rade na schválenie.
4. Výkonný riaditeľ sa za svoju činnosť zodpovedá riadiacej rade.
 5. Výkonný riaditeľ je právny zástupcom agentúry.

Článok 105

Vymenovanie výkonného riaditeľa a zástupcov výkonného riaditeľa

1. Komisia navrhne aspoň troch uchádzačov na miesto výkonného riaditeľa a na každé miesto zástupcu výkonného riaditeľa na základe zoznamu po uverejnení voľného miesta v *Úradnom vestníku Európskej únie*, a prípadne v inej tlači alebo na internetových stránkach.
2. Výkonného riaditeľa vymenúva riadiaca rada na základe zásluh a preukázaných administratívnych a riadiacich schopností na vysokej úrovni, ako aj relevantných vyšších odborných skúseností v oblasti riadenia vonkajších hraníc a návratu, na návrh Komisie, ako sa uvádza v odseku 1. Pred vymenovaním sa kandidáti navrhnutí Komisiou vyzvú, aby predniesli vyhlásenie pred príslušným výborom alebo výbormi Európskeho parlamentu a odpovedali na otázky jeho či ich členov.

Po tomto vyhlásení Európsky parlament prijme stanovisko, v ktorom uvedie svoje názory a môže označiť preferovaného kandidáta.

Riadiaca rada vezme tieto názory do úvahy a vymenuje výkonného riaditeľa. Riadiaca rada prijme svoje rozhodnutie dvoj tretinovou väčšinou hlasov všetkých členov s hlasovacím právom.

Ak sa riadiaca rada rozhodne vymenovať iného kandidáta ako bol kandidát, ktorého označil za preferovaného Európsky parlament, riadiaca rada písomne informuje Európsky parlament a Radu o tom, ako zohľadnila stanovisko Európskeho parlamentu.

Právomoc odvolať výkonného riaditeľa má riadiaca rada konajúca na návrh Komisie.

3. Výkonnému riaditeľovi pomáhajú traja zástupcovia výkonného riaditeľa. Každý zástupca výkonného riaditeľa má pridelenú konkrétnu oblasť zodpovednosti. Ak je výkonný riaditeľ neprítomný alebo nemôže vykonávať svoju funkciu, zastupuje ho jeden zo zástupcov výkonného riaditeľa.
4. Zástupcov výkonného riaditeľa agentúry na návrh Komisie podľa odseku 1 a po porade s výkonným riaditeľom vymenuje riadiaca rada na základe zásluh a vhodných administratívnych a riadiacich schopností vrátane príslušných odborných skúseností v oblasti riadenia vonkajších hraníc a návratu. Riadiaca rada prijme svoje rozhodnutie dvoj tretinovou väčšinou hlasov všetkých členov s hlasovacím právom.

Riadiaca rada má právomoc odvolať zástupcov výkonného riaditeľa v súlade s postupom stanoveným v prvom pododseku.

5. Funkčné obdobie výkonného riaditeľa trvá päť rokov. Na konci tohto obdobia Komisia vykoná posúdenie, v ktorom zohľadní hodnotenie výsledkov činnosti výkonného riaditeľa a budúce úlohy a výzvy agentúry.
6. Riadiaca rada konajúca na návrh Komisie, v ktorom sa zohľadňuje posúdenie uvedené v odseku 5, môže funkčné obdobie výkonného riaditeľa raz predĺžiť na ďalšie obdobie najviac piatich rokov.
7. Funkčné obdobie zástupcov výkonného riaditeľa je päť rokov. Riadiaca rada ho môže raz predĺžiť na ďalšie obdobie najviac piatich rokov.
8. Výkonný riaditeľ a zástupcovia výkonného riaditeľa sú prijatí ako dočasní zamestnanci agentúry v súlade s článkom 2 písm. a) podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov.

Článok 106

Konzultačné fórum

1. Agentúra zriadi konzultačné fórum poskytujúce nezávislé poradenstvo na pomoc výkonnému riaditeľovi a riadiacej rade v otázkach základných práv.
2. Agentúra pozve úrad EASO, Agentúru Európskej únie pre základné práva, Vysokého komisára OSN pre utečencov a iné relevantné organizácie, aby sa zúčastňovali na konzultačnom fóre. Na návrh výkonného riaditeľa riadiaca rada rozhodne o zložení konzultačného fóra a o spôsoboch predkladania informácií konzultačnému fóru. Konzultačné fórum po porade s riadiacou radou a výkonným riaditeľom vymedzí svoje pracovné postupy a vytvorí svoj pracovný program.

3. S konzultačným fórom sa konzultuje ďalší rozvoj a uplatňovanie stratégie základných práv, vytvorenie mechanizmu na podávanie sťažností, kódexy správania a spoločné základné učebné osnovy.
4. Konzultačné fórum vypracúva výročnú správu o svojej činnosti. Táto správa sa prístupňuje verejnosti.
5. Bez toho, aby boli dotknuté úlohy pracovníka pre základné práva, konzultačné fórum má účinný prístup k všetkým informáciám týkajúcim sa základných práv, a to aj prostredníctvom návštev na mieste, ktoré so súhlasom hostiteľského členského štátu vykonáva pri spoločných operáciách alebo rýchlych pohraničných zásahoch, a v problémových oblastiach alebo kontrolovaných centrách, pri návratových operáciách a návratových intervenciách.

Článok 107

Pracovník pre základné práva

1. Pracovníka pre základné práva vymenúva riadiaca rada. Jeho úlohou je prispievať k stratégii agentúry pre základné práva, monitorovať dodržiavanie základných práv agentúrou a presadzovať dodržiavanie základných práv agentúrou. Pracovník pre základné práva musí mať potrebné kvalifikácie a skúsenosti v oblasti základných práv.
2. Pracovník pre základné práva je pri výkone svojich povinností nezávislý. Zodpovedá sa priamo riadiacej rade a spolupracuje s konzultačným fórom. Pracovník pre základné práva teda pravidelne podáva správy a prispieva k mechanizmu monitorovania základných práv.
3. S pracovníkom pre základné práva sa vedú konzultácie v súvislosti s operačnými plánmi vypracovanými v súlade s článkami 39, 43, článkom 54 ods. 4 a článkom 75 ods. 3. Pracovník pre základné práva má prístup ku všetkým informáciám, ktoré sa týkajú dodržiavania základných práv pri všetkých činnostiach agentúry.

Článok 108

Mechanizmus na podávanie sťažností

1. Agentúra v spolupráci s pracovníkom pre základné práva prijme potrebné opatrenia na zriadenie mechanizmu na podávanie sťažností v súlade s týmto článkom s cieľom monitorovať a zabezpečiť dodržiavanie základných práv pri všetkých činnostiach agentúry.
2. Každá osoba, ktorá je priamo dotknutá činnosťami zamestnancov zapojených do spoločných operácií, pilotných projektov, rýchlych pohraničných zásahov, nasadenia podporných tímov pre riadenie migrácie, spoločných návratových operácií alebo návratových intervencií a ktorá sa domnieva, že v dôsledku týchto činností boli porušené jej základné práva, alebo akákoľvek strana zastupujúca takúto osobu môže agentúre predložiť písomnú sťažnosť.
3. Prípustné sú len opodstatnené sťažnosti týkajúce sa konkrétneho porušenia základných práv.
4. Pracovník pre základné práva je zodpovedný za vybavovanie sťažností prijatých agentúrou v súlade s právom na dobrú správu vecí verejných. Pracovník pre základné práva by mal na tento účel preskúmať prípustnosť sťažnosti, zaregistrovať prípustné

sťažnosti, postúpiť všetky zaregistrované sťažnosti výkonnému riaditeľovi, postúpiť sťažnosti týkajúce sa členov tímov domovskému členskému štátu, informovať príslušný orgán alebo subjekt zodpovedný za základné práva v členskom štáte a zaregistrovať a zabezpečiť následné opatrenia zo strany agentúry alebo tohto členského štátu.

5. Ak je sťažnosť prípustná, sťažovateľom sa v súlade s právom na dobrú správu vecí verejných oznámi, že sťažnosť bola zaregistrovaná, začala sa posudzovať a že môžu očakávať odpoveď, hneď ako bude k dispozícii. Ak sa sťažnosť postúpi vnútroštátnym orgánom alebo subjektom, sťažovateľovi sa poskytnú ich kontaktné údaje. Ak sťažnosť nie je prípustná, sťažovateľom sa oznámia dôvody a ak je to možné, poskytnú sa im ďalšie možnosti riešenia ich problémov.

Každé rozhodnutie má písomnú formu a je odôvodnené.

6. V prípade registrovanej sťažnosti týkajúcej sa zamestnanca agentúry výkonný riaditeľ zabezpečí po porade s pracovníkom pre základné práva primerané následné opatrenia vrátane prípadných disciplinárnych opatrení. Výkonný riaditeľ v stanovenej lehote informuje pracovníka pre základné práva o zisteniach a následných opatreniach vykonaných agentúrou v reakcii na sťažnosť vrátane prípadných disciplinárnych opatrení.

Ak sťažnosť súvisí s otázkami ochrany údajov, výkonný riaditeľ do jej riešenia zapojí úradníka agentúry pre ochranu údajov. Pracovník pre základné práva a úradník pre ochranu údajov vypracujú písomné memorandum o porozumení, v ktorom uvedú rozdelenie svojich úloh a spoluprácu, pokiaľ ide o prijaté sťažnosti.

7. Ak je zaregistrovaná sťažnosť týkajúca sa člena tímu hostiteľského členského štátu alebo člena tímu z iných participujúcich členských štátov vrátane vyslaného člena tímov alebo vyslaného národného experta, domovský členský štát zabezpečí primerané následné opatrenia vrátane disciplinárnych opatrení alebo iných opatrení v súlade s vnútroštátnym právom. Príslušný členský štát v stanovenej lehote a následne, ak je to potrebné, v pravidelných intervaloch informuje pracovníka pre základné práva o zisteniach a následných opatreniach prijatých v reakcii na sťažnosť. Pokiaľ príslušný členský štát nepodá žiadnu správu, agentúra sa vecou ďalej zaoberá.
8. Ak sa zistí, že člen tímu porušil základné práva či záväzky v oblasti medzinárodnej ochrany, agentúra môže požiadať členský štát, aby tohto člena ihneď vylúčil z činností agentúry alebo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.
9. Pracovník pre základné práva podáva výkonnému riaditeľovi a riadiacej rade správy o zisteniach a následných opatreniach agentúry a členských štátov v reakcii na sťažnosti. Agentúra do svojej výročnej správy zahrnie informácie o mechanizme na podávanie sťažností.
10. Pracovník pre základné práva v súlade s ustanoveniami v odsekoch 1 až 9 a po porade s konzultačným fórom vypracuje štandardizovaný formulár sťažnosti, v ktorom bude potrebné uviesť podrobné a konkrétne informácie týkajúce sa údajného porušenia základných práv. Pracovník pre základné práva v prípade potreby tiež vypracuje všetky ďalšie podrobné pravidlá. Pracovník pre základné práva predloží formulár a takéto ďalšie podrobné pravidlá výkonnému riaditeľovi a riadiacej rade.

Agentúra zabezpečí, aby boli informácie o možnosti a postupe podania sťažnosti ľahko dostupné, a to aj pre zraniteľné osoby. Štandardizovaný formulár sťažnosti sa sprístupní sa webovom sídle agentúry a v papierovej forme pri všetkých činnostiach

agentúry v jazykoch, ktorým štátni príslušníci tretích krajín rozumejú alebo o ktorých sa možno opodstatnene domnievať, že im rozumejú. Pracovník pre základné práva posúdi sťažnosti aj v prípade, ak neboli podané na štandardizovanom formulári sťažnosti.

11. So všetkými osobnými údajmi uvedenými v sťažnosti nakladá agentúra vrátane pracovníka pre základné práva v súlade s [nariadením (ES) č. 45/2001] a členské štáty v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679 a smernicou (EÚ) 2016/680 a v súlade s uvedenými predpismi tieto údaje aj spracúvajú.

Podanie sťažnosti sťažovateľom sa považuje za súhlas sťažovateľa so spracovaním jeho osobných údajov agentúrou a pracovníkom pre základné práva v zmysle článku 5 písm. d) [nariadenia (ES) č. 45/2001].

S cieľom chrániť záujmy sťažovateľov sťažnosti dôverne vybavuje pracovník pre základné práva v súlade s vnútroštátnym právom a právom Únie, pokiaľ sa sťažovateľ výslovne nevzdá svojho práva na zachovanie dôvernosti. Ak sa sťažovateľ vzdá svojho práva na zachovanie dôvernosti, rozumie sa tým, že súhlasí s tým, aby pracovník pre základné práva alebo agentúra v súvislosti s predmetom sťažnosti v prípade potreby sprístupnila jeho totožnosť príslušným orgánom alebo subjektom.

Článok 109 **Jazykový režim**

1. Na agentúru sa vzťahujú ustanovenia nariadenia č. 1⁴⁵.
2. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté na základe článku 342 ZFEÚ, sa výročná správa o činnosti a pracovný program, ktoré sú uvedené v článku 98 ods. 2 bodoch 10 a 11, vyhotovia vo všetkých úradných jazykoch Únie.
3. Prekladateľské služby potrebné na chod agentúry zabezpečuje Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie.

Článok 110 **Transparentnosť a komunikácia**

1. V súvislosti so spracovaním žiadostí o prístup k dokumentom, ktoré agentúra drží, sa na agentúru vzťahuje nariadenie (ES) č. 1049/2001.
2. Agentúra z vlastného podnetu poskytuje informácie o záležitostiach spadajúcich do rozsahu jej úloh. Agentúra zverejní príslušné informácie vrátane výročnej správy o činnosti uvedenej v článku 98 ods. 2 bode 10 a bez toho, aby bol dotknutý článok 91, predovšetkým zabezpečí, aby verejnosť a každá zainteresovaná strana rýchlo dostali objektívne, komplexné, spoľahlivé a ľahko zrozumiteľné informácie o jej činnosti. Urobí tak bez toho, aby boli prezradené operačné informácie, zverejnením ktorých by sa ohrozilo dosiahnutie cieľa operácií.
3. Riadiaca rada ustanoví praktické opatrenia na uplatňovanie odsekov 1 a 2.

⁴⁵ Nariadenie č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 17, 6.10.1958, s. 385).

4. Každá fyzická alebo právnická osoba je oprávnená obrátiť sa písomnou formou na agentúru v ktoromkoľvek z úradných jazykov Únie. Zároveň má právo dostať odpoveď v tom istom jazyku.
5. Proti rozhodnutiam prijatým agentúrou podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 1049/2001 je možné podať sťažnosť európskemu ombudsmanovi podľa podmienok stanovených v článku 228 ZFEÚ alebo žalobu na Súdnom dvore Európskej únie podľa podmienok stanovených v článku 263 ZFEÚ.

ODDIEL 5

FINANČNÉ POŽIADAVKY

Článok 111

Rozpočet

1. Bez toho, aby boli dotknuté ostatné druhy príjmov, príjmy agentúry tvoria:
 - a) príspevok od Únie zahrnutý do všeobecného rozpočtu Európskej únie (oddiel Komisia);
 - b) príspevky krajín pridružených k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, ako sa stanovuje v príslušných dojednaniach, ktoré určujú ich finančný príspevok;
 - c) finančné prostriedky Únie prostredníctvom dohôd o príspevkoch alebo *ad hoc* grantov v súlade s rozpočtovými pravidlami agentúry uvedenými v článku 115 a ustanoveniami príslušných nástrojov na podporu politik Únie;
 - d) poplatky za poskytované služby;
 - e) akékoľvek dobrovoľné príspevky od členských štátov.
2. Výdavky agentúry zahŕňajú jej výdavky na administratívu, infraštruktúru, prevádzku a zamestnancov.
3. Výkonný riaditeľ vypracuje návrh výkazu odhadov príjmov a výdavkov agentúry na nasledujúci rozpočtový rok vrátane plánu pracovných miest a predloží ho riadiacej rade.
4. Príjmy a výdavky musia byť v rovnováhe.
5. Riadiaca rada na základe návrhu výkazu odhadov, ktorý zostavil výkonný riaditeľ, prijme predbežný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry vrátane predbežného plánu pracovných miest. Riadiaca rada ich každoročne do 31. januára zašle Európskemu parlamentu, Rade a Komisii ako súčasť návrhu jednotného programového dokumentu.
6. Riadiaca rada zašle každoročne do 31. marca Komisii konečný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry vrátane návrhu plánu pracovných miest spolu s predbežným pracovným programom.
7. Komisia zašle tento odhad rozpočtovému orgánu spolu s návrhom rozpočtu Európskej únie.
8. Na základe odhadu Komisia zahrnie odhady, ktoré považuje za nevyhnutné pre plán pracovných miest, a sumu príspevku, ktorý sa má uhradiť zo všeobecného rozpočtu,

do návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie, ktorý predloží rozpočtovému orgánu v súlade s článkami 313 a 314 ZFEÚ.

9. Rozpočtový orgán schvaľuje rozpočtové prostriedky na príspevok pre agentúru.
10. Rozpočtový orgán prijíma plán pracovných miest agentúry.
11. Riadiaca rada prijíma rozpočet agentúry. Po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu Európskej únie sa rozpočet agentúry stáva konečným. V prípade potreby sa zodpovedajúcim spôsobom upraví.
12. Každá úprava rozpočtu vrátane plánu pracovných miest podlieha rovnakému postupu.
13. V prípade každého stavebného projektu, ktorý pravdepodobne bude mať značný vplyv na rozpočet agentúry, sa uplatňujú ustanovenia delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013⁴⁶.
14. Na účely financovania nasadzovania rýchlych pohraničných zásahov a návratových intervencií zahŕňa rozpočet agentúry prijatý riadiacou radou finančnú operačnú rezervu vo výške aspoň 2 % prostriedkov vyčlenených spoločne na spoločné operácie na vonkajších hraniciach a operačné činnosti v oblasti návratu. Výkonný riaditeľ môže na konci mesiaca rozhodnúť o prerozdelení sumy zodpovedajúcej jednej dvanástine rozpočtových prostriedkov rezervy na iné operačné činnosti agentúry. V takom prípade informuje riadiacu radu.
15. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.

Článok 112

Plnenie a kontrola rozpočtu

1. Výkonný riaditeľ plní rozpočet agentúry.
2. Do 1. marca rozpočtového roka N + 1 účtovník agentúry oznámi predbežnú účtovnú závierku za rozpočtový rok N účtovníkovi Komisie a Dvoru audítorov. Účtovník Komisie skonsoliduje predbežné účtovné závierky inštitúcií a decentralizovaných orgánov v súlade s článkom 147 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012⁴⁷.
3. Agentúra zašle správu o rozpočtovom a finančnom hospodárení za rok N Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov do 31. marca roku N + 1.
4. Účtovník Komisie zašle predbežnú účtovnú závierku agentúry za rok N konsolidovanú s účtovnou závierkou Komisie Dvoru audítorov do 31. marca roka N + 1.
5. Po doručení pripomienok Dvora audítorov k predbežnej účtovnej závierke agentúry za rok N podľa článku 148 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 výkonný riaditeľ

⁴⁶ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42).

⁴⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2008 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

vypracuje konečnú účtovnú závierku agentúry na svoju vlastnú zodpovednosť a zašle ju riadiacej rade na vyjadrenie stanoviska.

6. Riadiaca rada vyjadrí stanovisko ku konečnej účtovnej závierke agentúry za rok N.
7. Výkonný riaditeľ zašle konečnú účtovnú závierku spolu so stanoviskom riadiacej rady do 1. júla roka N + 1 Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov.
8. Konečná účtovná závierka za rok N sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie do 15. novembra roka N + 1.
9. Výkonný riaditeľ pošle Dvoru audítorov odpoveď na jeho pripomienky do 30. septembra roka N + 1. Túto odpoveď zašle aj riadiacej rade.
10. Výkonný riaditeľ predloží Európskemu parlamentu na jeho žiadosť všetky informácie potrebné na plynulé uplatňovanie postupu udelenia absolútoria za rok N v súlade s článkom 165 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.
11. Na odporúčanie Rady, ktorá sa uznáva kvalifikovanou väčšinou, Európsky parlament udelí pred 15. májom roku N + 2 absolútorium výkonnému riaditeľovi v súvislosti s plnením rozpočtu za rok N.

Článok 113

Boj proti podvodom

1. V záujme boja proti podvodom, korupcii a ďalším nezákonným činnostiam sa ustanovenia nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 uplatňujú bez obmedzenia. Agentúra pristúpi k medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 o vnútornom vyšetrovaní vykonávanom Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a bezodkladne prijme vhodné ustanovenia uplatniteľné na všetkých zamestnancov agentúry s použitím vzoru uvedeného v prílohe k uvedenej dohode.
2. Dvor audítorov je oprávnený vykonávať audit na základe dokumentov a inšpekcií na mieste u všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým agentúra poskytla finančné prostriedky Únie.
3. OLAF môže v súlade s ustanoveniami a postupmi stanovenými v nariadení (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96⁴⁸ vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, na účely zistenia toho, či v súvislosti s dohodou o grante alebo rozhodnutím o udelení grantu alebo zmluvou financovanou agentúrou nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.
4. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konania poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371.
5. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2, 3 a 4, dohody o pracovných podmienkach s tretími krajinami a s medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody o grante a rozhodnutia o udelení grantu agentúry obsahujú ustanovenia, ktorými sa Dvoru

⁴⁸ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

audítorov, Európskej prokuratúry a úradu OLAF výslovne udeľuje právomoc vykonávať takéto audity a vyšetrovania v súlade s ich príslušnými právomocami.

Článok 114

Predchádzanie konfliktom záujmov

Agentúra prijme vnútorné predpisy, ktoré budú od členov jej orgánov a od jej zamestnancov vyžadovať, aby sa počas zamestnania alebo funkčného obdobia vyhli akejkoľvek situácii, v ktorej by mohlo dôjsť ku konfliktu záujmov, a aby takéto situácie nahlásili.

Článok 115

Finančné ustanovenie

Rozpočtové pravidlá uplatniteľné na agentúru prijme riadiaca rada po porade s Komisiou. Nesmú sa odchyľovať od delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1271/2013, pokiaľ nie je takáto odchýlka osobitne potrebná na prevádzku agentúry a pokiaľ s ňou Komisia vopred nesúhlasila. Riadiaca rada prijme v tomto rámci osobitné rozpočtové pravidlá pre činnosti agentúry týkajúce sa spolupráce s tretími krajinami v oblasti návratu.

KAPITOLA IV

Záverečné ustanovenia

Článok 116

Hodnotenie

1. Komisia vykoná hodnotenia tohto nariadenia do [31. mája 2023] a potom každé štyri roky. V uvedenom hodnotení posudzuje predovšetkým:
 - a) výsledky, ktoré agentúra dosiahla so zreteľom na svoje ciele, mandát a úlohy;
 - b) vplyv, účinnosť a efektívnosť činnosti agentúry a jej pracovných postupov, pokiaľ ide o jej ciele, mandát a úlohy;
 - c) realizáciu európskej spolupráce pri vykonávaní funkcií pobrežnej stráže;
 - d) prípadnú potrebu zmeniť mandát agentúry;
 - e) finančný vplyv každej takejto zmeny.Súčasťou hodnotenia je osobitná analýza dodržiavania charty a iných príslušných právnych predpisov Únie pri uplatňovaní tohto nariadenia.
2. Komisia zasiela hodnotiacu správu spolu so svojimi závermi týkajúcimi sa správy Európskemu parlamentu, Rade a riadiacej rade. Riadiaca rada môže vydať odporúčania určené Komisii týkajúce sa zmien tohto nariadenia. Hodnotiacia správa a závery týkajúce sa správy sa zverejnia. Členské štáty a agentúra poskytnú Komisii informácie potrebné na vypracovanie tejto správy.
3. Agentúra predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní systému EUROSUR do 1. decembra 2021 a potom každé dva roky.
Členské štáty poskytnú agentúre informácie potrebné na vypracovanie tejto správy.

4. V rámci hodnotenia uvedeného v odseku 1 Komisia poskytne celkové hodnotenie systému EUROSUR, ku ktorému pripojí prípadné vhodné návrhy na zlepšenie jeho fungovania.

Členské štáty a agentúra poskytnú Komisii informácie potrebné na vypracovanie hodnotenia uvedeného v odseku 3.

Článok 117

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor („Výbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže“). Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
V prípade opatrení uvedených v článku 80 ods. 2 Komisii pomáha „výbor podľa článku 6“ zriadený nariadením (ES) č. 1606/2002.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.

Článok 118

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 8 ods. 4 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie odo [dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 8 ods. 4 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s expertmi určenými každým členským štátom v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 8 ods. 4 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 119

Zrušenie

1. Nariadenie (EÚ) č. 1052/2013 sa zrušuje.
2. Nariadenie (EÚ) 2016/1624 sa zrušuje s výnimkou článkov 20, 30 a 31, ktoré sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2020.
3. Jednotná akcia 98/700/SVV sa zrušuje s účinnosťou odo dňa účinného zavedenia systému uvedeného v článku 80, o čom sa rozhodne vykonávacím aktom prijatým v súlade s postupmi uvedenými v článku 117.
4. Odkazy na zrušené akty sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe VI k tomuto nariadeniu.

Článok 120

Nadobudnutie účinnosti a uplatniteľnosť

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Pokiaľ ide o spoluprácu so Spojeným kráľovstvom, článok 12 ods. 4, článok 71 a článok 98 ods. 5 sa uplatňujú do dátumu vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie alebo do konca prechodného obdobia stanoveného v dohode medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii, ak takáto dohoda nadobudne platnosť.
3. Odchyľne počas roka 2019 platí, že rozhodnutia uvedené v článku 55 ods. 4 a 64 ods. 6 prijíma riadiaca rada do šiestich týždňov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
4. Odchyľne počas roka 2019 platí, že nominácie uvedené v článku 57 ods. 4 a 58 ods. 1 uskutočnia členské štáty do 12 týždňov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
5. Nasadenia podľa článkov 55 až 58 prebiehajú od 1. januára 2020.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení jednotnej akcie Rady 98/700/JHA, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1052/2013 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624

Príslušné oblasti politiky (*programové zoskupenie*)

Oblasť politiky: Migrácia a vnútorné záležitosti

Činnosť: Bezpečnosť a ochrana slobôd

V súčasnosti okruh 3a hlava 18 – Vnútorné záležitosti

1.2. Druh návrhu/iniciatívy

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**⁴⁹

☒ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☒ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

⁴⁹

Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

1.2.1.

1.3. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.3.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

V krátkodobom horizonte sa od Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž očakáva, že bude naďalej vykonávať základné činnosti agentúry v súvislosti s riadením vonkajších hraníc a návratu vrátane systému EUROSUR rovnakým spôsobom, ako sa podporovali doteraz. Rozpočet agentúry vrátane príspevku EÚ, ako aj príspevkov krajín pridružených k schengenskému priestoru na pokračovanie všetkých činností podľa súčasného mandátu agentúry by dosiahol sumu 637,6 milióna EUR na roky 2019 a 2020 v súčasnom viacročnom finančnom rámci a 2,47 miliardy EUR v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci podľa návrhu Komisie. Celkové potrebné finančné zdroje a personálne požiadavky sú v súlade existujúcimi legislatívnymi finančnými výkazmi, ktoré boli pripojené k návrhom Komisie v čase predloženia nariadenia o EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽI, nariadenia o systéme ETIAS a nariadenia o interoperabilite. Cieľom tohto návrhu je reformovať európsku pohraničnú a pobrežnú stráž vytvorením nových kapacít agentúry, najmä zriadením stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a nadobudnutím vlastného vybavenia agentúry, ako aj primerane riešiť iné nové alebo aktualizované úlohy. Na tento účel treba doplniť do rozpočtu agentúry na roky 2019 a 2020 v rámci súčasného viacročného finančného rámca 577,5 milióna EUR, čo si môže vyžiadať použitie osobitných nástrojov. Na roky 2021 – 2027 bude potrebných celkovo 9,37 miliardy EUR na pokrytie všetkých nových a aktualizovaných úloh a funkcií.

Celkové náklady na existujúci a budúci mandát by dosiahli celkovo 1,22 miliardy EUR na roky 2019 a 2020 a 11,27 miliardy EUR na roky 2021 – 2027.

Hlavné prvky návrhu je možné z hľadiska podstaty a harmonogramu zhrnúť takto:

Vytvorenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže s 10 000 operačnými pracovníkmi:

- Operační pracovníci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže sú príslušníci pohraničnej stráže, eskortné návratové skupiny, špecialisti na návrat a iní relevantní pracovníci zamestnaní Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, vyslaní do agentúry členskými štátmi alebo poskytnutí členskými štátmi na krátkodobé nasadenie, aby pôsobili ako členovia tímov riadenia hraníc, podporných tímov riadenia migrácie alebo návratových tímov s výkonnými právomocami. Stály zbor EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE bude zložený z troch kategórií operačných pracovníkov, z čoho vyplývajú nasledujúce náklady.

- Kategória 1 (zamestnanci agentúry): Stáli zamestnanci budú základnou zložkou stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE. Očakáva sa, že počet operačných pracovníkov agentúry v rámci zboru sa zvýši zo 750 v roku 2019 na 3 000 v roku 2025. Dočasní zamestnanci a zmluvní zamestnanci budú v oboch prípadoch zastúpení podielom 50 %. Zodpovedajúce náklady na zamestnancov boli vypočítané na základe štandardných jednotiek (t. j. 143 000,00 EUR na dočasného zamestnanca ročne a 74 000 EUR na zmluvného zamestnanca ročne). V prípade kategórie 1 sa v návrhu predpokladajú náklady nasadenia vypočítané s predpokladom, že všetci vlastní operační pracovníci agentúry budú nasadení do operačných oblastí takmer permanentne. Výpočet nákladov nasadenia je založený na aproximácii denných sadzieb používaných v súčasnosti

agentúrou (priemerne 200 EUR za deň), čo podlieha 40 % zníženiu vzhľadom na dlhodobý charakter týchto nasadení. Pracovníci prijatí v tejto kategórii budú môcť pôsobiť ako členovia tímov nasadení zo stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE, aby vykonávali úlohy kontroly hraníc a v oblasti návratu vrátane úloh s výkonnými právomocami. Vzhľadom na túto osobitosť operačných pracovníkov agentúry by všetci novoprijatí zamestnanci mali absolvovať úplnú vstupnú odbornú prípravu pre funkcie kontroly hraníc alebo v oblasti návratu v trvaní približne 6 mesiacov, ktorej náklady predstavujú približne 40 000 EUR na osobu. Následne by bola pre operačných pracovníkov potrebná každoročná špecializovaná alebo doškolovacía odborná príprava s približnými nákladmi 10 000 EUR na osobu.

- Kategória 2 (operační pracovníci dlhodobo vyslaní členskými štátmi): takisto sa očakáva nárast počtu operačných pracovníkov tohto typu z 1 500 v roku 2020 na 3 000 v roku 2025. V návrhu sa predpokladá, že vyslaní pracovníci budú trvalo nasadení v rôznych operačných oblastiach. Hlavné náklady budú teda súvisieť s nasadením. Podobne ako v kategórii 1 boli náklady nasadenia vypočítané s predpokladom, že všetci pracovníci budú počas svojho vyslania dlhodobo nasadení. Uplatnila sa rovnaká priemerná denná sadzba (t. j. 200 EUR na deň, čo podlieha 40 % zníženiu z dôvodu dlhodobých misií) ako v kategórii 1. Potreby odbornej prípravy vyslaných operačných pracovníkov budú naplnené s odhadovanými ročnými nákladmi 5 000 EUR na pracovníka.

- Kategória 3 (operační pracovníci krátkodobo nasadení členskými štátmi): Očakáva sa, že táto kategória operačných pracovníkov sa bude postupne zmenšovať v rámci stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE zo 7 000 zamestnancov v roku 2020 na 4 000 v roku 2025. Hlavné náklady na túto časť stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE súvisia s ich nasadením. Podobne ako v kategórii 1 a 2 boli náklady nasadenia vypočítané s použitím rovnakej dennej sadzby (t. j. 200 EUR na deň) počítanej na 30 dní mesačne, s pokrytím maximálne štvormesačného vyslania. Na rozdiel od kategórie 1 a 2 však náklady nasadenia nepodliehajú 40 % zníženiu vzťahujúcemu sa na dlhé misie.

- Okrem toho sa pre kategóriu 2 a 3 v návrhu stanovuje systém finančnej podpory na podporu a zabezpečenie dlhodobého rozvoja ľudských zdrojov členských štátov tým, že sa im umožní prijímať a vyškoliť ďalších zamestnancov, aby sa poskytla potrebná flexibilita s cieľom dodržať svoj povinný príspevok k stálemu zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a zároveň udržať si dostatočné vlastné vnútroštátne kapacity. Systém je vypočítaný podľa ročného základného platu zmluvného zamestnanca funkčnej skupiny III platovej triedy 8 stupňa 1, na ktorý sa uplatnil príslušný koeficient pre jednotlivé členské štáty (tzv. základná suma). V kategórii 2 sa 100 % tzv. základnej sumy vynásobí počtom operačných pracovníkov, ktorých vyslanie sa každoročne očakáva z členského štátu. V kategórii 3 sa 30 % tzv. základnej sumy (čo zodpovedá povinnej dostupnosti na 4 mesiace) vynásobí počtom operačných pracovníkov, ktorí boli účinne nasadení v predchádzajúcom roku z členského štátu.

- Vytvorenie a nasadenie stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE v jeho plnej kapacite od roku 2020 by stálo celkovo 5,83 miliardy EUR.

Nadobudnutie vlastného vybavenia agentúry

- S cieľom prekonať pretrvávajúce nedostatky v dobrovoľnom združovaní prostriedkov technického vybavenia z členských štátov, najmä pokiaľ ide o prostriedky s významnou hodnotou, by agentúra mala mať svoje vlastné potrebné vybavenie, ktoré by nasadzovala v spoločných operáciách alebo rýchlych pohraničných zásahoch, respektíve akýchkoľvek iných operačných činnostiach.

- Aj keď agentúra je od roku 2011 právne schopná nadobúdať alebo si prenajímať svoje vlastné technické vybavenie, táto možnosť bola významne obmedzená chýbajúcimi potrebnými rozpočtovými prostriedkami. Prijatím nariadenia z roku 2016 sa agentúre poskytol vyhradený rozpočet 40 miliónov EUR na nadobúdanie vybavenia malej a strednej veľkosti a agentúra dosiahla pokrok vo využívaní týchto príležitostí.

- Ako prirodzený dôsledok tohto vývoja, ako aj s cieľom zohľadniť ambície, na základe ktorých vzniká stály zbor EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE, sa Komisia domnieva, že by sa pre agentúru malo sprístupniť významné krytie (2,2 miliardy EUR) vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027, aby mohla nadobúdať a udržiavať potrebné prostriedky prevádzkované vo vzduchu, na mori a na pevnine v súlade so svojimi operačnými potrebami.

- Nadobúdanie potrebných prostriedkov by mohol byť zdĺhavý proces, najmä v prípade prostriedkov s významnou hodnotou, ale vlastné vybavenie agentúry by sa v konečnom dôsledku malo stať základňou operačných nasadení spolu s ďalšími príspevkami členských štátov, o ktoré sa požiada za výnimočných okolností. Vybavenie agentúry by mali prevádzkovať prevažne technické tímy agentúry, ktoré sú súčasťou stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE. S cieľom zabezpečiť efektívne využitie navrhnutých finančných zdrojov na vlastné vybavenie agentúry je tento proces založený na viacročnej stratégii, o ktorej čo najskôr rozhodne riadiaca rada a bude ju dopĺňať akčný plán.

- Vlastné vybavenie agentúry by malo dopĺňať spoločný vklad technického vybavenia, ktoré poskytujú členské štáty, najmä dopravných prostriedkov a prevádzkového vybavenia zakúpeného členskými štátmi v rámci osobitných činností Fondu pre vnútornú bezpečnosť,

Vysunuté pracoviská agentúry

- Vzhľadom na posilnený mandát Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, vytvorenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a jeho silnejšiu prítomnosť v teréne na vonkajších hraniciach Únie a jeho vyššie zapojenie v oblasti návratu by malo byť možné, aby agentúra vytvorila vysunuté pracoviská nachádzajúce sa na miestach v blízkosti jej významných operačných činností počas obdobia trvania týchto činností, aby fungovali ako rozhranie medzi agentúrou a hostiteľským členským štátom a aby sa zaoberali koordinačnými, logistickými a podpornými úlohami a zjednodušovali spoluprácu medzi agentúrou a hostiteľským členským štátom.

- S cieľom umožniť rozvoj vysunutých pracovísk sa agentúre poskytne ďalší rozpočet. V súčasnosti sa predpokladá postupné vytvorenie 5 vysunutých pracovísk. Príslušný rozpočet plánovaný v súčasnom viacročnom finančnom rámci (roky 2019 – 2020) je 1,5 milióna EUR, pričom na nasledujúci viacročný finančný rámec (roky 2021 – 2027) je to 11,3 milióna EUR.

FADO

- Agentúra prevezme systém FADO a bude ho riadiť. Náklady súvisiace so systémom FADO budú zahŕňať prevádzkové náklady a personálne náklady, náklady na informačné systémy a softvér, údržbu a bezpečnostnú infraštruktúru. Náklady súvisiace s migráciou a údržbou systému FADO by sa v súčasnom viacročnom finančnom rámci (roky 2019 – 2020) rovnali sume 1,5 milióna EUR a 10,5 milióna EUR v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci (roky 2021 – 2027).

Činnosti agentúry v oblasti návratu

- Cieľom návrhu je významne posilniť podporu agentúry pre členské štáty v oblasti návratu a takisto spoluprácu s tretími krajinami v tejto oblasti vrátane obstarávania cestovných dokladov.
- V tomto smere by sa do rozpočtu agentúry mala doplniť suma 1,75 miliardy EUR na ďalší viacročný finančný rámec (roky 2021 – 2027) s približne 250 miliónmi EUR ročne s cieľom zjednodušiť návrat 50 000 navrátilcov ročne.

Vývoj systému EUROSUR

- Súhrnne bude mať vývoj systému EUROSUR vplyv na rozpočet agentúry v celkovej sume 20 miliónov EUR v súčasnom viacročnom finančnom rámci (roky 2019 – 2020) a 140 miliónov EUR v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci (roky 2021 – 2027) spolu s ďalšími 100 pracovníkmi uvoľnenými z ľudských zdrojov, ako je opísané v ďalšom odseku.
- Na to, aby sa zlepšilo fungovanie systému, sa pre agentúru predpokladá ďalších 35 zamestnancov, pričom pôjde najmä o odborníkov z oblasti IT a dátových analytikov.
- Rozšírenie rozsahu pôsobnosti systému EUROSUR tak, aby zahŕňal dozor nad hraničnými priechodmi a nad vzdušnými hranicami, aby riešil sekundárne pohyby, aby zlepšil výmenu informácií s tretími krajinami a riadil integrované plánovanie, si podľa odhadov vyžiada ďalších 65 zamestnancov pozostávajúcich z odborníkov z oblasti IT, dátových analytikov a operátorov a plánovačov.
- Vesmírny program Copernicus bude naďalej podporovať nasadzovanie zlúčených služieb systému EUROSUR prostredníctvom produktov a služieb pozorovania Zeme, kým z rámcového programu v oblasti výskumu sa bude naďalej podporovať vývoj nových informačných služieb a technológií sledovania.
- Rozvoj integrovaného riadenia hraníc vrátane národných koordinačných centier v tretích krajinách sa bude naďalej podporovať nástrojmi GR pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení a GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj.
- Okrem rozpočtu agentúry, s cieľom podporiť realizáciu vývoja systému EUROSUR na strane členských štátov, bude mať návrh vplyv aj na používanie zdrojov z Fondu pre vnútornú bezpečnosť – hranice a víza v roku 2020 (52,5 milióna EUR) a budúceho Fondu pre integrované riadenie hraníc (647,5 milióna EUR) v rokoch 2021 – 2027. Príslušné opatrenia sa budú vykonávať v rámci zdieľaného alebo priameho riadenia.

Ľudské zdroje

Pokiaľ ide o ľudské zdroje, očakáva sa, že agentúra dosiahne 1 000 pracovníkov do roku 2020. S cieľom vytvoriť stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže budú agentúre pridelené tieto ďalšie pracovné miesta: počínajúc 750 pracovnými

miestami v roku 2019 až po 3 000 pracovných miest v roku 2025. Tieto ďalšie pracovné miesta budú rovnomerne rozdelené medzi dočasných zamestnancov a zmluvných zamestnancov. Nové pracovné miesta sa budú využívať prevažne na získanie a vyškoľenie operačných pracovníkov v kategórii 1 stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Táto kategória však bude zahŕňať aj pracovníkov predpokladaných na vytvorenie a prevádzku centrálnej jednotky systému ETIAS.

Okrem toho, v rámci už uvedeného počtu 3 000 pracovných miest by agentúra mohla využiť až 4 % celkovej veľkosti stáleho zboru na prijatie pracovníkov určených na podporu vytvorenia stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (prijímanie zamestnancov, bežné denné riadenie, operačné plánovanie atď.), na personálne obsadenie vysunutých pracovísk, nadobudnutie vybavenia agentúry, iné nové úlohy súvisiace s fungovaním európskej pohraničnej a pobrežnej stráže vrátane systému EUROSUR, na posilnený mandát pre návrat a prevzatie systému FADO.

1.3.2. *Prínos zapojenia Európskej únie*

Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť európske integrované riadenie vonkajších hraníc EÚ, so zámerom dosiahnuť účinné riadenie migrácie a zaistiť vysokú úroveň bezpečnosti v Únii pri súčasnom zabezpečení voľného pohybu osôb na jej území. V priestore bez vnútorných hraníc neregulárne prisťahovalectvo cez vonkajšie hranice jedného členského štátu ovplyvňuje všetky ostatné členské štáty v rámci schengenského priestoru. Priestor bez vnútorných hraníc je udržateľný len vtedy, ak sú vonkajšie hranice účinne zabezpečené a chránené.

Keďže kontrola vonkajších hraníc Únie je spoločným záujmom a musí sa vykonávať v súlade s prísnyimi a jednotnými normami Únie, ciele tohto návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a je možné ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii.

Cieľom tohto návrhu je reagovať na nové výzvy a politické skutočnosti, ktorým Únia čelí v súvislosti riadením migrácie a vnútornou bezpečnosťou. Posilňuje súbor nástrojov spôsobilostí, ktoré sú dostupné európskej pohraničnej a pobrežnej strážii, najmä vytvorením stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v počte 10 000 operačných pracovníkov s cieľom komplexne sa zaoberať výzvami v oblasti riadenia hraníc EÚ a návratu. Zabezpečuje úplné a správne vykonávanie pravidiel integrovaného riadenia hraníc členskými štátmi v súlade s jednotným cyklom viacročnej strategickej politiky, prijatie primeraných opatrení na predchádzanie krízovým situáciám a účinnú reakciu v skoréj fáze na vonkajších hraničiach, ak taká situácia vznikne, a len v prípade zhoršovania situácie naliehavú akciu vykonanú na úrovni Únie na priamy zásah na mieste.

Komunita riadenia hraníc EÚ plne uznáva prínos systému EUROSUR pre Európsku úniu. Odstránenie rámca EUROSUR je nemysliteľné, pretože väčšina členských štátov od neho v súčasnosti závisí na účely hraničného dozoru.

Zlúčené služby systému EUROSUR prinášajú skutočnú pridanú hodnotu koncovým používateľom zapojeným do hraničného dozoru. Žiadna organizácia štátnej pohraničnej stráže by si nemohla sama dovoliť služby založené na sledovaní z vesmíru a iné platformy s ďalekým dosahom, ktoré ponúkajú zlúčené služby systému EUROSUR.

1.3.3. *Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti*

Agentúra Frontex bola zriadená v roku 2004 a svoju činnosť začala v roku 2005. V súlade s požiadavkou Haagskeho programu Komisia prijala 13. februára 2008 oznámenie o hodnotení a budúcom vývoji agentúry Frontex [KOM(2008) 67 v konečnom znení].

Oznámenie obsahovalo odporúčania krátkodobého a strednodobého charakteru a zámery, pokiaľ ide o budúci dlhodobý rozvoj agentúry. Z dlhodobého hľadiska bola v oznámení zdôraznená kľúčová úloha agentúry Frontex v rozvoji integrovaného systému riadenia hraníc Európskej únie.

Na záver Komisia odporúčala viaceré zlepšenia týkajúce sa fungovania agentúry v rámci jej mandátu a revíziu tohto mandátu v strednodobom horizonte.

Okrem uvedenej správy Komisie o hodnotení a budúcom rozvoji agentúry Frontex sa v priebehu roka 2008 uskutočnilo nezávislé hodnotenie. Toto hodnotenie, ktoré si objednala riadiaca rada agentúry Frontex, ako sa to vyžaduje v článku 33 nariadenia o agentúre Frontex, poskytlo ďalšie hľadiská a faktické prvky týkajúce sa pracovných postupov agentúry. Vydaný bol aj súbor odporúčaní riadiacej rade agentúry Frontex. Mandát agentúry sa v tejto súvislosti zmenil v roku 2011 s cieľom umožniť jej, aby reagovala na nové výzvy.

Napriek zlepšeniam zavedených zmenou z roku 2011 v nadväznosti na jednoznačné politické usmernenia, ktoré poskytla Európska rada v priebehu roka 2015 o úlohe agentúry Frontex pri riešení rastúcich migračných tlakov, a na externé hodnotenie agentúry Frontex v rokoch 2014/2015 je potrebné ďalšie prepracovanie mandátu agentúry.

Migračná kríza v roku 2015 s bezprecedentnými počtami neregulárnych príchodov na územie EÚ vyvolala mnoho výziev pre migračnú politiku EÚ a jej členských štátov. Kríza ukázala, že rámec a operačné kapacity Únie neboli navrhnuté tak, aby vydržali taký masívny migračný tlak. Intenzívny migračný tlak a následné sekundárne pohyby zaťažili aj schengenský priestor a prinútili niekoľko členských štátov znovu zaviesť kontroly na vnútorných hraniciach.

Komisia bezprostredne podnikala kroky a predstúpila so širokou škálou opatrení v krátkodobom, ako aj dlhodobom horizonte, vrátane: zabránenia ďalších strát na životoch migrantov na mori, posilnenia vonkajších hraníc EÚ, zníženia stimulov pre neregulárnu migráciu a posilnenia spoločnej azylovej politiky. Konkrétne bol v decembri 2015 predložený návrh na významné posilnenie mandátu Únie v pohraničnej agentúre, ktorý bol prerokovaný v rekordnom čase počas roka 2016. Nariadenie o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii nadobudlo účinnosť 6. októbra 2016 a odvtedy sa urýchlene vykonáva nový mandát so zvýšenými kapacitami a zdrojmi. Treba však vykonať ešte viac práce v záujme ďalšieho zlepšovania nášho rámca v oblasti kontroly vonkajších hraníc, návratov a azylu. Európska rada vo svojich záveroch z 28. júna 2018 vyzývala na ďalšie posilnenie podpornej úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, a to aj v spolupráci s tretími krajinami prostredníctvom zvýšených zdrojov a posilneného mandátu. Kľúčovým cieľom je vybaviť agentúru stálym zborom EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE s cieľom zabezpečiť účinnú kontrolu vonkajších hraníc EÚ a významne posilniť účinný návrat neregulárnych migrantov.

1.3.4. *Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Tento návrh je v súlade so závermi Európskej rady z 28. júna 2018 o ďalšom posilňovaní podpornej úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, a to aj v spolupráci s tretími krajinami pomocou zvýšených zdrojov a posilneného mandátu s cieľom zabezpečiť účinnú kontrolu nad vonkajšími hranicami EÚ a významne posilniť účinný návrat neregulárnych migrantov. Zhodne so závermi Európskej rady je takisto v súlade s cieľom budovania internej migračnej politiky, ktorá je založená na rovnováhe medzi solidaritou a zodpovednosťou – vytvorenie stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE s dobre vymedzenými povinnými príspevkami všetkých členských štátov, aby EURÓPSKA agentúra pre POHRANIČNÚ A POBREŽNÚ STRÁŽ mohla poskytovať účinnú podporu členským štátom v prvej línii, je základný prvok európskej solidarity.

Tento návrh vychádza z existujúcej politiky a súboru nástrojov v oblasti riadenia hraníc, najmä európskej pohraničnej a pobrežnej stráže stanovenej nariadením (EÚ) 2016/1624. Sprevádzkovanie tohto nového rámca v uplynulých dvoch rokoch význame napreduje, najmä vypracovaním prvých cyklov posúdení zraniteľnosti a zostavením rezerv rýchleho zásahu na reagovanie na núdzové situácie. Prostredníctvom stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE s 10 000 operačnými pracovníkmi sa týmto návrhom podstatne rozširujú spôsobilosti agentúry, a teda Únie, aby účinne reagovali na súčasné či budúce hrozby a výzvy na vonkajších hraniciach proaktívnym posilňovaním, hodnotením a koordinovaním opatrení členských štátov na vonkajších hraniciach a s tretími krajinami, ako aj na zabezpečenie dôveryhodnej politiky návratu.

V hodnotiacej správe o systéme EUROSUR sa dospelo k záveru, že rámec EUROSUR splnil svoje ciele, že fungovanie systému EUROSUR by sa mohlo zlepšiť vývojom z technického informačného systému na rámec riadenia výmeny informácií a spolupráce zahŕňajúci aj kontrolu hraníc a prípadne aj iné vybrané zložky európskeho integrovaného riadenia hraníc. Ako sa uvádza v priloženej správe o hodnotení systému EUROSUR, EUROSUR posilňuje synergické účinky, a teda súdržnosť s inými politikami – národné koordinačné centrum je hlavným bodom pre operačnú spoluprácu s inými politickými subjektmi v oblastiach, ako sú námorné záležitosti, bezpečnosť a colná kontrola. Je tiež dobrým príkladom civilnej a vojenskej spolupráce, keďže v niekoľkých národných koordinačných centrách pôsobia aj vojenské subjekty, napríklad námorní dôstojníci.

Na úrovni EÚ sú zlúčené služby systému EUROSUR nástroj, ktorý sa môže využívať aj na iné funkcie pobrežnej stráže, napríklad kontrolu rybárstva. Existujú tiež vzájomné výhody pre externú bezpečnosť, napríklad informačné produkty EUROSUR sa využívajú prostredníctvom agentúry aj v operácii SBOP EUNAVFOR Med Sophia.

Zlúčené služby systému EUROSUR sú takisto nástroj na sprevádzkovanie výskumných projektov a programov a sú konkrétnym výsledkom vesmírneho programu EÚ Copernicus.

Navrhovaný vývoj systému EUROSUR a rozšírenie jeho rozsahu pôsobnosti zlepši celkovú súdržnosť s integrovaným riadením hraníc a povedie k inej spolupráci, najmä s odvetvím letectva, ale aj v oblasti vonkajšej činnosti EÚ.

Prostredníctvom začlenenia európskeho systému hraničného dozoru (Eurosir) do rámca európskej pohraničnej a pobrežnej stráže sa návrhom ďalej rozvíja prostredie

spolupráce, výmeny informácií a koordinácie úsilia medzi členskými štátmi a Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ako aj medzi vnútroštátnymi orgánmi a agentúrami Únie, s konkrétnymi a povinnými záväzkami. Návrh tiež vychádza z nariadenia (EÚ) č. 656/2014, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej agentúrou Frontex.

Návrhom sa objasňuje vzťah medzi posúdeniami zraniteľnosti vykonávanými agentúrou a schengenským hodnotiacim mechanizmom stanoveným nariadením (EÚ) č. 1053/2013 s cieľom maximalizovať synergické účinky medzi týmito dvomi mechanizmami, ktoré sú nevyhnutné pre európsku kontrolu kvality fungovania schengenského priestoru.

Tento návrh vychádza z existujúcich politických ustanovení, ktoré sa v ňom ďalej rozvíjajú a zlučujú do európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, čím sa vytvára integrovaný systém riadenia vonkajších hraníc na úrovni Únie, ako je stanovené v článku 77 ods. 2 písm. d) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Tento návrh je v súlade s komplexnou dlhodobou politikou pre lepšie riadenie migrácie, ktorú stanovila Komisia v európskej migračnej agende, v ktorej sa politické usmernenia predsedu Junckera vyvinuli na súbor jednotných a vzájomne sa podporujúcich iniciatív založených na štyroch pilieroch. Uvedené piliere spočívajú v znižovaní stimulu pre neregulárnu migráciu, zabezpečení vonkajších hraníc a záchrane životov, silnej azylovej politike a novej politike o zákonnej migrácii. Týmto návrhom sa ďalej vykonáva európska migračná agenda, konkrétnejšie pokiaľ ide o cieľ zabezpečenia vonkajších hraníc, keďže európske integrované riadenie hraníc bude vykonávať európska pohraničná a pobrežná stráž. Okrem toho reaguje na žiadosť Európskej rady o ďalšie posilňovanie podpornej úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, a to aj v spolupráci s tretími krajinami pomocou zvýšených zdrojov a posilneného mandátu s cieľom zabezpečiť účinnú kontrolu nad vonkajšími hranicami EÚ a významne posilniť účinný návrat neregulárnych migrantov.

Tento návrh je úzko prepojený s ostatnými politikami Únie a dopĺňa ich. Konkrétne ide o tieto väzby:

- Spoločný európsky azylový systém so zriadením podporných tímov pre riadenie migrácie v problémových oblastiach a kontrolovaných centrách a posilnenú spoluprácu s orgánom EÚ pre azyl.
- Politika vonkajších vzťahov Únie, keďže Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž uľahčuje a podporuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi a tretími krajinami a ak je to relevantné, svojimi rozšírenými kapacitami podporuje tretie krajiny vrátane možností nasadenia stáleho zboru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE v tretích krajinách, ako aj posilnenou spoluprácou s orgánmi tretích krajín v oblasti návratu, a to aj pokiaľ ide o obstaranie cestovných dokladov. Navrhované zlepšenia týkajúce sa výmeny informácií a spolupráce s tretími krajinami budú ďalej zlepšovať konzistentnosť vonkajšej činnosti EÚ.
- Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž aj prostredníctvom systému EUROSUR spúšťa silnú medziagentúrnu spoluprácu s mnohými agentúrami EÚ v iných oblastiach politiky, napríklad Európskou agentúrou pre námornú bezpečnosť (EMSA), Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva (EFCA)

a Satelitným strediskom EÚ, EUROPOL-om alebo Európskou agentúrou pre prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (EU-LISA).

- Európska pohraničná a pobrežná stráž, najmä prostredníctvom svojich zložiek súvisiacich so systémom EUROSUR, zostane stimulom pre výskum a inovácie na úrovni členských štátov aj EÚ. Nové zlúčené služby systému EUROSUR sú nástroj na sprevádzkovanie výskumných projektov EÚ a konkrétneho výsledku vesmírnych programov EÚ, ako je Copernicus, ale aj Galileo a GOVSATCOM.

- Návrh je v súlade s návrhom Komisie [COM(2018) 303 final] na revíziu nariadenia o vytvorení európskej siete imigračných styčných dôstojníkov (ISD). Cieľom revízie nariadenia o ISD je posilniť koordináciu a optimalizovať využívanie imigračných styčných dôstojníkov vrátane nových európskych styčných úradníkov vyslaných do tretích krajín, aby mohli účinnejšie reagovať na priority EÚ v oblasti migrácie vrátane integrovaného riadenia hraníc. Návrh bude dopĺňať tento prístup zabezpečením správnych väzieb medzi ISD a národnými koordinačnými centrami (NKC) a lepšou politickou koordináciou vonkajšieho rozmeru EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽE prostredníctvom dvojstranných a mnohostranných dohôd.

1.4. Trvanie a finančný vplyv

☒ Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

- ☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☒ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR

☒ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**

- Počiatočná fáza implementácie bude trvať od RRRR do RRRR,
- a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.5. Plánovaný spôsob riadenia⁵⁰

☒ **Priame riadenie** na úrovni Komisie

- ☐ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr.

☒ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☒ **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 208 a 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,
- ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uved'te v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

⁵⁰

Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Na agentúru sa vzťahujú požiadavky týkajúce sa pravidelného monitorovania a podávania správ. Riadiaca rada agentúry každoročne prijíma konsolidovanú výročnú správu o činnosti agentúry za predchádzajúci rok a posieľa ju najneskôr do 1. júla Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov. Táto správa sa zverejní. Komisia každé štyri roky vykoná hodnotenie v súlade s kritériami hodnotenia usmernení Komisie s cieľom posúdiť najmä vplyv, účinnosť a efektívnosť činnosti agentúry a jej pracovných postupov, pokiaľ ide o jej ciele, mandát a úlohy. V rámci hodnotenia sa rieši najmä prípadná potreba zmeniť mandát agentúry a finančný vplyv každej takejto zmeny.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmu vykonávania financovania, spôsobov platieb a stratégie kontrol*

Prostredníctvom zdieľaného riadenia členské štáty realizujú programy, ktoré prispievajú k cieľom politiky Únie, ktoré sú prispôbené ich vnútroštátnemu kontextu. Zdieľaným riadením sa zabezpečuje disponibilita finančnej podpory vo všetkých zúčastnených štátoch. Zdieľané riadenie okrem toho umožňuje predvídať financovanie a pre členské štáty, ktoré sú najlepšie informované o výzvach, ktorým musia čeliť, na základe toho plánovať svoje dlhodobé príspevky. Doplnenie financovania pre osobitné opatrenia (ktoré si vyžadujú spoločné úsilie členských štátov alebo ak si nový vývoj v Únii vyžaduje sprístupnenie dodatočných finančných prostriedkov jednému alebo viacerým členským štátom) a činnosti spojené s presídľovaním a presunom možno vykonávať prostredníctvom zdieľaného riadenia. Novinkou je, že fond môže poskytnúť okrem priameho a nepriameho riadenia aj núdzovú pomoc prostredníctvom zdieľaného riadenia.

Prostredníctvom priameho riadenia Komisia podporuje ďalšie opatrenia, ktoré prispievajú k spoločným cieľom politiky Únie. Tieto opatrenia umožňujú prispôbenú podporu pre naliehavé a osobitné potreby v jednotlivých členských štátoch („núdzová pomoc“), podporujú nadnárodné siete a činnosti, testujú inovatívne činnosti, ktoré by sa mohli rozšíriť v rámci národných programov, a zahŕňajú štúdie v záujme Únie ako celku („opatrenia Únie“).

Prostredníctvom nepriameho riadenia si fond ponecháva možnosť delegovať úlohy súvisiace s plnením rozpočtu okrem iného na medzinárodné organizácie a agentúry pre vnútorné záležitosti na osobitné účely.

Spôsoby platby v rámci zdieľaného riadenia sú opísané v návrhu nariadenia o spoločných ustanoveniach (NSU), v ktorom sa stanovuje ročné predbežné financovanie, po ktorom nasledujú maximálne štyri priebežné platby na program a rok na základe žiadostí o platbu, ktoré členské štáty predložili počas účtovného roka. V návrhu NSU sa predbežné financovanie zúčtuje v rámci posledného účtovného roka programov. Stratégia kontroly bude založená na novom nariadení o rozpočtových pravidlách a na nariadení o spoločných ustanoveniach. Novým nariadením o rozpočtových pravidlách a návrhom NSU by sa malo rozšíriť využívanie zjednodušených foriem grantov, ako sú napríklad jednorazové platby, paušálne sadzby a jednotkové náklady. Namiesto nákladov sa zavádzajú aj nové

formy platieb na základe dosiahnutých výsledkov. Prijemcovia získajú fixnú sumu prostriedkov, ak preukážu, že sa uskutočnili určité činnosti, ako sú odborná príprava alebo poskytovanie núdzovej pomoci. Očakáva sa, že sa tým zjednoduší zaťaženie vyplývajúce z kontrol, a to na úrovni príjemcov aj na úrovni členských štátov (napr. kontrola nákladov na faktúrach a potvrdenkách).

Pokiaľ ide o zdieľané riadenie, návrh NSU⁵¹ vychádza zo stratégie riadenia a kontroly zavedenej v programovom období 2014 – 2020, ale zavádzajú sa ním niektoré opatrenia zamerané na zjednodušenie vykonávania a zníženie záťaže vyplývajúcej z kontrol na úrovni príjemcov aj členských štátov.

Nový vývoj zahŕňa: – odstránenie postupu určenia (čo by malo umožniť urýchlenie vykonávania programov), – overovanie zo strany riadiaceho orgánu (administratívne kontroly a kontroly na mieste), ktoré má vykonať riadiaci orgán na základe rizika (v porovnaní so 100 % administratívnych kontrol požadovaných v programovom období 2014 – 2020). Riadiace orgány môžu navyše za určitých podmienok uplatňovať primerané kontrolné opatrenia v súlade s vnútroštátnymi postupmi, – podmienky na zabránenie viacnásobnému auditu v súvislosti s tou istou operáciou/výdavkami. Programové orgány predložia Komisii žiadosti o priebežné platby založené na výdavkoch, ktoré vynaložili prijemcovia. Návrh NSU umožňuje riadiacim orgánom vykonávať overovanie zo strany riadiaceho orgánu na základe rizika a stanovujú sa v ňom aj osobitné kontroly (napr. kontroly na mieste zo strany riadiaceho orgánu a audity operácií/výdavkov zo strany auditorského orgánu) po tom, čo boli súvisiace výdavky vykázané Komisii v žiadostiach o priebežnú platbu. S cieľom znížiť riziko úhrady neoprávnených výdavkov sa v NSU stanovuje limit pre priebežné platby Komisie vo výške 90 %, keďže v tejto chvíli sa vykonali iba časti vnútroštátnych kontrol. Komisia uhradí zvyšný zostatok po schválení účtovných závierok a po doručení balíka uistenia od programových orgánov. Akékoľvek nezrovnalosti zistené Komisiou alebo Európskym dvorom audítorov po postúpení ročného balíka uistenia môžu viesť k čistej finančnej oprave.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Vysoký migračný tlak na vonkajších hraniciach Európskej únie si vyžaduje vytvorenie európskej pohraničnej a pobrežnej stráže zloženej z orgánov členských štátov a Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž. Potrebné je aj rozšírenie právomocí Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a rozsahu pôsobnosti systému EUROSUR.

Potrebné je posilnenie personálneho obsadenia a finančných zdrojov agentúry, aby bola schopná plniť rozšírený mandát a požiadavky stanovené v navrhovanom nariadení.

Účtovná závierka agentúry sa predkladá na schválenie Dvoru audítorov a podlieha postupu udeľovania absolútorí. Útvar Komisie pre vnútorný audit vykoná audity v spolupráci s vnútorným audítorom agentúry.

Budú sa uplatňovať používané systémy riadenia a kontroly vytvorené v rámci rôznych finančných programov (napr. Fondu pre vnútornú bezpečnosť).

Zdieľané riadenie:

⁵¹

COM(2018) 375 Final.

Generálne riaditeľstvo pre vnútorné záležitosti (GR HOME) sa vo svojich programoch výdavkov nestretlo so závažnými rizikami chybovosti. Potvrďuje to aj opakujúca absencia významných zistení vo výročných správach Dvora audítorov. GR HOME už vykonalo revíziu právneho základu [nariadenie (EÚ) 2015/378 a delegované nariadenie (EÚ) 1042/2014], aby ho uviedlo do súladu s rámcom kontrol v prípade ostatných fondov uvedeným v nariadení o spoločných ustanoveniach a s ich modelom uistenia, aby aj naďalej zostala úroveň chybovosti v prípade výdavkových programov nízka. Tento návrh je pokračovaním tohto úsilia o zosúladienie, pričom rámec kontrol je v súlade s fondmi spravovanými ostatnými generálnymi riaditeľstvami v rámci zdieľaného riadenia. V rámci zdieľaného riadenia sa všeobecné riziká v súvislosti s vykonávaním súčasných programov týkajú nedostatočného plnenia fondu členskými štátmi a možných chýb vyplývajúcich zo zložitosti pravidiel a nedostatkov v systémoch riadenia a kontroly. NSU zjednodušuje regulačný rámec prostredníctvom harmonizácie pravidiel a systémov riadenia a kontroly rôznych fondov vykonávaných v rámci zdieľaného riadenia. Okrem toho sa počíta s požiadavkami na kontrolu odvodenými od rizík (napr. overovanie zo strany riadiaceho orgánu na základe rizika, možnosť primeraných kontrolných mechanizmov založených na vnútroštátnych postupoch, obmedzenia audítorskej činnosti z hľadiska načasovania a/alebo konkrétnych operácií).

Priame/nepriame riadenie: Na základe nedávnej analýzy hlavných príčin a typov najčastejšie zistených chýb v následných auditoch sú hlavné prípady výskytu chýb dôsledkom nedostatočného finančného riadenia grantov udelených príjemcom, chýbajúcich alebo nedostatočných podporných dokumentov, nesprávneho verejného obstarávania a nákladov, ktoré neboli zahrnuté do rozpočtu. V dôsledku toho sú riziká spôsobené najmä – zabezpečením kvality vybraných projektov a ich následného technického vykonávania, nejasnými alebo neúplnými pokynmi poskytnutými príjemcom alebo nedostatočným monitorovaním; – rizikom neefektívneho alebo ne hospodárskeho použitia pridelených finančných prostriedkov, a to v prípade grantov (zložitosť refundácie skutočne oprávnených nákladov spojené s obmedzenými možnosťami kontroly oprávnených nákladov v kancelárii), ako aj verejného obstarávania (niekedy obmedzený počet hospodárskych poskytovateľov s požadovanými odbornými znalosťami, čo má za následok nedostatočné možnosti na porovnanie cenových ponúk); – rizikom súvisiacim s kapacitou (najmä) menších organizácií, aby mohli účinne kontrolovať výdavky, ako aj zabezpečiť transparentnosť vykonávaných operácií; – rizika poškodenia dobrého mena Komisie v prípade zistenia podvodu alebo trestnej činnosti; z interných systémov kontroly tretích strán možno získať len čiastočné uistenie v dôsledku pomerne veľkého počtu rôznorodých dodávateľov a príjemcov, z ktorých má každý vlastný systém kontroly, často pomerne malého rozsahu. Očakáva sa, že väčšina týchto rizík sa zníži vďaka lepšiemu návrhu výziev na predkladanie návrhov, usmerneniu pre príjemcov, zacieleniu návrhov a lepšiemu využitiu zjednodušených nákladov a využitiu auditov a posúdení, ako je uvedené v novom nariadení o rozpočtových pravidlách. Dvor audítorov posudzoval v roku 2016 systémy priameho riadenia (so zahrnutím obstarávania) GR HOME a dospel k záveru, že GR HOME vykonával relevantné kontroly vyžadované nariadením o rozpočtových pravidlách a preskúmanie neodhalilo zásadné nedostatky. Rovnaká úroveň dohľadu a kontrol by mala byť dodržaná v budúcnosti.

Priame/nepriame riadenie: Na základe nedávnej analýzy hlavných príčin a typov najčastejšie zistených chýb v následných auditoch sú hlavné prípady výskytu chýb dôsledkom nedostatočného finančného riadenia grantov udelených príjemcom,

chýbajúcich alebo nedostatočných podporných dokumentov, nesprávneho verejného obstarávania a nákladov, ktoré neboli zahrnuté do rozpočtu. V dôsledku toho sú riziká spôsobené najmä – zabezpečením kvality vybraných projektov a ich následného technického vykonávania, nejasnými alebo neúplnými pokynmi poskytnutými príjemcom alebo nedostatočným monitorovaním; – rizikom neefektívneho alebo ne hospodárskeho použitia pridelených finančných prostriedkov, a to v prípade grantov (zložitost' refundácie skutočne oprávnených nákladov spojené s obmedzenými možnosťami kontroly oprávnených nákladov v kancelárii), ako aj verejného obstarávania (niekedy obmedzený počet hospodárskych poskytovateľov s požadovanými odbornými znalosťami, čo má za následok nedostatočné možnosti na porovnanie cenových ponúk); – rizikom súvisiacim s kapacitou (najmä) menších organizácií, aby mohli účinne kontrolovať výdavky, ako aj zabezpečiť transparentnosť vykonávaných operácií; – rizika poškodenia dobrého mena Komisie v prípade zistenia podvodu alebo trestnej činnosti; z interných systémov kontroly tretích strán možno získať len čiastočné uistenie v dôsledku pomerne veľkého počtu rôznorodých dodávateľov a príjemcov, z ktorých má každý vlastný systém kontroly, často pomerne malého rozsahu. Očakáva sa, že väčšina týchto rizík sa zníži vďaka lepšiemu návrhu výziev na predkladanie návrhov, usmerneniu pre príjemcov, zacieleniu návrhov a lepšiemu využitiu zjednodušených nákladov a využitiu auditov a posúdení, ako je uvedené v novom nariadení o rozpočtových pravidlách.

Komisia sa zúčastňuje na riadení Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž účasťou ako člen riadiacej rady. V roku 2017 po revízii organigramu GR HOME Komisia revidovala svoje rozhodnutie o zástupcoch Komisie v riadiacich radách, pričom vo väčšine prípadov zabezpečila vyššie zastúpenie pomocou zapojenia zástupcov generálnych riaditeľov.

Prevádzkové jednotky pre konkrétne politiky sa zapájajú do početných kontaktov na pracovnej úrovni, koordinačných stretnutí, poskytovania stanovísk o ročnom pracovnom programe, návrhu rozpočtu, pláne v oblasti personálnej politiky a monitorovania ich implementácie. Počas celého roka prebiehajú aj kontakty na vyššej úrovni, najmä generálneho riaditeľa s výkonnými riaditeľmi a predsedami riadiacich rád.

GR HOME sleduje rozpočet Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž od prípravy rozpočtového postupu, cez vykonávanie ročného príspevku EÚ až po predloženie účtov a postup udelenia absolútoría. Monitorovanie plnenia rozpočtu je potrebné aj z hľadiska podpory miery plnenia a aby sa v možnom rozsahu zabránilo tomu, aby agentúry v poslednom štvrtroku vracali platobné rozpočtové prostriedky.

GR HOME po audite IAS v oblasti „koordinačných a pracovných dohôd s decentralizovanými agentúrami EÚ v GR HOME“ navrhlo akčný plán riešenia odporúčaní z auditu, najmä v súvislosti so zvyšovaním informovanosti zamestnancov zaoberajúcich sa agentúrami v GR HOME, skorším zapojením do fázy programovania agentúr, posilnením monitorovania výkonnosti agentúr na základe vhodných ukazovateľov výkonnosti, vytvorením stratégie kontroly a posilnením stavebných prvkov vyhlásenia riadiaceho subjektu, pokiaľ ide o platby vykonané voči agentúram.

2.2.3. *Odhad a odôvodnenie nákladovej efektívnosti kontrol (pomer „nákladov na kontrolu ÷ hodnota súvisiacich riadených finančných prostriedkov“) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chybovosti (pri platbe a pri uzávierke)*

Zdieľané riadenie: Očakáva sa, že náklady na kontroly zostanú pre členské štáty rovnaké, alebo ich bude možné znížiť. V súčasnom programovom cykle (2014 – 2020) sa kumulatívne náklady na kontrolu zo strany členských štátov od roku 2017 odhadujú na približne 5 % celkovej sumy platieb požadovaných členskými štátmi na rok 2017. Očakáva sa, že tento percentuálny podiel sa zníži vďaka zvýšeniu efektívnosti pri vykonávaní programov a zvýšeniu platieb členským štátom. Predpokladá sa, že s prístupom k riadeniu a kontrolám založeným na riziku, ktorý sa zavádza v NSU, spolu so zvýšeným úsilím o prijímanie zjednodušených možností vykazovania nákladov sa náklady na kontroly pre členské štáty budú naďalej znižovať.

Priame/nepriame riadenie: Náklady na kontroly predstavujú približne 2,5 % platieb, ktoré vykonalo GR HOME. Očakáva sa, že zostanú stabilné alebo sa mierne znížia v prípade, že sa v ďalšom programovom období rozšíri využívanie zjednodušených možností vykazovania nákladov.

2.3. **Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam**

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie boja proti podvodom.

V rámci agentúry

Výkonný riaditeľ hospodári s rozpočtom agentúry. Každý rok predloží Komisii, riadiacej rade a Dvoru audítorov podrobnú účtovnú závierku všetkých príjmov a výdavkov za predchádzajúci rozpočtový rok. Útvar Komisie pre vnútorný audit okrem toho pomôže pri riadení finančných operácií agentúry kontrolovaním rizík, monitorovaním súladu tým, že poskytne nezávislé stanovisko ku kvalite systémov riadenia a kontroly, ako aj vydávaním odporúčaní s cieľom zlepšiť efektívnosť a účinnosť operácií a zabezpečiť hospodárne využívanie zdrojov agentúry.

Agentúra prijme nariadenie o rozpočtových pravidlách na základe nariadenia č. 1271/2013 po tom, čo získa súhlas Komisie a Dvora audítorov. Agentúra uvedie do činnosti systém vnútorného auditu podobný systému, ktorý zaviedla Komisia v rámci svojej vlastnej reštrukturalizácie.

Spolupráca s úradom OLAF

Zamestnanci budú v súlade so služobným poriadkom Komisie v rámci boja proti podvodom spolupracovať s úradom OLAF.

V rámci Dvora audítorov

Dvor audítorov bude skúmať účtovné závierky v súlade s článkom 248 zmluvy a publikovať výročnú správu o činnosti agentúry.

V plnej miere platia opatrenia proti podvodom vytvorené na vnútroštátnej i európskej úrovni.

Finančné prostriedky GR HOME

Predchádzanie podvodom a ich odhaľovanie patrí medzi ciele vnútornej kontroly, ako je uvedené v nariadení o rozpočtových pravidlách, a je hlavným problémom v oblasti riadenia, ktorý musí Komisia riešiť v rámci celého výdavkového cyklu.

Stratégia GR HOME na boj proti podvodom je zameraná najmä na predchádzanie podvodom, ich odhaľovanie a nápravu, pričom sa okrem iného zaist'uje, že vnútorné kontroly GR HOME týkajúce sa boja proti podvodom sú v plnom rozsahu v súlade so stratégiou Komisie pre boj proti podvodom a že prístup GR HOME k riadeniu rizika podvodov je zameraný na identifikáciu oblastí rizika podvodov a primerané reakcie.

Pokiaľ ide o zdieľané riadenie, členské štáty zabezpečia zákonnosť a správnosť výdavkov uvedených vo faktúrach predkladaných Komisii. V tejto súvislosti členské štáty prijímú všetky opatrenia potrebné na predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom, na ich odhaľovanie a nápravu. Rovnako ako v súčasnom programovom cykle (2014 – 2020) sú členské štáty povinné zaviesť postupy odhaľovania nezrovnalostí a boja proti podvodom a podávať Komisii správy o nezrovnalostiach a podozreniach týkajúcich sa možných podvodov a o zistených podvodoch v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje zdieľané riadenie. Opatrenia na boj proti podvodom budú pre členské štáty naďalej prierezovou zásadou a povinnosťou.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavku	Príspevok			
	Číslo 3 Okruh Bezpečnosť a občianstvo		krajín EZVO ⁵³	kandidátskych krajín ⁵⁴	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
3	18.020101 Fond pre vnútornú bezpečnosť – hranice a víza	DRP	NIE	NIE	ÁNO	NIE
3	18.0203 Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	DRP	NIE	NIE	ÁNO	NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca 2021 – 2027	Rozpočtový riadok	Druh výdavku	Príspevok			
	Číslo 4 Okruh: Migrácia a riadenie hraníc		krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
4	11.XXYY Nástroj na riadenie hraníc a víza (BMVI)	DRP	NIE	NIE	ÁNO	NIE
4	11.XXYY Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	DRP	NIE	NIE	ÁNO	NIE

⁵² DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁵³ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁵⁴ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

– Viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020

Okrh súčasného viacročného finančného rámca	3	Bezpečnosť a občianstvo
--	----------	-------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

			2019	2020 ⁵⁵	SPOLU ⁵⁶
Operačné rozpočtové prostriedky (Fondu pre vnútornú bezpečnosť – hranice)	Závazky	(1)		52,500	52,500
	Platby	(2)		52,500	52,500
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia programu ⁵⁷ (Fondu pre vnútornú bezpečnosť – hranice)	Závazky = Platby	(3)		-	
Prevádzkové a administratívne rozpočtové prostriedky ⁵⁸ (Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž)	Závazky	(1)	19,321	558,175	577,496
	Platby	(2)	19,321	558,175	577,496
Rozpočtové prostriedky na finančné krytie programu SPOLU	Závazky	= 1 + 3	19,321	610,675	629,996
	Platby	= 2 +	19,321	610,675	629,996

⁵⁵ Legislatívny finančný výkaz ilustruje vplyv nového mandátu pre roky 2019 – 2020 s vylúčením toho, čo sa už predpokladalo v rámci existujúceho mandátu.

⁵⁶ Suma 52,500 milióna EUR na rok 2020 je pokrytá súčasným viacročným finančným rámcom a nevyžaduje si ďalšie posilnenie.

⁵⁷ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

⁵⁸ Zatiaľ čo sa vzor týka operačných rozpočtových prostriedkov, v prípade agentúr sa s cieľom predstaviť komplexne vplyv operačných činností zdá vhodnejšie prihliadať na operačné rozpočtové prostriedky (hlava 3), ale aj na príslušné administratívne výdavky (hlavy 1 a 2).

		3			
--	--	---	--	--	--

Okruh viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020	5	Administratívne výdavky ⁵⁹
---	----------	---------------------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2019	Rok 2020	SPOLU
GR: HOME				
• Ľudské zdroje		1,144	1,144	2,288
• Ostatné administratívne výdavky		0,080	0,080	0,160
GR PRE MIGRÁCIU A VNÚTORNÉ ZÁLEŽITOSTI SPOLU	Rozpočtové prostriedky	1,224	1,224	2,448
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 5 viacročného finančného rámca SPOLU 2014 – 2020	(Závazky spolu = Platby spolu)	1,224	1,224	2,448

		2019	2020	SPOLU
Rozpočtové prostriedky všetkých OKRUHOV* súčasného viacročného finančného rámca	Závazky	20,545	611,899	632,444
	Platby	20,545	611,899	632,444

⁵⁹

Zatiaľ čo sa vzor týka operačných rozpočtových prostriedkov, v prípade agentúr sa s cieľom predstaviť komplexne vplyv operačných činností zdá vhodnejšie prihliadať na operačné rozpočtové prostriedky (hlava 3), ale aj na príslušné administratívne výdavky (hlavy 1 a 2). Zahŕňa len príspevok EÚ (94 %), zatiaľ čo v prípade GR HOME boli zohľadnené finančné prostriedky (100 %), keďže podrobnosti o príspevku krajín pridružených k schengenskému priestoru budú známe neskôr.

SPOLU				
--------------	--	--	--	--

*Suma 52,500 milióna EUR na rok 2020 je pokrytá súčasným viacročným finančným rámcom.

– Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027

Okruh viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027	4	Okruh: Migrácia a riadenie hraníc
---	----------	-----------------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU ⁶⁰
Operačné rozpočtové prostriedky (BMVI)	Závazky	(1)	70,000	80,000	90,000	100,000	101,000	102,000	104,500	647,500
	Platby	(2)	70,000	80,000	90,000	100,000	101,000	102,000	104,500	647,500
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia programu. ⁶¹	Závazky = Platby	(3)								
Prevádzkové a administratívne rozpočtové prostriedky (Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž)	Závazky	(1)	1 188,512	1 347,769	1 546,437	1 649,203	1 799,857	1 851,374	1 886,999	11 270,151
	Platby	(2)	1 188,512	1 347,769	1 546,437	1 649,203	1 799,857	1 851,374	1 886,999	11 270,151
Rozpočtové prostriedky na finančné krytie programu SPOLU	Závazky	= 1 + 3	1 258,512	1 427,769	1 636,437	1 749,203	1 900,857	1 953,374	1 991,499	11 917,651
	Platby	= 2 + 3	1 258,512	1 427,769	1 636,437	1 749,203	1 900,857	1 953,374	1 991,499	11 917,651

⁶⁰ Suma 647,500 milióna EUR je pokrytá v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 a bola stanovená v Nástroji na riadenie hraníc a víza (BMVI) a bola stanovená v rámci návrhu BMVI z júna 2018.

⁶¹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Okruh viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027	7	Európska verejná správa
---	----------	-------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR: HOME									
• Ľudské zdroje		1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	1,144	8,008
• Ostatné administratívne výdavky		0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,560
GR PRE MIGRÁCIU A VNÚTORNÉ ZÁLEŽITOSTI SPOLU	Rozpočtové prostriedky	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	8,568
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 7 viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	1,224	8,568

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky	Závazky	1 259,736	1 428,993	1 637,661	1 750,427	1 902,081	1 954,598	1 992,723	11 926,219

všetkých OKRUHOV** viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 SPOLU	Platby	1 259,736	1 428,993	1 637,661	1 750,427	1 902,081	1 954,598	1 992,723	11 926,219
---	--------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------------------

**Suma 647,500 milióna EUR je pokrytá v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 a bola stanovená v rámci návrhu BMVI z júna 2018.

3.2.2. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na celkový rozpočet Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (vrátane prevádzkových a administratívnych rozpočtových prostriedkov a so zohľadnením príspevku krajín pridružených k schengenskému priestoru).*

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy	Rok		Rok		Rok		Rok		Rok		Rok		Rok		Rok		Rok		SPOLU	
	2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027			
↓	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Počet pracovní kov	Náklady	Celkový počet	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 1 „EXISTUJÚCI MANDÁT“																				
Frontex	880	330,095	1 000	342,795	1 000	349,651	1 000	356,644	1 000	363,776	1 000	371,052	1 000	378,473	1 000	386,042	1 000	393,763	1 000	3 272,291
ETIAS (infraštruktúra a prevádzka)		-		5,456		5,130		5,130		4,045		4,045		4,045		4,123		4,267		36,240
Interoperabilita (infraštruktúra a prevádzka)		-		-		-		0,274		2,660		0,053		-		-		-		2,987
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 1		330,095		348,251		354,780		362,048		370,481		375,150		382,518		390,166		398,030		3 311,518
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 2 „STÁLY ZBOR EBCG“																				
Náklady na pracovníkov (kategória 1)	750	20,344	1 500	122,063	2 000	189,875	2 000	217,000	2 500	244,125	2 500	271,250	3 000	298,375	3 000	325,500	3 000	325,500	3 000	2 014,031
Náklady na nasadenie (kategória 1-2-3)****	0	-	10 000	292,200	10 000	309,600	10 000	309,600	10 000	327,000	10 000	327,000	10 000	344,400	10 000	344,400	10 000	344,400	10 000	2 598,600
Odborná príprava (kategória 1-2)*****	0	-	2 600	51,500	3 600	26,000	3 600	26,000	4 600	33,500	4 600	33,500	5 600	41,000	5 600	41,000	5 600	41,000	5 600	293,500
Subvencia (kategória 2-3)*****	0	-	8 500	105,251	8 000	111,089	8 000	111,089	7 500	116,948	7 500	116,948	7 000	122,792	7 000	122,792	7 000	122,792	7 000	929,700
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 2		20,344		571,013		636,564		663,689		721,573		748,698		806,567		833,692		833,692		5 835,832
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 3 „NADOBUĎNUTIE VLASTNÉHO VYBAVENIA AGENTÚRY“																				
Náklady na vybavenie EBCG*		-		-		70,000		175,000		280,000		330,000		425,000		445,000		475,000		2 200,000
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 3		-		-		70,000		175,000		280,000		330,000		425,000		445,000		475,000		2 200,000
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 4 „POSILNENIE ČINNOSTÍ AGENTÚRY V OBLASTI NÁVRATU“																				
Návrat**		-		-		180,000		210,000		250,000		277,500		277,500		277,500		277,500		1 750,000
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 4		-		-		180,000		210,000		250,000		277,500		277,500		277,500		277,500		1 750,000
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 5 „EURÓPSKY HRANIČNÝ DOZOR - EUROSUR A ČINNOSTI PLÁNOVANIA“																				
Zlepšenie fungovania systému EUROSUR***		-		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		3,000		24,000
Rozšírenie rozsahu působnosti systému EUROSUR***		-		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		17,000		136,000
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 5		-		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000		160,000
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 6 „INTEGRÁCIA FADO“																				
FADO	1	-	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	1,500	1	12,000
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 6		-		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		1,500		12,000
ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 7 „ZRIADENIE VYSUNUTÝCH PRACOVÍSK“																				
Vysunuté pracoviská	2	0,210	2	1,290	5	1,530	5	1,561	5	1,592	5	1,624	5	1,656	5	1,689	5	1,723	5	12,874
Medzisúčt za špecifický cieľ č. 7		0,210		1,290		1,530		1,561		1,592		1,624		1,656		1,689		1,723		12,874
NÁKLADY SPOLU	-	350,648	-	942,054	-	1 264,374	-	1 433,797	-	1 645,145	-	1 754,471	-	1 914,741	-	1 969,547	-	2 007,446	-	13 282,225

3.2.3. Odhadovaný vplyv na ľudské zdroje Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž

3.2.3.1. Zhrnutie

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Pracovníci a zodpovedajúce náklady sa už naplánovali v návrhu COM(2015) 671. Počet pracovníkov by mal od roku 2020 zostať konštantný na úrovni 1000.

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	242	275	275	275	275	275	275	275	275
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)	242	275	275	275	275	275	275	275	275
Zmluvní zamestnanci	202	230	230	235	250	234	230	230	230
Vyslaní národní experti	194	220	220	220	220	220	220	220	220
SPOLU	880	1000	1000	1005	1020	1004	1000	1000	1000

Vývoj počtu stálych zamestnancov v rámci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže/

Požiadavky na pracovníkov (ekvivalent plného pracovného času):

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	188	375	500	500	625	625	750	750	750
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)	187	375	500	500	625	625	750	750	750
Zmluvní zamestnanci	375	750	1000	1000	1250	1250	1500	1500	1500
SPOLU	750	1500	2000	2000	2500	2500	3000	3000	3000

Uveďte predpokladaný dátum prijatia do zamestnania a sumu náležite upravte (ak k prijatiu do zamestnania dôjde v júli, zohľadní sa iba 50 % priemerných nákladov) a uveďte bližšie vysvetlenie.

Podrobné požiadavky na pracovníkov

Stály zbor európskej pohraničnej a pobrežnej stráže bude zložený z troch rôznych kategórií operačných pracovníkov.

Operační pracovníci stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže sú príslušníci pohraničnej stráže, eskortné návratové skupiny, špecialisti na návrat a iní relevantní zamestnanci zamestnaní Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, vyslaní do agentúry členskými štátmi alebo poskytnutí členskými štátmi na krátkodobé nasadenie, aby pôsobili ako členovia tímov riadenia hraníc, podporných tímov riadenia migrácie alebo návratových tímov s výkonnými právomocami, ako aj ako zamestnanci zodpovední za fungovanie centrálnej jednotky systému ETIAS.

Kategória 1 – stáli zamestnanci – budú nový typ pracovníkov EÚ v rámci agentúry, ktorým sú priznané výkonné právomoci vrátane využitia sily, keď pôsobia ako členovia tímu nasadení zo stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

Keďže vytvorenie stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže si vyžaduje neodmysliteľnú podporu (prijímanie zamestnancov, bežné denné riadenie, operačné plánovanie atď.), koordinačné² operácie, personálne obsadenie vysunutých pracovísk, nadobudnutie vybavenia agentúry, iné nové úlohy súvisiace s fungovaním európskej pohraničnej a pobrežnej stráže vrátane systému EUROSUR, posilnený mandát v oblasti návratu a prevzatie systému FADO, až 4 % celkového počtu stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (4 % z 3 000) by mohli byť podľa predpokladov zamestnané ako tzv. zamestnanci operačnej podpory v rámci agentúry.

Z hľadiska typu pracovného miesta budú stáli zamestnanci pozostávať z 25 % AD, 25 % AST a 50 % zmluvných zamestnancov. Toto rozdelenie predstavuje očakávané rozloženie rôznych profilov, úloh a funkcií v rámci stáleho zboru Európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Konkrétne bude potrebný významný počet pracovníkov vo funkčnej skupine AD s potrebnými zručnosťami, znalosťami a odbornosťou v súvislosti s používaním najmodernejšieho vybavenia s cieľom prevádzkovať vlastné vybavenie agentúry (t. j. kapitáni a dôstojníci v rámci technickej posádky lietadiel a plavidiel). Významný počet pracovníkov vo funkčnej skupine AD bude potrebný aj na zabezpečenie funkcií plánovania a koordinácie pre zvýšené operačné činnosti vykonávané stálym zborom európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v porovnaní so súčasnou úrovňou zapojenia agentúry. Niekoľko pracovníkov vo funkčnej skupine AD bude takisto vykonávať činnosti manažovania stálych zamestnancov. Rovnováha medzi rôznymi typmi pracovníkov by sa mala zväžiť aj v kontexte technologického vývoja, v ktorom niekoľko základných úloh riadenia hraníc bude automatizovaných, pričom zložitosť systému si vyžiada vyššiu úroveň kvalifikácie pracovníkov, ktorí ho budú prevádzkovať a udržiavať.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov pre príslušné GR

- ☐ Návrh si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
•Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)									
18 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	8	8	8	8	8	8	8	8	8
XX 01 01 02 (delegácie)									
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)									
10 01 05 01 (priamy výskum)									
•Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času: EPPČ)⁶²									
XX 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)									
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)									
XX 01 04 yy ⁶³	– ústredie								
	– delegácie								
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)									
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)									
Iné rozpočtové riadky (uved'te)									
SPOLU	8	8	8	8	8	8	8	8	8

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	8 úradníkov na plnenie týchto úloh: 1) Zastupovať Komisiu v riadiacej rade agentúry. 2) Vypracúvať stanoviská Komisie k ročnému pracovnému programu a monitorovať jeho vykonávanie. 3) Dohliadať na prípravu rozpočtu agentúry a monitorovať plnenie rozpočtu.
--------------------------------	--

⁶² ZZ = zmluvný zamestnanec, MZ = miestny zamestnanec, VNE = vyslaný národný expert, DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec, PED = pomocný expert v delegácii.

⁶³ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

	4) Pomáhať agentúre pri rozvoji jej činností v súlade s politikami EÚ, a to aj prostredníctvom účasti na stretnutiach odborníkov.
Externí zamestnanci	

3.2.4. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☐ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- ☒ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Roky						2019	2020	SPOLU
Krajiny pridružené k schengenskému priestoru ⁶⁴						21,039	56,523	77,562
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU						21,039	56,523	77,562

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Krajiny pridružené k schengenskému priestoru	75,862	86,028	98,709	105,268	114,884	118,173	120,447	719,371
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	75,862	86,028	98,709	105,268	114,884	118,173	120,447	719,371

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- X Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

- ☐ vplyv na vlastné zdroje
- ☐ vplyv na iné príjmy

uved'te, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁶⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článok							

⁶⁴ Príspevky krajín pridružených k schengenskému priestoru každoročne vypočíta agentúra Frontex, berúc do úvahy veľkosť príspevku EÚ a podiel HDP pre príslušné krajiny. To zodpovedá približne 6 % celkového rozpočtu agentúry. Príspevok sa vypláca agentúre.

⁶⁵ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).